

STORTINGET

Dokument 15:18

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 2551-2700

1.07.–23.08.2022

Innhold

2551.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. våpen og ammunisjon på utenlandsk registrerte skip på Svalbard, besvart av justis- og beredskapsminister.....	11
2552.	Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. ny lov om norsk lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	12
2553.	Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. norsk lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og norsk sokkel, besvart av fiskeri- og havminister	12
2554.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. fagmiljøet rundt NIBIO Svanhovd, besvart av klima- og miljøminister	14
2555.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Havbruksakademiet Nord i Vestvågøy kommune, besvart av kunnskapsminister	14
2556.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. å kun rekruttere ansatte som ikke er avhengig av bil for å komme seg til jobb i offentlige etater/kommuner/skoler, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	15
2557.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. Mattilsynets tilsynsvirksomhet, besvart av landbruks- og matminister	16
2558.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. poker, besvart av kultur- og likestillingsminister	17
2559.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. å presse Taliban til å samarbeide med internasjonale bistandsorganisasjoner, besvart av utenriksminister.....	18
2560.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. bompenger for ferjefri E39 fra Kristiansand til Trondheim, besvart av samferdselsminister	19
2561.	Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. stortingsmelding om grunnleggende rettigheter for mennesker med utviklingshemning, besvart av kultur- og likestillingsminister	20
2562.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. gratisvoter til oljeselskapene, besvart av klima- og miljøminister	21
2563.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. kommunedeling, besvart av kommunal- og distriktsminister	22
2564.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. budsjettmidlar for vegutbygging innan samferdselsbudsjettet, besvart av samferdselsminister	22
2565.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. samarbeid med Viken fylkeskommune og Moss kommune for å bidra til at utfordringene med Kanalbroen, besvart av samferdselsminister	23
2566.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. støtte til Georgia, besvart av forsvarsminister	24
2567.	Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. høringsdokumentene i REPowerEU-saken, besvart av olje- og energiminister	24
2568.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. anbudskonkurranser for bilberging, besvart av justis- og beredskapsminister.....	26
2569.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. oljeselskapet Lukoil, besvart av finansminister	27
2570.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. å øke minstealderen for hogst av skog, besvart av landbruks- og matminister	28
2571.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. biodrivstoff, besvart av klima- og miljøminister	28
2572.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. dyrkbar jord til veiprosjekter, besvart av samferdselsminister	29
2573.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. å etablere en militær profesjonsutdanning for offiserer i Nord-Norge, besvart av forsvarsminister.....	30
2574.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. omsorgssvikt i norske sykehjem, besvart av helse- og omsorgsminister.....	31
2575.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. netto utveksling med utlandet fra prisområder, besvart av olje- og energiminister	32
2576.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. prosjekter Enova har gitt tilsagn til for reduserte ikke-kvotepfiktige klimagassutslipp, besvart av klima- og miljøminister	33
2577.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. antall døgnplasser innenfor rus og psykiatri, besvart av helse- og omsorgsminister	34
2578.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. at funksjonshemmede kan eie sin egen bolig, besvart av helse- og omsorgsminister	35
2579.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. ungdomskriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	36

2580.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. auken i driftskostnadane for ferjedrifta i heile landet så langt i 2022, besvart av samferdselsminister.....	36
2581.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. antall søknader til SPK fra veteraner, besvart av forsvarsminister	37
2582.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. bompenger på Kjøkøysund bru, besvart av samferdselsminister.....	39
2583.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. asylmottak, besvart av justis- og beredskapsminister.....	39
2584.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. magasinutfyllingsgrad, besvart av olje- og energiminister	40
2585.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kraftutvekslingskablene, besvart av olje- og energiminister	40
2586.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. rv 13 gjennom Hardanger, besvart av samferdselsminister.....	41
2587.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. gasskraftverket på Mongstad, besvart av olje- og energiminister	42
2588.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. at norsk-produserte våpen skal kunne videreselges fra USA, besvart av utenriksminister	42
2589.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. Oljefondets eierskap, besvart av finansminister	43
2590.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. status for inn på tunet satsingen, besvart av landbruks- og matminister	45
2591.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. kystvaktbasen på Sortland, besvart av forsvarsminister	46
2592.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. eksport fra Tyssedal til Tyskland, besvart av olje- og energiminister	47
2593.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. hundetjeneste, besvart av justis- og beredskapsminister.....	47
2594.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. bensinstasjonenes prissetting, besvart av barne- og familieminister.....	48
2595.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. at innbyggerne i Jevnaker unntas fra å betale bompenger for å ferdes innad i kommunen, besvart av samferdselsminister	49
2596.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. anbudsordning innen rusfelte, besvart av helse- og omsorgsminister.....	50
2597.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. etterretningstrusselen mot norsk petroleumssektor, besvart av justis- og beredskapsminister	51
2598.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. støtteordninger for energisparetiltak, besvart av klima- og miljøminister	52
2599.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. videresalg av kontraktsposisjoner i boligprosjekter i Oslo, besvart av finansminister	53
2600.	Fra stortingsrepresentant Mudassar Kapur, vedr. kostnadsdekning ved oppdeling av kommuner, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	54
2601.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. et nasjonalt tilsynsråd for kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	54
2602.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. sjåførar som er ei fare for seg sjølv og andre i trafikken, besvart av justis- og beredskapsminister	55
2603.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. kontroll av russiske fiskefartøy, besvart av justis- og beredskapsminister.....	56
2604.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. de særnorske unntakene fra havneforbudet, besvart av utenriksminister	57
2605.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. strømstøtteordningen, besvart av olje- og energiminister	58
2606.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. at Norge kjøper våpen av forsvarsindustrien for bruk i Ukraina, besvart av forsvarsminister	59
2607.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. døgnplasser i psykiatrien, besvart av helse- og omsorgsminister.....	59
2608.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. energisparing i bygg, besvart av olje- og energiminister	60

2609.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. effektivisering av arbeidsforbruk, besvart av landbruks- og matminister	61
2610.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. PFAS i regnvann, besvart av klima- og miljøminister	62
2611.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. strømstøtteordninger, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	63
2612.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. strømstøtteordning, besvart av finansminister.....	64
2613.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Svalbardtraktaten, besvart av fiskeri- og havminister....	64
2614.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. tiltak mot høye strømpriser, besvart av finansminister	65
2615.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. opplæringsloven, besvart av kunnskapsminister	66
2616.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. hjelp til små og mellomstore bedrifter med de enormt høye strømprisene, besvart av næringsminister	67
2617.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. forslag til endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	68
2618.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. kontrollar av russiske fiskefartøy etter at Russland invaderte Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister.....	69
2619.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. straumstøtte, besvart av næringsminister	70
2620.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømimporten, besvart av olje- og energiminister.....	71
2621.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. prislapp på elektrifisering av sokkelen, besvart av olje- og energiminister	72
2622.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. familiejenforening fra Ukraina, besvart av justis- og beredskapsminister.....	72
2623.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. nye fellessjueket for Nordmøre og Romsdal på Hjelset, besvart av helse- og omsorgsminister	73
2624.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. israelske rakettangrepa på Gaza, besvart av utenriksminister.....	74
2625.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. den økende volden mot og undertrykkelsen av muslimer i India, besvart av utenriksminister	75
2626.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. strømstønadsordningen, besvart av olje- og energiminister.....	76
2627.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. østfoldbedriften Pretec, besvart av samferdselsminister.....	77
2628.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. utvelgelse av kvoteflyktninger, besvart av justis- og beredskapsminister.....	78
2629.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. selvforsyningsevnen og matsikkerheten, besvart av landbruks- og matminister	79
2630.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. GA-flytrafikk mellom Storbritannia og Norge, besvart av samferdselsminister.....	80
2631.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. selskapers tilbakekjøp av egne aksjer, besvart av finansminister.....	81
2632.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. kolonkreftkirurgi fra Sandnessjøen sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	83
2633.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. ny flyplass i Bodø, besvart av samferdselsminister	84
2634.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. hold av svin, besvart av landbruks- og matminister	85
2635.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Skien fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	86
2636.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. eidegdomsskatt, besvart av kommunal- og distriktsminister	87
2637.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. proff-forbud i Norges bokseforbund, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	87
2638.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. rekordhøye strømpriser, besvart av næringsminister	88
2639.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. avlivning av Freya, besvart av fiskeri- og havminister... 89	89
2640.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. informasjonsdeling mellom etatene i saker som omhandler psykisk syke med voldelig eller truende atferd, besvart av justis- og beredskapsminister	90
2641.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. lange avtaler om salg av kraft til selskaper og aktører i utlandet, besvart av næringsminister.....	91
2642.	Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. barn med lulesamisk som sitt 1. språk, besvart av kunnskapsminister.....	92

2643.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. ICMPs igangsatte arbeid for forsvunne personer i Ukraina, besvart av utenriksminister	93
2644.	Fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide, vedr. forholdene for ukrainere som er ulovlig tvangsinternert i Russland, besvart av utenriksminister.....	94
2645.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. avrusningsavdeling ved Stavanger Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	94
2646.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. bostøtte, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	95
2647.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. betaling til driftsoperatørene av asylmottak for de høye strømprisene, besvart av justis- og beredskapsminister.....	96
2648.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. bompenger, besvart av samferdselsminister.....	96
2649.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. god infrastruktur, besvart av samferdselsminister.....	97
2650.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. elektrifisering av sokkelen, besvart av olje- og energiminister.....	98
2651.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. Statkrafts bonuser, besvart av næringsminister	99
2652.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. norske bistandsmidler til Etiopia, besvart av utviklingsminister.....	100
2653.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. fødeavdelingen i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsminister.....	101
2654.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. overføringskapasiteten i strømmettet nord, midt og sør i Norge, besvart av olje- og energiminister	102
2655.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. provenyeffekten av å gjeninnføre introduksjonstønad, besvart av justis- og beredskapsminister.....	103
2656.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. sikkerhetsvurderingene som førte til avlysningen av en rekke Pride-arrangementer i juni, besvart av justis- og beredskapsminister	104
2657.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. oppdatert ÅDT oversikt/ÅDT kart over alle norske veier, besvart av samferdselsminister	105
2658.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. politiets utfordringer knyttet til informasjonsinnhenting og innsynsbegjæringer, besvart av justis- og beredskapsminister	105
2659.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. byggekostnaden er høyere enn antatt fremtidig markedsverdi for boligen, besvart av kommunal- og distriktsminister	106
2660.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. Tretten bru i Gudbrandsdalen, besvart av samferdselsminister.....	108
2661.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. samferdselsbudsjettet anslag på størrelse, besvart av samferdselsminister.....	109
2662.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. privat sykehuskapasitet i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	110
2663.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. midlertidig bru på plass ved Tretten, besvart av samferdselsminister.....	111
2664.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. den norske ambassaden i Yangon som leigde rom for sine tilsette på Hotel Lotte, besvart av utenriksminister	112
2665.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. reintelling, besvart av landbruks- og matminister.....	112
2666.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. akutt forurensing på Fiskebøl i Vesterålen, besvart av fiskeri- og havminister.....	114
2667.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. leien av to leiligheter i hotell Lotte i Yangon, besvart av utenriksminister	115
2668.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. infrastruktur og kaiplass på kystvaktbasen på Sortland, besvart av forsvarsminister	116
2669.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. St. Olavs hospital og Blå Kors, besvart av helse- og omsorgsminister.....	116
2670.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. Norge som gassleverandør, besvart av olje- og energiminister	118
2671.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. reduksjon av NOx gassar for NOx, besvart av klima- og miljøminister	119
2672.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. høye strømpriser, besvart av næringsminister	120

2673.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. Ramallah, besvart av utenriksminister	120
2674.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Sykehusklovnene, besvart av helse- og omsorgsminister	121
2675.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. elektronisk kontroll (såkalt omvendt voldsalarm) ved brudd på besøksforbud, besvart av justis- og beredskapsminister	122
2676.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. en evaluering av ordningen med statlig finansiert prøveløslatelse, besvart av justis- og beredskapsminister	122
2677.	Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. regelverksarbeid om varsling fra kriminalomsorgen, besvart av justis- og beredskapsminister	123
2678.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. byggestart på hovedentreprisen på Ringeriksporteføljen, besvart av samferdselsminister	124
2679.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. Statskrafts resultater, besvart av næringsminister	125
2680.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. krafteksport, besvart av olje- og energiminister	126
2681.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. utenlandskablene North Sea Link og Nordlink, besvart av olje- og energiminister	127
2682.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. livsnødvendige maskiner og medisinsk utstyr, besvart av helse- og omsorgsminister	127
2683.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. energipriser for idrett og frivillighet, besvart av kultur- og likestillingsminister	128
2684.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Vergemålsordningen, besvart av justis- og beredskapsminister	129
2685.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. strømpriser, besvart av kommunal- og distriktsminister	129
2686.	Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. norsk støtte og bistand til Ukraina, besvart av utenriksminister	131
2687.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. Bevilgningen ble senest økt i forbindelse med RNB og har stikkordet «overslagsbevilgning», besvart av helse- og omsorgsminister	132
2688.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. det særnorske unntaket fra det europeiske hamneforbudet for russiske skip, besvart av fiskeri- og havminister	133
2689.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. gjennomførte områdegjennomganger, besvart av finansminister	134
2690.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. internasjonale forbrytelser, besvart av justis- og beredskapsminister	137
2691.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. forventede utgifter for staten i forbindelse med tiltak mot høye strømpriser, besvart av finansminister	138
2692.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. utdanning i Ukraina, besvart av utenriksminister	138
2693.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Equinors produksjon i utlandet fra såkalt fracking, besvart av næringsminister	140
2694.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømprisene, besvart av olje- og energiminister	140
2695.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. regulering og finansiering av private barnehager, besvart av kunnskapsminister	141
2696.	Fra stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg, vedr. strømstøtteordning, besvart av olje- og energiminister	142
2697.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. blodgivere med rusbakgrunn, besvart av helse- og omsorgsminister	143
2698.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. kinesiske entreprenører, besvart av samferdselsminister	144
2699.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. trebruer, besvart av samferdselsminister	144
2700.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. el-avgift, besvart av finansminister	145

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (2551 - 2700) for sesjonen 2021-2022**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Amundsen, Per-Willy (FrP)	2635
Aydar, Seher (R)	2653
Bastholm, Une (MDG)	2625, 2626, 2634
Berg, Lan Marie Nguyen (MDG)	2639, 2696
Bergstø, Kirsti (SV)	2646
Bjørlo, Alfred Jens (V)	2618, 2619, 2688
Bjørnstad, Sivert (FrP)	2669
Elvenes, Hårek (H)	2591, 2668
Elvestuen, Ola (V)	2570, 2571, 2598, 2654
Fagerås, Mona (SV)	2560, 2572, 2663, 2678
Farahmand, Mahmoud (H)	2551, 2687, 2689
Fiskaa, Ingrid (SV)	2624, 2664
Foss, Ingunn (H)	2601, 2675, 2677
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	2609, 2613
Gulati, Himanshu (FrP)	2555, 2556
Hagen, Carl I. (FrP)	2567
Hagerup, Margret (H)	2617
Halleland, Terje (FrP)	2557
Haltbrekken, Lars (SV)	2562, 2672, 2693
Hansson, Rasmus (MDG)	2610, 2629
Helleland, Linda Hofstad (H)	2552, 2553
Hjemdal, Silje (FrP)	2558, 2590, 2637, 2682, 2683
Hoksrud, Bård (FrP)	2568, 2574, 2607, 2662, 2674
Jørgensen, Geir (R)	2632, 2659, 2665
Kapur, Mudassar (H)	2600
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	2594, 2605
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	2608, 2671
Kristjánsson, Mímir (R)	2679
Larsen, Erlend (H)	2630
Limi, Hans Andreas (FrP)	2691, 2700
Linnestad, Anne Kristine (H)	2642
Listhaug, Sylvi (FrP)	2650
Lund, Tobias Drevland (R)	2588, 2599, 2655
Marhaug, Sofie (R)	2575, 2576, 2592, 2641, 2651, 2670
Martinussen, Marie Sneve (R)	2569, 2589, 2631
Melby, Guri (V)	2566, 2597, 2606
Moxnes, Bjørnar (R)	2581, 2667
Nilsen, Marius Arion (FrP)	2584, 2585, 2620, 2621, 2680, 2681, 2694
Njåstad, Helge André (FrP)	2586, 2587, 2636, 2638, 2684, 2685
Nyholt, Hege Bae (R)	2656, 2695
Ojala, Irene (PF)	2561
Orten, Helge (H)	2623
Pettersen, Tage (H)	2565

Pollestad, Geir (Sp)	2614
Raja, Abid (V)	2615
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	2578, 2579, 2611, 2612
Rotevatn, Sveinung (V)	2554
Sanner, Jan Tore (H)	2692
Schou, Ingjerd (H)	2559, 2652, 2673, 2686
Skjelstad, André N. (V)	2563, 2573, 2596, 2645
Stensland, Sveinung (H)	2640, 2676
Stordalen, Morten (FrP)	2593, 2595, 2648, 2649
Sve, Frank Edvard (FrP)	2564, 2580, 2602, 2657, 2661, 2698, 2699
Søreide, Ine Eriksen (H)	2603, 2604, 2643, 2644
Thorheim, Bård Ludvig (H)	2633, 2666
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	2577, 2616, 2622, 2690, 2697
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	2658
Wiborg, Erlend (FrP)	2582, 2583, 2627, 2628, 2647, 2660

STORTINGET

Dokument 15:18

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 2551

Innlevert 15. juli 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 8. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan jeg be statsråden redegjøre for funnet av store mengder våpen og ammunisjon på utenlandsk registrerte skip på Svalbard, og videre er det ønskelig å få informasjon om hyppigheten på slike hendelser, og hvorvidt disse har tiltatt i de senere år?

BEGRUNNELSE:

15.07.22 rapporterte sysselmesteren på Svalbard via sin hjemmeside at et utenlandsk rederi har hatt med seg 50 våpen og en betydelig mengde ammunisjon til Svalbard uten nødvendig tillatelse fra norsk politi.

Det opplyses at dette ble avdekket under en ransaking av rederiets to skip.

Svar:

Det er vanlig at skip som ferdes i farvannene rundt Svalbard, har våpen om bord på grunn av isbjørnfare. Våpenlovgivningens regler, med krav til for eksempel tillatelser og oppbevaring, eller innførsel, må imidlertid følges.

Et rederi tok i sommer med seg 50 våpen og en betydelig mengde ammunisjon til Svalbard, uten nødvendig tillatelse. Dette ble avdekket under en ransaking på to av skipene til rederiet. Saken håndteres av Sysselmesteren, som er politimester på øygruppen. I følge Sysselmesteren ble det beslaglagt 37 våpen, samt ammunisjon, under aksjonen. Rederiet er ilagt et forelegg for å ha brutt våpen-

loven. Siden saken fortsatt er under etterforskning, kan jeg ikke kommentere noe ut over dette.

Når det gjelder hyppigheten av slike hendelser, opplyser Sysselmesteren at det i perioden fra 1. januar 2022 til 1. august 2022 er registrert i alt 14 saker som gjelder ulike overtredelser av våpenloven. For tilsvarende periode i 2021 var tallet tre. I følge Sysselmesteren kan økningen i antall overtredelser ha sammenheng med ny våpenlov som trådte i kraft i juni 2021, og at ikke alle har satt seg inn i de nye reglene. Sysselmesteren driver for øvrig aktiv kontroll med at våpenregelverket blir etterfulgt.

SPØRSMÅL NR. 2552**Innlevert 1. juli 2022 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland****Besvart 5. august 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Med regjeringens nye forslag til ny lov om norsk lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann kan konsekvensen bli at cruiseturismen i Nord-Norge etterhvert fases ut.

Hva vil dette forslaget bety for reiselivsbedriftene, og distriktsarbeidsplassene langs norskekysten generelt, og Nord-Norge spesielt?

BEGRUNNELSE:

For at folk skal bo og leve i hele Norge, er tilgang til arbeidsplasser nødvendig. Distriktsarbeidsplasser er under press i mange deler av landet og det er derfor viktig at myndighetene sikrer gode rammevilkår for distriktsnæringene. Reiselivet sysselsetter 170.000 mennesker, mange av dem langs kysten vår. Flere av turistene, særlig i Nord-Norge går av sine respektive cruiseskip i snuhavner. Der overnatter de videre på hotell, benytter seg av kulturtilbud og spiser på restauranter osv. Dette utgjør grunnlaget for mange arbeidsplasser i Utkant-Norge. Rederiene kan lettere tilpasse seg nye regler, enn en liten bedrift i en fjord som driver med opplevelsesturisme basert på cruiseturismen.

Svar:

Regjeringa ønsker trygge og gode tilsetjingsvilkår for alle arbeidstakarar i reiselivsnæringa. Forslaget til ny lov om lønns- og arbeidsvilkår i norske farvatn har som formål å fremme eit rettferdig og sømeleg arbeidsliv i norske farvatn og på norsk sokkel. Målet er at lova skal bidra til rekruttering og sysselsetjing av norske sjøfolk, ved å sikre arbeidstakarar på skip norske lønns- og arbeidsvilkår.

Reiselivet langs kysten består av mange små bedrifter som bidrar til aktivitet og sysselsetjing i lokalsamfunna. Regjeringa vurderer det slik at lova vil bidra til rekruttering og sysselsetjing til maritim næring langs heile norskekysten, også i Nord-Noreg. Føreseielege og rettferdige arbeidsvilkår vil gjere næringa meir attraktiv som yrkesveg.

Samstundes må vi sørgje for at distriktsnæringane og lokalsamfunna som er avhengige av cruiseturismen, har fleire bein å stå på. Regjeringa ønsker å føre ein aktiv nærings- og distriktspolitikk som bidrar til fleire heilårsarbeidsplassar og eit variert næringsgrunnlag i distrikta, ikkje minst i reiselivsnæringa. Til det formålet er det ulike verkty i den distriktspolitiske verktøykassa. Regjeringa er også oppteken av at verdiskapinga frå reiselivet, både frå cruiseturisme og anna turisme, skal kome lokalsamfunna som er vertskap for turistane til gode.

SPØRSMÅL NR. 2553**Innlevert 1. juli 2022 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland****Besvart 8. august 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvor mange skip av alle anløp i løpet av perioden 2018-2021 ble kontrollert av Sjøfartsdirektoratet, og hvor mange skip tar man sikte på å kontrollere av alle anløp etter at lovforslaget iverksettes?

BEGRUNNELSE:

Viser til regjeringens nylige fremlagte forslag om ny lov om norsk lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og norsk sokkel. For å sikre at det ikke blir en konkurranseulempe å drive rederivirksomhet fra Norge, må ny lovregulering håndheves effektivt. Holmefjordutvalget sier i sin rapport at det er en forutsetning for å innføre et krav om norske

lønns- og arbeidsvilkår på utenlandske skip, at det lar seg kontrollere og håndheve på en effektiv måte.

Svar:

Totalt antall anløp til norske fastlandshavner

Departementet har vært i kontakt med Sjøfartsdirektoratet som har estimert antall anløp til norske havner på bakgrunn av data fra Kystdatahuset og SafeSeaNet. Kystdatahuset fører oversikt over ankomster i Norge basert på data fra AIS (automatisk identifikasjonssystem), som viser posisjonen til fartøy. AIS er imidlertid ikke påbudt på mindre fartøy, og disse vil dermed ikke være en del av utvalget. SafeSeaNet er en nasjonal meldeportal der skipsfarten sender ankomst- og avgangsupplysninger til norske myndigheter og havner, og data publiseres av SSB under Sjøtransport/Godstransport. Begge kildene viser antall havneanløp, og ikke antall fartøy. Antall unike fartøy i utvalget er langt lavere enn antall havneanløp, hvilket vil si

at de fleste fartøyene oppsøker mer enn en norsk havn i løpet av et år.

Tall fra Kystdatahuset viser mellom 111 000 og 120 000 anløp i året. Kystdatahuset skiller imidlertid ikke mellom norske og utenlandske fartøy. For å estimere hvor stor andel av skipene som er norske, kan det tas utgangspunkt i norske IMO-nummer hentet fra Sjøfartsdirektoratets fartøybase, som så kobles mot IMO-nummer registrert i Kystdatahuset. Basert på tall fra Kystdatahuset, anslås det for 2021 at andel norske fartøy utgjør om lag 72 % av havneanløpene, mens utenlandske fartøy utgjør 28 % av havneanløpene.

Tall fra SafeSeaNet avviker fra oversikten fra Kystdatahuset, noe som har sammenheng med at målemetoden er ulik. Kystdatahuset estimerer havneanløp via geoposisjonering, mens SafeSeaNets tall er basert på rapportering til havnene. I tillegg inkluderer SSB kun godsskip over 300 bruttotonn i statistikken som publiseres. Under følger uttrekk fra tabellen fra SSB:

Register	2018	2019	2020	2021
Andre register, ikke				
NOR/NIS	29277	28526	28551	27640
Norge NIS	5666	6144	7915	9339
Norge NOR	23440	24781	29969	33594
Totalsum	58383	59451	66435	70573

Basert på tall fra SafeSeaNet er andelen norske og utenlandske fartøy i 2021 henholdsvis 61 % og 39 %.

Begge metodene er basert på beregninger, og er altså ikke absolutte tall.

Antall gjennomførte kontroller

Tabellen under viser antall tilsyn og kontroller som ble utført av Sjøfartsdirektoratet i perioden 2018–2021.

	2018	2019	2020	2021
Obligatoriske sertifikattilsyn	2 324	2 750	2 511	2 743
Øvrige tilsyn	1 258	1 970	1 928	2 040
Uanmeldte tilsyn	565	438	160	150
ISM revisjoner	311	458	476	452
Havnestatskontroller	561	555	356	416

Med utgangspunkt i tall fra Menon Economics antas det at det årlig vil være 1 400–1 500 unike utenlandske fartøy som er omfattet av kravene i forslag til ny lov om norske lønns- og arbeidsvilkår. Av disse er ca. ¼ skip som er knyttet til leverandør til rettighetshaver på norsk sokkel. Sistnevnte fartøy er mer komplekse å føre tilsyn med da de ikke nødvendigvis er tilgjengelige i norsk havn. Det antas at det er ønskelig at en gjennomfører tilsyn på mellom 5 og 10 % av populasjonen årlig. Dette utgjør dermed 75–150 ekstra tilsyn i året.

Direktoratet vil etablere et tilsynsregime som i første omgang baserer seg på kontroll av dokumentasjon,

herunder stikkprøvekontroll av arbeidskontrakter, lønnsutbetalinger og lignende, eventuelt i kombinasjon med intervju/samtale med mannskap. Dersom slik kontroll gir mistanke om brudd på krav, vil det gjennomføres en utvidet kontroll. Tilsyn med lønns- og arbeidsvilkår kan gjøres som tillegg til eller i forbindelse med at det utføres tilsyn på annet grunnlag, for eksempel havnestatskontroll eller MLC-tilsyn på norske skip.

SPØRSMÅL NR. 2554**Innlevert 6. juli 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 9. august 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Er regjeringa uroa for at fagmiljøet rundt NIBIO Svanhovd vil forvitte som følge av konflikten med Rovdata om forskning på brunbjørn?

GRUNNGJEVING:

NIBIO på Svanhovd har i mange år gjennomført overvåking og forskning på brunbjørn. Oppgåvene til forskingsstasjonen har endra seg noko over åra som følge av etableringa av Rovdata og eit kontraktsfesta samarbeid med desse. Som følge av usemje rundt fordeling av fagansvar m.m. har NIBIO gått til det drastiske steget å ikkje søkje om fornya kontrakt med Rovdata for 2022. Forskingsstasjonen på Svanhovd har over fleire år bidratt med både viktige kompetansearbeidsplassar i distriktet og ikkje minst til auka kunnskapsnivå og formidling om brunbjørnbestanden, og spørsmålet er om dette miljøet vil vere mogleg å oppretthalde i dagens form dersom stasjonen ikkje lenger skal ha ei viktig rolle i overvåkingsprogrammet.

Svar:

Overvåking av rovviltbestandene er en sentral del av rovviltforvaltningen. Rovdata, er en selvstendig enhet i Norsk institutt for naturforskning, som ikke er underlagt Klima- og miljødepartementets organisasjons- eller instruksjonsmyndighet. Rovdata har ansvaret for å drifte det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt. Programmet skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene i Norge. Rovdata er tildelt denne rollen gjennom en kontrakt med Miljødirektoratet, og har selv ansvar for å inngå eventuelle avtaler med underleverandører i arbeidet med overvåking. Den konkrete saken som er trukket fram her, er et anliggende mellom Rovdata og Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), og jeg mener det ikke vil være riktig av meg å kommentere saken. På generelt grunnlag vil jeg understreke at det er viktig at arbeidet med overvåking av brunbjørn kan gjennomføres på en hensiktsmessig måte som gir data av høy faglig kvalitet, og jeg legger til grunn at dette vil sikres også fremover.

SPØRSMÅL NR. 2555**Innlevert 1. juli 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 10. august 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Har statsråden noen tanker om hvorvidt det er positivt eller negativt at lokale miljøer, inkludert næringsliv, går sammen og starter skoler (slik som Havbruksakademiet Nord) med fokus innenfor området som regionens industri og bedrifter etterspør, og har statsråden noen plan for hvordan kompetansebehovet hos og nødvendige ønsker fra lokalt/regionalt verdiskapende næringsliv og aspirerende ungdom skal fanges opp av utdanningsapparatet?

BEGRUNNELSE:

Friskoleloven har bidratt til å løfte fram utdanninger som næringslivet og folk etterspør, et godt eksempel her er Havbruksakademiet Nord i Vestvågøy kommune.

Frem til høsten 2008 hadde Nordland fylkeskommune akvakulturutdanning ved Nordland fiskerifagskole i Vestvågøy kommune. Det har vært gjort flere forsøk på å få reetablert utdanningen men Nordland fylkeskommune har svart at det ikke har vært behov tilstede og at det kunne true eksisterende tilbud.

Havbruksakademiet Nord har søkte om tillatelse til å starte opp men dette ønsket ikke Nordland fylkeskommune fordi de mente at det ikke var behov. Havbruksakad-

emiet Nord fikk tilslutt aksept hos sentrale myndigheter til oppstart, da snudde holdningen hos Nordland fylkeskommunen angående behovet og opprettet fram høsten 12 plasser i eget regi.

Etter at søknadsfristen gikk ut var det totalt 34 søkere til 15 plasser ved Havbruksakademiet Nord og vist nok 1 søker til de 12 plassene ved Nordland fylke sitt tilbud.

Dette viser at det var et behov som næringslivet på peket men som den ansvarlige skole myndighet Nordland fylkeskommune hadde benektet over flere år og en må ha grunn til å anta at mange nordlendinger har gått glipp av denne utdanningsmuligheten.

Den største kunnskapen om hvilken framtidig arbeidskraft næringslivet har er næringslivet selv i besittelse av, men svært ofte så lyttes det ikke til av det offentlige.

Svar:

I Norge har vi i flere hundre år arbeidet for å skape en sterkest mulig offentlig skole. En fellesskole for alle sørger for at elever med ulik bakgrunn og ulike interesser møtes og lærer sammen. Denne tradisjonen ønsker regjeringen å bygge videre på. Vår ambisjon er at den offentlige skolen møter det kompetansebehovet arbeidslivet har og kommer til å få fremover. Fellesskole som er så variert og god at alle elever har mulighet til å finne seg til rette her.

Etter mange år med satsing på privatisering av skolen, mener regjeringen det er viktig å stanse privatiseringen og bygge en sterkere offentlig fellesskole. Etter forslag fra regjeringen vedtok Stortinget våren 2022 en ny privat-skolelov. Lovendringene er en oppfølging av Hurdalsplattformen og innebærer at det ikke lenger er adgang til å få godkjent profilskoler og private yrkesfagskoler. Vi utreder nå også hvordan lokale folkevalgte kan sikres økt innflytelse over behandlingen av søknader om etablering av nye

private skoler. Jeg tar sikte på å sende på høring forslag til nye lovregler om dette i løpet av 2022.

Jeg mener det er positivt og viktig med lokale initiativ fra arbeids- og samfunnslivet til utvikling av utdanningstilbudet i regionen. Fylkeskommunen har de senere årene fått et tydelig ansvar for den regionale kompetansepolitikken. Ansvaret innebærer å kartlegge kompetansebehov, opprette møteplasser og bistå regionalt og lokalt arbeidsliv med å formidle eget kompetansebehov til utdanningsinstitusjoner i fylket. Fylkeskommunen har også ansvar for å dimensjonere videregående opplæring. Ofte kan økonomi spille inn på fylkeskommunenes mulighet til å utvikle opplæringstilbudet. Derfor har det vært viktig for regjeringen å styrke kommunesektorens frie inntekter.

Et viktig mål for regjeringen er at alle som går inn i videregående opplæring faktisk blir kvalifisert til læreplass, arbeid, utdanning og livslang læring. Kompetansen de får skal være etterspurt av arbeidsliv og utdanningsinstitusjoner. I oppfølgingen av Fullføringsreformen kommer en rekke tiltak som også vil påvirke fylkeskommunens utdanningstilbud og deres mulighet til og ansvar for å dimensjonere videregående opplæring. Flere vil få rett til videregående, både blant unge og voksne, og opplæringen vil bli tilgjengelig for flere som hadde rett fra før, men som har manglet den tilstrekkelige fleksibiliteten i tilbudet.

Norge står overfor store oppgaver i dette tiåret. Vi skal få flere i jobb og skape aktivitet i hele landet. Fylkeskommunen må foreta nødvendige vurderinger og prioriteringer i utdanningstilbudet som møter kompetansebehovet lokalt. For å ivareta dette ansvaret må fylkeskommunen ha tilstrekkelig handlingsrom. Jeg har tillit til at fylkeskommunen både ønsker og evner å oppfylle ansvaret de har fått.

SPØRSMÅL NR. 2556

Innlevert 1. juli 2022 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 8. august 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Er det tillatt for offentlige etater/kommuner/skoler å kun rekruttere ansatte som ikke er avhengig av bil for å komme seg til jobb?

BEGRUNNELSE:

Den 29. juni kunne vi hos Utdanningsnytt lese at nye Kolbotn skole kun er bygget med 5 parkeringsplasser, og at rektor nå kun ansetter lærere som ikke kjører bil til jobb.

Dette er med å diskvalifisere mange dyktige lærere som bor i Follo-regionen eller rundt, og som både skolen trenger og elevene fortjener, men som er helt avhengig av å kjøre bil for å få hverdagslogistikken til å gå opp.

Svar:

Bakgrunnen for spørsmålet er, slik jeg forstår det, et oppslag i Utdanningsnytt 29. juni om rekrutteringsprosessen ved en skole. Den aktuelle skolen har nylig blitt renoveret og har nå et begrenset antall parkeringsplasser tilgjengelig. Jeg forstår oppslaget slik at arbeidsgiver ved invitasjon til jobbintervju informerer om at det ikke er ansattparkering, slik at søkerne ikke forventer at arbeidsgiver stiller med parkeringsplass. Søkerne kan så ta denne informasjonen med i vurderingen av om de ønsker å ha et arbeidsforhold ved skolen. Det er ikke det samme som

å unnlate å ansette personer som er avhengig av bil for å komme seg til jobb.

Arbeidsgiver har ikke har noen plikt til å stille parkeringsplasser til rådighet for sine ansatte, sett bort fra en eventuell tilretteleggingsplikt for bevegelseshemmede.

Et utgangspunkt ved rekruttering er at det er arbeidsgiver som bestemmer hvem som skal ansettes. I offentlig sektor gjelder et kvalifikasjonsprinsipp ved rekruttering. Dette innebærer at den best kvalifiserte søkeren, blant de søkere som fyller kvalifikasjonskravene i utlysningen til en stilling, skal ansettes. Prinsippet bygger blant annet på den generelle saklighetsnormen som gjelder ved ansettelser og kravet til likebehandling i offentlig forvaltning. Å unnlate og ansette en søker med den begrunnelsen at vedkommende ønsker å kjøre bil til jobb, kan komme i strid med dette prinsippet. Som nevnt innledningsvis har imidlertid arbeidsgiver i utgangspunktet ingen plikt til å stille parkeringsplasser til rådighet for sine ansatte.

SPØRSMÅL NR. 2557

Innlevert 3. juli 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 8. august 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

I etterkant av den eksterne granskningen av Mattilsynets tilsynsvirksomhet der det kom fram at tilsynsvirksomheten ikke holder et tilfredsstillende nivå, har det blitt iverksatt organisasjonsendringer i Mattilsynet.

Kan statsråden redegjøre for om disse endringene bidrar til å øke inspektørenes kompetanse og erfaring, slik at de ansatte i Mattilsynet er faglig oppdatert på produksjonsdyr og har god kunnskap om gårdsdrift og ulike produksjoner i landbruket?

BEGRUNNELSE:

Det vises til at det ble gjennomført en ekstern granskning av Mattilsynets tilsynsvirksomhet i blå og grønn sektor. Her kom det frem at Mattilsynet ikke har gode nok systemer og rutiner for planlegging, gjennomføring og oppfølging av tilsyn. Det opplyses i statsbudsjettet for 2022 at Mattilsynet siden 2019 særlig prioritert å bedre kommunikasjon og kvalitet på tilsyn, og at det arbeides kontinuerlig for å styrke denne delen av virksomheten. Det er også gjennomført en organisasjonsendring ved Mattilsynets hovedkontor våren 2021.

For å ivareta kvalitetssikring i alle ledd i norsk matproduksjon er det viktig at vi har et Mattilsyn som fungerer. Det krever at Mattilsynet har den kunnskapen som trengs for å både utføre inspeksjoner, og til å følge opp og veilede de produsentene som trenger dette. De siste årene har vi imidlertid sett mange eksempler på at dette ikke er tilfellet.

I en artikkel på forskning.no 28. mai i år omtales et forskningsprosjekt om hverdagen til inspektørene i Mattilsynet. Forskerne mener at dette er blant landets mest krevende jobber, der de risikerer å få kritikk uansett hva de gjør: De får ofte kritikk for utilstrekkelig tilsyn når media har saker om dyr som lider. I andre tilfeller får de kritikk for maktmisbruk. Mye av inspektørenes arbeid avhenger av hvordan det fungerer på det mellommenneskelige planet mellom inspektør og matprodusent. En av forskerne som har bidratt til prosjektet, professor Stig S. Gezelius, mener at de beste inspektørene er veldig gode til å utøve skjønn i krevende situasjoner. Han mener at erfaringene og praksisene til de dyktigste inspektørene i større grad bør nedfelles i retningslinjene som alle inspektørene jobber etter.

Svar:

Den eksterne granskingen av Mattilsynet, oppsummert i KPMGs rapport 10. desember 2019, viste at Mattilsynet hadde flere utfordringer med styring, organisering og forvaltningspraksis i tilsynsvirksomheten. Mattilsynet iverksatte en rekke tiltak for hvert av funnene i KPMGs rapport.

Omorganiseringen av hovedkontoret i 2021 er ett av tiltakene, og skal bidra til å sikre at Mattilsynet har riktig kompetanse og ressurser til å møte dagens og fremtidens krav. Viktige kriterier som ble lagt til grunn for omorganiseringen var å bidra til at Mattilsynet blir mer brukerorientert, tilbyr flere og bedre digitale tjenester og utvikler en mer målrettet og effektiv offentlig kontroll.

Med brukerorientering menes at Mattilsynet skal ha så god kjennskap til sine brukere og interessenter at den kan omformes til handling både internt og eksternt. Målet er at brukere og interessenter vil merke at Mattilsynet gir god og målrettet veiledning på tilsyn, i møter, samtaler eller via digitale tjenester.

I bakgrunnen for spørsmålet er det vist til professor Stig S Gezelius. Boka «Forvaltning av dyrevelferd i Norge», vil bli tema i ulike fora i Mattilsynet i løpet av høsten.

En egen klagesaksenhet er etablert for å sikre en bedre og mer effektiv klagesaksbehandling. Samtidig får Mattilsynet bedre oversikt over hvilke områder og problemstillinger som utgjør de største utfordringene. Mattilsynet har pekt på at et slikt skille mellom klagesaksenheten og faga-

vdelingen gjør det mulig å veilede inspektørene bedre, og å gi raskere faglige avklaringer som sikrer enhetlig håndtering.

Mattilsynet har opplyst at det pågår flere organisasjonsutviklingsprosesser for å oppnå best mulig effekt av endringene, og at mer målrettede arbeidsformer, såkalte produktteam for digital utvikling, er etablert. Produksjonsdyr og tilsyn med disse, er prioriterte områder.

Mattilsynet deltar i tilsynsmyndighetenes samordningsgruppe (TSG) som koordineres av Arbeidstilsynet. Hensikten er å heve inspektørenes generelle kompetanse på tilsyn, forvaltning og kommunikasjon, samt å samkjøre seg med andre tilsynsmyndigheter.

For å gjennomføre et godt tilsyn med gårdsdrift og produksjonsdyr, må inspektøren ha kunnskap og forståelse for næringen. Mattilsynet opplyser at de derfor legger stor vekt på å forberede sine inspektører før tilsynskampanjer. Det er også innført nye rutiner for kvalitetssikring av inspeksjonsrapporter for å sikre god forvaltningskvalitet.

Jeg er opptatt av at Mattilsynet skal være godt rustet til å oppfylle sitt samfunnsoppdrag, som blant annet omfatter å bidra til god dyrehelse og dyrevelferd. Jeg mener Mattilsynet har tatt grundig tak i utfordringene som kom fram i den eksterne granskingen av Mattilsynet og arbeider godt med forvaltningskvalitet. Det er et kontinuerlig arbeid, og jeg vil også legge vekt på dette framover i oppfølgingen av Mattilsynet.

SPØRSMÅL NR. 2558

Innlevert 1. august 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 8. august 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at poker ikke lenger regnes som et spill med helt eller delvis tilfeldig utfall, da det påviselig er et ferdighetsspill?

BEGRUNNELSE:

I juli ble Espen Uhlen Jørstad historisk da han som første nordmann vant VM i poker i Las Vegas. Dette er en enorm prestasjon og har skapt stor begeistring landet rundt. Imidlertid er det mange som reagerer på Norges svært rigide regelverk og at spillere føler de må flytte utenlands for å konkurrere.

Lotteritilsynet skriver:

«I Norge er poker regnet som et spill med helt eller delvis tilfeldig utfall. Pokerspillet med innskudd og gevinst oppfyller vilkårene i lotteridefinisjonen, og er dermed et lotteri etter lotteriloven.»

Samtidig er det solid grunnlag for å anerkjenne at det kun er for de spillerne med aller minst kompetanse og ferdighet at spillet får helt eller tilfeldig utfall. Selv med grunnleggende ferdigheter vil en spiller raskt få mer enn delvis påvirkning på utfallet. Det er en lang rekke norske spillere som deltar i internasjonale turneringer, hvor spillene også rangeres. Slike turneringer er preget av alt annet enn tilfeldigheter.

Svar:

Som representanten Hjemdal påpeker er det riktig at økte ferdigheter til dels vil kunne påvirke utfallet i et pokerspill over tid. En trent pokerspiller vil over tid kunne vinne over en utrent spiller ved hjelp av god hukommelse og utholdenhet i tillegg til psykologiske, matematiske og taktiske ferdigheter. Det er av den grunn ikke tvilsomt at pokerspill delvis avgjøres av ferdighet. Utdelingen av kor-

tene vil likevel alltid utgjøre et stort tilfeldighetsmoment. Poker er av den grunn betraktet som et kombinasjonsspill, hvor vannersjansen dels beror på dyktighet og delvis tilfeldighet. En slik forståelse ble også lagt til grunn i forslag til ny pengespillov uten at dette ble problematisert av Fremskrittspartiet. Loven er nå vedtatt og trer i kraft 01. januar 2023. Jeg vil ikke ta initiativ til å gjøre endringer rundt denne forståelsen.

SPØRSMÅL NR. 2559

Innlevert 1. august 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 10. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

På hvilken måte forsøker regjeringen presse Taliban til å samarbeide med internasjonale bistandsorganisasjoner for å avhjelpe nød hos sivilbefolkningen i Afghanistan?

BEGRUNNELSE:

Amnesty International kom nylig med en rapport som viser den humanitære krisen i Afghanistan. Norge stilte krav til medlemmer av Taliban som gjestet Norge tidligere i år, men disse er ikke innfridd.

Svar:

Den humanitære situasjonen i Afghanistan er prekær. Over halvparten av befolkningen trenger humanitær assistanse og beskyttelse, inkludert 13 millioner barn. UNICEF melder at over 1 million barn risikerer akutt underernæring. Afghanistan er dessuten svært sårbar for naturkatastrofer som gjør den humanitære situasjonen ekstra krevende. Jordskjelvet som rammet landet i juni, krevde mer enn tusen liv og førte til ytterligere humanitære behov.

Menneskerettighetene i Afghanistan er alvorlig truet. Situasjonen for jenter og kvinner og minoritetsgrupper, som hazaraene, er særlig bekymringsfull. Jeg frykter dessuten en ytterligere forverring av sikkerhetssituasjonen. Ustabilitet og undertrykkelse har store konsekvenser for den afghanske befolkningen og det internasjonale samfunn.

Norge opprettholder et høyt nivå på bistanden til Afghanistan. Dette inkluderer både humanitær assistanse

og støtte til å holde lokalsamfunn gående. All norsk støtte går til det afghanske folket via FN, Verdensbanken og sivilsamfunnsorganisasjoner. Vi er i tett dialog med organisasjonene som mottar norsk støtte, om forholdene i Afghanistan og deres tilgang og arbeidsvilkår. Organisasjonene opplyser at de i de fleste tilfeller er i stand til å videreføre sin innsats uten vesentlig innblanding fra Taliban, men vi hører også eksempler på at forholdet til Taliban kan være krevende.

Det viktigste formålet med Oslo-møtene i januar var å styrke dialogen med Taliban om blant annet humanitær tilgang for å bistå den afghanske sivilbefolkningen. Møtet var også en viktig anledning for å gi et samlet og tydelig internasjonalt budskap til Taliban om behovet for å ivareta menneskerettighetene, og andre spørsmål som er sentrale for å sikre stabilitet og bistå sivilbefolkningen i Afghanistan. Dette er budskap vi har gjentatt i senere møter med Taliban.

SPØRSMÅL NR. 2560**Innlevert 2. august 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 4. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvor mye vil bilister anslagsvis måtte betale i bompenger når ferjefri E39 fra Kristiansand til Trondheim står ferdig (Ber om å få oppgitt anslag på bompenggekostnaden per passering for de ulike delstrekningene)?

BEGRUNNELSE:

Dagens planer for ferjefri E39 er svært miljøfiendtlige og kostbare. Dagens trasé vil ødelegge store mengder verdifull matjord og urørt natur. Veiprojektet vil også føre til kraftig trafikkøkning, som vil gjøre det vanskelig å nå både Norges klimamål, nullvekstmålet for byene og målet om godsoverføring fra vei til sjø og bane. Prosjektet vil også bli svært dyrt, både for staten og for folk gjennom økte bompenger.

Det har kommet mye ny kunnskap om alvoret i situasjonen for natur og klima, samt hvor enorme kostnadene for veiprojektet kan bli, siden planleggingen av ny E39 startet, uten at dette har fått vesentlig innvirkning på planene til nå. Dagens økonomiske situasjon tilsier at det bør gjøres en ny vurdering av planene for ny E39 og andre miljøfiendtlige og kostbare motorveiprojekt.

Den foreløpige prislappen på ferjefri E39 mellom Trondheim og Kristiansand er på svimlende 382 mrd. kroner. Kostnadene har økt betydelig siden prosjektet først ble lansert.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet refereres det til «dagens planer for ferjefri E39» mellom Kristiansand og Trondheim.

Jeg vil innledningsvis bemerke at i stortingsmeldingen Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022–2033 (NTP) er begrepet «ferjefri» benyttet to ganger, om prosjektene E39 Ådland–Svegatjørn (Hordfast) og E39 Ålesund–Molde. Det er gjort et betydelig utrednings- og utviklingsarbeid for å undersøke mulighetene for å gjøre hele E39 ferjefri, men det er altså ikke slik at det med prioriteringene i NTP er lagt opp til å virkeliggjøre disse planene innenfor 12-års-perioden. Jeg vil minne om at spørsmålet om å starte bygging av disse prosjektene uansett vil måtte besluttes av Stortinget.

Både Hordfast og Ålesund - Molde er forutsatt delvis finansiert med bompenger. Det bompengedraget som er lagt til grunn i NTP utgjør om lag 14,4 mrd. 2021-kr for

Hordfast og 4 mrd. 2021-kr. for Ålesund Molde. Hordfast har ikke kommet tilstrekkelig langt til at det foreligger konkrete forslag om bompengetakstene.

Det foreligger lokalpolitiske bompengevedtak for E39 Ålesund-Model, trinn 1 Vik-Molde, der det er lagt til grunn en gjennomsnittstakst for prosjektet på mellom 56 og 63 kr i 2022-prisnivå.

Den eneste fjordkryssingen som er under bygging er E39 Rogfast. Av Prop. 54 S (2020-2021) går det fram hva som er forutsatt om bompenger i dette prosjektet. Det er lagt til grunn en gjennomsnittstakst på 374 2017-kr. Omregnet til 2020-prisnivå er gjennomsnittstaksten om lag 409 kr.

For øvrige fjordkryssinger er planarbeidet ikke kommet tilstrekkelig langt til at det er mulig å oppgi bompengenslag.

SPØRSMÅL NR. 2561**Innlevert 2. august 2022 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 9. august 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

I 2018 anmodet stortingsflertallet regjeringen om å utarbeide en stortingsmelding om grunnleggende rettigheter for mennesker med utviklingshemning. Det er bred politisk enighet om at utviklingshemmedes rettigheter må styrkes.

Vil regjeringen legge fram en slik melding, og når kan Stortinget forvente å få meldingen til behandling?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har en rekke ganger etterlyst tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming.

I forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen Frihet og likeverd – om mennesker med utviklingshemming (Meld. St. 45 (2012–2013)) ba Stortinget regjeringen sette ned et utvalg som skulle foreslå tiltak som styrker de grunnleggende rettighetene til mennesker med utviklingshemming.

I 2016 ble utredningen NOU 2016: 17 På lik linje – Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming ferdigstilt. Her ble det påvist at personer med utviklingshemming diskrimineres på en rekke samfunnsområder, både gjennom direkte forskjellsbehandling og gjennom manglende tilpasning og tilrettelegging samt en rekke andre brudd på utviklingshemmedes grunnleggende rettigheter. Utvalget foreslo åtte løft som er nødvendige for at utviklingshemmede skal få oppfylt sine menneskerettigheter på lik linje med andre. Hvert av de åtte løftene inneholder flere anbefalte tiltak som sammen skal bidra til bedring. Utvalgets gjennomgang og forslag viste at det både er nødvendig og fullt mulig å endre situasjonen for personer med utviklingshemming, slik at de kan delta i samfunnet på lik linje med andre.

I 2018 behandlet Stortinget Dok. 8:172 S (2017-2018) og fattet en rekke vedtak, der regjeringen ble bedt om å legge fram en stortingsmelding med forslag til tiltak for at utviklingshemmede skal få oppfylt sine menneskerettigheter på lik linje med andre, der det legges vekt på utviklingshemmedes rett til å uttrykke sin mening eller hevde sin rett på lik linje med andre, tiltak som sikrer utviklingshemmede retten til arbeid, likeverdige helsetjenester, utdanning og bolig, blant annet.

Stortinget har lenge ventet, og venter fortsatt på framleggelsen av stortingsmeldingen, jf. blant annet

Dok. nr. 15:1764 (2019–2020) Skriftlig spørsmål fra Lise Christoffersen (A) til kultur- og likestillingsminister Abid Raja. I Meld. St. 4 (2021–2022) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2020–2021 ble Stortinget informert om at vedtakene fattet i forbindelse med Dok. 8:172 S (2017-2018) skulle følges opp gjennom en stortingsmelding om utviklingshemmedes menneskerettigheter og likeverd.

Svar:

Regjeringen tar sikte på å legge fram en stortingsmelding om menneskerettighetene til personer med utviklingshemming høsten 2022.

SPØRSMÅL NR. 2562**Innlevert 2. august 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 12. august 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hvor mange gratiskvoter har oljeselskapene mottatt det siste året og hvor stor fordel utgjør disse gratiskvotene?

BEGRUNNELSE:

Kvotepliktig sektor får mange gratiskvoter i EUs kvotesystem. SSB anslår at kvotepliktig sektor mottok gratiskvoter for 65 prosent av utslippene sine i 2020. Det at det skal koste å forurense er et viktig virkemiddel for å løse klimakrisen. Gratiskvoter er stikk i strid med prinsippet om at forurenseren skal betale.

Svar:

Norge har deltatt i EUs kvotesystem gjennom EØS-avtalen siden 2008. Klimakvotesystemet regulerer de samlede CO₂-utslippene fra kraftsektoren, industri og luftfart i EU/EØS. Alle virksomheter som omfattes av systemet, må hvert år levere inn én klimakvote for hvert tonn CO₂-ekvivalenter de slipper ut. Hovedregelen er at kvotepliktige virksomheter må kjøpe kvoter gjennom auksjoner, men virksomhetene kan søke om å få en del av kvotene gratis. Ifølge regelverket skal 57 prosent av kvotene som utstedes totalt på EU-nivå i fase 4 av kvotesystemet (2021 – 2030) auksjoneres, mens resten av kvotene tildeles virksomheter gratis. Klimakvotereguleringen styrer tilbudssiden i markedet, og sørger for at det samlede antall kvoter tilgjengelig er i tråd med utslippsmålet. På denne måten settes det en absolutt begrensning på de samlede utslippene innenfor systemet over en gitt tidsperiode. Antallet kvoter reduseres år for år.

Gratiskvoter tildeles på bakgrunn av produserte mengder produkter og annen produktionsaktivitet, slik at det vil lønne seg å redusere utslipp per produsert enhet. EU ønsker å unngå at enkelte kvotepliktige virksomheter flytter utenfor EUs grenser for å unngå kvotesystemet, såkalt karbonlekkasje. Av den grunn blir virksomheter som driver med aktiviteter med høye risiko for karbonlekkasje, tildelt flere gratiskvoter enn andre virksomheter. I EUs klimakvotedirektiv er det fastsatt prinsipper for hvordan EU vurderer hvilke sektorer og undersektorer som skal anses å være utsatt for karbonlekkasje.

Klimakvotedirektivet og underordnet regelverk er gjennomført i norsk rett gjennom klimakvoteloven og klimakvoteforskriften. Kvotereguleringen, inkludert bestemmelser om tildeling av vederlagsfrie kvoter, er harmoni-

sert på EU-nivå og fastsettes etter bestemte regler. For en virksomhet kan flere tildelingsmetoder være relevante, basert på hvilke prosesser de har. Hvor mange gratiskvoter en virksomhet får avhenger av tildelingsmetoden og om de relevante prosessene er utsatt for karbonlekkasje eller ikke.

Oljeselskapene får hovedsakelig tildeling basert på energi forbrukt til produksjon av olje og gass. Fra og med fase 4 av kvotesystemet (2021-2030) er utvinning av naturgass (NACE 06.20) ikke lenger med på karbonlekkasjelisten, mens utvinning av olje (NACE 06.10) fremdeles er på listen. Dette er hovedårsaken til redusert tildeling til offshore-installasjoner fra og med 2021.

For 2021 er oljeselskapene berettiget om lag 2 500 000 gratiskvoter for kvotepliktige offshore-installasjoner. Dette utgjør 24 prosent av kvotepliktige utslipp på 10 400 000 tonn CO₂ fra offshore-installasjonene. Det vil bli noen mindre justeringer i antall tildelte kvoter for 2021 på grunn av saker om tildeling som ikke er ferdig behandlet. I 2020 utgjorde andelen tildeling 46 prosent av kvotepliktige utslipp fra offshore-installasjoner. Med en kvotepris på 800 kr per tonn er kvotene som tildeles vederlagsfritt til oljeselskapene verdt om lag 2 mrd. kroner.

SPØRSMÅL NR. 2563**Innlevert 2. august 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 9. august 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Kan statsråden anslå størrelsen på rammetilskuddet etter en eventuell deling med dagens inntektssystem og rammetilskudd?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen opplyser i en pressemelding 2. august at den bare vil kompensere Kinn kommune for deler av engangskostnadene direkte knyttet til delingsprosessen, dersom Kinn kommune deles. Kommunal- og distriktsministeren uttaler at dette gjøres for å sikre forutsigbarhet rundt de økonomiske rammene ved en eventuell delingsprosess. Ved en eventuell deling vil Kinn kommune få dekket deler av engangskostnadene som oppstår ved en slik deling, med et beløp på 15 millioner kroner, men departementet kan ikke anslå størrelsen på rammetilskuddet etter en eventuell deling fordi kommunene vil få beregnet rammetilskuddet etter gjeldende inntektssystem på delingstidspunktet.

Svar:

Rammetilskuddet til kommunene består av flere ulike tilskudd, der innbyggertilskuddet er det klart største (om lag 97 prosent av samlet rammetilskudd). Innbyggertilskuddet fordeles i utgangspunktet med et likt beløp per innbygger til alle kommuner på grunnlag av befolkningstall per 1. juli året før budsjettåret. Innbyggertilskuddet blir

deretter omfordelt gjennom utgiftsutjevningen, korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler, og inntektsgarantiordningen.

Utgiftsutjevningen skjer i praksis gjennom kostnadsnøkkelen, som består av ulike kriterier med vekt. Dagens kostnadsnøkkel består av 24 ulike kriterier. Antall innbyggere i ulike aldersgrupper utgjør hoveddelen av kostnadsnøkkelen, men det er også en rekke andre kriterier. Flere av disse kriteriene blir utarbeidet særskilt til bruk i inntektssystemet.

Rammetilskuddet for 2022 er beregnet med utgangspunkt i tilgjengelige kriteriedata for dagens kommunestruktur. Departementet har ikke tall for de ulike delene av dagens Kinn kommune. Det betyr at vi ikke har statistikk brutt ned på hhv. Vågsøy og Flora for å beregne størrelsen på rammetilskuddet til disse. Departementet har derfor dessverre ikke grunnlag for å beregne et anslag på rammetilskuddet etter en eventuell deling av kommunen.

Jeg vil også minne om at det var en større grensejustering mellom tidligere Vågsøy kommune og nye Stad kommune, som skjedde samtidig med kommunesammenslåingen i 2020. Området som ble grensejustert, utgjorde om lag 9 prosent av innbyggerne og 32 prosent av landarealet til tidligere Vågsøy. Denne grensejusteringen vil påvirke kriteriedata for en eventuell ny kommune. Det er derfor heller ikke mulig å beregne anslag på rammetilskudd med dagens inntektssystem etter en eventuell deling, med utgangspunkt i kriteriedata for kommunene i 2019.

SPØRSMÅL NR. 2564**Innlevert 2. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 10. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren legge fram ei oversikt over kva som er nytta av budsjettmidlar for vegutbygging in-

nan samferdselsbudsjettet så langt i år, og stipulert kva som kjem til å bli brukt i løpet av 2022?

GRUNNGJEVING:

Transport, bygg og anleggsbransjen er i ein svært krevjandes situasjon, med skyhøge drivstoffutgifter og byggekostnader generelt.

Regjeringa har signalisert kutt i vegbygging, og har også signalisert vidare nedskalering av større vegprosjekt. Dette vil måtte bety mindre oppdrag for næringslivet med fare for konkursar og nedbemanning. Dette kjem på toppen av den krevjande situasjonen transport, bygg og anleggsbransjen har frå før.

Svar:

Den 15. juni i år publiserte Statens vegvesen sin fyrste tertialrapport for 2022, der regnskapstal fram til 30. april går fram. Fram til 30. april hadde Statens vegvesen brukt om lag 3,2 mrd. kr til riksveginvesteringar. Prognosen for forbruk ved utgangen av 2022 er om lag 13,1 mrd. kr. I tillegg

hadde Statens vegvesen 30. april brukt om lag 1,9 mrd. kr til drift og vedlikehald av riksvegar, som i hovudsak går til å dekkje entreprenørutgifter. Prognosen for forbruk til drift og vedlikehald ved utgangen av 2022 er om lag 8,7 mrd. kr.

Statens vegvesen har og meldt at etaten fram til 30. april hadde brukt om lag 250 mill. kr i eksterne midlar (som i hovudsak er bompengar), medan prognosen for forbruk ved utgangen av 2022 er om lag 3,9 mrd. kr.

Nye Veier AS har meldt at selskapet fram til 30. april hadde eit forbruk på om lag 1,8 mrd. kr. Nye Veier AS prognostiserer eit forbruk på om lag 11 mrd. kr ved utgangen av 2022. Av dette er om lag 5 mrd. kr bompengefinansiering. Tala omfattar utgifter til planlegging, drift og vedlikehald og investering.

Utgiftene til gjennomføring av dei store vegprosjekta under hhv. Statens vegvesen og Nye Veier AS følgjer i hovudsak framdrifta i dei enkelte prosjekta.

SPØRSMÅL NR. 2565

Innlevert 3. august 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 12. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva akter samferdselsministeren å gjøre i samarbeid med Viken fylkeskommune og Moss kommune for å bidra til at utfordringene med Kanalbroen som i dag er en stor hemsko, for næringsliv og beboere på Jeløy i Moss, løses raskeste mulig med tiltak både på kort sikt og permanent?

BEGRUNNELSE:

Samferdselsministeren kjenner godt til utfordringene med Kanalbroen i Moss. Dagens bro er preget av slitasje i de bærende konstruksjonene, slik at belastningen på broen måtte reduseres. Viken fylkeskommune fikk derfor pålegg fra Vegdirektoratet om å gjøre nødvendige tiltak i tråd med dette. Løsningen ble å stenge de ytterste kjørefeltene i begge retninger, for å redusere antall biler som kan være på broen samtidig. Dette ble utført i juni 2022. Lokalmedia har i ettertid hatt flere oppslag om utfordringer dette har skapt for innbyggere, utrykningskjøretøy og ikke minst næringslivet som lider stort.

Nå skriver Viken fylkeskommune på sine nettsider at ny Kanalbro mellom Moss sentrum og Jeløy først vil kunne

stå ferdig i 2028. Dette er ikke mindre enn en katastrofe for lokalsamfunnet og vi må alle kunne forvente at alle planmyndigheter her gjør sitt ytterste for at planprosessene og finansieringen kommer på plass så raskt som overhode mulig.

Svar:

De siste måneders trafikkbilde har vist at det er utfordringer med trafikkavviklingen over Kanalbroen i Moss, som følge av at de ytterste kjørefeltene ble stengt for å begrense belastningen på broen. Dette er jeg også gjort oppmerksom på gjennom møter med ordfører i Moss og fylkesrådsleder i Viken, senest nå i august. Jeg setter pris på den tette dialogen om dette med berørte lokale myndigheter.

Kanalbroen i Moss er en fylkesvei, og eies derfor av Viken fylkeskommune. Ansvaret for veien og valg av løsninger ligger derfor regionalt.

Det langsiktige arbeidet med ny bro bør vurderes forsert, og parallelt med dette må det jobbes kortsiktig for å finne løsninger som letter på dagens situasjon. Ansvaret

for dette tilligger fylkeskommunen og kommunen. Jeg har fått forsikring om at det jobbes godt lokalt med å se på avbøtende tiltak, blant annet for gående og syklende, og at trafikksikkerhet prioriteres. Det arbeides også godt med den mer omfattende prosessen med å bygge ny bro.

Regjeringen har styrket fylkeskommunenes økonomi i statsbudsjettet for innværende år med 900 millioner

kroner. De lokale prioriteringene ligger til fylkestinget, men jeg ønsker å bidra til en eventuell fortgang i prosjektet gjennom å raskt behandle eventuelle spørsmål eller avklaringer som trenger sentral behandling fra Statens vegvesen, eller fra regjeringens side.

SPØRSMÅL NR. 2566

Innlevert 3. august 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 8. august 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Har Norge trappet opp sin støtte til Georgia gjennom støtte- og samarbeidspakken Substantial NATO-Georgia Package?

BEGRUNNELSE:

En uke før Russlands invasjon av Ukraina foreslo under- tegnede og representantene Elvestuen og Høgestøl å øke Norges støtte til georgisk sikkerhet ved å trappe opp det norske bidraget til Substantial NATO-Georgia Package (SNGP). I utenriksministerens uttalelse om forslaget skrev hun at «Når det gjelder støtte gjennom NATO vil Norge vurdere å trappe opp støtten til Georgia gjennom støtte- og samarbeidspakken Substantial NATO-Georgia Pack-

age, i nært samråd med allierte.» Det er på denne bakgrunn at spørsmålet stilles.

Svar:

Siden Substantial NATO-Georgia Package (SNGP) ble opprettet i 2014 har Norge vært en sentral bidragsyter. Vi opprettet og ledet støtten til Georgias Joint Training and Evaluation Centre (JTEC), som ble et av SNGPs flaggskip. Norge leder fortsatt denne støtten.

I tillegg har Heimevernet i mange år støttet Georgias National Guard i øvingsplanlegging og gjennomføring.

Vi vurderer fremdeles ytterligere støtte til SNGP for å styrke Georgias evne til å motstå russisk press og aggresjon.

SPØRSMÅL NR. 2567

Innlevert 3. august 2022 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 10. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva er begrunnelsen for at olje- og energidepartementet ikke har sørget for at høringsdokumentene i REPowerEU-saken er gjort tilgjengelig på norsk?

BEGRUNNELSE:

EU har siden 2021 arbeidet med forslag til endring av flere energi-direktiver, for å få økt tempo i videre utbygging av fornybar energi i EU. Årsaken var stigende strømpriser fra

tidlig høst i 2021, forårsaket av stigende gasspriser, samt økende motstand mot mer utbygging av vindkraft på land.

18. mai i år lanserte EU ut sitt forslag til «REPowerEU», en plan som ble begrunnet med Russlands invasjon av Ukraina 24. februar i år. Planen utløser behov for endringer i tre ulike EU-direktiver, som alle er under behandling som EØS-relevante for Norge. OED sendte forslagene til endring i direktivene ut på høring 9. juni. Opprinnelig frist for uttalelser var 8. august. Etter kritikk mot denne typen «sommerhøring», har OED forlenget fristen til 22. august. Krav fra bl.a. Motvind Norge om at dokumentene blir tilgjengelige på norsk, er ikke imøtekommet.

Vindkraft på land er en svært kontroversiell sak i Norge. Førrige regjering lanserte 1.4.2019 en plan, kalt «Nasjonal ramme» for vindkraft på land. I «Nasjonal ramme» ble 13 områder i Norge pekt ut som spesielt velegnet for vindkraftverk. Planen ble også den gangen sendt ut på høring med kort frist, som senere ble forlenget etter kritikk. Det kom inn ca. 5300 høringsuttalelser. De aller fleste var så negative at regjeringen Solberg valgte å skrote hele planen.

Olje- og energiministeren har offentlig uttrykt skepsis til at EU gjennom de fremlagte forslagene vil redusere den lokale mulighetene for innflytelse over videre utbygging av vindkraft. Dette vil bli resultatet av EUs plan, både fordi behandlingstiden for nye konsesjoner skal kunne skrus dramatisk ned, og fordi at i såkalte «renewable go-to areas» (spesielt utpekte områder som i «Nasjonal ramme» i 2019) skal konsesjoner kunne gis til nye prosjekter uten konsekvensutredninger. Dette er i klar strid med Stortingets føringer for hvordan slike saken skal behandles i tiden framover, og plan- og bygningsloven er under endring i samsvar med dette.

Når statsråden er skeptisk til konsekvensene av EUs plan, framstår det som svært påfallende at saken sendes på høring med kort frist, og uten at sakens dokumenter er gjort tilgjengelig på norsk. Det hadde vært god til å få oversatt dokumentene mellom 18. mai og 9. juni.

Svar:

18. mai 2022 la Europakommisjonen frem en rekke meldinger og forslag til endringer i regelverk, omtalt som REPowerEU. REPowerEU handler om EUs ambisjoner om å gjøre seg uavhengig av import fra Russland på grunn av den russiske angrepskrigen mot Ukraina, samt at høye energipriser har bidratt til et større behov for energieffektiviserings tiltak og raskere utbygging av fornybar energi.

Departementet har 9. juni 2022 i tråd med Utredningsinstruksen sendt forslagene på høring, slik at berørte parter i Norge blir informert om saken og får anledning til å komme med innspill før det utarbeides en norsk posisjon til regelverksforslagene. Høringsfristen er utsatt fra

8. august til 22. august. I henhold til Utredningsinstruksen skal høringsfristen i EØS-saker tilpasses tiden som står til rådighet, og kan være kortere enn seks uker. Høringsfristen i den foreliggende saken er lenger enn seks uker.

Norske oversettelser utarbeides for regelverk som skal innlemmes i EØS-avtalen, og som er vedtatt og kunngjort i EU. Som påpekt i høringsbrevet, gjelder denne saken forslag fra Kommisjonen som ikke er endelig vedtatt. Norske myndigheter og aktører har imidlertid mulighet til å gi innspill på forslag til EU-regelverk før det er vedtatt, og altså før det er vedtatt at regelverket skal innlemmes i EØS-avtalen. Da brukes de tekstene som Kommisjonen har presentert, i de språkversjoner som Kommisjonen har lagt ut. Siden Norge ikke er EU-medlem, oversetter ikke Kommisjonen til norsk. I denne saken er det engelsk språkversjon av forslaget som er lagt ved høringen. Forslagene foreligger også på andre EU-språk, herunder dansk og svensk [1].

Rådet og Europaparlamentet har allerede startet å behandle regelverksforslagene, og departementet ønsker eventuelle innspill fra berørte parter i Norge tidlig slik at vi kan fremme norske interesser knyttet til regelverkene som forhandles fram i EU på best mulig måte. Som det pekes på i høringsbrevet er forslaget fra Kommisjonen ikke endelig vedtatt, og det vil derfor skje endringer gjennom EUs egen behandling.

Det er mange forslag fra Kommisjonen som ikke blir innlemmet i EØS-avtalen. Dersom norske myndigheter på egen hånd skulle oversette alle forslag fra Kommisjonen, ville det medført et betydelig merbehov for ressurs-er. Det har ikke tidligere vært gjort i EØS-avtalens 28 års virke.

Forslagene som inngår i REPowerEU er ennå ikke vedtatt i EU og det er for tidlig å si om det skal innlemmes i EØS-avtalen. Jeg vil sørge for en grundig vurdering av dette og at Norges interesser ivaretas. Dersom vurderingen er at regelverket skal innlemmes i EØS-avtalen, og dersom dette krever endringer i norsk regelverk, vil det bli gjennomført en offentlig høring på vanlig måte med høringsdokumenter i norsk språkversjon.

SPØRSMÅL NR. 2568**Innlevert 4. august 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 12. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden gjennomgå avtaleverket for anbudskonkurranser for bilberging, slik at når større hendelser skjer så åpner man for at alle tilgjengelige ressurser kan brukes for å rydde/åpne veien raskest mulig?

BEGRUNNELSE:

Det er avholdt anbudskonkurranse mellom bilbergingsfirmaene på Sørlandet. Behovet for bilberging er stort på strekningen på E18. Senest i vinter kunne man se at 2 500 kjøretøy måtte stå stille i flere timer, fordi et vogntog fikk problemer og dette forplantet seg og førte til trafikkaos på veien. Grunnen er at vinneren av anbudskonkurransen ikke hadde ressursene til å takle en krise i den skalaen. Derimot finnes det flere bilbergingselskaper med ressurser tilgjengelig som kunne blitt rekvirert og hjulpet til å rydde veien.

Det viktigste er selvfølgelig å sikre tryggheten og sikkerheten til de som er på/langs veien. Deretter er det å sørge for at person- og varetransport kommer frem også når veiene er glatte og vinterværet har slått til. Det koster samfunnet, næringslivet mye å stå å vente fordi man velger å ikke benytte alle de tilgjengelige ressursene for å rydde opp raskest mulig å få trafikken i gang igjen. Det blir jo et stort paradoks at avtaleverket i anbudskonkurransene fører frem gjør at ikke alle tilgjengelige ressurser er i bruk. Derfor er det interessant å få vite om statsråden er enig i at det å få veien åpnet og ryddet er en prioritet og om han vil bidra til at anbudene endres, slik at når det oppstår store hendelser som krever ekstraordinær innsats, så skal man legge til rette for at man kan ta i bruk alle tilgjengelige ressurser, for å sørge for at veien ryddes av så raskt som mulig.

Svar:

Spørsmålet er stilt samferdselsministeren, men er overført til meg ettersom vi legger til grunn at det er politiets avtaler knyttet til bilberging representanten stiller spørsmål ved.

Politidirektoratet (POD) har informert meg om at Politiets fellestjenester (PFT) på vegne av Agder politidistrikt har inngått avtale med Viking Redningstjeneste AS for inntauings- og beredskapstjenester. Konkurransen ble kunngjort for en landsdekkende kontrakt, med delkontrakter. Kontraktene dekker bilberging, inntauing og hittegodshåndtering – og Viking har inngått slik avtale med

samtlig politidistrikt i landet, men med unntak av Oslo. Dette er en såkalt ikke eksklusiv avtale som betyr at politidistriktene har mulighet til å inngå avtaler om tjenester også fra andre leverandører der det er hensiktsmessig. POD har orientert meg om at Agder politidistrikt kjenner til denne muligheten. Politiet kan, om nødvendig, også bruke alle virkemidler uavhengig av avtaler dersom det er fare for liv og helse. Dagens avtaler politiet har om bilbergingstjenester muliggjør derfor bruk av andre tilgjengelige ressurser slik representanten etterspør.

POD har informert om at man nå er i gang med en ny anskaffelse av bilbergingstjenester, og det kartlegges blant annet på hvilken måte en best kan legge til rette for effektiv bilberging ved større hendelser som krever ekstraordinære ressurser.

Representanten viser i sin begrunnelse til en hendelse i Agder hvor et vogntog fikk problemer og dette lagde en lengre kø som varte i flere timer. POD har opplyst at politiets vurdering i etterkant av den aktuelle hendelsen var at hovedårsaken til køen oppsto som følge av manglende beredskap og kapasitet på snørydding, ikke bilberging.

SPØRSMÅL NR. 2569**Innlevert 4. august 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 15. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I Dagens Næringsliv 3. august kommer det fram at det har blitt utbetalt titalls millioner kroner til oljeselskapet Lukoil, og at utbetalingene tilsynelatende har fortsatt også etter Russlands invasjon av Ukraina.

Hvorfor ble ikke disse utbetalingene stanset eller fryst, kan han garantere at ytterligere utbetalinger til selskapet stanses og vil han iverksette andre tiltak for å sørge for at norske skattepenger ikke bidrar til å finansiere Putins krigføring?

BEGRUNNELSE:

I april spurte jeg statsråden om han kunne bekrefte hvorvidt og hvor mye som eventuelt kunne bli utbetalt til russiske oljeselskaper gjennom leterefusjonsordningen. Den gang viste regjeringen til Skatteetatens taushetsplikt framfor å bidra til størst mulig åpenhet rundt hvordan det norske sanksjonsregimet mot Russland ble håndhevet i praksis.

Dagens Næringsliv avdekket 3. august, med henvisning til årsrapporten til Lukoils norske datterselskap, at selskapet oppgir å ha fått utbetalt 90 millioner kroner av den norske staten i 2022, og at de regnet med å få utbetalt ytterligere 30 millioner kroner den 1. juni. Selskapet oppgir også å ha en utsatt skattefordel på 28 millioner kroner som kan bli utbetalt neste år.

At det tilsynelatende ikke har blitt iverksatt strengere tiltak mot selskapet fra norsk side virker inkonsekvent, ettersom daværende olje- og energiminister, Marte Mjøs Persen, i begynnelsen av mars var raskt ute og erklærte at de russiske selskapene Rosneft og Lukoil var uønsket på norsk sokkel. Selskapets nylig avgåtte sjef, oligarken Vagit Alekperov, sitter fortsatt på betydelige eierandeler, og har siden april vært underlagt sanksjoner fra Storbritannias og Australia.

Det vil være interessant å høre hva statsråden mener om at norske skattepenger synes å ha blitt utbetalt til Lukoil også etter Russlands invasjon av Ukraina. Norge har allerede innført strengere straffetiltak mot Russland enn EUs sanksjonsregime på flere områder. Det ville derfor være å forvente at regjeringen var villig til å ta grep for å stanse alle framtidige utbetalinger til selskapet og sørge for å tette slike åpenbare hull i Norges regime for straffetiltak mot Russland.

Svar:

Spørsmålet gjelder utbetaling av skatteverdien av lete-kostnader som det russiske selskapet Lukoil hadde i inntektsåret 2021. Negativ terminskatt ble innført som et av flere koronastøttetiltak for petroleumsnæringen våren 2020. Selskap som forventet å få utbetalt leterefusjon, kunne få utbetalt skatteverdien av letekostnadene løpende over seks terminer. Den siste terminen ble utbetalt i juni 2022. Når Lukoil har opplyst å opphøre med virksomhet i Norge, vil det i fremtiden ikke være aktuelt med utbetalinger til selskapet.

Norge har sluttet opp om samtlige av EUs restriktive tiltak overfor Russland som følge av angrepet på Ukraina. Tiltakene er gjennomført i norsk rett. Utenriksdepartementet er ansvarlig fagdepartement for gjennomføringen. Det er ingen personer, grupper eller enheter som kun er sanksjonert av Norge.

Norge har ikke tradisjon for å innføre unilaterale sanksjoner. Regjeringen har heller ikke fullmakt i sanksjonsloven til å treffe vedtak om slik alenegang. Norges syn er at det er multilaterale, globale og tvingende sanksjoner vedtatt av Sikkerhetsrådet eller andre tiltak som det er bred internasjonal oppslutning om, som har størst mulig legitimitetsgrunnlag og tvangskraft for å påvirke en stat som truer fred og sikkerhet.

Sanksjonene innebærer blant annet økonomiske frystiltak for listeførte personer og enheter. Det vil si frys av penger og formuesgoder, samt forbud mot å stille penger og formuesgoder til rådighet både indirekte og direkte. Skatteetaten fryser utbetalinger som er omfattet av sanksjonene. Utbetalinger som ikke er omfattet av sanksjonene, blir ikke fryst.

På grunnlag av det ovenstående er det ikke tvil om at Norge, både generelt og på skatteområdet, aktivt slutter opp om EUs restriktive tiltak og på ingen måte underminerer dem.

SPØRSMÅL NR. 2570**Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 12. august 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Vil regjeringen øke minstealderen for hogst av skog?

Svar:

Det er i dag ikke noe lovfestet krav til minstealder ved hogst. Bransjestandarden Norsk PEFC Skogstandard stiller imidlertid krav om minstealder, slik at tømmer fra skog som avviker fra oppgitt minstealder ikke kan omsettes som sertifisert virke. I praksis er så godt som alt tømmer som omsettes i Norge sertifisert. Minstealderen avhenger for øvrig av markas produksjonsevne (bonitet), og er lavere jo mer produktiv skogen er.

Ett av tiltakene som er omtalt i Klimaplan 2021-2030 (Meld. St. 13 (2021-2030)) for å øke CO₂-opptaket i skogen,

er å innføre et lovfestet krav til minstealder for hogst på samme nivå som bransjestandarden. Et slikt krav vil kreve endring av skogbruksloven med tilhørende forskrift. For å få mer kunnskap om årsakene til at skog blir hogd før den er hogstmoden, har NIBIO fått i oppdrag å utrede dette.

Vi vet at skogskader, blant annet stormfelling, råte og innsektangrep kan gjøre det nødvendig at skog avvirkes før tiden. Også andre forhold hos den enkelte skogeier kan tilsi behov for tidligere hogst. Resultatene av NIBIO sin utredning vil være et viktig grunnlag for vurderingene av om det er behov for ytterligere regelverksendringer for å stimulere til høyere hogstaldre, slik det er lagt opp til i klimaplanen.

Regjeringen vil følge opp tiltakene i Klimaplan 2021-2030 gjennom en helhetlig prioritering.

SPØRSMÅL NR. 2571**Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 17. august 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Vil regjeringen følge opptrappingsplanen for biodrivstoff fra klimaplanen, hvilke tiltak har regjeringen iverksatt for å følge opp planen om opptrapping for bruk av biodrivstoff, vil regjeringen innføre omsetningskrav for biodrivstoff i anleggsdiesel og skipsfart, hvis ja, når vil dette innføres?

Svar:

I Hurdalsplattformen slår regjeringspartiene fast at regjeringen vil «etablere en storstilt satsing på norsk bioenergi og avansert biodrivstoff i transportsektoren, og legge frem en plan for en helhetlig og industriell verdikjede for bruk av norske bioressurser», og at den skal «stimulere til økt bruk av biodrivstoff og skjerpe kravene til innblanding av andregenerasjons biodrivstoff for alle relevante

transportformer». Bruk av flytende biodrivstoff fremmes med både omsetningskrav og avgiftsinsentiver.

Meld. St. 13 (2020-2021) legger til grunn at totalvolumet biodrivstoff omsatt årlig i veitrafikken holdes konstant rundt 600 mill. liter, og foreslår at prosentnivået på omsetningskravet justeres annethvert år for å opprettholde dette volumet tross endringer i totalvolumet omsatt drivstoff. Siste økning tredde i kraft 1. januar 2020, og forslaget til ytterligere økning har vært på høring. Dette forslaget ligger til behandling i departementet og vil tidligst kunne tre i kraft 1. januar 2023. Miljødirektoratet utreder også neste justering, planlagt for 1. januar 2024.

Et forslag til omsetningskrav for avansert biodrivstoff til ikke-veigående maskiner har også vært på høring og behandles i departementet.

Miljødirektoratet har også levert konsekvensutredning og forslag til forskriftsendring for et omsetningskrav til innenlands sjøfart og fiske, samtidig som EU har

foreslått en reduksjonsplikt til deler av den europeiske skipsfarten som vil ha konsekvenser for norske skip.

I Klimaplanen heter det også at omsetningskravet til luftfarten skal vurderes opptrappet om kravet virker godt. Miljødirektoratet har levert en vurdering som konkluderte med at omsetningskravet i stor grad har vært vellykket, og utreder nå en opptrapping med frist 19. august.

Omsetningskrav for biodrivstoff er et styringseffektivt virkemiddel for faste, raske utslippskutt, spesielt i sektor-er med få andre modne løsninger. Samtidig er det viktig å

veie behovet for mer biodrivstoff for å oppnå utslippskutt opp mot pris, global tilgjengelighet og bærekraftsegen-skapene til biodrivstoffet. Det er spesielt viktig nå, med stigende energipriser og økt press på verdens matsystem som følge av krigen i Ukraina, å se norsk biodrivstoffpoli-tikk i en bredere global sammenheng. Avansert biodrivstoff, som ligger til grunn for flere av forslagene nevnt ovenfor, er basert på biprodukter og reststoffer som ikke øker presset på landarealer.

SPØRSMÅL NR. 2572

Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 12. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvor mye dyrka og dyrkbar jord planlegges bygget ned til veiprojekter i vedtatte kommuneplaner og i pågående og vedtatte planer under Statens vegvesen og Nye Veier AS?

BEGRUNNELSE:

Matjord er en svært begrensa og ikke-fornybar ressurs. Det tar 1000 år å danne et godt lag med matjord. Den beste matjorda finnes også ofte der utbyggingspresset er størst.

Norge har mindre matjord enn alle EU-landene. Det er viktig å ta vare på matjorda for å kunne produsere mat til egen befolkning og framtidige generasjoner. Jordvern er også viktig for å ta vare på naturmangfoldet, dempe flom, binde karbon og å skape verdier, arbeidsplasser og gode lokalsamfunn.

Svar:

Våren 2022 gikk Samferdselsdepartementets virksomheter gjennom store prosjekter som er under planlegging i første seksårsperiode av Nasjonal transportplan 2022–2033, for å gi en oversikt over dyrket mark som kan bli nedbygd som følge av disse. Gjennomgangen viser at Statens vegvesens prosjekter kan innebære en nedbygging av om lag 525–750 dekar og at Nye Veier AS sine prosjekter kan innebære en nedbygging av om lag 1 706 dekar. Statens vegvesen og Nye Veier AS har ikke tilsvarende oversikter over dyrkbar mark.

Grunnlaget for beregningen av antall dekar dyrket mark som planlegges bygget ned varierer fra regulering-

splaner som er i sluttfasen, med et rimelig sikkert grunnlag, til kommunedelplaner der det fortsatt er alternative trase-er som vurderes og usikkerheten kan være stor. For flere prosjekter er det også registrert muligheter eller potensial for nydyrking. På grunn av porteføljestyling av prosjek-tene i regi av Statens vegvesen er rekkefølgen for oppstart av de omtalte prosjektene usikker, jf. kap. 4.1. i Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033 og Innst. 653 S (2020–2021). I styringsmodellen ligger det også en føring om at Statens vegvesen gjennom alle faser skal job-be for å forbedre prosjektene innenfor de økonomiske rammene som er satt i Nasjonal transportplan. Eksempel-vis kan dette optimaliseringsarbeidet resultere i at man finner enklere løsninger for samme problem, som igjen kan bety mindre naturinngrep og lavere kostnader.

Jordvern er viktig både nasjonalt og globalt for å sikre matforsyningen, og hensynet til utbygging av infrastrukt-ur må balanseres mot det langsiktige hensynet til mat-produksjon.

Jeg har satt i gang et arbeid for å vurdere vegnor-malene, som er et viktig styringsverktøy og et hjelpemid-del ved utforming og dimensjonering av offentlig veg. Jeg har gitt Statens vegvesen i oppdrag å vurdere bl.a. høyere terskel (større trafikkmengde) for bygging av firefelts motorveger og i større grad legge til rette for gjenbruk av eksisterende veg. Dette kan bidra til mindre naturin-grep og mindre nedbygging av dyrket mark. Vurderin-gene skal også belyse mulighetene for å oppnå en mer effektiv gjennomføring av porteføljen av vegprosjekter i Nasjonal transportplan 2022–2033 og oppfølgingen av

klimamålene. Samferdselsdepartementet mottok svar fra Statens vegvesen på oppdraget 15. juni.

Ved behandlingen av Meld. St. 2 (2021–2022) Revidert nasjonalbudsjett 2022 og Innst. 450 S (2021–2022) fattet Stortinget et anmodningsvedtak om å vurdere ned-

skaleringer i store prosjekter for å spare natur og matjord, samt spare kostnader. Jeg har derfor gitt Statens vegvesen og Nye Veier AS et tilleggsoppdrag om å vurdere dette som en del av oppdraget om vegnormalene. Jeg vil komme tilbake til Stortinget om dette på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2573

Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 12. august 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Howdan vurderer statsråden muligheten for å etablere en militær profesjonsutdanning for offiserer i Nord-Norge som ledd i Norges økte militære tilstedeværelse og beredskap i Nord?

BEGRUNNELSE:

I sin Forsvarsanalyse for 2022 påpekte Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) at hvis man ønsker å opprettholde dagens antall offiserer, må man begynne å ta grep nå. Mange offiserer vil pensjoneres de neste årene. Et av tiltakene FFI anbefaler er å øke antallet som utdannes ved Krigsskolene. Andre offentlige profesjonsutdanninger har økt antallet uteksaminerte kandidater gjennom å opprette nye studiesteder i nord for sine eksisterende studieprogrammer.

Svar:

Behovet for offiserer vil øke i årene fremover. Dette behovet må dekkes blant annet ved å utdanne flere, som stortingsrepresentanten påpeker. For å understøtte den videre oppbemanningen av Forsvaret skal utdanningskapasiteten styrkes i årene som kommer. Dette innebærer blant annet at Forsvarets høyskole (FHS) vil styrkes med både flere ansatte og tilhørende EBA-fasiliteter.

FHS er relativt liten sammenlignet med andre høyskoler. Under årets opptak ble 240 kadetter tatt opp til krigsskolene. Til sammenligning er det ifølge Samordna opptak 11 643 studieplasser innen helsefag. Selv om man skulle doble antallet studenter i en periode, slik FFIs forsvarsanalyse antyder at det er behov for, vil FHS fortsatt være en liten høyskole. I tillegg til å ha relativt få studenter er disse spredt på fem campuser. Disse campusene har lange tradisjoner og godt etablerte fagmiljøer. Det er res-

surskrevende å opprettholde disse fagmiljøene som er en forutsetning for å gi akkreditert utdanning.

Militær tilstedeværelse i nord er viktig for Norge, og nærhet til operative avdelinger kan være en styrke for en utdanningsinstitusjon. Jeg mener imidlertid at behovet for å utdanne flere offiserer først og fremst bør møtes gjennom å utnytte og styrke utdanningskapasiteten ved de campus som allerede finnes i dag. For øvrig vil arbeidet med en ny langtidsplan gitt et oppdatert bilde på utdanningsbehovet til Forsvaret.

SPØRSMÅL NR. 2574**Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 15. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Nok en gang er det kommet frem en sak om omsorgssvikt i norske sykehjem, der en sykehjemsbeboer døde av hva familien hans mener er dehydrering.

Ser ikke statsråden behovet for Eldreombudet når det stadig dukker opp saker om omsorgssvikt i norske sykehjem?

BEGRUNNELSE:

I revidert nasjonalbudsjett for 2022 valgte regjeringen å gjennomføre omfattende kutt i eldreomsorgen, deriblant kutt til Eldreombudet med hensikt om å legge det ned fra 2023. Samtidig har vi det siste året lest flere historier i mediene om norske pasienter og brukere som ikke har blitt fulgt opp. Grue kommune har hatt flere tilsynssaker, og nå er det kommet frem et nytt dødsfall som følge av omsorgssvikt. Utfordringene i omsorgstjenestene våre er store, der det er sagt fra politisk ledelse i regjeringen at det vil være færre sykehjems plasser per eldre i årene som kommer. I tillegg er det stor mangel på sykepleiere og helsefagarbeidere, der konsekvensen er underbemanning og høyt arbeidspress for de på jobb.

Det skal være trygt og godt å være eldre i Norge. Da må det krafttak og midler til, for å sikre god kvalitet i tjenestene. De eldre skal ikke bare være på sykehjemmet, men de skal bli ivaretatt og man skal trives. Dessverre ser vi altfor mange tilfeller av brudd på pasient- og brukerrettighetsloven på sykehjemmene, og i de verste tilfellene ender det opp med dødsfall. I følge Helsedirektoratet var det hele 1218 av de som døde på sykehjem i 2020 som hadde sult eller underernæring som dødsårsak, hvor 44,4 prosent av alle sykehjemsbeboerne er underernærte. Dette er urovekkende tall, og da er det desto urovekkende at regjeringen velger å kutte i midlene til eldreomsorgen i revidert nasjonalbudsjett.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg er svært opptatt av at alle som trenger det får forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Eldre med behov for helse- og omsorgstjenester skal være trygge på at fellesskapet stiller opp.

Regjeringen er opptatt av at eldre skal ha en trygg og god alderdom og vil styrke vår felles helse- og omsorgstjeneste. Da må vi sørge for at kommunene har gode rammer og en forutsigbar økonomi til å løse sine oppgaver. Der-

for har denne regjeringens fremste prioritet vært å styrke kommuneøkonomien.

Det er et kommunalt ansvar å sørge for forsvarlige og gode helse- og omsorgstjenester til personer som har behov for det. I tillegg til å ha det overordnede ansvaret for at de kommunale tjenestene ytes i tråd med lov, har kommunen også finansieringsansvaret for tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven. Den enkelte har videre mulighet til å klage på manglende behandling, avslag, vedtak mv. til statsforvalteren. Som tilsynsmyndighet kan statsforvalteren gå inn og undersøke den enkeltes tjenestetilbud og vurdere hvorvidt kommunen oppfyller sine forpliktelser etter helse- og omsorgstjenesteloven.

I tillegg til statsforvalteren, er det etablert pasient- og brukerombud i alle fylker, hvor alle, herunder eldre og deres pårørende, kan henvende seg hvis de møter mangler og utfordringer i helse- og omsorgstjenestene.

Regjeringen varslet i RNB at vi vil foreslå å utvikle Eldreombudet, og vi vil komme nærmere tilbake til dette i statsbudsjettet for 2023. Eldre er en mangfoldig gruppe med ulike behov og interesser innen alle samfunnsområder, og eldre innbyggere inngår i mandatet til de ulike ombudene. Regjeringen er opptatt av å styrke stemmen til eldrebefolkningen, og regjeringen har derfor styrket konsultasjonsordningen fra ett til fire årlige møter med pensjonistenes organisasjoner. Vi viser også til arbeidet med aldersvennlig Norge hvor blant annet styrket medvirkning fra eldre selv og de lokale eldrerådene inngår i arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2575

Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 15. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram tallene for netto utveksling med utlandet fra prisområdene NO1, NO2, NO3 og NO4 hver for seg, måned for måned fra 1.1.2020 til 1.8.2022?

BEGRUNNELSE:

NVEs kraftsituasjonsrapporter bryter netto utveksling ned på Sør-Norge (prisområde 1,2 og 5 samlet) og Nord-Norge (prisområde 3 og 4 samlet). Det ville vært nyttig å se tallene for prisområdene som har utenlandsforbindelser hver for seg.

Svar:

Kraftflyten fra de forskjellige prisområdene til utlandet i perioden 1. januar 2020 til 1. august 2022 i TWh per måned framgår av tabellen nedenfor. Positive tall er eksport og negative tall er import.

Det er naturlig at det er størst eksport fra NO2 siden det er i dette prisområdet forbindelsene til Danmark, Tyskland, Nederland og Storbritannia er tilknyttet.

Oversikten sier likevel ikke så mye om nettoflyt inn og ut av områdene siden den ikke tar hensyn til flyt mellom prisområdene i Norge. For eksempel var det fortsatt ganske høy nettoeksport til utlandet fra NO2 i juli 2022 (1,2 TWh), men mye av dette var kraft som var kommet inn til NO2 fra andre prisområder i Norge. Dersom en også tar hensyn til flyt fra NO1 og NO5, var det nettoimport til NO2 i juli 2022 (0,3 TWh).

År	Mnd	NO1	NO2	NO3	NO4
2020	1	-0,4	0,3	-0,1	0,1
2020	2	0,0	0,4	-0,1	-0,2
2020	3	0,3	1,0	0,0	-0,2
2020	4	0,5	1,2	0,0	-0,1
2020	5	0,7	1,1	0,0	0,0
2020	6	0,6	0,6	0,2	0,2
2020	7	0,8	1,0	0,1	0,2
2020	8	0,7	1,3	0,2	0,3
2020	9	0,7	1,3	0,2	0,3
2020	10	0,9	1,3	0,1	0,3
2020	11	0,4	1,2	-0,1	-0,1
2020	12	0,4	1,6	0,2	0,5
2021	1	0,4	0,9	0,1	0,4
2021	2	0,3	0,1	0,0	0,1
2021	3	0,1	0,8	-0,2	0,0
2021	4	-0,2	1,2	-0,3	0,0
2021	5	0,1	1,2	0,0	0,2
2021	6	0,2	1,9	-0,1	0,2
2021	7	0,2	1,6	0,1	0,3
2021	8	0,0	1,1	-0,1	0,1
2021	9	-0,2	1,4	0,2	0,3
2021	10	-0,2	1,4	0,0	0,0
2021	11	0,0	1,8	0,0	0,1
2021	12	0,1	1,2	0,1	0,3
2022	1	-0,2	1,0	0,1	0,3
2022	2	-0,4	0,4	0,1	0,3
2022	3	-0,3	2,0	0,1	0,3
2022	4	-0,7	0,4	0,1	0,3
2022	5	-0,4	0,5	0,2	0,3
2022	6	0,0	1,6	0,3	0,3
2022	7	-0,3	1,2	0,2	0,3

SPØRSMÅL NR. 2576**Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 12. august 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Når klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn inngikk ny fireårsavtale med Enova i desember 2020 ble mål om energisparing utelatt fra avtalen.

Kan statsråden spesifisere hvor mye prosjekter som Enova har gitt tilsagn til etter at ny avtale trådte i kraft 1. januar 2021 vil øke kraftforbruket i Norge?

BEGRUNNELSE:

Energifondet Enova SF ble i sin tid etablert som et statlig fond for klima, fornybar energi og energiomlegging og har som formålsparagraf

«å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser og bidra til omstillingen av lavutslippssamfunnet».

Noe av grunnlaget for opprettelsen av Enova SF er å finne i Ot.prp. nr. 35 (2000–2001) Om lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energilova). Bakgrunnen for opprettelsen beskrives på følgende vis i proposisjonen:

«Hovudutfordringa i energipolitikken er å syte for ei effektiv og sikker energiforsyning innanfor dei rammer som miljøkrava set. Regjeringa sin strategi for omlegging av energiforbruk og energiproduksjon er å vere i forkant av marknadsutviklinga. Tiltaka retta mot energisparing, mindre bruk av el til oppvarming og ny miljøvennleg energiproduksjon skal medverke til å sikre framtidsetta energiløysingar og skal gi utviklinga i energisektoren ei ny retning.» (s. 8)

Dette er et godt utgangspunkt både for energieffektivisering og for å satse på nye, fossilfrie energikilder som for eksempel solkraft.

Vi ønsker at det spesifiseres hvor mye kraftetterspørselen øker med prosjekter Enova har gitt tilsagn til for reduserte ikke-kvotepiktige klimagassutslipp, og for prosjekter rettet mot teknologiutvikling og innovasjon.

Svar:

Enovas formål er å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser og bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet. Samtidig er det i styringsavtalen lagt til grunn at det er en tett kobling mellom energisystemet og utslippsreduksjonene som må til i omstillingen til lavutslippssamfunnet. Elektrifiseringen, særlig i transportsektoren, krever tilkobling av mye nytt forbruk til kraftnettet. Et godt utviklet energisystem er dermed viktig for å muliggjøre raske og effektive

utslippskutt. Enova har ikke lenger eget delmål knyttet til energi, men skal fremdeles finne gode løsninger som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem.

De nødvendige utslippsreduksjonene som må gjennomføres de kommende årene krever i mange tilfeller at fossil energi byttes ut med elektrisitet. Gjennom støtte til senfase teknologiutvikling og tidligfase markedsintroduksjon bidrar Enova til denne omstillingen. Samtidig som Enova støtter prosjekter som bidrar til utslippsreduksjoner, er Enova opptatt av at elektrifisering skjer på en energieffektiv måte.

Når Enova regner på energireultatene av prosjektene de støtter, beregner de endret elektrisitetsbruk som differansen mellom prosjektet som blir gjennomført, og alternativet til prosjektet. Enova beregner at prosjekter de har støttet i 2021 og så langt i 2022 har medført en nettoøkning i årlig strømbruk på om lag 900 GWh. Dette er i all hovedsak som følge av konvertering fra bruk av fossilt drivstoff i transportsektoren og havbruk til bruk av strøm, og konvertering fra fyringsolje og gass til bruk av varmepumper i industrien. I tillegg kommer konvertering av om lag 350 GWh i årlig bruk av fossilt drivstoff, til hydrogen og strøm i innovative skip. Hvor mye strøm det vil kreve er i stor grad avhengig av hvilken energikilde som vil bli benyttet i hydrogenproduksjonen og derfor vanskelig å anslå med sikkerhet.

Enova har også en betydelig innsats rettet mot effektivisering og konvertering av el til andre fornybare energikilder brukt til oppvarming i husholdningene, samt støtte til fornybar energiproduksjon i husholdningene, i hovedsak solceller. For 2021 og så langt i 2022 er dette beregnet å medføre en reduksjon i strømbruken med 50 GWh per år.

I tillegg har Enova satsinger rettet mot å redusere uttaket av elektrisk effekt og øke fleksibiliteten i energisystemet. Prosjekter støttet i 2021 og hittil 2022 vil bidra til å redusere effektuttak med om lag 640 MW. Det tilsvarer om lag halve effekten levert fra Norges største vannkraftverk – Kviteseid kraftverk.

I mange konverteringsprosjekter handler prosjektet vel så mye om å gjøre prosessene mest mulig energi- og ressurseffektive slik at behovet for energi reduseres. For eksempel er det i maritime anvendelser avgjørende å redusere energibehovet gjennom eksempelvis effektive skrog og generell energieffektivisering for at det i det hele tatt skal være praktisk og økonomisk mulig å ta i bruk batterier eller hydrogen. Effektiv energi- og ressursbruk er

en forutsetning for omstilling til lavutslippssamfunnet og det bidrar Enova til.

SPØRSMÅL NR. 2577

Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 15. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan skal statsråden sikre tilstrekkelig antall døgnplasser innenfor rus og psykiatri når rundt 500 slike plasser forsvinner som en konsekvens av at regjeringen avvikler fritt behandlingsvalg?

BEGRUNNELSE:

Denne uken skrev BT om hvordan avviklingen av fritt behandlingsvalg vil kunne påvirke helsetjenester for personer med helseutfordringer knyttet til rus og psykisk helse:

<https://www.bt.no/nyheter/lokalt/i/8Qez3W/over-130-doenplasser-kan-forsvinne-i-rus-og-psykiatri-omsorgen-likner-en-helsepolitisk-katastrofe>

For mange pasienter er det ikke tilstrekkelig med poliklinisk behandling og oppfølging. Regjeringen har heller ikke opplyst om hvordan de planlegger å erstatte døgnplassene på kort eller lang sikt, slik at pasienter med behov for døgnbehandling skal få den hjelpen de trenger. Det framstår som om regjeringen satser på at behovet for døgn- og langtidsbehandling av psykiatri- og ruspasienter vil minke.

Det er svært risikabelt å foreta en så stor endring, uten å på forhånd foreta konkrete og omfattende undersøkelser av hvordan det på kort og lang sikt vil gå ut over pasienter med behov for døgnbehandling. For pasienter som i dag har slike behov, vil det ikke hjelpe med en evaluering i etterkant av avviklingen. Avviklingen av fritt behandlingsvalg, med konsekvensene det medfører, er paradoksalt - all den tid regjeringen begrunnet sitt standpunkt mot rusreformene med at de ønsket en satsning på behandling. Nå bygges altså behandlingstilbudet til personer med rusutfordringer ned, i stedet.

Svar:

De regionale helseforetakene har et lovpålagt ansvar for å oppfylle befolkningens rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, ved å tilby tjenester enten fra

egne helseforetak eller etter avtale med private virksomheter. Opphøret av ordningen fritt behandlingsvalg skal derfor ikke gå utover pasientene. De skal fremdeles få oppfylt sine rettigheter.

De regionale helseforetakene har etter spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a ansvaret for å sørge for at det til enhver tid er tilstrekkelig behandlingsskapitet til å yte nødvendige spesialisthelsetjenester til befolkningen i regionen. Departementet har i 2022 gitt de regionale helseforetakene i oppdrag å påse at pasienter som mottar behandling hos private leverandører gjennom godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg, får videreført det tilbudet de har behov for når ordningen avvikles. De regionale helseforetakene må selv vurdere hvilke tiltak som er nødvendige for å ivareta dette ansvaret, inkludert vurdere hva som skal leveres av egne helseforetak eller av private leverandører gjennom nye anskaffelser.

De regionale helseforetakene følger nå opp dette oppdraget. Eksempelvis opplyser Helse Vest RHF at det i 2021 var i gjennomsnitt 39 pasienter som fikk behandling ved Helfo-godkjente institusjoner til enhver tid. Samtidig var det i gjennomsnitt 77 ledige døgnplasser innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) i helseforetakene til enhver tid. Pasientvolumet som eventuelt vil ha behov for døgnbehandling innen TSB etter avvikling av godkjenningsordningen, vil etter Helse Vest RHF sin vurdering bli forsvarlig ivaretatt gjennom helseforetakene sine tjenester og gjennom private aktører med avtale med Helse Vest RHF.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at ordningen med fritt behandlingsvalg hverken har oppnådd formålet om å få ned ventetidene eller gjort helsetjenesten mer effektiv, samtidig som ordningen har betydelige negative konsekvenser. De offentlige sykehusene brukte over 500 millioner kroner på å betale fritt behandlingsvalg-leverandører i 2021. Dette er ressurser de får beholde når ordningen avvikles, og som kan brukes til å styrke tilbudet i de offentlige sykehusene eller til å inngå samarbeid med

private gjennom langsiktige avtaler hvor behandlingsskvalitet for pasientene vektlegges.

SPØRSMÅL NR. 2578

Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 15. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Skal det fortsatt være norsk politikk at funksjonshemmede kan eie sin egen bolig og hva gjøres for å legge til rette for dette?

BEGRUNNELSE:

Det har vært et politisk mål at flest mulig skal kunne eie egen bolig (eierlinja). Eierlinja gjelder også for vanskeligstilte på boligmarkedet, herunder personer med nedsatt funksjonsevne.

Det siste året har byggekostnadene økt dramatisk. Økningen i uføretrygd og andre ytelser har hatt vært begrenset. Dette, sammen med varslede renteøkninger gjør det nå svært vanskelig for personer med nedsatt funksjonsevne å etablere seg i egen bolig/leilighet. Det kan derfor være nødvendig å øke proSENTSATSEN som Husbanken gir i støtte til bygging av omsorgsboliger/bofelleskap fra 45 % til f.eks. 50 % og/eller øke det maksimale støttebeløpet som Husbanken kan bidra med fra 1,6 mill. til 2 mill. Evt. kan man jo vurdere å senke treskelen for bostøtte eller øke uføretrygden.

Svar:

Det er Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) som har ansvaret for den overordnede boligpolitikken, herunder ansvaret og virkemidlene for å hjelpe vanskeligstilte i bolig-markedet. Jeg har derfor forelagt spørsmålet til KDD, og innledningsvis kan jeg opplyse om at eierlinjen ligger fast i boligpolitikken.

Regjeringen vil føre en aktiv boligpolitikk som skal bidra til å utjevne sosiale og geografiske forskjeller i boligmarkedet. Vi har økt Husbankens låneramme med 2 milliarder kroner i år, slik at flere kan gå fra leie til eie ved hjelp av startlån. KDD arbeider nå med en stortings-melding om en helhetlig boligpolitikk. Der vil etablering i boligmarkedet være et sentralt tema.

Den nasjonale strategien for den sosiale boligpolitikken «Alle trenger et trygt hjem (2021–2024)» retter en prioritert innsats mot personer med funksjonsnedsettelse, for at de på lik linje med andre skal kunne velge hvor og hvordan de bor. Innsatsen er særlig rettet mot mennesker med utviklingshemning, som i dag har begrensede valgmuligheter i bolig-markedet. Kun omkring 25 prosent eier egen bolig, mot rundt 80 prosent i befolkningen for øvrig. Dette må vi gjøre noe med, fordi vi vet at flere mennesker med utviklingshemning kan og vil eie egen bolig. Denne gruppen er derfor prioritert for å få startlån, sammen med barnefamilier. Husbanken har et offensivt samarbeid med kommuner, brukerorganisasjoner og utbyggere for å bidra til at flere mennesker med utviklingshemning kan kjøpe sin egen bolig.

Bostøtten er en strengt behovsprøvd rettighetsordning som har som formål å sikre personer med lave inntekter og høye bostgifter en egnet bolig. En ekspertgruppe som har gjennomgått bostøtten, leverte sin rapport i mai. Rapporten er nå ute på høring, og vil bli et viktig grunnlag for det videre arbeidet med å forbedre bostøtteordningen.

I begrunnelsen viser representanten Ropstad til muligheten for å øke den statlige tilskuddsandelen til 50 pst. av den maksimale godkjente anleggskostnaden per enhet. Jeg vil påpeke at staten allerede i dag dekker en stor andel av investeringskostnadene. Videre er formålet med investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser å stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester. Tilskuddet er avgrenset til personer med behov for heldøgns omsorgstjenester, og sånn sett ikke et tiltak som er etablert for å understøtte eierlinjen.

SPØRSMÅL NR. 2579**Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 12. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vi får tilbakemelding fra politifolk i hele landet at de i arbeid med ungdomskriminalitet står overfor en helt ny situasjon. Det er blitt en sterk snitchekultur, hvor man ikke snakker med hverken politi eller andre voksne selv om man er utsatt for vold og trusler. Dette vanskelig gjør arbeidet.

Deler justisministeren bekymringen, og hva gjør i så fall justisministeren for å løse dette problemet?

Svar:

Jeg ser med alvor på situasjoner der barn og unge som er utsatt for vold eller trusler fra andre barn og unge ikke snakker med politiet eller andre instanser.

For politiet er det et prioritert arbeid å skape tillit gjennom dialog med ungdom. I enkelte miljøer kan dette arbeidet være mer krevende. Som kjent er det i alle kommuner etablert en egen politikontakt som skal fungere

som et kontaktpunkt mellom politiet, befolkningen og andre aktører i lokalsamfunnet. Politiet har også i sin forebyggende strategi løftet frem viktigheten samarbeid mellom politi, kommune og andre aktører, som for eksempel skolen.

Kriminalitet som rammer barn og unge er høyt prioritert både i straffesaksbehandlingen og i politiets forebyggende arbeid. Dette fremgår både av Riksadvokatens mål og prioriteringsskriv samt Politidirektoratets forebyggede strategi for 2021-2025. Riksadvokaten og politidirektøren har i fellesskap iverksatt en nasjonal operasjon mot kriminelle nettverk som omfatter både forebyggende og reaktive elementer. Operasjonen skal blant annet bidra til å hindre rekruttering av unge til kriminelle miljøer.

Mitt inntrykk er at politi og påtalemyndighet kjenner godt til utfordringsbildet når det gjelder ungdomskriminalitet og iverksetter egnede tiltak og arbeidsmetoder i samarbeid med andre aktører.

SPØRSMÅL NR. 2580**Innlevert 2. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 12. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren leggje fram ei oversikt over auken i driftskostnadane for ferjedrifta i heile landet så langt i 2022 målt mot 2021 og 2020 nivå, med bakgrunn i dei skyhøge gass, drivstoff og straumprisane, gjeldande for alle riks og fylkesvegferjer?

GRUNNGJEVING:

Ferjedrifta i Norge er i hovudsak drevet med diesel, gass og elektrisk drift. Mange ferjer har kombinasjonar av dette. Med skyhøge gass, drivstoffprisar og straumprisar, har nok dette også påverka driftskostnadane til ferjene i heile landet.

Regjeringa varsla at ein del ferjestrekningar skulle bli gratis, og ein skulle også kutte ferjebilettane i alle ferjesamband. Kostnadane med dette vart ganske sikkert rekna ut frå heilt andre driftsutgifter enn realiteten pr. i dag, og som også like sikkert vil kunne få konsekvensar budsjettmessig.

Svar:

Kostnadsauke for energibedarane som blir nytta i ferjedrifta vil auke kostnadene til ferjeselskapa, og dermed også på sikt kostnadene for oppdragsgjevarane i ferjedrifta (Statens vegvesen og fylkeskommunane). Korleis kostnadsnivået til ferjeselskapa blir påverka heng mellom

anna saman med kva for energiberar som blir nytta og ko-
rleis pris og andre vilkår er avtalt mellom ferjeselskap og
leverandør av energiberaren. Staten har ikkje innsyn i kva
som er avtalt mellom ferjeselskap og leverandør eller kva
ferjeselskapa har betalt i energikostnad hittil i år.

«Kostnadsindeks for innenriks sjøfart, delindeks
ferje», blir nytta for kostnadsregulering i mange av ferje-

Verdi for drivstoffkomponenten frå første kvartal 2019 til 1. kvartal 2022, er vist under. Publisering av indeksens verdi
for 2. kvartal 2022 er venta 21. september i år.

Periode	Drivstoff*
2019K1	81,5
2019K2	84,5
2019K3	83,4
2019K4	86,6
2020K1	87,0
2020K2	65,6
2020K3	66,5
2020K4	68,6
2021K1	79,5
2021K2	83,6
2021K3	91,4
2021K4	100,0
2022K1	121,8

*Kjelde: Tabell 11585: Innenriks sjøfart, etter total/delindeks innenriks sjøfart, kvartal og statistikkvariabel (www.ssb.no/kist)

Tabellen viser at drivstoffkomponenten isolert har
hatt ein auke på vel 53 pst. frå første kvartal 2021 til første
kvartal 2022 (121,8/79,5= 53,2 pst.).

Ved vedtak om budsjettet for 2022 og ved revisjon av
dette juni 2022, har staten til saman løyvd 83 mill. kr for

kontraktene i riks- og fylkesvegferjedrifta. Drivstoffkom-
ponenten i denne indeksen utgjer 23,5 pst. av indeksens
samla verdi, og blir utrekna basert på prisutvikling for
marint drivstoff, inkl. avgift på CO₂ og svovel. Statistisk
sentralbyrå utarbeider indeksen og for drivstoffkompo-
nenten hentar dei prisane frå dei største aktørane innan
omsetning av marint drivstoff.

at fylkeskommunane kan starte å fase inn gratis ferjer på
samband med låg trafikk frå andre halvår 2022. Ved utre-
kning av dette beløpet er det tatt utgangspunkt i eit anslag
på kva inntektstapet til fylkeskommunane kan bli som
følge av ordninga.

SPØRSMÅL NR. 2581

Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 17. august 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Kan det bes om en oversikt, tilsvarende det som oppgis i
Riksrevisjonens rapport (Dok: 3: 1 (2018-2019), over an-
tall søknader til SPK fra veteraner om erstatning for psy-
kiske belastningsskader, utbetaling av erstatning totalt,

andel innvilgelser og avslag på søknader om erstatning
fra SPK, antall klager til klagenemnda og andel innvilgede
og avslåtte klager fordelt på år fra 1. april 2018 til nå og
fra ikrafttredelse av endringene som Stortinget vedtok 15.
oktober 2020 til nå?

BEGRUNNELSE:

Siden de nåværende erstatningsordningene for veteraner med psykiske belastningsskader fra internasjonale operasjoner ble innført, har det skjedd en drastisk nedgang i innvilgelse og utbetaling av slik erstatning. I Riksrevisjonens oppfølging av forvaltningsrevisjoner som er behandlet av Stortinget (Dokument 3:1 (2018–2019)) slås det fast at «...det har vært en reduksjon i utbetalinger av kompensasjon de siste årene fra 354 millioner kroner i 2014 til 48 millioner kroner i 2017. Dette forklarer SPK med at mellom 70 og 80 prosent av søknadene etter 2015 har fått avslag.» Videre opplyser Forsvarsdepartementet, som er sekretariat for erstatningsordningenes klagenemnd, at det har vært en markant økning av klager på avslag, fra 52 klager i årene 2010–2013 til 131 klager fra 2014 til 1. april 2018. I samme perioden er andelen klager som er avgjort til veteranens fordel halvert fra 40 prosent i perioden 2010–2013, til 20 prosent i perioden 2014 til 1. april 2018.

Ved behandling av Rødts representantforslag om å sikre rettmessig erstatning for norske veteraner med psykiske skader (Dokument 8:101 S (2019–2020)) 15. oktober 2020 vedtok Stortinget blant annet å styrke veteranenes stilling ved å endre reglene for foreldelse og for tilside-settelse av medisinske spesialisterklæringer for å hindre urettmessige avslag på søknader om erstatning for psykiske skader (Innst. 21 S (2020–2021)).

Svar:

Som en følge av anmodningsvedtak fra Stortinget 15. oktober 2020, er det innført flere lov- og forskriftsendringer som berører den særskilte kompensasjonsordningen for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner. Nye regler om foreldelse trådte i kraft 1. juli 2021, mens nye regler for bruk av spesialisterklæringer trådte i kraft 1. april i år.

Statens pensjonskasse har opplyst at 50 personer søkte om kompensasjon i 2018, 42 personer i 2019, 34 personer i 2020 og 33 personer i 2021. Så langt i 2022 har 19 personer søkt om kompensasjon. Tallene for utbetaling av kompensasjon er 47 millioner kroner i 2018, 61 millioner kroner i 2019, 35 millioner kroner i 2020, 64 millioner kroner i 2021. Så langt i 2022 er det utbetalt 51 millioner kroner.

Statens pensjonskasse innvilget i 2018 helt eller delvis krav om kompensasjon fra fire personer, mens 24 personer fikk avslag. I 2019 var tallene ti innvilgelser og 22 avslag, i 2020 åtte innvilgelser og 21 avslag, mens det i 2021 var ni innvilgelser og 27 avslag. Så langt i 2022 har ni personer fått krav innvilget, mens 11 har fått avslag. Dette gir følgende hele tall i prosent:

År	Innvilgelser (helt eller delvis)	Avslag
2018	14 %	86 %
2019	31 %	69 %
2020	28 %	72 %
2021	25 %	75 %
2022	45%	55 %

Klagenemnda for krav om erstatning og kompensasjon for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner mottok 26 klager i 2018. Nemnda mottok 23 klager i 2019, 20 klager i 2020 og 31 klager i 2021. Så langt i 2022 har nemnda mottatt 16 klager.

Nemnda behandlet 25 klager over krav om kompensasjon i 2018. Av disse ble to helt eller delvis gitt medhold, 19 avslått, mens fire ble sendt tilbake til Statens pensjonskasse for ny behandling. I 2019 behandlet nemnda 24 klager, hvorav fem ble gitt helt eller delvis medhold, 17 ble avslått og to sendt tilbake til Statens pensjonskasse. I 2020 behandlet nemnda 16 klager, hvorav sju ble gitt helt eller delvis medhold, åtte ble avslått og én sendt tilbake til Statens pensjonskasse. I 2021 behandlet nemnda 23 klager, hvorav ni ble gitt helt eller delvis medhold, 12 ble avslått og to sendt tilbake til Statens pensjonskasse. Så langt i år har nemnda ferdigstilt vedtak i fem saker, hvorav to klager er gitt helt eller delvis medhold og tre av avslått. Dette gir følgende tall i hele prosent:

År	Medhold (helt eller delvis)	Avslag	Sendt tilbake til SPK
2018	8 %	76 %	16 %
2019	21 %	71 %	8 %
2020	44 %	50 %	6 %
2021	39 %	52 %	9 %
2022	40 %	60 %	0 %

SPØRSMÅL NR. 2582**Innlevert 6. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 12. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er samferdselsminister Nygård enig med stortingskandidat Nygård i at bompenger på Kjøkøysund bru vil være en utilbørlig stor belastning for brukerne, og hva har endret seg siden statsråden som øverste ansvarlige for samferdselsfeltet i Norge synes det er greit at hans partifeller i Viken fylkesråd og fylkesting krever bruk av bompenger på Kjøkøysund bru?

BEGRUNNELSE:

Dagens samferdselsminister utelukket bruk av bompenger på Kjøkøysund bru i fjorårets valgkamp og mente at det ville være en utilbørlig stor belastning for brukerne. Etter valget styrer Arbeiderpartiet Hvaler kommune, Fredrikstad kommune, Viken fylkeskommune og samferdselsdepartementet/regjeringen. Statsråden har derfor full

mulighet til å oppfylle sitt krystallklare valgløfte. Frem til nå har statsråden bidratt til å stemme ned FrPs forslag som ville sikret en god Kjøkøysund bru uten bruk av bompenger.

Svar:

Kjøkøysund bru er veien fra Kråkerøy og ut mot Kjøkøya i Fredrikstad. Jeg er kjent med at det jobbes med saken lokalt. Det ligger ikke inne statlige bevilgninger til dette prosjektet. Veien er fylkeskommunal, og prosjektet eies derfor av Viken fylkeskommune. Jeg ser det derfor ikke som naturlig å skulle gripe inn i saken.

Jeg vil avslutningsvis vise til at det i saldert budsjett for 2022 er lagt opp til en vekst i de frie inntektene til fylkeskommunene på 900 mill. kroner i år. Det er 500 mill. kroner mer enn den forrige regjeringen la opp til.

SPØRSMÅL NR. 2583**Innlevert 6. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 15. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har noen asylmottak blitt kompensert direkte eller indirekte som følge av de høye strømprisene det siste året?

BEGRUNNELSE:

De høye strømprisene og regjeringens motvilje til å gjøre noe med det har skapt store utfordringer for både innbyggere og næringsliv. Jeg lurer derfor på om noen asylmottak har blitt kompensert direkte eller indirekte som følge av de høye strømprisene vi har hatt det siste året.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for innkvartering av asylsøkere til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI inngår avtaler med driftsoperatører basert på ordinære anbudsprosesser. Prisene UDI oppnår reflekterer bl.a. driftsoperatørens utgiftsnivå og konkurransesituasjonen i markedet. UDI har ikke kompensert driftsoperatører av asylmottak som følge av høye strømpriser utover dette.

SPØRSMÅL NR. 2584**Innlevert 7. august 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 16. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvor mye energi tapes når vannkraften produseres med lav magasinfyllingsgrad som nå?

BEGRUNNELSE:

OED, NVE eller andre antas å være kapabel til å gi svar på hvor mye energiproduksjon Norge taper grunnet den meget lave vannstanden som gir lavere trykk i magasinene, redusert fallhøyde til turbin, og som gir mindre effektiv kraftproduksjon. Ønskelige parametre er NO2s fyllingsgrad som er 30 % under medianen, i forhold til eksempelvis 20 % over medianen (som fortsatt skal være innenfor normalen for å unngå overløp) og konkrete og beregnede anslag på tapt energiproduksjon som følge av lav magasinfylling og lavere trykk ønskes.

Svar:

Kun kraftverk med inntak direkte i reguleringsmagasin vil påvirkes av lavere vannstand i magasinene, på grunn av redusert fallhøyde til kraftverket. I Norge er det i overkant av 200 slike kraftverk, og de står for en samlet gjennomsnittlig årsproduksjon på om lag 89 TWh. Om lag en tredjedel av kraftverkene med inntak direkte i magasin er lokalisert i prisområde NO2, og disse har en gjennomsnittlig årsproduksjon på om lag 33 TWh.

For prisområde NO2 har NVE foretatt beregningstekniske anslag på hvordan energiproduksjonen isolert sett påvirkes dersom magasinfyllingen er henholdsvis 15 og 30 prosentpoeng (pp.) lavere og høyere enn normal magasinfylling de siste 20 årene. Ved 15 pp. lavere fyllingsgrad enn normalt er tapt energi beregnet til å være om lag 0,7 TWh, og om lag 1,1 TWh tapt energi ved 30 pp. lavere fylling enn normalt. Ved 15 pp. høyere fyllingsgrad enn normalt er ekstra energi beregnet til om lag 0,7 TWh, og om lag 1,2 TWh ved 30 pp. høyere fylling enn normalt.

SPØRSMÅL NR. 2585**Innlevert 7. august 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 16. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Tidligere olje og energiminister fra Stoltenberg regjeringen, Ola Borten Moe, har nylig uttalt at ingen Norsk politiker ville besluttet kraftkablene til utlandet med kunnskapen vi har nå.

Vil ministeren beslutte en gransking av dataunderlaget, rapportene og arbeidet som lå til grunn for utvekslingskablene North Sea Link og Norlink, presentert av Statnett, Sintef og andre aktører, og utrede kvaliteten og korrektheten av forutsetningene de tok, konklusjonene de landet på og anbefalingene de ga?

BEGRUNNELSE:

Statnett estimerte at de to siste kraftutvekslingskablene ville gi en prisøkning på maks 1-3 øre når kablene kom i drift. I ettertid viser den analysen seg å være fullstendig skivebom.

Det er ønskelig å få avklart kvaliteten og korrektheten på analysene, forutsetningene, konklusjonene og anbefalingene fra diverse aktører involvert i kraftutvekslingskablene.

Svar:

Analysene som lå til grunn for konsesjonsbeslutningen for utenlandskablene North Sea Link og Norlink ble lagt frem i 2013. Som alle andre analyser, er disse gjennomført med usikre antakelser om fremtiden. Analysene tok innover seg usikkerhetene knyttet til størrelsen på det nordiske kraftbehovet over året og i sommersesongen, prisnivået på termiske brensler og CO₂-kvoter, samt videre utvikling av kraftsystemene i Norge, Norden og Europa etter 2030.

Analysene omhandler effektene av forbindelsene over hele levetiden, dvs. 40 år. Vi befinner oss nå i en ekstrem situasjon, med spesielt høye brenselpriser, og virk-

ningen av kablene i dag er større enn det en forventet i gjennomsnitt over hele levetiden.

I forbindelse med at regjeringen nå gjennomfører en grundig gjennomgang av kraftsituasjonen 2021-2022 og vurderer risikoen for liknende situasjoner, har Olje- og energidepartementet bedt Statnett redegjør for utvalgte problemstillinger knyttet til årets situasjon. Statnett er blant annet bedt om å redegjøre for hvilke hovedendringer i forutsetninger som har funnet sted siden vurderingen av virkningene av kablene til Tyskland og Storbritannia ble gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 2586

Innlevert 7. august 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 17. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva konkret har statsråden gjort for å få rusta opp rv 13 gjennom Hardanger?

BEGRUNNELSE:

I sommer har vi vært vitne til nye ras på rv13 i Hardanger. Denne veistrekingen er rasutsatt og smal med store trafikktfordringer. Det har vært grunnen til at FrP har kjempa for veien og fått bevilga midler til strekingen fra Kinsarvik til brua i statsbudsjettet før regjeringsskiftet.

Svar:

Nye Veier fikk gjennom behandling av Nasjonal transportplan for perioden 2022- 2033 ansvar for å planlegge og gjennomføre utbedringsarbeid på Rv 13 Skare - Sogndal. Strekingen er i nåværende NTP prioritert med vel 3 mrd. kr til målrettede tiltak for rassikring og bedre framkommelighet. Nye Veier opplyser at selskapet har lagt et betydelig arbeid ned i å gjennomgå og vurdere hele strekingen og at de nå har en god oversikt over hvor utfordringene er størst. Selskapet opplyser meg om at de har hatt en god dialog med lokale myndigheter siden selskapet overtok ansvaret for å utbedre strekingen.

Jeg får opplyst fra Nye Veier at de er i gang med å prioritere og igangsette tiltak og selskapet er i gang med å lyse ut det første prosjektet. Videre utbygging av strekninger

vil bli vurdert av selskapet det kommende året. Selskapets finansieringsmodell sikrer at Nye Veier har forutsigbarhet til å inngå avtaler om utbygging over flere budsjettår. Dette gjelder også for prosjekt på Rv 13. Det planlegges å inngå vegutbyggingsavtale mellom selskapet og Samferdselsdepartementet høsten 2022.

I sommer har det vært flere ras på Rv 13 i Hardanger. Statens vegvesen er ansvarlig for å drifte og vedlikeholde vegen inntil strekninger er utbygd. Vegvesenet opplyser at de vil sette opp nytt fanggjerdje på det aktuelle skredpunktet Oaldskor i løpet av høsten 2022.

Statens vegvesen opplyser videre om at de for tiden har prosjektet Rv 13 Kinsarvik - Kyrkjenes under bygging til en kostnad på om lag 70 mill. kr, og at det forsøkes å få gjennomført strakstiltak for å bedre framkommeligheten på strekingen Kyrkjenes - Bjtoteit i løpet av 2022. I tillegg er det siden 2020 brukt 48 mill. kr på tunneloppgradering på denne delen av Rv 13 og 36 mill. kr til øvrige vedlikeholdstiltak.

SPØRSMÅL NR. 2587**Innlevert 7. august 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 10. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kva svarer statsråden sine egne partifeller som tar til ordet for det samme som FrP at regjeringa må sikre vidare drift av gasskraftverket på Mongstad?

GRUNNGJEVING:

I BT 5. august står det ei sak om gasskraftverket på Mongstad. I saka tar dei rød grønne lokalpolitikarane fylkesordførar Jon Askeland, Alver-ordførar Sara Hamre Sekkingstad og Austrheim-ordførar Per Lerøy opp at regjeringa må på banen for å sikre at man ikkje stenger ned kraftverket samtidig med den pågående strømkrisen. Dette framstår som logisk for dei fleste.

Svar:

Det norske kraftsystemet er normalt utsatt for store svingninger i tilsigene til vannkraftverkene og Norge har derfor et veletablert system for håndtering av anstrengte krafts-

ituasjoner. Energimyndighetene og Statnett har en rekke verktøy for å sikre norsk kraftforsyning.

Per i dag vurderer NVE risikoen for rasjoning den kommende våren som lav. Samtidig står vi overfor en usikker energisituasjon i Europa, noe som kan påvirke Norges tilgang på importert kraft. Energimyndighetene tar forsyningssikkerheten på største alvor. Det er derfor satt i verk en rekke tiltak for å sikre kraftforsyningen. Som et ledd i dette har NVE, som utpekt beredskapsmyndighet, bedt Statnett som systemansvarlig, om å utrede beredskapstiltak som kan settes inn i en eventuell svært anstrengt kraftsituasjon (såkalte SAKS-tiltak), med hensikt å unngå en rasjoningssituasjon.

Statnetts utredning skal spesifikt vurdere behovet for, og mulige tiltak, for vinteren 2022/2023, og skal leveres innen 1. oktober 2022. Equinor har opplyst at selskapet vil holde gassturbinen på Mongstad tilgjengelig frem til 1. oktober, slik at en eventuell bruk av denne kan inngå i utredningen.

SPØRSMÅL NR. 2588**Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 16. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Dagbladet avslører at regjeringen arbeider med en avtale med USA om at norsk-produserte våpen skal kunne videreselges fra USA etter amerikansk eksportregelverk.

Hvordan vil utenriksministeren håndheve norske eksportregler for våpnene som videreselges og sørge for at de ikke vil ende i land som Norge har besluttet å ikke eksportere våpen til direkte, som Saudi-Arabia?

BEGRUNNELSE:

Dagbladet avslørte 1. juli at Utenriksdepartementet og Forsvarsdepartementet er involverte i å lage en avtale

mellom Norge og USA som skal legge til rette for at USA kan videreselge norske våpensystemer til tredjeland.

Dagbladet siterer et brev sendt av materielldirektør Morten Tiller i Forsvarsdepartementet til generalløytnant Charles Hooper i Defense Security Cooperation Agency (DSCA) i USA. Der går det fram følgende:

- At tredjeland vurderer å kjøpe norskprodusert forsvarsmateriell.
- At DSCA kan fasilitere salget gjennom USAs Foreign Military Sales-system.
- At Forsvarsdepartementet ønsker en slik ordning velkommen.

- At Forsvarsdepartementet «har allerede begynt å rulle ut en tentativ prosedyre for å koordinere, godkjenne og innføre slike salg i tråd med det nasjonale eksportkontrollregler og lovverk.

Verken UD eller FD svarer på spørsmål fra Dagbladet om departementene kan garantere at norske våpen ikke vil bli brukt av Saudi-Arabia i deres krigføring i Jemen. Spesialrådgiver Birgitte Frisch i FD refererer i sitt svar til at avtalen skal beskytte norsk forsvarsevne og norsk forsvarsteknologi, men ikke til Norges menneskerettsfunderte eksportrestriksjoner.

Norge er forpliktet av FNs Arms Trade Treaty til å avslå våpensalg når det er stor risiko for at våpnene vil bli brukt til å begå menneskerettsbrudd eller andre overgrep mot sivile. Traktaten plikter Norge til kontrollere sluttbruker av våpnene, ikke bare den umiddelbare importøren.

Stortinget presiserte i 1997 hvilke vurderinger Utenriksdepartementet skal legge til grunn før det kan godkjenne våpeneksport:

«Utenriksdepartementets vurdering av disse forholdene omfatter en vurdering av en rekke politiske spørsmål, herunder spørsmål knyttet til demokratiske rettigheter og respekt for grunnleggende menneskerettigheter.»

Det framstår uklart hvordan regjeringen skal håndheve Norges vedtatte eksportrestriksjoner for våpen som USA videreselger gjennom sitt eget Foreign Military Sales-system. USA eksporterer i dag våpen gjennom dette systemet til stater med godt dokumenterte brudd på menneskerettighetene og folkeretten. Den største mottakeren er Saudi-Arabia, som per i fjor hadde åpne salgskontrakter for 126,6 milliarder dollar med USA gjennom Foreign Military Sales-systemet.

Svar:

Saken handler overordnet om å sikre et robust industrisamarbeid mellom Norge og USA, for å styrke leveransesikkerhet for oss selv og våre allierte. En streng eksportkontroll er like fullt en ufravikelig forutsetning.

Den lovfestede taushetsplikten setter strenge begrensninger for innsyn i konkrete eksportsaker. Utenriksdepartementet kan verken bekrefte eller avkrefte hvilke saker som behandles eller hva utfallet blir.

Regjeringen kan fatte nødvendige politiske beslutninger når det kommer til viktige utenriks- og sikkerhetspolitiske interesser. Stortinget vil, i tråd med praksis, konsulteres.

SPØRSMÅL NR. 2589

Innlevert 5. august 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 15. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvordan vil finansministeren håndtere Oljefondets eierskap i banker som Ukraina anklager for å bidra til Russlands krigsforbrytelser?

BEGRUNNELSE:

Ukrainske myndigheter hevder navngitte storbanker i USA og Europa bidrar til krigsforbrytelser ved å finansiere selskaper som har tette bånd til den russiske staten eller handler olje fra Russland. Ukrainske myndigheter uttaler at de vil stevne selskapene for Den internasjonale straffedomstolen. Firmaene skal også utelukkes fra alt gjenoppbyggingsarbeid i Ukraina.

Oljefondet har ifølge sin egen oversikt (oppdatert 31/12/21) investert i samtlige av bankene som anklages – totalt 77 milliarder kroner i aksjer og 39 milliarder i rent-

epapirer. Blant bankene finner vi to av Oljefondets største aksjeposter.

1. JPMorgan Chase & Co (USA):
Oljefondet har en eierpost på 35 milliarder kroner og rentepapirer for 15 milliarder. JPMorgan bestyrer et fond (Russian Securities PLC) som sitter på eierskap i Gazprom, Sberbank og Rosneft. Gir lån til Vitol, et nederlandsk tradingselskap som handler russisk olje.
2. HSBC Holdings PLC (UK):
Oljefondet har en eierpost på 31,5 milliarder kroner og rentepapirer for 7,9 milliarder. HSBC eier poster i Rosneft og Gazprom, de statlige, russiske olje og gass-selskapene.
3. Citigroup Inc. (USA):
Oljefondet har en eierpost på 7,6 milliarder kroner og rentepapirer for 10,3 milliarder. Citigroup gir lån til

den russiske olje- og gasskjempen Lukoil og til Vitol, et nederlandsk tradingfirma som handler russisk olje.

4. Crédit Agricole (FR):

Oljefondet har en eierpost på 2,7 milliarder kroner og rentepapirer for 5,7 milliarder. Crédit Agricole har eierskap i Rosneft og Gazprom, de statlige, russiske olje og gass-selskapene.

Finansministeren ba NBIM trekke Oljefondet ut av Russland kort tid etter at landet invaderte Ukraina. Som verdens største statlige investeringsfond er det imidlertid en risiko for at fondet finansierer russisk krigføring og krigsforbrytelser via mellommenn.

Det taler for at NBIM gjør en grundig gjennomgang av sin portefølje og følger opp Ukrainas anklager. Med sine eierposter (hele 2,9 % av HSBC) er NBIM godt posisjonert til å kreve svar fra selskapenes ledelse. Det er viktig å komme til bunns i om selskapene Oljefondet har investert i rett og slett ikke kan kvitte seg med russiske aksjer i dagens situasjon, eller om eierpostene deres, og kreditten de gir, bidrar til reelle fordeler for Russland.

Svar:

De spørsmålene representanten Sneve Martinussen tar opp er viktige og relevante. Det har siden krigen brøt ut vært en høy prioritet for den norske regjeringen å bistå Ukraina, både gjennom å innføre og håndheve sanksjoner og gjennom direkte humanitær og militær støtte. Etterlevelse av sanksjonene mot Russland er et viktig virkemiddel for å hindre den russiske evnen til krigføring i Ukraina.

Etter at Russland invaderte Ukraina 24. februar 2022 besluttet regjeringen umiddelbart å innføre sanksjoner mot Russland. Sanksjonene er siden den første pakken ble annonsert på pressekonferanse 27. februar utvidet i flere runder, og det er nå omfattende og strenge sanksjoner mot den russiske staten, russiske foretak og russiske enkeltpersoner. Enkelte kritiske sektorer, som eksempelvis visse typer telekommunikasjon og deler av energimarkedet, er dekket av særskilte sanksjoner. Det er også en rekke hviterussiske selskaper og personer som er listeført for å unngå omgåelser av sanksjonene. Ett av hovedmålene med sanksjonene er å hindre tilførsel av kapital og kreditt til den russiske staten, som kan understøtte krigføringen i Ukraina. Sanksjonene hindrer imidlertid ikke russiske selskaper i å handle med foretak i land som ikke har sluttet seg til sanksjonene, og der betalingsstrømmene ikke går via valuta eller land som er sluttet til sanksjonene.

Finansdepartementet besluttet 28. februar at alle Statens pensjonsfond utlands (SPUs) investeringer i finansielle instrumenter utstedt av russiske foretak eller stat skulle fryses med umiddelbar virkning og at fondets investeringsunivers ikke lenger skulle omfatte Russland. Videre ba departementet om at Norges Bank skulle utarbeide en plan for nedsalg av aksjene. Norges Bank viste i brev 15. mars til at det russiske aksjemarkedet var

stengt og at banken vil komme tilbake med en plan for gjennomføring av nedslaget når markedsforholdene er mer normalisert. Russiske myndigheter har fortsatt ikke gjenåpnet for at utenlandske investorer kan selge sine aksjer på den russiske børsen, og det er heller ikke mulig å gjøre opp handler i russiske verdipapirer. Internasjonale foretak som eide russiske aksjer da krigen i Ukraina startet kan dermed fortsatt ikke avhende russiske aksjer eller andre russiske verdipapirer. Gjennom eksisterende eierskap vil derfor internasjonale foretak indirekte kunne bli eksponert for handlinger i de foretakene der de har eierandeler i Russland.

Et av de viktigste virkemidlene i eierstyringen for internasjonale eiere er stemmegiving på generalforsamlingene. Norges Bank vurderte i forkant av vårens generalforsamlinger om de kunne stemme i russiske selskaper. For å etterleve sanksjonene som Norge har sluttet seg til, besluttet Norges Bank ikke å stemme på generalforsamlingen i selskaper som var listeført etter sanksjonene. Andre store internasjonale eiere valgte etter det jeg er kjent med samme løsning. Det betyr imidlertid at internasjonale eiere heller ikke kunne stemme mot forslag de normalt ikke ville støttet.

Jeg ble kjent med informasjonen om at ukrainske myndigheter hevder at enkelte internasjonale banker finansierer selskaper som har tette bånd til den russiske staten eller handler olje fra Russland gjennom en artikkel i Financial Times 15. juli. Jeg har ikke mottatt informasjon fra ukrainske myndigheter om denne saken ut over det som er offentlig tilgjengelig gjennom mediene. De institusjonene som det siktes til er europeiske og amerikanske banker. Disse er underlagt tilsyn av offentlige myndigheter i land som har sluttet seg til sanksjonene. Vi må derfor kunne forvente at disse institusjonene etterlever sanksjonene.

Norges Bank bruker mye ressurser på å sikre oppfølgingen av sanksjonene i forvaltningen av SPU. Norges Bank sitter også nærmest markedet og har en profesjonell organisasjon som følger opp eierskapet i fondet. Etikkrådet gir anbefalinger om observasjon og utelukkelse av selskaper i porteføljen til SPU med utgangspunkt i om fondets investeringer i enkelt-selskaper er i strid med de etiske retningslinjene for forvaltningen av fondet. De etiske retningslinjene inkluderer kriterier som dekker medvirkning til menneskerettighetsbrudd og andre alvorlige brudd på individers rettigheter i krig og konflikt. Norges Bank foretar også regelmessige risiko- og aktsomhetsvurderinger som bygger på FNs veiledende prinsipper og OECDs veileder for institusjonelle investorer.

Den klare hovedregelen, nedfelt i mandatet for forvaltningen, er at Norges Bank foretar investeringsbeslutninger og utøver fondets eierrettigheter uavhengig av departementet. Det er et prinsipp som er bredt forankret i Stortinget og som jeg legger stor vekt på. Den mest detaljerte kunnskapen og informasjon som gir de beste beslut-

ningene om investeringene og utøvelse av eierrettigheter i SPU ligger i Norges Bank.

Norges Banks oppfølging av eierskap i enkeltselskaper er basert på beste praksis for eierstyring. Banken har en profesjonell organisasjon til å håndtere ulike komplekse spørsmål som oppstår i forbindelse med et

globalt eierskap i nesten 9 000 selskaper. Det er også jevnlig møter mellom departementet og Norges Bank om gjennomføringen av bankens forvaltningsoppdrag. Etterlevelse av sanksjoner er en del av denne oppfølgingen. Jeg er derfor trygg på at etterlevelsen av sanksjoner mot Russland håndteres på beste mulige måte av Norges Bank.

SPØRSMÅL NR. 2590

Innlevert 7. august 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 16. august 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Kan ministeren redegjøre for status for inn på tunet satsingen og evt. bekrefte at dette tilbudet skal styrkes og ikke svekkes?

BEGRUNNELSE:

Inn på Tunet er en fantastisk ordning som gir mange mennesker et positivt bidrag i hverdagen.

På regjeringens nettsider skrives bl.a. følgende:

«Det er til saman 400 godkjende Inn på tunet-garder fordelt på heile landet, som tilbyr tenester knytta opp til garden, livet og arbeidet der.

Deltakarane får tilbod om meningsfulle, praktiske oppgåver, fysisk aktivitet, stimulerande sanseopplevingar i natur, kontakt med dyr, ekte arbeidsoppgåver, årstidssyklusar, måltid og fellesskap.

Inn på tunet-tilbodet kan tilpassast alle nivå og aldre, og blir tilbode hovudsaklig innan sektorane oppvekst- og opplæring, arbeid og arbeidstrening, og helse og omsorg (feks. til personar med funksjonshemming, psykiske helseproblem, rusproblem eller demente personar med behov for dagaktivitetstilbod osv.) «Jeg har selv møtt mange av driverne og ikke minst sett hva dette betyr f.eks. for dem som får tilbud om «grønn omsorg».

Imidlertid har jeg mottatt flere henvendelser fra mennesker som er redd for at slike tilbud skal avvikles og forsvinne.

Et eksempel er fra min egen hjemby Bergen. Der et tilbud for ensomme er avviklet etter 5 måneder.

<https://www.ba.no/tilbud-for-ensomme-legges-ned-etter-fem-maneder-jeg-er-helt-knust/s/5-8-1955259>

<https://www.regjeringen.no/no/tema/mat-fiske-og-landbruk/jordbruk/inn-sikt/inn-pa-tunet--gron-omsorg/inn-pa-tunet--gron-omsorg/id2405677/>

Svar:

Målet med Inn på tunet er å bidra positivt til helse, utvikling og trivsel for den enkelte bruker. Erfaringer viser at landbruket kan være en svært god arena for å løse samfunnsutfordringer vi står ovenfor på områder som skole og pedagogikk, demens, arbeidstrening, rus og rusomsorg. Inn på tunet er et viktig tilbud som jeg ønsker at enda flere skal få glede av. Da er det også viktig at kvaliteten på tjenestene skal være på topp, og at vi utvikler og forbedrer dem hele tiden.

Det offentlige har gjennom mange år stimulert til utvikling av tjenestetilbudene. Det er utarbeidet og bevilget midler til utvikling og gjennomføring av nasjonale strategier, handlingsplaner og nasjonalt veiledningsmaterieell. Det er etablert en egen godkjenningsordning for gården som arena for Inn på tunet-tilbud og det er gitt støtte til bedriftsutvikling og satsingene Inn på tunet-løftet 1 og 2. Fylkesmennene har i oppdrag å synliggjøre IPT som aktuelle tjenestetilbud og har bidratt med midler til utviklingsprosjekter og kompetansetilbud for tilbydere og kjøpere.

IPT-tilbydere mottar ikke driftstilskudd til IPT-drift over jordbruksavtalen, men kan søke om bedriftsrettede tilskudd fra Innovasjon Norge til investeringer, bedriftsutvikling og etablering av bedriftsnettverk. De fleste er enkeltmannsforetak, men det finnes også noen aksjeselskaper. Mange av IPT-tilbydere driver ordinær landbruksdrift i tillegg, og mottar tilskudd over jordbruksavtalen til dette på vanlig måte. Stiftelsen Norsk Mat får midler til å drifte og videreutvikle godkjenningsordningen for IPT-tilbydere.

Den siste satsing på området er Inn på tunet-løftet 2. I jordbruksoppjøret i 2019 det ble satt av totalt 12 mill. kroner for de tre årene 2020-2022 til gjennomføringen av et slikt løft. Fire pilotprosjekter er etablert: I Nordland

er det igangsatt et pilotprosjekt innenfor tjenesteområdet skole og pedagogiske tilbud for grunnskole, Møre og Romsdal har et prosjekt innenfor tjenesteområdet skole og pedagogiske tilbud for videregående skole, Oslo og Viken har etablert et prosjekt innenfor demensomsorg og i Vestland arbeides det med et prosjekt innen tjenesteområde psykiatri, rus og arbeidstrening.

Det er velkjent at mange IPT-bedrifter har kortvarige avtaler med kjøperne, og ofte savner mer forutsigbarhet og langsiktighet i avtalene. Mange kommuner inngår avtaler som følger budsjettåret, og tilbud legges som oftest ut på anbud. Det er viktig med gode avtaler mellom kjøper og tilbyder som regulerer forhold rundt oppsigelsestid og påkommende hendelser som mangel på brukere, sykdom, eierskifte m.m. Gjennom pilotene i Inn på tunet-løftet 2,

skal man kartlegge hvilke utfordringer kommuner, fylkeskommuner og NAV møter på når de skal kjøpe Inn på tunet-tjenester. Det skal også gjøres en vurdering av kostnader og kvalitet ved bruk av Inn på tunet-tjenester, sammenlignet med tilsvarende andre tilbud. Når prosjektene er ferdigstilt, noe som etter planen skal skje ved utgangen av 2022, skal det utarbeides veiledningsmaterieell for kjøp av IPT-tjenester i tråd med regelverk for offentlige anskaffelser/innkjøp, basert på erfaringer og ny kunnskap fra pilotene. Dette skal også omfatte elementer som økonomi og faglig kvalitet. Videre skal erfaringer og suksesshistorier fra kjøpere i pilotene deles på ulike arenaer.

Jeg har store forventninger til at IPT-løftet vil bidra til å effektivisere kjøpsprosessen og øke bruken av IPT-tjenester framover.

SPØRSMÅL NR. 2591

Innlevert 8. august 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 17. august 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Hvilke nødvendige forberedelser må gjennomføres på kystvaktbasen på Sortland, eksempelvis tilstrekkelig kaiplass og annen nødvendig infrastruktur, når Jan Mayen-klassen settes i tjeneste?

kystvaktfartøyene. Forsvaret har opplyst at de håndterer innfasingen av Jan-Mayen klassen med tilgjengelig infrastruktur. Dette omfatter Sjøforsvarets kystvaktstasjon Sortland og sivil infrastruktur i tilknytning til basen, samt Ramsund orlogsstasjon.

BEGRUNNELSE:

I 2018 vedtok Solberg-regjeringen fremskyndelse av byggingen av tre nye kystvaktskip, for å erstatte de om lag 40 år gamle fartøyene i Nordkapp-klassen. Anskaffelsen av de tre nye skipene i Jan Mayen-klassen har en kostnadsramme på 6,8 mrd. kroner, og utføres av det norske verftet Vard Langsten. De nye fartøyene er vesentlig større, kan gjennomføre lengre tokt enn dagens fartøy, og kan løse Kystvaktens oppgaver bedre enn dagens Nordkapp-klasse. Mens Nordkapp-klassen har en lengde på 105 meter, bredde på 14,6 meter og et deplasement på 3200 tonn, har Jan Mayen-klassen en lengde på 136,4 meter, bredde på 21,4 meter og et deplasement på 9612 tonn.

Svar:

Det er pr. i dag ingen planlagte eller pågående investeringsprosjekter i eiendom, bygg og anlegg ved Sjøforsvarets kystvaktstasjon Sortland relatert til innfasingen av de nye

SPØRSMÅL NR. 2592**Innlevert 8. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 10. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Mener olje- og energiministeren det er forsvarlig å prioritere eksport fra Tyssedal til Tyskland i en tiårsperiode, all den tid dette bidrar til å sette forsyningsikkerheten i fare, og kan det være aktuelt å reforhandle de borgerliges avtale i lys av ministerens varslede eksportrestriksjoner?

BEGRUNNELSE:

Så vidt spøreren kan se, inngikk Statkraft en avtale med Deutsche Bahn (DB) i august 2021 om å forsyne den tyske jernbanen med fornybar energi fra og med 2023 og i en periode over ti år. På DBs nettsider kan vi lese at det er Mågeli vannkraftverk i Tyssedal (Ullensvang kommune) som skal forsyne den tyske jernbanen, og at dette blir mulig på grunn av den nye utenlandskabelen NordLink. Samtidig er forsyningsikkerheten i Norge truet. Blant tiltakene som vurderes til våren er strømrasjonering. Olje- og energiministeren har senest i dag (8. august) varslet eksportrestriksjoner.

Svar:

Den fysiske krafthandelen mellom prisområder skjer ved såkalt markedskobling. Dette innebærer at produsenter og forbrukere i Norge selger og kjøper kraften sin i sitt prisområde i Norge. På samme måte vil produsenter og forbrukere i utlandet selge og kjøpe kraften i sine land.

Jeg er kjent med at Deutsche Bahn i 2021 inngikk en avtale med Statkraft om kjøp av strøm levert over en tiårsperiode med oppstart i 2023. Slike langsiktige kraftavtaler mellom kjøper og selger av strøm er relativt utbredt, ofte kalt PPAer (Power Purchase Agreements). Det skaper blant annet forutsigbarhet for både forbruker og produsent. I tillegg til strømmen har Deutsche Bahn kjøpt såkalte opprinnelsesgarantier som beviser at strømmen de kjøper er fornybar.

Slike avtaler er finansielle og har ikke noen innvirkning på den fysiske kraftflyten. Det er heller ikke mulig for aktører å «reservere» kapasitet på utenlandsforbindelsene fra Norge. I utenlandskonsesjonene til Statnett, også for NordLink, er det lagt til grunn at kapasiteten på forbindelsene skal benyttes til krafthandel gjennom markedskobling. Det er derfor ikke riktig at denne avtalen medfører at eksport fra Tyssedal til Tyskland blir prioritert framfor forsyningsikkerhet i Norge.

SPØRSMÅL NR. 2593**Innlevert 8. august 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 19. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at Vestfold som et av de mest folkerike områdene i Norge opprettholder stedlig hundetjeneste?

BEGRUNNELSE:

Det er bestemt fra PM Sør-Øst politidistrikt at hundetjenesten skal flyttes fra Vestfold og samlokaliseres med ek-

sisterende hundetjeneste i Skien og Drammen. Det samme gjelder for hundetjenesten i Hønefoss. Hundefører her blir overført til Drammen. Denne beslutningen, har jeg fått tilbakemelding på fra tillitsmannsapparatet i Sør-Øst politidistrikt, er kun begrunnet ut fra at dette er et forsøk på å løse avdekte arbeidsmiljøproblemer. Det ligger ingen begrunnelser innen økonomi, eller bedring av beredskap. Det erkennes fra politidistriktet, gjennom risikoanalyse, at beredskapen vil bli svekket i flere år fremover på bak-

grunn av beslutningen. Det er også besluttet fra PM at Sør-Øst politidistrikt skal sette en begrensning på at hundefører kun skal kunne ha to hunder før vedkommende må gå over i annen type tjeneste. Dette som eneste politidistrikt i landet. Resten av landet erkjenner viktigheten av kompetanse innen fagfeltet hund og viktigheten å beholde viktig kompetanse over tid. Dette støttes fra interesseorganisasjonen Norsk Politihundelag via leder Rune Grimstad. Fra det operative fagmiljøet i Vestfold gjennom operative uteledere og instruktører, er det også ytret stor bekymring rundt flytting av hundetjenesten som tidligere nevnt. Hundetjenesten kan gi best resultater ved å være tett på mannskap som skal bruke tjenesten og så nære i tid til oppdragene som mulig. Tidsaspektet er viktig i redningsaksjoner hvor liv skal reddes, ved spor etter gjerningsmenn/ savnede, ved skarpe oppdrag, m.m.

Hundetjenesten i Sør-Øst har gjennom de siste årene blitt bygget ned. Før politireformen, var det hundetjeneste ved alle de tidligere politidistriktene. I Drammen var det 12 hunder, Vestfold hadde 12 hunder, Telemark hadde 10 hunder og Nordre Buskerud hadde 2-3 hunder (til sammen 37 hunder). Antallet godkjente hunder pr. dags dato er under halvparten av dette. Dette gir en meget lav dekning i et politidistrikt som har ca 20 % av alle redningsoppdrag i hele landet. Sør-Øst politidistrikt har landets mest attraktive turistområder både sommer og vinter. Vestfold som eget område, har en befolkningstetthet som ikke mange andre steder kan sammenligne seg med.

SPØRSMÅL NR. 2594

Innlevert 8. august 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 12. august 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hvordan følger regjeringen opp bensinstasjonenes prissetting i møte med varierende oljepris, for å ivareta forbrukeren og forhindre urimelig profitt?

BEGRUNNELSE:

Forrige uke ba Forbrukerrådet bensinstasjonskjedene om å sette ned prisen på drivstoff som en følge av fallende oljepris. Da oljeprisen steg var kjedene raske med å øke prisene, men pumpeprisene har ikke falt tilsvarende raskt når oljeprisen har falt i sommer. Prissettingen for drivst-

Svar:

For regjeringen er det viktig at vi har et godt og desentralisert politi. Ett politi som er tilstede der folk bor. En desentralisert politistruktur sikrer beredskap og nødvendig lokalkunnskap.

Regjeringen startet dette arbeidet med å foreslå en bevilgning på 200 mill. kroner til politiet ut over det Solberg-regjeringen foreslo i 2022-budsjettet, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022). Jeg har nylig fastsatt en revidert hovedinstruks for politiet hvor slår jeg fast at politiet skal ha en desentralisert organisasjonsstruktur, og en hensiktsmessig geografisk fordeling av oppgaver og ressurser. Tjenestestedene skal lokaliseres på en slik måte at befolkningen i alle deler av landet sikres god tilgang på politiets ressurser.

Dette legger føringer for hvordan politiet organiserer sin virksomhet.

Det er politimesteren i det enkelte politidistrikt, innenfor de rammer og føringer som er gitt av Politidirektoratet og riksadvokaten, som har ansvaret for å disponere sine ressurser ut fra en helhetlig vurdering av hva som er best for distriktet og innbyggerne. Dette inkluderer dimensjonering og organisering av hundetjenesten.

Denne regjeringen har vært opptatt av å gi politimestrene et best mulig utgangspunkt for å sikre trygghet, god rettssikkerhet og tilgjengelige tjenester for innbyggerne i hele landet.

off framstår som lite gjennomsluktig og det er krevende for forbrukerne å orientere seg i markedet.

Svar:

Høge priser på drivstoff gjør det vanskeleg for mange forbrukarar. Særleg for dei som nyttar bilen i kvardagen og må reise langt, er høge prisar krevjande.

Konkurransetilsynet har ansvaret for å fremje vel-fungerande marknader i tråd med konkurransereglane. Bensinstasjonane si prissetting er eit tema som Konkurransetilsynet har arbeidd med over lengre tid. Dei ser mel-

lom anna på korleis prismønsteret utviklar seg over tid. Tilsynet held fram at prisane på drivstoff ofte blir sett opp om lag to gonger i løpet av ei veke, og då vert prisane auka hos alle dei store kjedene same dag over heile landet. Mellom prisløfta går prisane gradvis ned, og prisane vil vere på sitt lågaste rett før prisløfta og i timane etter, før alle stasjonane har følgd etter og auka sine prisar. Likevel kan det vere store skilnader i pris mellom ulike stadar i landet. Eg vil oppmode forbrukarar til å vere bevisste på korleis sin lokale drivstoffmarknad innrettar seg slik at dei får handla når prisane er som lågast. Ein kan få nyttige tips og lese om marknaden for drivstoff ved å gå inn på Konkurransetilsynet sin nettstad.

Sjølv om det kan vere krevjande for forbrukarane å orientere seg i marknaden for drivstoff, er det viktig for konkurransen i marknaden at ikkje drivstoffprisane blir gjort allment tilgjengeleg på ein slik måte at aktørane kan koordinere prisane. Hausten 2020 fekk difor Konkurransetilsynet dei to kjedene Circle K AS og YX Norge AS til å slutte praksisen med å publisere listeprisar for drivstoff på sine nettstader. Tilsynet meinte at publisering av listeprisar fungerte som eit signal til konkurrentane om når og kor mykje prisane skulle aukast. Denne praksisen kunne utgjere eit ulovleg samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 2595

Innlevert 8. august 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 12. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at innbyggerne i Jevnaker unntas fra å betale bompenger for å ferdes innad i kommunen?

BEGRUNNELSE:

I juli i år åpnet nyveien mellom Eggemoen og Olum på E16 forbi Jevnaker. Samtidig skulle innkreving av bompenger starte, ikke bare på den 11 kilometer nye veien, men også på allerede eksisterende sideveier, som gjør at både folk og næringsliv i kommunen fortviler.

Først og fremst handler dette om 70 husstander på Stortjern, noen få husstander på Kleggerud og ansatte og foreldre i Stortjernet barnehage.

I 2015 vedtok Jevnaker kommunestyre med et flertall bestående av Arbeiderpartiet, Høyre og Senterpartiet at E16 skulle delvis finansieres med bomring rundt Jevnaker. I samme vedtak slo man fast

«at ingen innbyggere i Jevnaker kommune skal belastes med bomutgifter for å ferdes innad i kommunen. Dette skal gjelde for eksisterende veinett.»

Året etter stadfestet kommunestyret vedtaket, men den ovenfor nevnte bemerkningen ble nå ikke tatt med – angivelig fordi daværende ordfører den gang var bekymret for at punktet ville forsinke veiutbyggingen. Han uttalte likevel at

«vi er helt trygge på at internkjøringen blir ivaretatt.»

Jevnaker kommune gjorde en avtale med daværende Oppland fylkeskommune om fastsetting av bomavgifter på nye E16. Her var premisset om fritak for internkjøring tatt med. Men da Viken fylkeskommune etter hvert ble til, var denne avtaleteksten ikke nevnt da Samferdselsdepartementet i 2018 la frem proposisjonen om utbygging og finansiering av nye E16.

I mars i år støttet et enstemmig Viken fylkesting at ingen innbyggere i Jevnaker skal måtte betale for internkjøring i kommunen. Nå peker Statens Vegvesen og Vegfinans AS på hverandre, Vegdirektoratets vedtak om innkreving er allerede vedtatt anket av kommunestyret – og det med såkalt oppsettende virkning, altså at innkreving ikke kan starte før klagen er behandlet. Det har Vegdirektoratet fortsatt ikke svart på. Og nå som innkrevingen etter planen skulle ha startet, synes det ikke helt enkelt å forstå hvordan situasjonen er blitt som den er.

Svar:

Vegdirektoratet mottok klage datert 23.6.2022 fra Jevnaker kommune på takstvedtak for bompengeprojektet E16 Eggemoen – Jevnaker – Olum. Takstvedtaket ble kunngjort på vanlig måte av Vegfinans AS den 02.06.2022, der det også ble orientert om klageadgang.

Statens vegvesen har oversendt klagen på takstvedtaket og den er nå til behandling i Samferdselsdepartementet som vil fatte endelig vedtak i saken.

SPØRSMÅL NR. 2596**Innlevert 8. august 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 18. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Er det i tråd med regjeringens politikk innen TSB, og spesielt avrusningsarbeidet, at det faglige tilbudet i Rogaland blir svekket, og kan statsråden tillate at brukerne får et svekket tilbud som følge av at kompetanse og etterutdanning vil bli borte?

BEGRUNNELSE:

Anbudsordning innen rusfeltet har vært en ordning siden 2004. Helse Vest RHF har nå gått til anskaffelse av tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) i Rogaland og Vestland. Hovedkriterier har vært kvalitet og pris. Det kan nå se ut til at Rogaland A – senter (RAS), som har eksistert siden 1953, taper konkurransen om anskaffelsen i Helse Stavanger HF området. Helse Vest RHF hevder at dette skyldes en helhetlig vurdering, men RAS scorer høyt på både kvalitet og omfang og ser ut til å tape på pris.

Konsekvensene vil være en stor omlegging av tjenestetilbudet, ikke bare for RAS, men for tjenestetilbudet i området. Dette får virkninger for kvalitet og pasientsikkerhet, samt tap av kompetansemiljø og etterutdanningskapasitet. RAS har leger som spesialiserer seg i rus- og avhengighetsmedisin, noe som ellers bare sykehus driver med. De har også leger med erfaring fra både somatikk og psykiatri og samarbeider tett med Stavanger Universitetssykehus (SUS). Å ikke satse på utdanning som del av anskaffelsen vil svekke kvaliteten på behandlingstilbudet, både for den enkelte private ideelle leverandør, men også for hele fagfeltet i foretaksområdene. At dette ikke var en del av evalueringen til Helse Vest RHF er tankevekkende.

I sum vil dette gi et svekket tilbud til rusmisbrukere. Både brukere, fagfolk og mange lokalpolitikere har satt spørsmålstegn ved Helse Vest sin prioritering og den ensidige vektlegging på pris. Høy faglig kvalitet koster også når ideelle organisasjoner er ansvarlig for tjenesten. I det offentlige tjenestetilbudet er det knapt et tilbud som legges ned utelukkende på bakgrunn av pris. Det må være naturlig sammenheng mellom kostnadsnivå på en klinikk ved SUS og på et så viktig senter som RAS.

Svar:

De regionale helseforetakene har et lovpålagt ansvar for å oppfylle befolkningens rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, ved å tilby tjenester enten fra egne helseforetak eller etter avtale med private virksom-

heter. Jeg forutsetter at det faglige tilbudet til ruspasienter i Rogaland ikke blir svekket som følge av den gjennomførte anskaffelsen.

Etter Helse Vest RHF sin vurdering vil det faglige tilbudet til ruspasienter i Rogaland fremdeles være på trygt og forsvarlig nivå fra og med 2023 sammenlignet med 2022. Helse Vest RHF opplyser videre at de elementene som Rogaland A-senter (RAS) ivaretar per i dag, fortsatt vil bli ivaretatt fra og med 2023 gjennom løsninger i helseforetak eller gjennom løsninger hos andre private leverandører. Dette inkluderer både utdanning av spesialister, behandling under avrusning, behandling av abstinenser, og øvrig behandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Helse Vest RHF følger kontinuerlig med på utviklingen med tanke på behov for behandlingskapasitet, og vil sette inn tiltak dersom det er nødvendig. Det er både mulig å øke volum og regulere type tiltak gjennom helseforetakene og hos de private avtaleleverandørene.

SPØRSMÅL NR. 2597**Innlevert 8. august 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 16. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan regjeringens unntak i havneforbudet utgjøre en potensiell sikkerhetsrisiko og øke etterretningstrusselen mot norsk petroleumssektor?

BEGRUNNELSE:

EU har innført et havneforbud for russiske skip. Norge har innført et norsk havneforbud med to spesialunntak. Det norske forbudet gjelder kun for Fastlands-Norge og ikke Svalbard. I tillegg har Norge gitt et generelt unntak fra havneforbudet for russiske fiskefartøy.

Fredag 05. august 2022 uttalte statssekretær Bent-Joachim Bentzen (Sp) ved Forsvarsdepartementet til Dagbladet Børsen:

«Det er kjent at russiske myndigheter bruker en stor bredde av virkemidler for å understøtte statlige målsettinger, inkludert sivile selskap og næringslivsaktører.

Det er derfor i mindre grad formålstjenlig å skille mellom russiske statlige og private interesser og aktiviteter når det gjelder vurderinger som har betydning for Norges nasjonale sikkerhet. Det må legges til grunn at dette også gjelder fiskerisektoren».

Til samme avis uttaler kommunikasjonsdirektør Trond Hugubakken i PST:

«PST vurderer at etterretningstrusselen mot norsk petroleumssektor er høyere enn normalt som følge av krigen i Ukraina og sanksjonene som er innført mot Russland.»

Svar:

Spørsmålet ble stilt til forsvarsministeren, men besvares av justis- og beredskapsministeren som rette statsråd. Samme svar er også gitt på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2603 fra stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide.

Regjeringen arbeider for å ivareta Norges sikkerhet og å håndtere alvorlige sikkerhetsutfordringer. Etterretnings- og sikkerhetstjenestene gjør fortløpende vurderinger av trusler som kan ramme vårt samfunn, og hvilken risiko disse representerer. Tjenestene gir beslutningsgrunnlag for håndteringen av truslene, for å ivareta samfunnsikkerheten og statssikkerheten.

Når det gjelder russiske fiskefartøys tilstedeværelse langs norskekysten inngår potensielle sikkerhetstruende aspekter ved slik aktivitet i det løpende arbeidet som norske myndigheter, herunder etterretnings- og sikkerhetst-

jenestene, gjør for å avdekke og hindre sikkerhetstruende aktivitet. Tjenestenes trusselvurderinger etter Russlands angrep på Ukraina har medført økt prioritering av arbeidet for å motvirke ulovlig etterretningsvirksomhet, ikke minst langs norskekysten. Det er et tett samarbeid mellom JD og relevante sektormyndigheter for å bidra til å identifisere tiltak som kan redusere risiko for aktivitet som kan true våre interesser. Det legges vekt på økt informasjonssdeling for å bidra til å kunne oppdage sikkerhetstruende virksomhet.

Stortinget bevilget med bakgrunn i St.prop. 78 S (2021-2022) mer enn 100 millioner kroner til tiltak for å styrke tilstedeværelse og etterretning i nord, blant annet for å styrke politiet og PST med personell og utstyr.

SPØRSMÅL NR. 2598**Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 17. august 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Vil statsråden utarbeide en tilleggsavtale for Enova med bestilling om å innføre enkle støtteordninger for energisparetiltak som varmpumper, jordvarme, etterisolering, solceller og batterier til husholdninger og utsatte små og mellomstore bedrifter?

BEGRUNNELSE:

Enova støtter ny teknologi som krever markedsintroduksjon. I dagens situasjon med ekstraordinært høye strømpriser bør Enova få et tilleggsoppdrag som består i å gi husholdninger og små og mellomstore bedrifter støtte til enkle ENØK-tiltak, som varmpumper, etterisolering, jordvarme, solceller og batterier. Dette vil gi mange bedre mulighet til å spare energi hjemme eller i sin bedrift, som igjen sikrer reduserte strømutfgifter. En tilleggsavtale kan prioriteres innenfor eksisterende økonomiske rammer Enova besitter, og kan gjøres uten budsjettvedtak i Stortinget.

Svar:

Vi står overfor en svært utfordrende situasjon med knapphet på energi i Europa, og medfølgende høye strømpriser. Å få mer effektiv bruk av energi er noe av det viktigste vi kan gjøre i denne situasjonen. Enova har over mange år hatt en viktig innsats rettet mot energitiltak hos husholdninger og bedrifter, men forrige regjering reduserte fokus på energi i ny styringsavtale. Nåværende regjering har styrket satsingen på energieffektivisering. I styringsavtalen er det satt av 400 mill. kroner årlig til klima- og energitiltak hos husholdninger og forbrukere. Dette er en økning på 100 mill. kroner fra forrige regjering, som følge av regjeringspartienes budsjettforlik med SV.

Enova sitt formål er å bidra til å nå Norges klimaforpliktelse og bidra til omstillingen til lavutslippssamfunnet. Vi har ambisiøse mål i klimapolitikken som krever betydelige investeringer i årene fremover og Enova er et svært viktig virkemiddel. Enova forvalter en avgrenset mengde midler som innebærer at om de skal gjøre mer av noe må de gjøre mindre av noe annet. Nå er det en tett kobling mellom energi og klima, og et godt utviklet energisystem er viktig for å muliggjøre raske og effektive utslippskutt. Enova skal derfor også finne gode løsninger som tar hensyn til behovet for et effektivt energisystem.

Enova støtter i dag en rekke tiltak i husholdningene som bidrar til reduksjon i energi- og effektbruk. Dette inkluderer solceller, strømstyringssystemer, smarte varmtvannsberedere, væske-til-vann-varmpumper, energirådgivere med mer. I februar nær doblet de støtten til solceller og lanserte kartleggingsstøtte til borettslag.

Enova har også støtteordninger som bidrar til energieffektivisering i bedrifter, blant annet bidrar støtte til fjernvarme og varmesentraler til å redusere avhengigheten av strøm og derigjennom hvor utsatt man er for høye strømpriser. Støtte til spillvarmeutnyttelse og høytemperatur varmpumper bidrar til både mer effektiv energibruk og reduserte klimagassutslipp i industrien. Enova støtter også innovative energiteknologier.

Støtte fra Enova skal avlaste risiko og kostnader for de som er først ute med å teste nye løsninger. Det er viktig at noen går foran for at alle andre i neste omgang skal ha bedre og billigere teknologier å velge mellom.

Regjeringen jobber nå med en helhetlig plan for strømsituasjonen, der energieffektivisering vil være viktig. Enovas rolle kommer vi tilbake til i den forbindelse.

Det blir hvert år gjennomført mange energitiltak. Det byttes vinduer og etterisoleres for flere milliarder kroner i året og det selges over 100 000 luft-luft varmpumper i året. Dette er teknologisk modne løsninger, som mange tar i bruk uten støtte. Utfordringen med støtte til kjente og velprøvde løsninger i modne markeder er at slik støtte kan føre til økte priser til forbruker, ikke minst dersom det allerede er press i markedet. Mye av støtten kan dessuten gå til de som allerede gjennomfører tiltak ettersom det er svært krevende å skille mellom disse og de som gjennomfører tiltak kun med støtte. Slik støtte vil dermed kunne legge beslag på store summer før man får økt aktivitet. Slik situasjonen nå er i norsk økonomi er det dessuten viktig at vi gjør gode vurderinger av hvilke energieffektiviseringstiltak som bør satses videre på, slik at vi får mest mulig energisparing per krone brukt. Ofte kan mangel på god informasjon være en barriere for gjennomføring av gode tiltak. Enova har derfor på sine nettsider, og gjennom rådgivningstjenesten 'Enova svarer' tilgjengeliggjort en mengde informasjon og veiledning om energitiltak både tilpasset husholdninger og næringsliv. Jeg oppfordrer alle til å ta en kikk på det.

Regjeringen svært er opptatt av at husholdninger med lave inntekter også skal ha mulighet til å få energioppgradert sine boliger og legger derfor fra 2023 opp til å gi Husbanken i oppdrag å støtte energitiltak for hush-

oldninger med lave inntekter. Det legges opp til å finansiere ordningen gjennom å overføre deler av midlene som

er øremerket klima- og energiltak for husholdninger og forbrukere hos Enovas til Husbanken fra 2023.

SPØRSMÅL NR. 2599

Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 17. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I en artikkel i Finansavisen 5. august avdekkes det en rekke tilfeller av salg av kontraktsposisjoner i boligprosjekter der enkeltpersoner har videresolgt boliger under bygging med milliongevinst.

Mener regjeringen og statlige aktører som politiet, Skatteetaten og Finanstilsynet at slik kontraktsflipping er problematisk med tanke på risikoen for skatteunndragelse, hvitvasking og finansiell stabilitet, og vurderer statsråden reguleringer eller forbud av slike salg?

BEGRUNNELSE:

Reportasjen i Finansavisen 5. august gir inntrykk av at det skjer videresalg av kontraktsposisjoner i boligprosjekter i Oslo i et stort omfang. Ifølge avisen forekommer det at ansatte hos utbyggere får mulighet til å kjøpe kontrakter om boligkjøp før de legges ut for ordinært salg. Finanstilsynet og Skatteetaten har tidligere uttalt i media at salg av kontraktsposisjoner gir økt risiko for økonomisk kriminalitet som hvitvasking og skatteunndragelse.

Svar:

Hvis det ikke er kjent hvem som eier eller har eid en fast eiendom, kan det medføre risiko for blant annet skatteunndragelser og hvitvasking. Dette gjelder både boliger under oppføring og bruktboliger.

I dag er det ingen plikt til å tinglyse overdragelser av fast eiendom. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2022, fattet Stortinget vedtak 35 nr. 35 om at regjeringen bes «utrede bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysing ved eiendomskjøp». Blankoskjøte er en betegnelse på et kjøte som er signert av selgeren, men hvor blant annet feltet for kjøper står åpent for senere utfylling og tinglysing.

Når en ny bolig oppføres, kan kjøtet om overdragelse av boligen først utstedes og tinglyses når boligen er ferdigstilt. Hvis retten til en bolig under oppføring videreselg-

es før boligen er ferdigstilt (salg av kontraktsposisjon), vil kjøtet gjerne utstedes direkte fra utbyggeren til anngangskjøperen. Det vil dermed ikke fremgå av grunnboken at retten til boligen har vært omsatt tidligere.

Oppfølgingen av anmodningsvedtaket fra Stortinget reiser flere sammensatte problemstillinger om skjult eierskap til fast eiendom. Saken berører ansvarsområdet til flere departementer. Før det tas stilling til hvilke tiltak som kan være formålstjenlige, er det etter mitt syn behov for å kartlegge og beskrive problemene ved skjult eierskap til fast eiendom nærmere.

På bakgrunn av dette har Finansdepartementet i brev 21. juni 2022 gitt Skattedirektoratet i oppdrag å kartlegge og beskrive problemene ved skjult eierskap til fast eiendom innenfor Skatteetatens ansvarsområde. Oppdraget omfatter også eierskap til kontrakter om oppføring av fast eiendom (kontraktsposisjoner). Skattedirektoratets frist for å svare på oppdraget er 31. desember 2022. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om den videre oppfølgingen av anmodningsvedtaket.

SPØRSMÅL NR. 2600**Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Mudassar Kapur****Besvart 17. august 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke kriterier som er lagt til grunn for beløpet på 15 millioner for kostnadsdekning ved en oppdeling av Kinn kommune og om de samme kriteriene også vil legges til grunn ved kostnadsdekning for andre kommuner som deles opp?

BEGRUNNELSE:

Statsforvalteren i Vestland har gjennom BDO fått utarbeidet en konsekvensutredning ved oppdeling av Kinn kommune. Utredningen er gjort etter oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet og ble publisert 14. juli 2022. I utredningen har man blant annet sett på kostnadene ved en oppdeling og på side 12 i rapporten estimeres kostnadene for oppdelingen til minimum 43,9 millioner kr.

I sitt brev av 2.8.22 til Kinn kommune skriver statsråden blant annet:

«Jeg vil med dette varsle at Kinn kommune ved en eventuell deling vil få dekket deler av engangskostnadene som oppstår ved en slik deling, med et beløp på 15 millioner kroner.»

Svar:

Dei tvangssamanslåtte fylkeskommunane og Ålesund kommune vil gjennom ei søknadsordning få kompensert dei direkte delingskostnadane. Kompensasjonen skal vere basert på ei svært nøktern tilnærming til kva som er

absolutt nødvendig for å gjennomføre delingsprosessane. Kinn kommune er eit resultat av ei frivillig samanslåing. Det er rimeleg at Kinn vert kompensert for delar av eingongskostnadane direkte knytt til ein eventuell delingsprosess. Det er ikkje noko nytt at staten gjev støtte til frivillige prosessar. Staten har opp igjennom åra gitt varierende grad av kompensasjon for eingongskostnader knytt til frivillige kommunesamanslåingar. Vi veit ikkje no kor store eingongskostnadane ved ei eventuell deling vil bli. BDO skriv i sin rapport at:

«Kostnader knyttet til kommunedeling er vanskelig å forutse. Det er mangel på gode sammenligningsgrunnlag da Kinn, Kristiansand, Holmestrand og Ålesund kommune, per juli 2022 er de eneste kommunene som utreder, eller i prosess for, en mulig deling. Videre vil kostnader ved en deling for eksempel avhenge av hvordan en eventuell delingsprosess organiseres, bruk av interne og eksterne ressurser, IKT-kostnader, osv... Dersom engangsstøtte og reformstøtte fra støtteordningen til kommunesammenslåingen og kommunenes sammenslåingskostnader legges til grunn som et anslag for framtidig deling av Kinn kommune, estimeres kostnadene til minimum 43,9 millioner kroner (2022-kroner)».

Eg meiner det er viktig at den økonomiske ramma for delingsprosessen er kjend før Kinn kommune handsamar saka i starten av september. Regjeringa har gjort ei vurdering og kome fram til eit beløp på 15 millionar kroner.

Dersom det i framtida skulle bli aktuelt med deling av andre kommunar som er resultat av frivillige samanslåingar, vil regjeringa ta stilling til spørsmålet om dekning av eingongskostnader på det tidspunktet.

SPØRSMÅL NR. 2601**Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 16. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Dagens organisering av tilsynsrådene for kriminalomsorgen har blitt kritisert og fungerer åpenbart ikke godt nok.

I 2020 sendte Solberg-regjeringen et forslag om å etablere et nasjonalt tilsynsråd for kriminalomsorgen på høring.

Kommer regjeringen til å følge opp forslaget om et nasjonalt tilsynsråd for kriminalomsorgen, og eventu-

elt når ser statsråden for seg å legge frem forslag om endringer for Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Dagens organisering av tilsynsrådene er ikke god nok. Solberg-regjeringen sendte et forslag om å gi tilsynsrådene et klarere mandat og tydeligere forankring i lovverket, på høring i 2020. Forslaget innebar å opprette en ny nasjonal tilsynsordning for kriminalomsorgen, og målet var å sikre en mer enhetlig og tydelig tilsynsvirksomhet i kriminalomsorgen. Høringsfristen gikk ut 12. februar 2021.

Det er et klart behov for en effektiv og velfungerende tilsynsordning i kriminalomsorgen, noe TVs saker om statlig finansiert prøveløslatelse (refusjonsordningen) har vist. Forslaget som ble sendt på høring avgrenset tilsyns-

virksomheten til fengsler, slik at refusjonsordningen falt utenfor. Dette er det behov for å se nærmere på, det viktigste er at det føres tilsyn. Høyre forventer at justisministeren følger opp forslaget og innspillene fra høringen, slik at tilsynsvirksomheten i kriminalomsorgen kommer inn under ordnede rammer.

Svar:

Jeg er kjent med at det er svakheter i dagens ordning med tilsynsråd for kriminalomsorgen, og at dette er påpekt gjennom lang tid. Det er en prioritert oppgave for meg å legge frem forslag til en ny lovregulering, og jeg ser frem til å komme til Stortinget med saken.

SPØRSMÅL NR. 2602

Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 16. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil samferdselministeren ta initiativ til at justisministeren tar opp med politiet at sjåførar som er ei fare for seg sjølv og andre i trafikken blir luka ut, også spesielt dei som faktisk blokkerar trafikkkflyten ved å køyre langt under fartsgrensene og skapar både lange køer og mange farlege situasjonar?

GRUNNGJEVING:

72 personar mista livet på norske vegar berre dei 7 fyrste mnd. i 2022.

Dette er alvorlege tall og det ser dessverre ut for at samferdselsministeren og regjeringa er mest opptekne av å sette opp fleire fotoboksar og sette ned fartsgrensene.

Samferdselsministeren har uttalt at det er viktig å luke ut dei sjåførane som kan utgjere ein fare for både seg sjølv og andre. Dette gjelder ikkje berre dei som køyrer fort, men også dei svært mange som skapar mange farlege situasjonar på grunn av "sneglekøyring".

Eg køyrer svært mykje sjølv på norske vegar, ca. 40-60 000km pr år. Då ser eg dessverre alt for ofte politiet med kontrollar der dei absolutt ikkje burde ha desse.

Kvifor politiet til dømes har kontroll på E-6 med midtdelar er for meg ei gåte. Dette er ikkje dei ulykkesutsatte

vegane her i landet, men dei sikrast og tryggaste vegane vi har.

Politiet burde også har større fokus på dei som køyrer alt for sakte, regelrette "sinker" i trafikken som ser ut til å ha ein plan om å skape lengst mulige køar bak seg. "Forrest i køen" ser ut til å skape svært mange farlege situasjonar der folk etter kvart blir lut lei å køyre milevis i 50 kmt i 80/90 soner. Vist skal folk kunne køyre så fort dei ynskjer, men då må dei ha evner til å kunne sleppe trafikken forbi. Transportnæringa og større vogntog har ikkje tida til å ligge i milevis bak slike sinker, derfor ser eg også enkelte gongar svært så dristige forbikøyringar også frå desse. Alle sjåførar har sitt ansvar for å køyre sikkert, og farlege forbikøyringar er ikkje greit. Derimot burde ein sette inn større fokus på å luke ut sjåførar som skapar farlege situasjonar, ikkje berre gjennom for høg fart, men også dei som har "parkert" i trafikken og er "konge" forrest i køa. Til dømes har dagens bobilar faktisk motor, og har null problem med å holde normal fartsgrense.

Flyt i trafikken er bra og etter min meining også trygt. Ikkje bra på motorvegar heller der dei som har bestemt seg for å køyre 80-90 i 110 sona, absolutt skal ligge i kilometervis i venstre fil. Med andre ord, det er viktig å luke vekk sjåførar som er ei fare for seg og andre, både dei

som kører for fort og dei som kører for seint som såleis skapar farlege situasjonar.

Svar:

Spørsmålet er oversendt til meg fra samferdselsdepartementet.

Jeg deler representantens engasjement for trafikksikkerhet og kan forsikre om at det er en prioritert oppgave hos Utrykningspolitiet (UP) å reagere mot sjåførere som er trafikkfarlige. Dette kan etter omstendigheten også være sjåførere som kjører under fartsgrensen slik at det oppstår trafikkfarlige situasjoner.

UP-sjefen har i sommer offentlig gitt uttrykk for at politiet vil gjøre alt de kan for å få ned ulykkestillene.

SPØRSMÅL NR. 2603

Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 16. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilken kontroll gjennomfører norske myndigheter av russiske fiskefartøyer for å sikre at de ikke er utstyrt for militære formål?

BEGRUNNELSE:

Høyre har vært en pådriver for at regjeringen løpende må vurdere å innføre havneforbud for russiske fiskefartøyer, og løpende revurdere sin beslutning om å ikke innføre det, for å sikre at vi opptrer i tråd med det felleseuropeiske sanksjonsregimet vi er en del av, og ikke bidrar til økte inntekter Russland kan bruke til å finansiere sin krigføring i Ukraina.

Det er også sikkerhetsmessige aspekter ved russiske fiskefartøyers nærvær langs norskekysten. Forsker Ina Holst-Pedersen Kvam ved Sjøkrigsskolen har påpekt at russiske fiskefartøyer kan «navigere fritt langs norskekysten for spionasje- og etterretningsformål etter behov», og videre at «dette er fartøyer med skarpe militære oppdrag. Flere er utstyrt med militær satellitt-, drone- og undervannsteknologi, deriblant med kapasitet til å kappe gassrør i Nordsjøen. Andre har miner om bord, og vil på kort varsel kunne minelegge områder som både Forsvaret og Nato avhenger av dersom konflikten skulle spre seg».

Statssekretær Bent-Joacim Bentzen i FD har vist til at:

«Det er kjent at russiske myndigheter bruker en stor bredde av virkemidler for å understøtte statlige målsettinger, inkludert sivile selskap og næringslivsaktører», og videre at «Det er derfor i mindre grad formålstjenlig å skille mellom russiske statlige og private in-

teresser og aktiviteter når det gjelder vurderinger som har betydning for Norges nasjonale sikkerhet. Det må legges til grunn at dette også gjelder fiskerisektoren».

Svar:

Spørsmålet ble stilt til fiskeri- og havministeren, men besvares av justis- og beredskapsministeren som rette statsråd. Samme svar er også gitt på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2597 fra stortingsrepresentant Guri Melby.

Regjeringen arbeider for å ivareta Norges sikkerhet og å håndtere alvorlige sikkerhetsutfordringer. Etterretnings- og sikkerhetstjenestene gjør fortløpende vurderinger av trusler som kan ramme vårt samfunn, og hvilken risiko disse representerer. Tjenestene gir beslutningsgrunnlag for håndteringen av truslene, for å ivareta samfunnssikkerheten og statssikkerheten.

Når det gjelder russiske fiskefartøyers tilstedeværelse langs norskekysten inngår potensielle sikkerhetstruende aspekter ved slik aktivitet i det løpende arbeidet som norske myndigheter, herunder etterretnings- og sikkerhetstjenestene, gjør for å avdekke og hindre sikkerhetstruende aktivitet. Tjenestenes trusselvurderinger etter Russlands angrep på Ukraina har medført økt prioritering av arbeidet for å motvirke ulovlig etterretningsvirksomhet, ikke minst langs norskekysten. Det er et tett samarbeid mellom JD og relevante sektormyndigheter for å bidra til å identifisere tiltak som kan redusere risiko for aktivitet som kan true våre interesser. Det legges vekt på økt informasjonsdeling for å bidra til å kunne oppdage sikkerhetstruende virksomhet.

Stortinget bevilget med bakgrunn i St.prop. 78 S (2021-2022) mer enn 100 millioner kroner til tiltak for å

styrke tilstedeværelse og etterretning i nord, blant annet for å styrke politiet og PST med personell og utstyr.

SPØRSMÅL NR. 2604

Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide

Besvart 17. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hva skal til for at regjeringen vil følge Høyres oppfordring, og revurdere de særnorske unntakene fra havneforbudet?

BEGRUNNELSE:

Høyre har vært en pådriver for at regjeringen løpende må vurdere å innføre havneforbud for russiske fiskefartøy, og løpende revurdere sin beslutning om å ikke innføre det, for å sikre at vi opptrer i tråd med det felleseuropeiske sanksjonsregimet vi er en del av, og ikke bidrar til økte inntekter Russland kan bruke til å finansiere sin krigføring i Ukraina. Det er også sikkerhetsmessige aspekter ved russiske fiskefartøyers nærvær langs norskekysten.

Svar:

Norge har sluttet opp om EUs restriktive tiltak mot Russland, med enkelte nasjonale tilpasninger. Disse tiltakene er en nødvendig reaksjon på Russlands brutale og uprovoverte angrepskrig mot Ukraina. Forskrift av 15. august 2014 nr. 1076 om restriktive tiltak vedrørende handlinger som undergraver eller truer Ukrainas territoriale integritet, suverenitet, uavhengighet og stabilitet § 19a inneholder et forbud mot å gi tilgang til havner på Fastlands-Norge til russisk flaggede fartøy. I det norske regelverket er det lagt stor vekt på forutsigbarhet, brukervennlighet og kravet til klarhet. I europeisk sammenheng har Norge en unik geografi, som forutsetter felles forvaltning sammen med Russland av den viktige torskebestanden i Barentshavet. Det forplikter. Vi har derfor valgt å innføre et generelt unntak for fiskefartøy fra havneforbudet. Barentshavet er et av verdens mest produktive havområder, og vi er helt avhengige av en havforvaltning i nordområdene som er både langsiktig og bærekraftig slik at vi tar vare på verdens største torskebestand og de andre viktige artene i Barentshavet, og dermed beskytter det økosystemet disse er en del av. Regjeringen har derfor hele tiden vært tydelige på at vi vil hegne om fiskerisamarbeidet i nord. Samtidig skal

ikke Norge bli en frihavn for russiske fartøy som ikke kan anløpe annen europeisk havn. Vi har ingen indikasjoner på at dette er tilfellet i dag. Dette følger vi nøye med på.

Sanksjonene, innført gjennom flere omganger siste halvår, er historisk omfattende. I likhet med alle andre europeiske land følger vi virkningen nøye og utelukker ikke justeringer, presiseringer og tilpasninger.

Hva gjelder de sikkerhetsmessige aspektene vises det til svar fra Justis- og beredskapsministeren på spørsmål fra representanten av 9. august 2022.

SPØRSMÅL NR. 2605**Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 19. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Da strømstøtteordningen sist ble behandlet i april ble det lagt til grunn en betraktelig lavere strømpris enn det som har vært tilfelle.

Med siste oppdaterte anslag for strømprisen i 2022 og 2023, hvor mye anslås det nå at den vedtatte strømstøtteordningen for husholdningene totalt vil koste i 2022 og 2023, og hvor mye mer anslås det at strømkundene samlet sett vil måtte betale i strømrregning enn med prisanslagene som lå til grunn i april?

Svar:

Regjeringen har innført en rekke støtteordninger for å hjelpe bl.a. husholdningene med å håndtere de høye strømprisene. I tillegg har regjeringen redusert elavgiften. Strømprisene har vært betydelig høyere enn forventet da støtteordningene ble vedtatt, noe som innebærer at utgiftene for staten har vært større enn forutsatt. Nytt anslag for bevilgningsbehovet for strømstøttnadsordningen for husholdninger og borettslag i 2022 er 34,8 mrd. kroner. Dette er en økning på 17,9 mrd. kroner fra anslaget etter behandling av Prop. 77 S (2021–2022). Samlet anslås bevilgningsbehovet for tiltakene i 2022 nå til 40,7 mrd. kroner.

Under følger en oversikt over tiltakene med oppdaterte anslag for bevilgningsbehovet i 2022:

- Strømstøttnadsordning for husholdninger og borettslag:	34,8 mrd. kroner
- Redusert elavgift:	2,6 mrd. kroner
- Økt bostøtte:	1,5 mrd. kroner
- Tilskudd til jordbruks- og veksthusnæringen:	0,6 mrd. kroner
- Tilskudd til idrettslag og frivillige organisasjoner:	0,5 mrd. kroner
- Strømtipend til studenter:	0,3 mrd. kroner
- Økt rammetilskudd til kommunene – sosialhjelp:	0,3 mrd. kroner
- Støtte til energieffektivisering:	0,1 mrd. Kroner

Regjeringen vil komme tilbake med oppdaterte anslag for bevilgningsbehovet i 2023 i forslag til statsbudsjett for 2023

Hvor mye mer anslås det at strømkundene samlet sett vil måtte betale i strømrregning enn med prisanslagene som lå til grunn i april?

Fremtidsprisene som ble hentet ut i mars 2022 som grunnlag for beregningene av kostnadene ved støttnadsordningen var for perioden mars 2022 til mars 2023. I beregningene som følger er det derfor sett på strømkostnader for denne tidsperioden. Det var på dette tidspunktet utsikt til like priser i NO1, NO2 og NO5. Det ble lagt til grunn en strømstøtnad på 80 % fra mars til september 2022, 90 % fra oktober til desember 2022 og 80 % fra januar til mars 2023. Siden den gang er det varslet at Regjeringen ønsker å gi 90 % strømstøtnad allerede fra september. Dette er ikke hensyntatt i disse beregningene, for å kunne sammenlikne anslagene som ble gjort i april.

Beregningene nedenfor er eksempelberegninger for en husholdning med et årlig forbruk på 16 000 kWh med anslag for månedsforbruk, leverandørpåslag og nettleie. Det er videre lagt til grunn terminpriser med tillegg av områdeprisdifferansekontrakter for NO1 og NO2. Disse

prisene er usikre og kan endre seg. Strømkostnader for NO5 vil være tilnærmet like som i NO1.

Anslag for prisområde NO1 (og NO5)

Med prisene hentet ut i mars blir samlet strømrregning husholdningen faktisk betaler for perioden anslått til 27 750 kroner. Uten strømstøtnad ville regningen vært om lag 10 000 kroner høyere. Dersom prisene hentet ut i august legges til grunn anslås strømkostnaden som husholdningen faktisk betaler til om lag 32 100 kroner, altså en økning på 4 350 kroner. Med prisene fra august utgjør strømstøtnaden hele 36 460 kroner.

Anslag for prisområde NO2

Med prisene hentet ut i mars blir samlet strømrregning husholdningen faktisk betaler for perioden anslått til 27 750 kroner. Uten strømstøtnad ville regningen vært om lag 10 000 kroner høyere, likt som for NO1 og NO5. Dersom prisene hentet ut i august legges til grunn anslås strømkostnaden som husholdningen faktisk betaler til om lag 32 890 kroner, altså en økning på 5 140 kroner. Med prisene fra august utgjør strømstøtnaden hele 40 260 kroner.

SPØRSMÅL NR. 2606**Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 15. august 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvordan stiller regjeringen seg til generalsekretæren i NATO sin forespørsel om at Norge kjøper våpen av forsvarsindustrien for bruk i Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Hvor lenge Russlands angrepskrig mot Ukraina varer er vanskelig å gi et kvalifisert svar på, men det vi vet er at Russland ikke må vinne og at Ukraina må vært i posisjon til å kunne være et fritt og demokratisk land også etter at krigen er over. Generalsekretæren i NATO sier i et intervju i VG 4. august at Norge må bidra med mer våpen til Ukraina i tiden som kommer. Stoltenberg fortalte VG at han har hatt en samtale med Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj, og fikk en konkret ønskeliste. Stoltenberg presiserer at det er et behov for å ikke bare gå og se i lagrene hva vi har, men å gå til også norsk forsvarsindustri og spørre hva de kan produsere. Han viser til at Ukraina trenger både mer ammunisjon og mer våpen.

Svar:

Krigen i Ukraina kan bli langvarig. Norge har bidratt med betydelige donasjoner av våpen, ammunisjon og utstyr til Ukraina siden krigen brøt ut. I stor grad har den militære støtten til Ukraina så langt vært hentet fra donasjonsnasjonenes militære lagre, herunder også fra norske lagre. Etter hvert som dette mulighetsrommet reduseres, dreies støtten nå i større grad mot å anskaffe materiell til Ukraina direkte fra forsvarsindustrien.

Dette skjer gjennom forskjellige mekanismer. Norge har sluttet seg til en britisk initiert mekanisme, som etter behov fra Ukraina oppretter kontrakter med forsvarsindustrien eller andre tilgjengelige forsyningskilder. Ved å benytte oss av en slik flernasjonalt mekanisme, vil vi oppnå bedre koordinering, forutsigbarhet og bærekraft basert på ukrainske behov. Regjeringen har så langt innbetalt 400 millioner kroner til dette fondet. Regjeringen beholder kontroll over hvordan de norske midlene skal brukes, og norsk forsvarsindustri blir vurdert på lik linje med andre når de kan levere kapasiteter ukrainske myndigheter har behov for.

SPØRSMÅL NR. 2607**Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 18. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Mener statsråden avviklingen av fritt behandlingsvalg skaper flere døgnplasser i psykiatrien i 2023?

BEGRUNNELSE:

Til tross for at regjeringen skriver i Hurdalsplattformen at de vil stanse nedbyggingen av døgnplasser i psykiatrien, ser vi et hundretalls plasser i psykiatrien som står i fare for nedleggelse som følge av avviklingen av fritt behandlingsvalg.

På et drøyt år har man sett flere tilfeller av hvor farlig det kan være at mennesker som skal ha psykisk behandling ikke får det. Tilfellene på Bislett, Kongsberg og i Otta burde vært unngått gjennom et sterkere tilbud for alvorlig psykisk syke personer som trenger hjelp, og som er til fare for seg selv eller andre.

I Oslo kan man se at hele syv av ti som er dømt til tvungen psykisk helsevern fortsatt bor hjemme. Nedbyggingen av psykiatrien er skjedd over lang tid, og gjennom flere regjeringer. Derfor er det viktig at man går sammen for å sørge for å styrke tilbudet innen psykisk helse.

Ved avviklingen av fritt behandlingsvalg ser vi at et stort antall plasser innen rus og psykiatri står i fare for å bli lagt ned, uten at det er opprettet et alternativt tilbud. Konsekvensen er at mange pasienter som er avhengig av hjelp heller må stå i behandlingsskø, eller få et redusert tilbud, i stedet for å få et privat tilbud gjennom offentlig finansiering.

Svar:

oppfølging for sine psykiske helseproblemer. Samtidig har vi sett en økning i henvendelser til psykisk helsevern og erfarer at tilbudene til enkelte, som de med alvorlig psykiske lidelser, ikke alltid er gode nok. Det er bakgrunnen for at denne regjeringen vil forbedre tilbudene og har varslet i Hurdalsplattformen at vi skal hindre nedbygging av sengeplasser innen psykisk helsevern. Vi har allerede gitt oppdrag til sykehusene om at aktiviteten skal opp, både når det gjelder døgn- og dagbehandling. I årets budsjett har vi økt grunnfinansiering i sykehusene med 350 millioner kroner for å blant annet øke behandling i psykisk helsevern og rusbehandling. Regjeringen arbeider nå med en opptrappingsplan for psykisk helse der et av hovedområdene er tilbudet til de med alvorlige og sammensatte utfordringer. Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for å vurdere de konkrete behandlingsbehovene ut i fra grundige analyser. Derfor har vi i revidert oppdragsbrev i juni bedt om en fornyet analyse og framskrivning av behov for tjenester innen psykisk helsevern og rusbehandling.

Ordningen med fritt behandlingsvalg har i liten grad oppnådd formålet som var å få ned ventetidene og gjøre helsetjenesten mer effektiv. Den har trukket penger fra lokalsykehus, og pengene er i all hovedsak gått til private klinikker på Østlandet. Det er også en risiko for at pasientene gjennom denne ordningen ikke i tilstrekkelig grad blir del av helhetlige samhandlingsforløp.

Regjeringen vil heller bruke ressursene til å styrke vår felles helsetjeneste. Avviklingen av ordningen skal ikke medføre et dårligere tilbud. Helseforetakene skal påse at pasienter som i dag mottar helsetjenester gjennom godkjenningsordningen, får videreført tilbudet de har behov for når ordningen avvikles. Pasientene vil fortsatt ha valgfrihet til ulike terapiformer gjennom helseforetakene eller hos private med avtale med de regionale helseforetakene.

I revidert oppdragsdokument i juni ber vi helseregionene om å vurdere om private aktører i ordningen leverer tjenester som oppfyller et viktig nasjonalt eller regionalt behov og påse at slike tjenester også i fremtiden gjøres tilgjengelige.

Jeg gjør for øvrig også oppmerksom på at fritt behandlingsvalgordningen ikke omfatter personer som er dømt til psykisk helsevern, og at tilbydere innen fritt behandlingsvalg heller ikke kan benytte tvang.

Denne regjeringen prioriterer psykisk helse. Tiltakene vi så langt har iverksatt, som styrking av de regionale helseforetakenes budsjetter, og de kommende tiltakene i den varslede opptrappingsplanen, samt avviklingen av ordningen med fritt behandlingsvalg, vil samlet sett gi et bedre tilbud til personer med psykiske lidelser.

SPØRSMÅL NR. 2608

Innlevert 9. august 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 16. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Stortinget har vedteke eit mål om 10 TWh energisparing i bygg innan 2030. Målet vart først introdusert ved handsaming av energimeldingen i juni 2016.

Kan statsråden gjere greie for korleis måloppnåing skal vurderast fortløpande gjennom perioden?

GRUNNGJEVING:

ENØK tiltak og produksjon av straum i bygg har stort potensiale, og det er lite arealkonflikt rundt det å bruke eksisterande bygningar til straumproduksjon. ENØKer desutan med å gjere næringsliv og hushaldningar mindre sårbare for høge energiprisar i framtida.

12 organisasjonar sende eit brev til olje- og energiminister Terje Lien Aasland 30. juni med spørsmål om korleis målet om 10 TWh energisparing i bygg innan 2030

skal målast fortløpende gjennom perioden. Dei same 12 organisasjonene sende tilsvarende brev til departementet den 2. juli 2021, men dåverende minister Tina Bru, kunne ikke gi svar på spørsmålet. Olje og energidepartementet viste i sitt svar 15. september 2021 til underlag for ein langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygningar, jamfør energieffektiviseringsdirektivet (2012/27/EU) artikkel 4. Denne rapporten vart levert Olje og Energidepartementet og Kommunal og distriktsdepartementet 31. mars 2022.

Svar:

I budsjettforliket ble regjeringspartiene enige med SV om å utarbeide en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030, og øke strømprøduksjonen i bygg. Jeg sikter på å legge fram en slik plan for 10 TWh i forbindelse med budsjettet for 2023.

I forbindelse med behandlingen av Innst. 446 S (2021-2022) vedtok Stortinget følgende: «Stortinget ber regjeringen gi NVE i oppdrag å rapportere årlig på status for måloppnåelse om energisparing i bygg». Anmodningsvedtaket vil bli fulgt opp på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 2609

Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 16. august 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at Grytten-utvalget også vurderer om kravet til effektivisering av arbeidsforbruk skal endres/fjernes slik at jordbrukerens inntektsmuligheter ikke lenger gjøres avhengig av at arbeidsforbruket stadig reduseres slik SV, Senterpartiet og Arbeiderpartiet er enig om?

Svar:

Gryttenutvalget er nå i slutfasen av sitt arbeid og det er ikke aktuelt å endre på utvalgets oppdrag. Når rapporten er overlevert vil den bli sendt på høring, og sammen med høringsinnspillene vil den gi et godt faglig grunnlag for den jordbrukspolitiske debatten.

BEGRUNNELSE:

I Innst. 657 S (2020–2021) er SV, Arbeiderpartiet og Senterpartiet enig om at en bred gjennomgang av tallgrunnlaget for jordbruksforhandlingene bl.a. bør inneholde en vurdering av om kravet til effektivisering av arbeidsforbruk skal endres/fjernes slik at jordbrukerens inntektsmuligheter ikke lenger gjøres avhengig av at arbeidsforbruket stadig reduseres, og at det må vurderes om deler av den effektiviseringsgevinsten som legges til grunn, bør tilfalle jordbruket selv. Effektiviseringskravet tilsier at en jamnstilling i jordbruket skal finansieres av bøndene selv gjennom at færre bønder skal produsere mer. Over tid kan stadig færre bønder derimot føre til at produksjonen frikobles fra ressursgrunnlaget og derfor øker avhengigheten av importerte innsatsfaktorer. Det betyr mindre selvforsyning. I utvalgets mandat av 13. august nedfelt av forrige regjering er det ikke spesifisert et slikt oppdrag. Statsråden har imidlertid adgang til å endre mandatet og utvide utvalgets oppdrag.

SPØRSMÅL NR. 2610**Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 22. august 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

NRK skrev 06.08 om skadelige mengder PFAS i regnvann. Mennesker eksponeres også på flere andre måter i hverdagen gjennom ulike produkter. PFASer bryter ikke ned, og flere av dem akkumulerer i mennesker og miljø med de skadelige virkningene det kan innebære. Norge, Tyskland, Nederland, Danmark og Sverige har foreslått et forbud mot alle PFASer for hele EU, men dette kan ta tid å få gjennom.

Vil regjeringen vurdere å få til felles nasjonale forbud med forslagsstillerne i disse fire andre landene før et EU-forbud er på plass?

BEGRUNNELSE:

PFASer finnes i en rekke produkter mennesker omgir seg i hverdagen, og stoffene lekker gradvis over i miljøet og mennesker gjennom bruk. Siden stoffene ikke bryter ned, betyr det at de akkumulerer og at mengdene som er i omløp øker konstant. Det er også svært vanskelig og dyrt å få trygt deponert eksponerte masser med stoffene når de først havner i miljøet. Flere av PFASene kan tas opp og akkumuleres i dyr og mennesker. Konsekvensene dette vil ha på lengre sikt er ikke godt nok kartlagt, men vi vet at flere forskere påpeker at dette kan ha svært alvorlige konsekvenser når selv lav eksponering kan føre til flere helseproblemer for dyr og mennesker.

Erfaringer fra tidligere prosesser for å få på plass miljøreguleringer både nasjonalt og internasjonalt viser at sterke næringsinteresser ofte jobber for å svekke hvor sterke reguleringene blir, slik at de kan fortsette å selge produkter på tross av at de har problematiske effekter. Det er heller ingen garanti for at et forslag i EU vil gå gjennom raskt nok, eller at det blir innordnet slik man ser det for seg.

Med tanke på hvor alvorlige disse stoffene er og at de aldri brytes ned, bør man se på alle muligheter for å få begrenset eksponeringen fra PFAS så raskt som mulig. Et alternativ her er å få på plass selvstendige nasjonale forbud inntil et tilstrekkelig forbud i hele EU er på plass. Felles nasjonale forbud for de landene som nå stiller forslag om forbud i EU kan bidra til at andre land i Europa og land på andre kontinenter også kan ta grep på egenhånd, og også bidra til at EU vil ha viktige erfaringer og lærepunkter å hente når de eventuelt skal iverksette et forbud for hele EU. Norge må fortsatt være en aktiv pådriver for et forbud i EU for å få dette på plass, men det er heller ikke en mot-

setning til at vi også kan gå foran med andre land for å begrense denne skadelige utviklingen så raskt som mulig.

Svar:

Jeg deler bekymringene rundt eksponering for PFAS-er og andre miljøgifter. Norske miljømyndigheter har lenge jobbet for utfasing av PFAS-er, og har dette som særskilt satsningsområde.

PFAS-er er en gruppe med tusenvis av stoffer, som gir produkt vann- og smussavvisende egenskaper og blir brukt blant annet i industriprosesser og brannskum, til impregnering av tekstiler, i matemballasje og slippbelegg i kokekar. Stoffene blir i liten grad brutt helt ned og hopper seg opp i både menneske og miljøet og kan transporteres over store avstander med hav- og luftstrømmer. Flere PFAS-er kan gi fosterskader, forstyrre forplantningsevnen og er mistenkt for å kunne gi kreft. PFAS-er kan ha andre alvorlige langtidseffekter som å forstyrre hormonsystemet og påvirke immunforsvaret og effekten av vaksiner. Det er mange tilfeller av alvorlig PFAS-forurensning av jord og vann i Norge og i resten av verden.

Norge var tidlig ute med nasjonale forbud mot miljøgifter, men prioriterer nå å jobbe på internasjonalt nivå. Den mest effektive reguleringen for et giftfritt miljø og trygge forbrukerprodukter skjer gjennom internasjonale avtaler, også fordi handel med produkter skjer på tvers av verdensdelene, og utslipp kan fraktes over lange avstander med hav- og luftstrømmer. Norge har felles regelverk med EU på kjemikalieområdet gjennom EØS-avtalen, og det europeiske samarbeidet er nå hjørnesteinen i det nasjonale arbeidet vårt. I stedet for at landene skal regulere en mengde stoffer hver for seg, deltar myndighetene i realiteten i et stort dugnadsarbeid, der alle bidrar til det som i dag er det fremste kjemikalierregelverket i verden. Norske miljømyndigheter bruker betydelige ressurser på dette omfattende arbeidet og er et av landene som fremmer flest forslag om fareklassifisering, forbud og andre reguleringer, noe som også gir oss stor påvirkningsmulighet.

Eksempler på internasjonale PFAS-reguleringer Norge står bak er forbud mot PFOA og relaterte stoffer i EU, noe EU-kommisjonen brukte som grunnlag da PFOA ble forbudt globalt. Norge har fått gjennomslag for forbud mot PHs og relaterte stoffer i EU og globalt. Og nå jobber Norge sammen med flere europeiske land for å få på plass generelt forbud mot alle PFAS-er i Europa.

Det er et svært begrenset handlingsrom til å innføre nasjonale reguleringer av kjemikalier eller stille egne nasjonale krav til produkter. Nasjonale reguleringer vil kunne være i strid med våre internasjonale forpliktelser. Samtidig vil det ha mindre effekt med tanke på beskyttelse av menneskers helse og miljøet, enn å være sterk pådriver internasjonalt som Norge er. Det går heller ikke raskere. I Norge er dette utprøvd, med nasjonalt forbud mot PFOA i forbrukerprodukter som ble innført fra 2013, etter at det i

2006 ble fremmet som del av et arbeid med å forby stoffer på den norske prioritetslista. Arbeidet var svært ressurskrevende, tok mange år å få på plass og hadde liten effekt utover våre landegrenser. EFTAs overvåkingsorgan ESA gikk til sak mot Norge for brudd på EØS-forpliktelsene.

Forbrukerne kan velge produkter med miljømerking, for eksempel Svanen, disse inneholder ikke stoffer på den norske prioritetslista og er en generell hjelp for forbrukerne med å velge miljøvennlige alternativer.

SPØRSMÅL NR. 2611

Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 17. august 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Hvilke strømstøtteordninger gjelder for frivillige lag, ideelle organisasjoner, folkehøyskoler, trossamfunn og friskoler denne høsten og vinteren?

BEGRUNNELSE:

De skyhøye strømprisene går utover mange organisasjoners drift. Flere idrettslag, friskoler og organisasjoner melder om store problemer med å betjene strømgjeningene. Noen fikk heller ikke støtte i vinter, og ser mørkt på en ny høst og vinter uten støtte. I verste fall kan det føre til at frivillige aktiviteter stenges.

Svar:

Stortinget sluttet seg til regjeringas forslag om å forlenge strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner til og med mars 2023 allerede 8. april 2022, jf. Prop. 77 S (2021–2022) og Innst. 251 S (2021–2022). Det var viktig for regjeringa å gi frivillige organisasjoner forutsigbarhet også gjennom kommende vinter og vi var derfor tidlig ute med en forlengelse. Ordningen forvaltes av Lotteri- og stiftelsestilsynet, som åpner for søknader fra andre kvartal i uke 33.

Som beskrevet i proposisjonen ville regjeringa også gå gjennom ordningen og foreta enkelte justeringer basert på erfaringene fra første støtteperiode. Målet var å sikre at ordningen i størst mulig grad bygger opp om formålet om å motvirke negative konsekvenser av de høye strømprisene for frivillig sektor.

Det finnes ingen entydig definisjon av frivillig sektor, men i St. Meld. 10 (2018–2019) Frivilligheita – sterk, sjølvstendig, mangfaldig ble den statlige frivillighetspolitikken avgrenset mot blant annet aktiviteter som har et sosialt formål, men som ikke primært blir drevet av ubetalt innsats. Eksempel på slike aktiviteter er profesjonell tjenesteproduksjon i helse- og omsorgssektoren og andre som yter tjenester på oppdrag fra det offentlige.

For å sikre rask saksbehandling i første støtteperiode ble det utformet relativt generelle kriterier for støtte. Det var ingen generell adgang for støtte for ideelle velferdsleverandører og friskoler i strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner, men enkelte slike aktører som var eid av frivillige organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret mottok likevel støtte.

I forlengelsen av strømstøtteordningen for frivillige organisasjoner ble det avgrenset mot strømforbruk knyttet til utføring av offentlig lovpålagte oppgaver på oppdrag fra stat, fylkeskommune eller kommune. Dette er i tråd med prinsippene for frivillighetspolitikken slik denne ble definert i St. Meld. 10 (2018–2019) og praksis fra andre store støtteordninger for frivillig sektor det er bred oppslutning om, som merverdiavgiftskompensasjonen og tidligere koronakompensasjonsordninger for sektoren.

Alle frivillige organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret og deres underliggende virksomheter, inkludert trossamfunn og folkehøyskoler, som oppfyller kriteriene i ordningen vil få støtte som tidligere.

SPØRSMÅL NR. 2612**Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 23. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

10. august kom nye KPI-tall. De viste en vekst på 6,8 % det siste året. I følge SSB ville prisveksten vært 8,9 % uten strømstøtteordningen.

Hva ville prisveksten vært med en strømstøtteordning på 100 % kompensasjon av alt over 50 øre kWh?

Svar:

Finansdepartementet har ikke tilgang til samme tallgrunnlag eller beregningsopplegg som SSB. Likevel kan en grov

tilnærming indikere at konsumprisveksten isolert sett anslagsvis hadde vært om lag 6,0 pst. i juli dersom strømstøtteordning ga 100 pst. kompensasjon for strømpriser over 50 øre/kWh.

Strømstøtte vil på kort sikt dempe konsumprisveksten. På noe lengre sikt vil imidlertid en avgiftsøkning som dekkes inn med økt bruk av oljepenger, forsterke presset i økonomien ved å bidra til økt aktivitet og press på priser og lønninger. En ekspansiv budsjettpolitikk vil bidra til høyere rente og sterkere kronekurs.

SPØRSMÅL NR. 2613**Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 19. august 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvorfor har statsråden utelatt Svalbard fra det utsendte lovforslaget som skal sikre sjøfolk norske lønns- og arbeidsvilkår på norsk sokkel og i norske farvann?

BEGRUNNELSE:

I det utsendte høringsnotatet knyttet til lovforslaget står det følgende å lese på side 93:

«Lovens gis ikke anvendelse på Svalbard. En regulering som foreslått kan være problematisk å forene med Svalbardtraktatens krav. Det vises til traktatens artikkel 3 og de særlige konsekvenser det aktuelle lovforslaget kan få for skipstrafikk. Ut fra en helhetsvurdering gis loven ikke anvendelse på Svalbard.»

Den vanligste fortolkningen av artikkel 3 i Svalbardtraktaten er at dette er en bestemmelse som skal sikre traktatmaktens undersåtter lik rett til adgang og opphold, samt til å drive maritim virksomhet og industri-, bergverks- og handelsvirksomhet (i den engelske teksten «commercial») så lenge de retter seg etter de stedlige lover og forskrifter. Som en konsekvens av dette kan det ikke

innføres noen form for monopol. Med andre ord en «likebehandlingsbestemmelse». Samtidig som den tydelig slår fast at enhver aktør skal rette seg etter de stedlige lover og forskrifter.

Undertegnende forundrer seg over at regjeringen tar Svalbard ut av lovforslaget med begrunnelse i denne traktaten når bakgrunnen for lovforslaget er nettopp å sikre like kjøreregler i arbeidslivet til sjøs, uavhengig av skipets flagg, eller sjømannens nasjonalitet.

Svar:

Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen vil innføre et krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel, herunder for offshoreflåten. Lovforslaget som nå er på høring følger opp Hurdalsplattformen, Stortingets anmodningsvedtak 834–837 (2020–2021) og anbefalingene fra et partssammensatt maritimt utvalg, nedsatt av Solberg-regjeringen høsten 2020 (Holmefjordutvalget).

I norske farvann og på norsk sokkel er det i dag en høy andel utenlandske skip innen kystfarten, cruise og visse

offshore-segment, der de ansatte har et lønnsnivå som til dels ligger betydelig lavere enn norsk nivå. Regjeringen har derfor foreslått å innføre et krav om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel.

Formålet med den foreslåtte loven er å fremme et rettferdig og anstendig arbeidsliv i norske farvann, i norsk økonomisk sone og på norsk sokkel ved å sikre arbeidstakere på skip norske lønns- og arbeidsvilkår. Loven vil beskytte arbeidstakerne, hindre sosial dumping og motvirke lavtlønnskorransse.

Regjeringen har arbeidet raskt for å få dette lovforslaget på plass. Det gikk under sju måneder fra regjeringen ble utnevnt i statsråd 14. oktober 2021 til forslag til lov om norske lønns- og arbeidsvilkår på skip i norske farvann og på norsk sokkel ble sendt på høring 30. mai 2022.

Forslaget om å utelate Svalbard fra lovens virkeområde er utarbeidet i samråd med Utenriksdepartementet, da det er Utenriksdepartementet som har ansvar for Svalbardtraktaten.

Som det vises til i høringsnotatet, er begrunnelsen for å utelate Svalbard at et krav om norske lønns- og arbeidsvilkår om bord på utenlandske skip kan være problematisk å forene med Svalbardtraktatens krav. Det vises til traktatens artikkel 3 og de særlige konsekvenser det aktuelle lovforslaget kan få for skipstrafikk. Ut fra en helhetsvurdering er det derfor foreslått at loven ikke gis anvendelse på Svalbard.

Lovforslaget er på høring frem til 31. august. Innretningen på reguleringen av de ulike segmentene og lovforslaget som helhet vil bli vurdert i lys av de høringsinnspill som kommer inn.

SPØRSMÅL NR. 2614

Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 19. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hva er forventet utgift for staten for alle tiltak mot høye strømpriser i perioden fra 1. desember 2021 til og med mars 2023?

Svar:

Regjeringen har innført en rekke støtteordninger for å hjelpe bl.a. husholdningene med å håndtere de høye strømprisene. I tillegg har regjeringen redusert elavgiften. Strømprisene har vært betydelig høyere enn forventet da

støtteordningene ble vedtatt, noe som innebærer at utgiftene for staten har vært større enn forutsatt. Nytt anslag for bevilgningsbehovet for strømstønsordningen for husholdninger og borettslag i 2022 er 34,8 mrd. kroner. Dette er en økning på 17,9 mrd. kroner fra anslaget etter behandling av Prop. 77 S (2021–2022). Samlet anslås bevilgningsbehovet for tiltakene bokført i 2022 nå til 40,7 mrd. Under følger en oversikt over tiltakene med oppdaterte anslag for bevilgningsbehovet i 2022:

- Strømstønsordning for husholdninger og borettslag:	34,8 mrd. kroner
- Redusert elavgift:	2,6 mrd. kroner
- Økt bostøtte:	1,5 mrd. kroner
- Tilskudd til jordbruks- og veksthusnæringen:	0,6 mrd. kroner
- Tilskudd til idrettslag og frivillige organisasjoner:	0,5 mrd. kroner
- Strømstipend til studenter :	0,3 mrd. kroner
- Økt rammetilskudd til kommunene – sosialhjelp:	0,3 mrd. kroner
- Støtte til energieffektivisering:	0,1 mrd. Kroner

Strømstønad for husholdninger og borettslag for desember 2022 er beregnet til 9,5 mrd. kroner, men utbetales etterskuddsvis i januar 2023 og er derfor ikke inkludert i totalutgiftene for strømtiltak i 2022. Videre

vil offentlig sektor selv ha betydelige ekstrautgifter som følge av økt pris på eget strømforbruk og indirekte effekter av økt strømpris på andre offentlige utgifter. Disse inngår ikke i oppstillingen over. Utgifter påløpt i månedene

januar-mars 2023, som representanten spør etter, inngår heller ikke. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i

statsbudsjettet for 2023 med oppdaterte anslag og nødvendige bevilgningsforslag.

SPØRSMÅL NR. 2615

Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 19. august 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvordan forsikrer statsråden seg om at reglene for tilsetning av pedagogisk personale i undervisningsstillinger blir fulgt opp i tråd med opplæringsloven, og ser statsråden behov for endringer i oppfølgingen av regelverket for å sikre at flest mulig elever møter en kvalifisert lærer i klasserommet?

BEGRUNNELSE:

Opplæringsloven §§ 10-1 og 10-2 inneholder regler om krav til kompetanse ved tilsetning av undervisningspersonell og relevant kompetanse i undervisningsfag i skolen. Det følger av loven at den som skal tilsettes i undervisningsstilling skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse, og at tilsatte som skal undervise må ha relevant kompetanse i fagene det undervises i.

I § 10-2 fjerde ledd framkommer det at skoleeier kan, så langt det er nødvendig, fravike kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag i tilfeller der skolen ikke har nok kvalifisert undervisningspersonale i faget, men at dette må vurderes på nytt hvert skoleår. I forarbeidene framgår det at dersom unntaket skal brukes, må det være nødvendig for skoleeier å fravike kravet ved at virksomheten ikke har nok kvalifiserte lærere i faget etter at fagene er fordelt mellom lærere i størst mulig grad. Vurderingen skal gjøres konkret ut fra lokale forhold etter å ha vurdert omdisponering av lærerressursene eller om en lærer kan undervise ved flere skoler i en kommune. Forarbeidene begrenser likevel plikten dersom det ikke er mulig å gjøre tilpasningene innenfor arbeidsavtaler og arbeidsrettslige forpliktelser, og det er heller ikke noe krav om å tilsette flere lærere enn det virksomheten trenger for å oppnå kravet. Skal skoleeier fravike kravet må det gjøres for hver enkelt lærer i hvert enkelt fag.

I forskrift til opplæringsloven § 14-1 er kravet til pedagogisk kompetanse for tilsetning i undervisningsstilling utdypet, og der framgår det at alle som skal tilsettes i undervisningsstilling må ha pedagogisk bakgrunn i samsvar

med kravene i rammeplanene for lærerutdanningene, eller ha tilsvarende pedagogisk kompetanse. Omfanget av tilsetninger i skolen som ikke har pedagogisk bakgrunn i samsvar med kravene i rammeplanene er likevel høyt. Tilbakemeldingen fra sektoren er at reglene knyttet til ansettelse i undervisningsstilling praktiseres ulikt.

I forslaget til ny opplæringslov har departementet foreslått å videreføre kompetansekravene for tilsetning og å presisere at kompetansekravet gjelder på tiltredelsestidspunktet, og å videreføre kravene om kompetanse i undervisningsfag, men slik at det gjøres tydeligere at kravene er rettet mot kommunene og fylkeskommunene.

Svar:

Det følger av opplæringsloven § 10-1 at den som skal tilsettes i undervisningsstilling i grunnskolen og i den videregående skolen, skal ha relevant faglig og pedagogisk kompetanse. Etter § 10-6 kan personer som ikke oppfyller kravet om relevant kompetanse i § 10-1, tilsettes midlertidig dersom det ikke er søkere som fyller kompetansekravene for tilsetning i § 10-1. Etter § 10-6a kan de som har startet på relevant utdanning ansettes på vilkår, dersom det ikke er søkere som fyller kompetansekravene.

Etter § 10-2 må tilsatte som skal undervise, ha relevant kompetanse i fagene det undervises i. Det er åpnet for at skoleeier kan, så langt det er nødvendig, fravike kravet om relevant kompetanse i undervisningsfag i tilfeller der skolen ikke har nok kvalifisert undervisningspersonale i faget. Det må tas stilling til dette for hvert skoleår.

Det er kommunene og fylkeskommunene som er skoleeier, og som har ansvaret for å ha riktig og nødvendig kompetanse, jf. opplæringsloven § 10-8. Statsforvalterne gjennomfører tilsyn med kommunen og fylkeskommunen som skoleeier. Jeg mener at reglene for personalet i skolen er egnet til å sikre at flest mulig elever har kvalifiserte lærere.

Kunnskapsdepartementet arbeider med å lage en ny opplæringslov. I forslaget som ble sendt på høring høsten

2021, ble det foreslått at dagens regler om tilsetning i hovedsak videreføres. Den forrige regjeringen, som representanten selv var en del av, mente altså ikke at det var behov for endringer. Representanten spør om den nye regjeringen ser behov for endringer. Departementet jobber nå med å vurdere høringsinnspillene og skal etter planen legge frem ny lov for Stortinget i 2023.

Det viktigste for barn og unges læring, mestring og trivsel er at de møter kvalifiserte lærere som har tid til å se den enkelte eleven.

Der den forrige regjeringen ville avskilte lærere med lang fartstid og mye erfaring, ønsker vi å beholde disse lærerne i skolen. Vi tror dette vil bidra til at flere lærere ønsker å stå lenger i jobben. Samtidig har regjeringen en sterk satsning på videreutdanning, både for de som har behov for studiepoeng for å oppfylle kompetansekravene, og for andre som har behov for faglig påfyll. Vi har dessuten gitt større handlingsrom til å velge videreutdanning i flere fag og på flere områder enn den forrige regjeringen.

I 2021 ble det uteksaminert færre lærere på grunn av overgangen til masterutdanning for lærere. Vi har også lagt bak oss noen krevende år for skolen med pandemi. Likevel var det fra 2020 til 2021 en økning på over 300 årsverk i undervisningspersonale som oppfylte kom-

petansekravene for tilsetning i den planlagte undervisningen.

Regjeringen vil styrke tiltakene for å rekruttere og beholde lærere. Vi har ordninger i Lånkassen rettet mot de som fullfører en grunnskolelærerutdanning eller lektorutdanning for trinn 8-13 på normert tid og som jobber i skolen minst tre av de første seks årene etter fullført utdanning. Det er også en særskilt ordning for de som jobber i Nordland eller Troms og Finnmark. Forsøksordning for de med på begynt, men ikke fullført lærerutdanning har på to år gitt over 80 nye lærere, hvorav nesten halvparten i Nord-Norge. De fleste i målgruppen er allerede tilsatt som ukvalifiserte i undervisningsstillinger. Til nå er det kartlagt at ordningen kan gi minst 400 kandidater.

Vi finansierer i dag et nasjonalt prosjekt som jobber med rekruttering, med særlig vekt på å rekruttere menn og personer med innvandrerbakgrunn. Virkemidlene i prosjektet er blant annet nasjonale kampanjer rettet mot målgruppen og å bygge opp mannlige rollemodeller som reiser rundt og presenterer yrket for målgruppen.

I samarbeid med partene vil vi også se på overgang mellom lærerutdanning og læreryrket i arbeidet med å rekruttere og beholde kvalifiserte lærere i barnehager og skoler.

SPØRSMÅL NR. 2616

Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik

Besvart 19. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvilke konkrete tiltak gjorde næringsministeren fra februar for å hjelpe små og mellomstore bedrifter med strømpris-krisen?

BEGRUNNELSE:

Den tredje februar i år spurte representant Bjørlo næringsministeren om hva regjeringen ville gjøre for å hjelpe små og mellomstore bedrifter med de enormt høye strømprisene. Næringsministeren svarte at regjeringen ikke ville innføre noe da, men at de fortløpende fulgte situasjonen. Først forrige uke begynte regjeringen samtaler med NHO og LO for å finne en løsning.

Strømprisene er enormt høye og situasjonen kan bli enda verre for bedriftene utover høsten og vinteren. Vi ser utallige eksempler på bedrifter som sliter med å dekke de

voldsomt økende strømutfgiftene. Glencore Nikkelverk i Kristiansand er et eksempel og estimerer selv at prisnivået vil føre til en ekstraregning på rundt 200 millioner kroner i løpet av 2022. Elkem Carbon i Kristiansand hadde i en måned i år strømutfgifter opp mot kr. ti millioner mer enn forventet. I tillegg til industrien rammes reiselivs- og serveringsbedrifter hardt. Lillesand Hotel Norge rapporterte allerede ved årsskiftet om en tredoblet strømregning sammenlignet med måneden før.

Svar:

Regjeringen har overvåket næringslivets håndtering av strømprisøkningen helt siden prisene begynte å stige i fjor høst. Vår vurdering er at situasjonen i norsk næringsliv fortsatt er god, og at de fleste bedrifter hittil har klart å håndtere strømkostnadene sine. I motsetning til hush-

oldningene kan de fleste bedrifter øke inntektene ved å øke utsalgsprisen på varer og tjenester. Det gjør det mulig for bedrifter å håndtere en økning i prisene på innsatsvarer opp til et visst nivå. Mange bedrifter har også benyttet anledningen til å energieffektivisere driften for å spare kostnader på sikt.

Jeg minner også om at vi på generelt grunnlag bør være varsomme med å innføre statlige støtteordninger til bedriftseiere selv om dette kan være nødvendig under ekstraordinære forhold som en pandemi. I en blandingsekonomi får bedriftseierne gevinsten når bedriften går med overskudd, samtidig som de må tåle å ta tapet ved ev. underskudd. Om man ønsker å redusere risikoen ved å drive butikk og forsikre seg mot usikkerhet, finnes det ulike private ordninger som gjør dette mulig, som fastprisavtaler på strøm.

Når regjeringen nå likevel har besluttet å arbeide med mulige strømstøttetiltak for næringslivet, skyldes det utviklingen i strømmarkedet. Prisene har økt gjennom sommeren til enda høyere nivåer enn vi så i vinter. Dette skyldes en kombinasjon av flere faktorer, som Russlands invasjon av Ukraina og lav fyllingsgrad i norske vannmagasiner. Resultatet er at flere bedrifter berøres av strømprisøkningen, og at de som var hardest rammet, sliter mer. Det ekstraordinære strømprisnivået ventes også å vare gjennom vinteren.

Vi arbeider nå med å vurdere hvilke tiltak som best kan treffe bedrifter som trenger det mest, og med sikte på å kunne avhjelpe situasjonen allerede i høst. Regjeringen samarbeider tett med partene i arbeidslivet også i dette spørsmålet. Siden vi tiltrådte i fjor, har vi hatt jevnlig dialog med LO og NHO om effekten av de høye strømprisene for næringslivet. Etter invasjonen i Ukraina har regjerin-

gen og partene i arbeidslivet hatt hyppigere møter. Det stemmer derfor ikke at vi begynte samtaler med NHO og LO først for to uker siden.

For å være forberedt på den situasjonen som vi nå har kommet i, startet jeg allerede i januar opp et arbeid internt i departementet for å utrede behovet for strømstøtte til næringslivet og vurdere ulike alternative tiltak. Det er dette arbeidet som er utgangspunktet for de alternativer som nå vurderes i dialog med partene i arbeidslivet.

Avslutningsvis vil jeg minne om at vi er i en situasjon der store deler av næringslivet går veldig godt. Vi har den laveste arbeidsledigheten på 15 år, og den høyeste sysselsettingen på 10 år. Mange næringer opplever stor mangel på arbeidskraft. Vi ser i dag ikke spesielle utslag i økning av konkurser i SSBs konkurstatistikk. Bankene og finansnæringen har ikke meldt om spesielle problemer blant de små og mellomstore bedriftene. Vi må ta hensyn til utviklingen i økonomien og unngå å påskynde renteoppgang, da dette for mange husholdninger og bedrifter vil få større konsekvenser enn selve strømregningen. Dette ligger til grunn for det arbeidet som nå gjøres.

Jeg vil dessuten orientere om at jeg 30. mai 2022 sendte brev til samtlige offentlige oppdragsgivere hvor jeg oppfordret oppdragsgiverne til å være spesielt oppmerksomme på sitt ansvar for å tilby balanserte kontraktsvilkår i dagens situasjon med uforutsigbare rammebetingelser, blant annet som følge av krigen i Ukraina. Jeg gjorde også oppmerksom på muligheten for å gjøre endringer i inngåtte kontrakter, og oppfordret oppdragsgivere til å vurdere henvendelser fra leverandører som følge av økte råvarekostnader. Jeg oppfatter at brevet ble godt mottatt i næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 2617

Innlevert 10. august 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 18. august 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan bedrifter som allerede har eksisterende avtaler om innleie vil bli berørt av regjeringens forslag til endringer i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak?

BEGRUNNELSE:

I Stavanger Aftenblad 8. august 2022 står det følgende:

“–Derfor vil regjeringen gi overgangsordninger for allerede bindende kontrakter og innleieforhold. Virksomhetene kan fortsatt leie inn til vikariater og fra andre produksjonsbedrifter. For virksomheter som er bundet av tariffavtaler på høyt nivå vil det fortsatt være mulig å leie inn arbeidskraft ved avtale med tillitsvalgte, skriver Herz”.

Mange bedrifter har meldt sin bekymring rundt endringene som er varslet. At inngåtte avtaler om innleie ikke vil bli berørt når lovendringen kommer er viktig informasjon for parter som har inngått, eller inngår, avtaler. De trenger imidlertid en bekreftelse på om dette stemmer, og hva det eventuelt vil innebære for dem.

Svar:

Regjeringen har i Prop. 131 L (2021–2022) fremmet ulike forslag til innstramminger i regelverket for inn- og utleie fra bemanningsforetak. Et viktig formål med forslagene

er skape økt bruk av faste og direkte ansettelser i topartsrelasjoner, og dermed mindre bruk av innleie i trepartsrelasjoner. En ønsket konsekvens er følgelig at en del virksomheter må endre hvordan de organiserer sin virksomhet og bemanning. I lovproposisjonen varslet departementet at det for noen av forslagene kan være behov for overgangsregler for allerede bindende kontrakter som foreligger på ikrafttredelsestidspunktet. Departementet er i gang med å vurdere de nærmere detaljer omkring slike overgangsregler, og vil også ha dialog med arbeidslivets parter om dette.

SPØRSMÅL NR. 2618**Innlevert 11. august 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 23. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kvifor har ikkje regjeringa innført faste kontrollar av russiske fiskefartøy etter at Russland invaderte Ukraina?

GRUNNGJEVING:

NRK har avdekka at russiske båtar i norske hamner slepp straff for ulovleg innførsel av fisk til Noreg, sjølv med Mattilsynet som augevitne. Russiske fiskereiarar kan sjølv påvirke om dei blir kontrollert av norske styresmakter eller ikkje.

Kor vidt dei russiske anløpa blir kontrollerte, blir bestemt av kva båtane sjølve melder inn. Kun når det blir levert fisk av russisk opphav, er det rutinekontrollar. Gjennom innmeldinga kan dei russiske båtane sjølv påvirke om dei blir kontrollerte eller ikkje. Det er eit mindretal av anløpa frå 1. januar til 30. april i år som ut frå dette har blitt kontrollert. NRK si kartlegging syner at det vart innrapportert levert fisk frå russiske fartøy i Kirkenes 27 gonger i denne perioden. I same periode var det 103 anløp frå russiske fiske- og frysefartøy i grensebyen. Når dei russiske fartøya ikkje melder om levering av fisk, er det ingen kontrollar frå Mattilsynet eller Fiskeridirektoratet. Det er ingen faste kontrollar av desse fartøya, trass i at Russland har gått til krig mot Ukraina.

Svar:

Når det gjeld myndighetene sine tiltak knytta til potensielle sikkerhetstruande aspekt ved russiske fiskefartøy som er tilstades langs norskekysten, viser eg til mine svar på skriftleg spørsmål nummer 2597 frå stortingsrepresentant Guri Melby og nummer 2603 frå stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide.

Når det gjeld Mattilsynet og Fiskeridirektoratet sin kontroll med utanlandske fartøy ved landing i Noreg, er innspel frå fiskeri- og havministeren innarbeida i svaret.

Mattilsynet gjennomfører grensekontroll ved import frå tredjeland av kontrollpliktig fisk og fiskevarer, iht. EUs import- og hygienekrav. Dette gjeld også fiskefartøy frå tredjeland som landar i Noreg, som Russland. Kontrollen inneber at Mattilsynet er fysisk til stades ved lossing av eit fiskefartøy på dei godkjente grensekontrollstasjonane. Fartøy som skal lande må i god tid før sjølve landinga melde frå om innkomst til hamn i EUs felles database for import. Omfanget av kontrollen kan variere, til dømes basert på ei konkret risikovurdering, men alle fartøy vert kontrollert opp mot grunnleggjande parametarar for om dei er «EU-godkjende» for import etter matregelverket. Det vert også gjennomført stikkprøvar av enkelte vareparti. Vidare samarbeider Mattilsynet også med andre kontrollmyndigheter og etatar for å samle inn all relevant informasjon om import av animalske produkt. Etter Mattilsynets vurdering, gjer grensekontrollen at ein i relativt stor grad evnar å oppdage brot som gjeld det veterinære regelver-

ket. Dersom tredjelandsfartøy forsøker losse utanfor Mattilsynet sine opningstider, har dei ulike verksemdene som handterer eit vareparti sjølvstendig ansvar for å sørge for at regelbrot ikkje skjer når Mattilsynet ikkje er til stades.

Fiskeridirektoratet, Kystvakta og fiskesalslaga har heimel til å kontrollera etterleving av fiskerilovgivinga, både det som gjeld aktiviteten til utanlandske fartøy i norske farvatn og det som gjeld landing av fangst i Noreg uavhengig av kvar fisken er fiska. Kontrollaktiviteten er risikostyrt, og vurdert risiko med tanke på etterleving av fiskerilovgivinga er ikkje endra på grunn av den pågåande krigen.

Kystvakta har særleg fokus på utanlandske fartøy, inkludert russiske, si utøving av fiske i norske farvatn, samt at fangst og aktivitet blir rapportert korrekt ute på havet. I samband med landing av fangst og bruk av norske hamner når fiskefartøy har fangst om bord, er russiske fiskefartøy på lik linje med fartøyet i andre land omfatta av eit

eige hamnestatskontrollregime. Det inneber at dei må ha ein førehandsgodkjenning frå Fiskeridirektoratet, før dei får bruke utpeika norske hamner.

Fiskeridirektoratet gjennomfører fysiske hamnestatskontroller på ein bestemt del av gjennomførte landingar etter ei risikovurdering. Sjøfartsdirektoratet har òg kontrollar av russiske fiskefartøy. Kontrollen tek for seg tryggingstandarden på fartøya. I tillegg vil alle landingar av fangst frå russiske fartøy vere omfatta av kravet om at omsetning skal skje gjennom eit fiskesalslag og det skal utskrivast ein såkalla sluttsetel, som fiskesalslaga kontrollerer. Denne sluttsetelen skal innehalda informasjon om kvantum av ulike fiskeslag. Det er så langt ikkje funne grunnlag for å endre vurderinga av risikoen for regelbrot av fiskerilovgivinga og dermed heller ikkje grunn til å innføre faste fysiske kontrollar av dette for alle russiske fartøy ved bruk av norske hamner.

SPØRSMÅL NR. 2619

Innlevert 11. august 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 19. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kva konkret meiner statsråden har endra seg som tilseier at det no er riktig å innføre ei ordning med straumstøtte til særleg utsette små og mellomstore bedrifter, når regjeringa gang på gang i vinter og vår har stemt mot Venstre sine framlegg om dette og heller ikkje tatt initiativ til å utgreie mulig innretning av ei støtteordning for særleg utsett næringsliv før no?

GRUNNGJEVING:

Gang på gang har statsråden i debattar i Stortinget sagt at regjeringa følgjer situasjonen tett for norsk næringsliv og behov for ei eventuell straumstøtte for særleg utsatte bedrifter. Mellom anna etterlyste underteikna ei slik ordning allereie 3. februar i år, utan å få anna svar enn at regjeringa «følger situasjonen tett».

Samtidig har straumprisen vore svært høg i snart eitt år, og regjeringa har stemt ned fleire forslag om støtteordningar for særleg utsette deler av næringslivet, som små- og mellomstore bedrifter i område med svært høge prisar. Det har også i mange månader vore klart at straumprisen etter all sannsynlegheit vil vere høg utover hausten – utan

at regjeringa har tatt initiativ til å utgreie ei ordning med straumstøtte for utsette bedrifter før dei aller siste dagane.

Det er difor betimeleg å spørje statsråden kva han konkret meiner har endra seg ved situasjonen dei siste dagane som tilseier at det er riktig å innføre straumstøtteordningar for små og mellomstore bedrifter akkurat no, når regjeringa gang på gang har stemt ned tilsvarande forslag frå Venstre og andre parti i opposisjonen, seinast i handsaminga av revidert nasjonalbudsjett før sommaren.

Svar:

Regjeringa har overvaka næringslivet si handtering av auka straumpriskostnader sidan prisveksten begynte i fjor haust. Vår vurdering er at situasjonen framleis er god samla sett og at mange bedrifter òg har auka inntektene sine, gjennom å setja opp salsprisen på produkta sine. Dermed klarer fleire bedrifter å handtera prisveksten på straum og andre innsatsvarer, opp til eit visst nivå. Mange bedrifter har og satt i verk energieffektiviseringsiltak for å spare kostnader på sikt.

Eg vil gjerne minna om at vi på generelt grunnlag bør vera varsame med å innføre statlege støtteordnin-

gar til bedriftseigarar, sjølv om dette kan vera nødvendig i særlege situasjonar som ein pandemi. I ein blandingsøkonomi som den norske, får bedriftseigarane gevinsten når bedrifta går med overskot, samtidig som dei må tåla å ta tapet ved ev. underskot. Om ein ønskjer å redusera risikoen ved å driva butikk, og forsikra seg mot usikkerheit, gjer heldigvis ulike private ordningar dette mogleg. Eit eksempel er fastprisavtalar på straum.

Når regjeringa no likevel har bestemt seg for å arbeida vidare med straumstøttetiltak for næringslivet, skuldast det utviklinga i straummarknaden. Prisane i Sør-Norge har auka gjennom sommaren, til høgare nivå enn me såg i vinter. Grunnen er ein kombinasjon av fleire faktorar, som Russland sin invasjon av Ukraina og lav fyllingsgrad i norske vannmagasin. Resultatet er at fleire bedrifter vert berørte av auka straumprisar, og at dei som var hardast ramma, no slit meir. Det særskilt høge straumprisnivået vil truleg vare gjennom vinteren.

Me arbeider no med å vurdera kva for nokre tiltak som kan treffa bedrifter som treng det mest på ein målretta måte, og med sikte på å kunna betra deira situasjon allereie i haust. Regjeringa arbeider tett med partane i arbeidslivet også i dette spørsmålet. Sidan me tiltredde i fjor, har me hatt jevnleg dialog med LO og NHO om konsekvensane av høge straumprisar på næringslivet, og etter invasjonen i Ukraina har dei felles møta blitt hyppigare.

For å vera førebudde på den situasjonen me no har kome i, sette eg allereie i januar i gong eit internt arbeid i departementet, der målet var å utgreia behovet for

straumstøtte til næringslivet i ulike tilfelle, og vurdera alternative tiltak. Resultata frå dette arbeidet har kome til god nytte i den prosessen me no er i gong med, der me vurderer ulike alternativ til tiltak i dialog med partane i arbeidslivet.

Avslutningsvis vil eg minna om at norsk økonomi og store deler av næringslivet går veldig godt. Vi har den lågste arbeidsledigheten på 15 år, og den høgaste sysselsettingen på 10 år. Mange næringer opplever stor mangel på arbeidskraft. Vi ser i dag ikkje spesielle utslag i auking av konkursar i SSBs konkursstatistikk. Bankane og finansnæringa har ikkje meldt om spesielle problem blant de små og mellomstore bedriftene. Vi må ta hensyn til utviklinga i norsk økonomi når me vurderer ulike tiltak for å avhjelpa næringslivet med straumkostnadene. Me må unngå å forsterka eller framskynda renteoppgangen, sidan dette vil gjera større skade på mange hushald og bedrifter sin økonomi enn sjølve straumprisveksten.

Eg vil og vise til at eg 30. mai 2022 sendte brev til alle offentlege oppdragsgivare med oppfordring til å være spesielt oppmerksomme på sitt ansvar for å tilby balanserte kontraktvilkår i dagens situasjon med uforutsigbare rammebetingelser, blant annet som følge av krigen i Ukraina. Eg viste til muligheten for å gjøre endringer i inngåtte kontrakter, og oppfordret oppdragsgivere til å vurdere henvendelser fra leverandører som følge av økte råvarekostnader. Eg oppfattar at brevet ble godt mottatt i næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 2620

Innlevert 11. august 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 19. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Område NO2 er siden 2021 tilknyttet Tyskland og Storbritannia. Samtidig flyter det betydelige mengder kraft fra andre områder i Norge til område NO2.

Kan statsråden svare på hvor stor strømeksporten og strømimporten til/fra NO2 til Tyskland og Storbritannia vært i perioden 1.7.2021 til 1.8.2022 når innenlands overføringer trekkes fra, og i den sammenheng vil vi også ha svar hvordan statsråden vurderer mulighetene for import av strøm fra utlandet til Norge vinteren 2022-23?

Svar:

For at kraftsystemet skal fungere, må det være balanse mellom hvor mye vi bruker og hvor mye strøm vi produserer hver dag, året rundt. I et værbasert kraftsystem som det norske, vil kraftsituasjonen variere mellom de ulike regionene, og det er ikke tilstrekkelig kapasitet i strømmettet til å utjevne disse forskjellene i alle situasjoner. Derfor er nettet delt i fem prisområder. Kraftsystemet er ikke utformet med tanke på selvforsyning innen ett prisområde.

I tillegg til utenlandsforbindelsene for strøm til Tyskland og Storbritannia, som trekkes fram i spørsmålet, er

prisområdet NO2 også tilknyttet Nederland og Danmark, samt de norske områdene NO1 (Østlandet) og NO5 (Vestlandet). Det ikke er mulig å spore hvilket kraftverk strømmen i de forskjellige kablene kommer fra.

I perioden fra 1. juli 2021 til og med 31. juli 2022 var det 5,87 TWh eksport og 1,61 TWh import mellom NO2 og Tyskland, 4,59 TWh eksport og 0,63 TWh import mellom NO2 og Storbritannia, 7,12 TWh eksport og 2,79 TWh import mellom NO2 og Danmark, og 3,45 TWh eksport og 0,36 TWh import mellom NO2 og Nederland. Det er

også en god del flyt mellom NO2 og de andre områdene i Sør-Norge (NO1 og NO5). I samme periode var det nettoflyt til NO2 på 2,28 TWh fra disse områdene.

Olje- og energidepartementet har i brev av 25. juli bedt Statnett om jevnlig rapportering på ulike forhold som kan påvirke mulighetene for å importere kraft vinteren 2022/2023. Statnett er særlig bedt om å vurdere om det er forhold i kraftsystemet på norsk og utenlandsk side som kan påvirke mulighetene for import.

SPØRSMÅL NR. 2621

Innlevert 11. august 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 24. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Innsatsfaktorer som stål, elektronikk, betong osv. blir stadig dyrere.

Kan statsråden svare på hva samlet prislapp på elektrifisering av sokkelen nå er beregnet til, og hvilke priser oljeselskapene må betale for strømmen til plattformene?

Svar:

Det er store variasjoner i kostnader knyttet til å forsyne ulike innretninger på norsk sokkel med kraft fra land. Departementet har ikke et anslag på hvor store ressurser som er blitt brukt for å redusere utslippene på sokkelen gjennom bruk av kraft fra land siden Troll A fikk kraft fra land som første plattform for over 25 år siden. Videre sitter ikke departementet med en oversikt over hva de enkelte selskapene som driver innretninger med kraft fra land betaler for strømmen de bruker.

SPØRSMÅL NR. 2622

Innlevert 11. august 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 23. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil regjeringen få på plass en løsning der familie i Ukraina kan søke om familiegjenforening fra Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Er man ektefelle med, samboer med eller barn av en person som har fått beskyttelse (asyl) i Norge, kan man få familiegjenforening til Norge uten at det stilles krav til inntekten til denne personen. Denne muligheten gjelder bare hvis du søker innenfor fristene. Frist for å søke om

familiegjenforening går ut etter 6 måneder fra man fikk vedtak om opphold, og søknaden må være levert innen 12 måneder etter vedtaket.

Oversittes disse fristene er det strengere krav til familiegjenforening. Blant annet må man ikke ha mottatt sosialhjelp det siste året, og det er et inntektskrav som ikke innbefatter en rekke former for inntekter, herunder bostøtte, dagpenger, barnebidrag, engangsstøtte eller egne midler.

For ukrainere som søker familiegjenforening nå, er det krav om personlig oppmøte på et VFS søknadssenter. Ambassaden og VFS søknadssenteret i Ukraina er stengt på grunn av sikkerhetssituasjonen i landet etter Russlands invasjon av landet. Det er derfor ikke mulig å søke om familiegjenforening fra Ukraina nå, men søknader fra ukrainske borgere håndteres av ambassaden i Ankara i Tyrkia. I henhold til ukrainsk lov får ikke ukrainske menn mellom 18 og 60 år lov til å forlate landet.

Svar:

Utlendinger som ønsker visum eller familieinnvandring til Norge må som hovedregel fremsette slik søknad fra hjemlandet. I land der Norge verken har en utenriksstasjon eller en tjenesteyter som kan ta imot søknader på vegne av norske myndigheter (VFS), beslutter utlendingsmyndighetene hvor søknaden skal innleveres. Dette vil i mange tilfeller være relativt langt fra søkerens hjemsted.

Som eksempel kan det nevnes at både personer fra Syria og Somalia må reise til andre land for å søke om familieinnvandring til Norge. Dette vil i noen tilfeller kunne by på praktiske utfordringer for søkeren, men i land med en vanskelig sikkerhetssituasjon vil det ofte ikke være noen annen måte å organisere mottak av søknader på.

Som følge av krigen i Ukraina er nå både den norske ambassaden og tjenesteyter (VFS) i landet stengt, og personer som ønsker familieinnvandring til Norge er henvist til å fremsette slik søknad i Tyrkia. Ukrainske borgere har imidlertid, i motsetning til de fleste andre søkere som kommer fra krigsherjede land, anledning til å reise visumfritt inn i Europa og til Norge. De aller fleste ukrainere med familie i Norge antas å ville benytte denne muligheten til visumfri innreise, med påfølgende søknad om beskyttelse, fremfor å søke om oppholdstillatelse fra utlandet. Dette vil gi en vesentlig raskere gjenforening med familie i Norge. I praksis vil derfor de formelle prosedyrene for fremsettelse av søknad om familieinnvandring for de fleste ukrainere som ønsker å gjenforenes med familie i Norge, ikke by på store problemer.

Representanten nevner særlig utfordringer for ukrainske menn som ikke får forlate Ukraina på grunn av krigen. Disse mennene vil imidlertid neppe kunne forlate Ukraina selv om de får oppholdstillatelse i Norge. Deres mulighet til å gjenforenes med familie i Norge vil derfor ikke avhjelpes ved endret søknadsprosedyre.

SPØRSMÅL NR. 2623

Innlevert 11. august 2022 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 23. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Er helse- og omsorgsministeren enig med stortingsrepresentant Geir Inge Lien i at akutt- og fødetilbudet skal videreføres i Kristiansund også etter at det nye fellessjukehuset for Nordmøre og Romsdal står ferdig i 2025, og at regjeringen dermed går bort fra planene om å samle disse funksjonene i det nye sjukehuset?

BEGRUNNELSE:

En viktig forutsetning for etablering og lokaliseringa av det nye fellessjukehuset for Nordmøre og Romsdal på Hjelset, er at akutt- og fødetilbudet skal samles i det nye

fellessjukehuset. I et intervju i Romsdal Budstikke 11.08 d.å. hevder stortingsrepresentant Geir Inge Lien fra Senterpartiet at sjukehuset i Kristiansund skal bestå med akutt og føde også etter at det nye sjukehuset på Hjelset står ferdig i 2025, og at dette er forankret i Hurdalsplattformen. I Hurdalsplattformen fremgår det derimot at det nye sjukehuset på Hjelset skal bygges etter planen. Jeg antar det betyr at det skal bygges som et fellessjukehus der akutt og fødetilbudet for Nordmøre og Romsdal samles i det nye sjukehuset.

Svar:

Nytt sykehus på Nordmøre og Romsdal er under utbygging og skal etter planen stå klart til bruk våren 2025. Man vil da ha et nytt felles akuttsykehus på Hjelset og ha et dagtilbud i Kristiansund, hvor man skal ha polikliniske tjenester, dagbehandling og dagkirurgi.

I Hurdalsplattformen fastslår regjeringen at det skal sikres et trygt føde- og barseltilbud på Nordmøre og i Romsdal, og fødeavdeling i Kristiansund. For å lykkes med dette, skal det utarbeides en tiltakspakke for forsvarlig og stabil bemanning i regionen. Det skal gjennomføres en medisinskfaglig vurdering av hvordan et godt fødetilbud i Kristiansund skal videreføres etter 2025, dvs. etter at det nye sykehuset på Hjelset står ferdig. Videreføring skal ikke forringe kvaliteten i helsetilbudet i regionen for øvrig. Det

fastslås også at sykehuset på Hjelset skal bygges som planlagt.

Fødetilbudet i Nordmøre og Romsdal har over tid vært i en utfordrende situasjon, noe som primært er begrunnet i rekrutteringsutfordringer. Helse Møre og Romsdal HF har gjennom lang tid arbeidet systematisk med sikte på å kunne gjenåpne et faglig forsvarlig fødetilbud også i Kristiansund, og man lyktes med dette i en periode i sommer før ferieavviklingen. Den senere tids utvikling i saken lokalt, illustrerer imidlertid igjen sårbarheten i fagmiljøet og den begrensede tilgangen man har på kvalifisert personell. Jeg har på bakgrunn av denne utviklingen besluttet å reise til Kristiansund 25. august for å snakke med fagfolkene og tillitsvalgte i helseforetaket, møte alle ordførere i det kommende opptaksområdet til nytt sykehus for Nordmøre og Romsdal, tilsynsmyndighetene og Pasient- og brukerombudet i Møre og Romsdal.

SPØRSMÅL NR. 2624

Innlevert 11. august 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 19. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Dei israelske raketangrepa på Gaza sist veke førte til 47 drepne palestinarar, av dei 16 born. Eit slikt folkerettsstridig åtak på sivile må få følgjer, og det må bli slutt på straffefridomen.

Vil utanriksministeren fordømme dei israelske angrepa og ta til orde for at Tryggingrådet i FN må støtta opp om etterforskingane leia av Den internasjonale straffedomstolen?

GRUNNGJEVING:

Fyrste veka i august sendte israelske styresmakter rakettar inn i Gaza med grunngjeving i å forhindra eit forventa angrep frå Islamsk Jihad. 47 palestinarar vart drepne og 16 av desse var born. Åtaket var eit klart brot på folkeretten og Noreg må fordømme det. Etter det fyrste angrepet svara Islamsk Jihad med å senda ei rekkje rakettar inn i Israel. Ingen israelarar mista livet.

Sundag 7. august lukkast Egypt i å moderere forhandlingar og ei våpenkvile vart inngått. Eit av vilkåra var at Israel skulle frigjera ein Islamsk Jihad-fange, men dei har no gått tilbake på dette. Våpenkvila er med andre ord

skjør. Noreg må gjera alt me kan for å forhindra at konflikten eskalerer slik han gjorde i 2021.

I fjor starta Den internasjonale straffedomstolen (ICC) eit omfattande etterforskningsarbeid av påståtte israelske krigsbrottsverk i palestinske område. Etterforskinga er eit gjennombrøt og ein svært viktig prosess for å få bukt med den systematiske straffefridomen i regionen. Prosessen er imidlertid blokkert av israelske styresmakter som nektar domstolen innsyn. Som medlem av ICC må Noreg støtta opp om prosessen. Noreg kan påverka Tryggingrådet til å pålegga israelske styresmakter å gi ICC innsynsrett.

Svar:

Norge følger situasjonen i Israel og Palestina tett. Det er viktig at kritikkverdige forhold som befolkningen i området lider under påtales. Norges sterke engasjement for å bedre situasjonen og bidra til fred er basert på en balansert Midtøsten-politikk. I min uttalelse 6. august uttrykte jeg sterk bekymring for situasjonen i og rundt Gaza.

Jeg oppfordret alle involverte til å redusere spenningsene, vise tilbakeholdenhet og beskytte sivilbefolkningen. Våpenhvilen som kom på plass mellom Israel og Islamsk

Jihad holder foreløpig stand, men er skjør. Det er viktig at alle parter bidrar til at våpenhvilen fortsatt opprettholdes.

De forente arabiske emirater, sammen med Norge, Frankrike, Irland og Kina, tok initiativ til et møte i Sikkerhetsrådet 8. august om eskaleringen i og rundt Gaza. Der fordømte Norge alle terrorhandlinger, vilkårlige angrep og angrep mot sivile. Internasjonal humanitærrett må respekteres og sivile må beskyttes. Dette gjelder især barn, som er særlig utsatt.

I løpet av det siste året har vi sett forbedringer i Gaza. Vi må unngå at voldelige eskaleringer undergraver fremgangen siden forrige Gaza-konflikt i mai 2021. Den humanitære situasjonen er vanskelig og vi må gjøre alt vi kan for å unngå at den blir verre.

ICCs pågående etterforskning av situasjonen i Palestina skjer på grunnlag av en henvisning fra palestinske myndigheter, og ikke fra FNs sikkerhetsråd. Sikkerhetsrådet kan riktignok henvise situasjoner til ICC og fatte beslutninger som pålegger stater en samarbeidsplikt. Slike beslutninger er imidlertid avhengig av støtte fra Rådets medlemmer. Fem av rådets 15 medlemmer, inkludert tre av de faste, er ikke parter til Roma-vedtektene. Dette påvirker viljen og mulighetene rådet har til å fatte beslutninger knyttet til ICC. Norge har, gjennom vår tid i Sikkerhetsrådet, oppfordret til sterkere oppfølging av ICC fra rådets side.

SPØRSMÅL NR. 2625

Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 19. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Vil regjeringen ta opp den økende volden mot og undertrykkelsen av muslimer i India i Sikkerhetsrådet?

BEGRUNNELSE:

Siden det hindunasjonalistiske Bharatiya Janata Party (BJP) fikk regjeringmakt i India, har ytringsfriheten vært i fritt fall, undertrykkelsen av religiøse minoriteter tiltatt, og anti-muslimsk vold normalisert. Amnesty International ble kastet ut av landet for to år siden. India er nå på 150. plass i den globale pressefrihetsrangeringen. Ifølge det svenske forskningsinstituttet V-dem har landet under Modis regjeringstid forvitret til et «autokrati med valg». India har sammen med Kina og Brasil stilt seg på Russlands side i krigen mot Ukraina.

De siste årene har volden mot den muslimske minoriteten i India, som utgjør 200 millioner mennesker, økt kraftig. Lynsjinger og angrep mot moskeer tiltar. Dette er ikke kun enkelthendelser, men orkestrert og oppildnet av myndighetene. India har utradert det FN-garanterte selvstyret i Kashmir, kastet tusener i fengsel uten lov og dom, og har startet en omfattende kampanje for å frata muslimer statsborgerskapet. Folkemordseksperter Gregory Stranton, som varslet om folkemordet i Rwanda, har uttalt at han mener India kan være på randen av et anti-muslimsk folkemord.

Svar:

India er et stort land med en befolkning på over 1,38 milliarder mennesker. Det er et mangfoldig og sammensatt land, som står overfor store samfunnsutfordringer.

India er også verdens største demokrati, en sekulær stat med et uavhengig rettsvesen der grunnloven fastslår religionsfrihet. Fire av verdens store religioner har sin opprinnelse i India. Det enorme indiske samfunnet er svært sammensatt. Når vi skal forstå hva som skjer i India, må vi ha med oss dette.

Jeg har fulgt med på situasjonen for religionsfrihet i India, og vi har sett strømninger i samfunnet som viser økende intoleranse overfor religiøse minoriteter. Vi har sett at radikale religiøse har kommet med hatefulle ytringer og oppfordringer til vold mot religiøse minoriteter, herunder muslimer. Dette har blitt møtt med fordømmelse fra et bredt tverrsnitt av det indiske samfunnet.

I sin tale på markeringen av Indias uavhengighetsdag 15. august fremhevet statsminister Modi at én av Indias styrker er mangfoldet. India valgte i juli ny president fra en av landets minoriteter. Indias høyesterett er også aktiv for å sikre at religionsfriheten opprettholdes. Det er dermed tegn som viser at India tar sine forpliktelser innen religionsfrihet på alvor.

Norge har en god dialog med India om menneskerettigheter, både bilateralt og i multilaterale fora. Det er

FNs menneskerettighetsråd som er FN's primære organ for å vurdere menneskerettighetssituasjonen i et land, og det skal gjennomføres en Universal Periodic Review

av India senere i år. Norge vil som vanlig delta i denne og fremme våre anbefalinger.

SPØRSMÅL NR. 2626

Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 19. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

IEA skriver i rapporten «Norway 2022 Energy Policy Review» at den norske strømstøttsordningen i større grad burde målrettes mot sårbare husholdninger, og at norske myndigheter burde øke støtten som går til å gjøre boliger mer energieffektive.

Vil regjeringen lytte til rådene fra IEA hvis det gjøres endringer i strømstøttsordningen eller denne ordningen videreføres?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Statnett sine prognoser kan det norske kraftoverskuddet være spist opp i løpet av 2026, og Sør-Norge kan få kraftunderskudd. Et kraftunderskudd vil få negative konsekvenser for husholdninger, landbruk, kommuner og næringsliv. God forsyningsikkerhet innebærer minst 10 prosent kraftoverskudd i et normalår. I denne situasjonen kan tiltak for en mer energieffektiv bygningsmasse bidra til å unngå et kraftunderskudd, i tillegg til at husholdningene og næringsliv blir mindre sårbare mot høye strømpriser.

Fra rapporten Norway 2022 Energy Policy Review:

«In response, in December 2021, the government undertook a temporary support scheme to reduce final electricity bills for consumers. Although this tool is very effective at minimising the impact of high electricity prices on consumers, it is unsustainable even for Norway for longer periods and can serve as a disincentive to respond to market prices and lower or spread consumption. As such, the government should start addressing the issue of vulnerable consumers in a more targeted way, including by providing increased support for energy efficiency improvements to homes.»

Svar:

Strømstøttsordningen ble etablert på kort tid og sikret raskt verdifull støtte til husholdningene da strømprisene økte høsten 2021. Ordningen er ubyråkratisk og

relativt enkel å forstå. Dette var viktige hensyn da ordningen ble etablert, og har vært nyttig da det ble behov for å forlenge den. Samtidig er regjeringen opptatt av at husholdninger med lave inntekter skal ha mulighet til å få energioppgradert sine boliger. Derfor legger vi fra neste år opp til at Husbanken skal støtte energitiltak for husholdninger med lave inntekter.

Regjeringen vil videre legge frem en evaluering av strømstøttsordningen for husholdninger i statsbudsjettet tidlig i oktober. Dette vil gi grunnlag for en mer helhetlig diskusjon om ordningen og behovet for eventuelle endringer, med særlig vekt på justeringer som kan bidra til energisparing og styrket sosial profil.

Regjeringen vil også i forbindelse med statsbudsjettet for 2023 vurdere om andre støtteordninger, slik som bostøtte og lån og stipend for studenter, bør styrkes.

SPØRSMÅL NR. 2627**Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 23. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Det er rundt 5 millioner bolter produsert av Østfold-bedriften Pretec til sikring av vei- og tunneler i Norge. Nå trues bedriften av endringer i vegnormalen som snevrer inn muligheten til å levere til det norske markedet. Dette kan føre til monopolsituasjoner noe en må søke å unngå.

Vil statsråden ta initiativ ovenfor Statens vegvesen til å få på plass et fornuftig funksjonskrav i vegnormalen som bidrar til reell konkurranse og dermed bedre priser/resultater for skattebetalerne?

BEGRUNNELSE:

I ny vegnormal N500 har Statens vegvesen (SVV) innnevret kravene til egenskaper for utgangsmaterialet på bergsikringsbolter. Tidligere har SVV åpnet for å typegodkjenne bolter basert på funksjon. I ny vegnormal fjernes nå denne godkjennelsen.

Det medfører at den største leverandøren i markedet risikerer å ikke lenger få levert sine produkter til det norske markedet. Dette er et marked med få leverandører og bortfall av den største leverandøren vil medføre økte kostnader.

Stortinget har i nasjonal transportplan vedtatt klare politiske føringer om kostnadseffektivitet, prosjektoptimalisering og utvikling av ny teknologi. Ved å stramme inn krav i anskaffelsesregelverk på en slik måte at et norsk markedsledende selskap som har levert millioner av produkter i over 10 år ekskluderes fra markedet må ansees som et klart brudd med føringene i nasjonal transportplan.

Skattebetalerne er tjent med å få mest mulig vei, tunnel og rassikring for pengene sine. Det er statsrådets ansvar å sørge for at SVV legger til rette for dette.

Svar:

Jeg har undersøkt saken nærmere med Statens vegvesen.

Jeg vil vise til at det i dag finnes tre norske leverandører av bergsikringsbolter, Vik Ørsta, Galvano Tia og Pretec. Utenfor landets grenser finnes det mange flere leverandører av bolter som også kan levere til Norge. Det har de siste 10-15 årene vært kontakt med mange leverandører som ønsker å levere bergsikringsbolter til det norske markedet. Med internasjonale handelsavtaler kan varer og tjenester leveres på tvers av landegrenser, og

monopolsituasjonen som det vises til i spørsmålet er ikke reell.

Kontrollrådet sertifiserer 11 ulike stålverk i 7 land etter standarden som Statens vegvesen krever, NS-EN 3576-3, samt at tilsvarende selskaper i andre land også har tilsvarende sertifiseringer. Også Pretec, som produserer sine bolter hos et datterselskap i Kina, har mulighet til å få sertifisert stålet de bruker i sine bolter hos sin stålleverandør ved å benytte Kontrollrådet eller andre tilsvarende selskap. Det vises også til at det er åpnet for bruk av andre ståltyper i regelverket, så lenge stålets egenskaper er like gode som for et stål produsert etter NS-EN 3576-3 og at det er utført tilsvarende kvalitetskontroll.

Endringen i regelverket gjør at boltene Pretec nå produserer ikke tilfredsstillende kravene fordi deres kinesiske stålleverandør produserer etter en kinesisk stålstandard som har tallkrav og kvalitetskontroll som avviker fra NS-EN 3576-3. At en leverandør må gjøre endringer i sin produksjon som følge av regelverksendringer er en naturlig del av utviklingen både i anleggssektoren og andre sektorer.

Det er krav til hundre års dimensjonerende brukstid for stabilitetssikringen i norske tunnelkonstruksjoner. Dette inkluderer også bergsikringsbolter. Et rent funksjonskrav som ivaretar dette vil bli svært overordnet og vanskelig å forholde seg til for de som skal anvende regelverket. Det å skulle kontrollere og dokumentere at eventuelle funksjonskrav for boltene er tilfredsstillende vil være svært krevende for byggherren/totalentreprenøren i det enkelte prosjekt. Regelverket kan ikke bli så avansert og omstendelig at håndhevere av regelverket ikke kan utføre oppgaven.

Det å bruke en kombinasjon av funksjonskrav og standarder slik det er lagt til grunn i veinormalene er i henhold til forskrift om offentlige anskaffelser en godkjent måte å utforme en kravspesifikasjon på.

Vedlagt følger også brev fra Statens vegvesen til Pretec 27. juni 2022, som svar på Pretecs henvendelse til vegvesenet om samme tema. Her redegjøres det grundigere for prosessen rundt, og begrunnelsen for, endringen i vegnormal N500 Vegtunneler.

Vedlegg: [Brev fra Statens vegvesen til Pretec 27. juni 2022](#)

SPØRSMÅL NR. 2628**Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 23. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke grupper prioriterer og nedprioriter regjeringen ved utvelgelse av kvoteflyktninger og hvorfor?

BEGRUNNELSE:

Når Norge henter kvoteflyktninger kan vi selv velge hvilke grupper en ønsker å hente. En kan da velge å hente grupper det erfaringsmessig er lettere å få integrert, kompetanse Norge etterspør etc.

Svar:

Det er flere forhold som hensyntas i prioriteringen av hvilke grupper av kvoteflyktninger Norge skal ta imot. Arbeidet med kvoteflyktningene gjøres i tett samarbeid med FNs høykommissær for flyktninger, UNHCR, som fremmer hovedandelen av søknadene til både Norge og andre land med kvoteordninger.

Det legges derfor stor vekt på UNHCRs prioriteringer av grupper, jf. at UNHCR må prioritere sine ressurser for å forberede og fremme søknader. Et hovedanliggende i så måte er flyktningenes beskyttelsesbehov og behov for gjenbosetting til et tredjeland. Basert på UNHCRs prioriteringer har Norge i flere år tatt imot syriske flyktninger, primært fra Libanon, men også fra Jordan og Irak. Videre har Norge tatt imot flyktninger av ulike afrikanske nasjonaliteter fra ulike flyktningssituasjoner på det afrikanske kontinentet, eksempelvis et større antall kongolesere i Uganda og Rwanda og ulike nasjonaliteter i Libya, og i år også rohinga-flyktninger i Malaysia.

For Norge er det et hovedpremiss at de personene vi tar imot på kvoten har et beskyttelsesbehov og et behov for gjenbosetting fra aktuelle vertsland. Både utlendings- og integreringsmyndighetene foretrekker å kunne gjennomføre personlige intervjuer med flyktningene som er aktuelle for gjenbosetting til Norge. Mange flyktninger oppholder seg i naboland som selv er i konflikt eller med en vanskelig sikkerhetssituasjon. Dette innebærer at det også foretas vurderinger av om sikkerhetssituasjonen i aktuelle land er stabil nok til at norsk personell kan foreta reiser dit.

De fleste flyktningene Norge tar imot har bakgrunn fra land i krig og konflikt. Barn er den mest sårbare gruppen i krigs- og fluktsituasjoner. Videre er kvinner særlig utsatte i krig og konflikt, herunder kvinner som er alene med barn. Flyktninger som tilhører seksuelle minoriteter

er også særlig utsatte. Norge prioritere disse gruppene. Utover dette ønsker Norge en balanse i sammensetningen av flyktningene mht. alder, skolegang m.m. Det er frivillig for norske kommuner å bosette flyktninger, slik det også må sees hen til erfaringene med bosettingsarbeidet. Erfaringsmessig ønsker kommunene helst å ta imot barnefamilier.

Dette betyr at menn som sådan, med mindre de tilhører en seksuell minoritet, er lavere prioritert enn barnefamilier og enslige kvinner eller enslige kvinner med barn. Flyktninggrupper som ikke er prioritert for gjenbosetting av UNHCR prioriteres normalt heller ikke av Norge.

Både uttakskriterier og prosessen med å fastsette kvotens sammensetning fremgår av Rundskriv G-15/2020: Retningslinjer for arbeidet med overføringsflyktninger jf. utlendingsloven § 35. Basert på prioriteringer fra UNHCR, innspill fra frivillige organisasjoner og erfaringer med tidligere grupper, oversender Utlendingsdirektoratet (UDI) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) forslag til neste års kvotesammensetning til respektive departementer. Sammensetningen beslutes av JD, AID og UD i samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 2629**Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 19. august 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Forskning viser at mikroplast kan være en potensiell trussel mot selvforsyningsevnen og matsikkerheten vår når plastpartikler akkumulerer i jorda og bl.a. tas opp av planter som kan få svekket evne til vekst. Landbruksdepartementet har ikke kommentert utfordringen tidligere, og har heller ingen strategier for å forebygge eksponeringen i landbruket.

Har regjeringen tenkt til å iverksette noen tiltak for å sikre at evnen vår til matproduksjon og matkvaliteten fra landbruket ikke forringes og svekkes av mikroplastforurensning?

BEGRUNNELSE:

Mikroplast er tilstede i drikkevannet, luften og i matjorden vår. Studier tyder på at mikroplasten har negative effekter på liv i vannet og det er nylig også gjort studier på mikroplastens effekt på jordkvalitet. Resultatene viser at mikroplasten kan påføre negative endringer i jordkvaliteten og for mikrobiomene som lever i jorda.

Forskningen viser også at små plastpartikler tas opp fra jorda til plantene som vokser i jorda hvor plasten havner. Dette kan potensielt medføre at plantenes vekst hemmes, og at matkvaliteten forringes. Opphopning av plast i jorden kan derfor i fremtiden medføre en mulig trussel mot matforsyningen da det blir mer og mer av plasten i jorda når den bryter ned til mindre biter uten å noensinne bryte helt ned. Norge er allerede et land med lav selvforsyningsevne, og kan være spesielt sårbar for en slik utvikling. Likevel finnes det mange metoder å forebygge at matjord eksponeres for mikroplast, bl.a. ved å begrense bruk av plast i landbruket og stanse utslipp fra eksterne kilder som bildekk og tekstiler.

I Norge skilles også store deler matavfall direkte ut fra plastemballasje i avfallshåndteringen. Avfallsbransjen har maskiner som etter beste evne prøver å skille plast og våtorganisk avfall fra hverandre, men de klarer det ikke uten at plastfraksjoner havner i det organiske avfallet. Plastfraksjonene ender i komposten/bioresten, som videre akkumuleres på bl.a. jorder, og deretter havner videre i maten og menneskekrepper.

I Nederland er det nå også funnet mikroplast i kjøtt fra storfe og gris, i kumelk, og i levende dyr i landbruket. Eksponeringen stammer sannsynligvis fra dyrefør som har vært i kontakt med plast.

For langsiktig matsikkerhet er vi helt avhengige av å iverksette tiltak mot potensielle trusler i god tid slik at problemet ikke bygger seg opp gradvis uten at vi iverksetter tilstrekkelige mottiltak. Det er derfor viktig at regjeringen er tydelige på hvordan de forholder seg til utfordringen, og hvordan de ser for seg å forebygge at mikroplast havner i jorden, i husdyr og hvordan de vil sørge for at det ikke tas opp i planter slik at veksten hemmes og matkvaliteten forringes.

Svar:

Representanten Hansson viser i sitt spørsmål til at mikroplast akkumulerer i jorda og til at dette kan være en potensiell trussel mot selvforsyningsevnen og matsikkerheten i landbruket. Jeg jobber for ren jord og ren mat. Jeg legger til grunn at maten vår er og skal være trygg, men det er uansett tilfelle i dag at plast i for stor grad havner i matjorda. Plastforurensning i landbrukssektoren og aktuelle tiltak ble omtalt i den nasjonale plaststrategien som ble lagt fram av den forrige regjeringen i 2021. Tiltakene der er under oppfølging. Vitenskapskomiteen for mat og miljø foretok i 2019 en gjennomgang av forekomst og følger av mikroplast for trygg mat og miljø, og hovedbudskapet den gang var at kunnskapen er for dårlig til å konkludere om slik forekomst og risiko. Som representanten er inne på trenger vi derfor videre utvikling av kunnskap og virkemidler, det gjelder både plastbruken i landbruket og plast fra andre kilder.

Innen landbruket, som ellers i samfunnet, er plast et nyttig materiale til mange bruksområder. Utfordringen oppstår dersom plasten blir etterlatt og ikke håndtert på forsvarlig måte. Videre kan mikroplast tilføres matjord både gjennom luft, vann og gjødsel. Tiltak for å forhindre tilførsler av både plastavfall og mikroplast til miljøet, er et felt regjeringen prioriterer høyt. Etter forurensningsloven er det blant annet forbudt å forsøple. Den enkelte produsent er selv ansvarlig for at avfallet blir levert til lovlig mottak og håndtert på lovlig måte.

Det er fra flere hold gjort en innsats for å styrke oppslutningen om plastinnsamling og for å rydde opp i plastsøppel. Jeg vil særlig vise til samarbeidet innenfor kvalitetssystem i landbruket, KSL. Et av punktene i KSLs generelle sjekkliste for gårdbrukere er å skaffe plast fra leverandører som deltar i Grønt Punkt. Deltakerne i Grønt Punkt tar litt ekstra betalt for plasten (såkalt vederlag eller miljøbidrag), og disse pengene blir brukt til å finansiere

innsamling av landbruksplast. Disse ordningene innen Grønt Punkt styrker gjenvinning og reduserer forurensning og forsøpling fra landbruket.

Statistikk forteller at mesteparten av landbruksplast blir samlet inn, men fortsatt er det for mye landbruksplast som havner på avveie. Avfallspolitikken er i hovedsak Klima- og miljøministerens ansvarsområde, og det er aktuelt at vi sammen ser på mer forpliktende innsamlingsordninger. Nylig vedtok Klima- og miljødepartementet krav til utsortering og materialgjenvinning av landbruksplast. Jordbruket og leverandørene jobber med å begrense unødig bruk av plast og å utvikle bedre alternativer til plast eller varianter av plast, med passende egenskaper. Materialene må være robuste nok i bruk og samtidig har enkel avfallshåndtering.

Representanten viser også til problemstillinger med plast fra andre kilder, som fra bildekk, i kompost fra matavfall, og i slam fra avløpsanlegg. Både slam og kompost er ønskelig å gjenvinne som gjødsel i jordbruket, men samtidig må vi sikre oss mot uønsket innhold. I pågående

revisjon av gjødselregelverket har direktoratene foreslått skjerpelser i hvor mye gjødselvarer maksimalt kan inneholde av fremmedlegemer av plast, glass og metall. Kravet i gjeldende forskrift retter seg mot fragmenter som måler 4 mm eller større, og disse får maksimalt utgjøre 0,5 %. Direktoratenes forslag er å styrke kravet til å omfatte fragmenter ned til 2 mm, mens maksgrensen for slikt innhold senkes til 0,25 %. Ytterligere styrking av krav kan være aktuelt, men vil også avhenge av egnet teknologi både i produksjonen og til nødvendige analyser.

Vi vil jobbe videre med kunnskap om plastforurensning, og med å vurdere egnete tiltak og virkemidler. Både i EU og nasjonalt jobbes det med disse problemstillingene. Jordkvalitet og jordhelse er tema for ett av samfunnsoppdragene som vi deltar i sammen med EU i forskningsprogrammet Horisont Europa, og hvor forurensinger og forstyrrelser av jord og jordøkosystemer er sentral tematik. I jordbruksoppgjøret 2022 ble det satt av midler til å etablere overvåkingssystem for jordbruksjord, som vil gi oss bedre oversikt over status og trusler for jordsmonnet.

SPØRSMÅL NR. 2630

Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 22. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til en avtale med britiske samferdselsmyndigheter som muliggjør GA-flytrafikk mellom Storbritannia og Norge uten krav om enkelttillatelser?

BEGRUNNELSE:

Luftfartsavtalen mellom Norge og Storbritannia, som ble inngått i kjølvannet av Storbritannias uttreden fra EU og EØS, regulerer kun rutetrafikk. Norske selskaper som opererer i GA-segmentet av luftfarten (General Aviation) er henstilt om å søke det britiske luftfartstilsynet om tillatelse minimum 48 før hver flyging for flyginger til og fra Storbritannia.

Praksisen innebærer en omfattende og tidkrevende søkeprosess, samt at endringer ikke er mulig på kort varsel ettersom det britiske luftfartstilsynet kun behandler søknader innen ordinær arbeidstid på hverdager. I praksis innebærer det at selskapet ikke kan tilby flyginger på kort varsel til eller fra Storbritannia i helger og ferier.

Situasjonen gjør at norske aktører innen GA-segmentet av luftfarten opplever utfordringer med å fly kunder til og fra Storbritannia. Dette har betydelige negative økonomiske konsekvenser for selskapene, som må avvise en rekke oppdrag. Norge er et av få land i Europa som rammes av ordningen med enkeltvis tillatelser ettersom EU har fått på plass en avtale for sine medlemsland som ikke nødvendigvis gjør enkeltvis tillatelser for GA-flyginger.

Alle norske flyselskaper må operere under like konkurransevilkår som sine europeiske konkurrenter. Jeg er kjent med at det norske flyselskapet Airwing før sommeren anmodet norske samferdselsmyndigheter om å finne en løsning i saken. Selskapet uttalte i fjor høst til Dagens Næringsliv en ambisjon om å øke flyflåten fra fem til omtrent 30 mindre jetfly og propellfly. I sin henvendelse til departementet opplyste flyselskapet om det har måttet avvise over 1.000 flyginger til og fra Storbritannia de siste 12 månedene.

Svar:

Luftfartsavtalen mellom Norge og Storbritannia gjelder bare ruteflyvninger. Charterflyvninger, som jeg legger til grunn er den typen flyvninger det refereres til i spørsmålet, reguleres av nasjonalt regelverk i henholdsvis Norge og Storbritannia. I Norge reguleres charterflyvninger av forskrift 5. februar 1999 nr. 195 om charter- og taxifyvning fra og til norsk område («charterforskriften»). Charterflyvninger kan kun utføres etter særskilt tillatelse fra Luftfartstilsynet, med mindre det dreier seg om flyvninger innenfor EØS som foretas av EØS-flyselskaper. Det må søkes om tillatelse til enkeltstående charterflyvninger senest 48 timer før planlagt flyavgang. Det vises i begrunnelsen for spørsmålet til at britiske luftfartsmyndigheter også krever at flyselskapene må søke om tillatelse til enkeltstående charterflyvninger senest 48 timer før planlagt flyavgang. Det sies også at dette gjør det vanskelig å foreta endringer på kort varsel, siden britiske luftfartsmyndigheter kun behandler søknader innen ordinær arbeidstid på hverdager, og at dette i praksis innebærer at flyselskaper ikke kan tilby charterflyvninger på kort varsel til eller fra Storbritannia i helger og ferier. Det vises til at dette har betydelige negative økonomiske konsekvenser for flyselskapene, som må avvise en rekke oppdrag, og til at Norge er ett av få land i Europa som rammes av ordningen siden EU har fått på plass en avtale for sine medlemsland som ikke nødvendigvis gjør enkelttillatelser for charterflyvninger.

Det er så vidt jeg har kunnet bringe på det rene ikke riktig at EU har inngått en avtale på vegne av sine medlemsland som ikke gjør det nødvendig med enkelttillatelser for charterflyvninger. I henhold til handels- og samarbeidsavtalen mellom EU og Storbritannia gis det i utgangspunktet en generell rett til både charter- og ruteflyvninger mellom EU og Storbritannia (såkalte tredje- og fjerdefrihetsrettigheter), men flyselskapene må søke om en såkalt «operating authorisation» på den måten

som kreves. Handels- og samarbeidsavtalen gir mulighet for EU-medlemslandene til å kreve at flyselskapene forhåndsnotifiserer planer, programmer og oversikter over flyvninger for informasjonsformål.

Jeg har bedt Luftfartstilsynet undersøke hvilken basis det er for eventuelle ordninger mellom Storbritannia og EU-medlemsland som ikke gjør det nødvendig å søke om tillatelse til enkeltflyvninger når det gjelder charterflyvninger. Luftfartstilsynet forteller at Storbritannia har ordninger om såkalte «block permits» med enkelte EU-medlemsland hvor det ikke er nødvendig å søke om tillatelse til hver enkelt charterflyvning, men hvor man får en generell tillatelse av begrenset varighet, ofte seks måneder. Jeg kjenner ikke til hvor mange EU-medlemsland som praktiserer en slik ordning. Imidlertid sier Luftfartstilsynet at enkelte EU-medlemsland i tillegg til å gi en generell «operating authorisation» krever at de enkeltstående charterflyvningene forhåndsnotifiseres, ofte senest 48 timer før planlagt flyvning. Ifølge informasjon fra Luftfartstilsynet gjelder det f.eks. for Danmark.

Jeg ser klart viktigheten for norske flyselskaper i å ha like konkurransevilkår som sine europeiske konkurrenter mht. flytrafikk til og fra Storbritannia. Det var derfor også viktig at vi fikk på plass en luftfartsavtale som sikrer dem like konkurransevilkår for så vidt gjelder ruteflyvninger. Jeg har imidlertid ønsket å se situasjonen litt an mht. om det er et reelt behov for en nærmere avtaleregulering av chartertrafikken. Henvendelsen fra det norske flyselskapet Airwing tyder på at det nå er et slikt behov. Luftfartstilsynet undersøker nærmere om det er flere flyselskaper som har tilsvarende utfordringer som Airwing. Dersom disse undersøkelsene bekrefter at det er et reelt behov for ytterligere regulering, vil jeg be Luftfartstilsynet i dialog med britiske luftfartsmyndigheter undersøke hvordan dette kan løses på best mulig måte og gjennomføre eventuelle nødvendige endringer.

SPØRSMÅL NR. 2631

Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 22. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I USA vedtas det nå skatt på selskapers tilbakekjøp av egne aksjer som del av en større inflasjonsdempende pakke.

Kan statsråden legge fram en oversikt over omfanget av slike tilbakekjøp i Norge over tid, herunder i selskaper der staten er deleier, og vil statsråden vurdere innføring av

en slik skatt i Norge eller andre tiltak for å begrense omfanget?

BEGRUNNELSE:

Den amerikanske lovpakken Inflation Reduction Act, som vedtas i disse dager, innfører flere skjerpelser i selskapsbeskatningen som forventes å bidra til å redusere inflasjonspresset i den amerikanske økonomien.

Fra 2023 innføres det blant annet 1 % skatt på selskapers tilbakekjøp av egne aksjer. Skatten har som uttalt mål å redusere omfanget av denne praksisen, slik at selskapenes overskudd i større grad vil bli brukt til investeringer eller delt ut til aksjonærene som skattbart utbytte. Skatten er derfor ventet å gi den amerikanske staten store inntekter i årene framover.

Mange store børsnoterte selskaper har de siste årene gjennomført storstilte tilbakekjøp av egne aksjer. Slike tilbakekjøp bidrar til å presse opp aksjekursen, noe som er fordelaktig for personer i ledelsen av selskapet som har godtgjørelse koblet til aksjekursen. For aksjonærer som eier aksjer, vil det være fordelaktig om aksjene de eier øker i verdi, framfor å måtte betale skatt på utbyttet de mottar. Tilbakekjøp av aksjer omtales derfor som en i praksis skattefri overføring av deler av selskapsoverskuddene til selskapets aksjonærer.

De siste årene har Equinor iverksatt et stort tilbakekjøpsprogram, og senest i juli varslet selskapet at de ville bruke ytterligere 10 mrd. kroner av sitt rekordoverskudd på tilbakekjøp. Staten som majoritetseier har av uklare grunner støttet opp om tilbakekjøpene, selv om disse pengene alternativt kunne blitt brukt enten til høyst nødvendige investeringer i grønn omstilling eller blitt betalt ut som utbytte.

Det ville, i tillegg til en vurdering av om regjeringa vil vurdere å innføre en lignende skatt som i USA, vært interessant å få framlagt statistikk over utviklingen av tilbakekjøp av aksjer siden det ble gjort lovlig i Norge i 1999, herunder i selskaper der staten er deleier og i teorien kunne begrenset eller forhindret at selskapet gjennomførte tilbakekjøpene.

Svar:

Statistisk sentralbyrå lager ikke statistikk som viser omfanget av norske selskapers kjøp av egne aksjer. Innenfor tidsrammen for spørsmål til skriftlig besvarelse har departementet ikke fått vurdert nærmere om en slik oversikt som etterspørres, kan utarbeides på en hensiktsmessig måte fra andre datakilder.

Det departementet har fått sammenstilt innenfor tidsrammen, er en oversikt over statens inntekter fra utdeling i forbindelse med innløsning og sletting av aksjer knyttet til tilbakekjøpsprogram for børsnoterte selskaper som staten har eller har hatt direkte eierskap i for årene

2018–2021. Dette fremgår i tabellen nedenfor. Oversikten omfatter ikke utdelinger knyttet til aksjeinvesteringer gjennom Folketrygdfondet og Statens pensjonsfond utland. Utdelingene stammer fra Kongsberggruppen ASA, Yara International ASA, DNB ASA, Telenor ASA og Entra ASA. I tillegg til tallene i tabellen mottok staten 9 110 mill. kroner fra Equinor ASA ifb. tilbakekjøp av aksjer i 2020, som i motsetning til de øvrige utdelingene, er overført Statens pensjonsfond utland.

	Mill. kroner (løpende)
2021	1 924
2020	6 310
2019	9 710
2018	3 976

Norske aksjeselskap og allmennaksjeselskap har på visse vilkår adgang til å erverve egne aksjer, jf. aksjeloven § 9-2 og allmennaksjeloven § 9-2. For allmennaksjeselskap er det oppstilt en begrensning som innebærer at pålydende verdi på beholdningen av egne aksjer ikke kan overstige 10 pst. av aksjekapitalen, jf. allmennaksjeloven § 9-2 første ledd første punktum. For børsnoterte allmennaksjeselskap er det i tillegg oppstilt ytterligere krav i børs- og verdipapirlovgivningen. Jeg vil ikke komme nærmere inn på disse reglene.

Norske aksjonærers salg av aksjer tilbake til selskapet anses skatterettslig i utgangspunktet som realisasjon. For norske personlige aksjonærer skattlegges gevinst ved realisasjon av aksjer på samme måte som utbytte, med en effektiv skattesats på 35,2 pst. i 2022. For norske selskapsaksjonærer vil gevinster ved realisasjon av norske aksjer, på samme måte som utbytte fra norske selskap, omfattes av fritaksmetoden.

Ulik beskatning av utbytte og gevinst kan påvirke selskapers valg av utdelingsform. Lempeligere beskatning av gevinster enn utbytte kan gi selskaper insentiv til å kjøpe tilbake egne aksjer fremfor å dele ut utbytte. Skattleggingen av utbytte og gevinst varierer fra land til land. Etter norske regler skattlegges norske aksjonærer i det alt vesentlig på samme måte for utbytte og gevinster. Jeg har derfor ingen konkrete planer nå om å innføre særskilte regler for beskatning av selskapers tilbakekjøp av egne aksjer eller å vurdere andre tiltak. Jeg viser for øvrig til at selskapslovgivningen og statens eierskap i selskaper der staten er deleier, hører under næringsministerens ansvarssområde.

SPØRSMÅL NR. 2632**Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 22. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

11 ordførere på Helgeland har i et åpent brev formulert en sterk bekymring for at et styrevedtak i Helse Nord 22. juni om å fjerne kolonkreftkirurgi fra Sandnessjøen sykehus vil true akuttkirurgien på Helgelandssykehuset. De er bekymret for at den akuttkirurgiske beredskapen på hovedsykehuset i Sandnessjøen blir svekket som følge av at Helse Nord har vedtatt å legge de to tyngste funksjonene til Mo i Rana.

Hvilke konkrete planer foreligger for å opprettholde akuttkirurgi på hovedsykehuset dersom dette blir gjennomført?

BEGRUNNELSE:

Ordførerne mener det nye vedtaket ikke er forenelig med strukturvedtaket for Nye Helgelandssykehuset som angir at det skal være akuttberedskap for generell kirurgi ved sykehusene i Sandnessjøen og Mo i Rana. De skriver i sitt brev at konsekvensene vedtaket vil få for sykehusstrukturen i framtida ikke er drøftet, belyst eller på noen som helst måte konsekvensanalysert i prosessen, da sett opp i mot foretaksmøtet i januar 2020 og bestillingen fra helseministeren. De mener dette vedtaket truer den akuttkirurgiske funksjonen på hovedsykehuset, noe som vil ha alvorlige konsekvenser for pasientsikkerheten for mange av innbyggerne.

Helseministeren har selv flere ganger vist til at strukturvedtaket for Nye Helgelandssykehuset angir at det skal være akuttberedskap for generell kirurgi ved sykehusene i Sandnessjøen og Mo i Rana, og har i et tidligere spørsmål svart at rekrutteringssituasjonen er tilfredsstillende for å opprettholde disse akuttkirurgi på begge disse sykehusene. Etter vedtaket i Helse Nord uttrykkes det nå sterk bekymring lokalt for om dette nå er truet. I brevet skriver de 11 ordførerne dette:

«Konsekvensen av vedtaket slik det står i dag gir en usikker framtid for akuttkirurgien på sør- og midt-Helgeland, med rasering av et eksisterende godt og kompetent akuttkirurgisk miljø på sykehusenheten i Sandnessjøen, med størst konsekvenser for pasientpopulasjonen med lengst og krevende reisevei på øyer, kyst og sør på Helgeland. Vi mener derfor at vedtaket er et klart brudd på helseministerens beslutning om to akuttstusykehus på Helgeland, med størst bredde og tyngde på hovedsykehuset.»

På mange mindre sykehus består hovedtyngden av de kirurgiske fagene av ortopedi og gastrokirurgi/generellkirurgi. Slik er det også i Helgelandssykehuset. Et

pasientforløp som skal være trygt og godt handler ikke bare om kirurgen som gjennomfører selve operasjonen. Det handler vel så mye om operasjonssykepleiere, anestesipersonell, sykepleiere på oppvåkning og intensiv etter operasjonen og oppfølging av leger i dagene etterpå. Ved å fjerne alle gastrokirurgiske akuttoperasjoner av en viss mengde fra ett av sykehusene, mister man også kompetanse som trengs rundt alle operasjoner som skal gjennomføres.

Svar:

Det er Helse Nord RHF og Helgelandssykehuset HF som har ansvar for funksjons- og oppgavefordeling mellom sykehusene som sikrer kvalitet i behandlingen og god pasientsikkerhet. Jeg har i forbindelse med representantens spørsmål innhentet nærmere informasjon fra Helse Nord RHF om hvordan de tenker at hovedsykehuset i Sandnessjøen kan ha gode akuttkirurgiske tjenester. Helse Nord RHF opplyser at generell akuttkirurgi ikke er avhengig av at det gjennomføres tarmkreftkirurgi på Helgeland. Det er kombinasjonen av spesialitetene indremedisin, kirurgi og anestesi som er en forutsetning for god faglig kvalitet på diagnostikk og behandling av akuttpasienter i sykehus. Akuttfunksjon forutsetter døgnkontinuerlig beredskap innen indremedisin, kirurgi og anestesi, med tilgang til radiologi- og laboratorietjenester.

Helgelandssykehuset skal utvikle og drive to akuttstusykehus. All kirurgisk aktivitet som utføres på de to sykehusene må derfor legge til rette for gode utviklings- og rekrutteringsmuligheter begge steder gjennom godt samarbeid. Ved en gjennomtenkt organisering av kirurgisk aktivitet vil begge akuttstusykehusene på Helgeland kunne være gode akuttstusykehus, også det ene uten tarmkreftkirurgi. Helgelandssykehuset må ha planlagt kirurgi av tilstrekkelig omfang.

Når planlagte tarmkreftoperasjoner tilbakeføres til Helgeland fra september 2022, vil det totale antallet gastrokirurgiske operasjoner på Helgeland øke og flere operasjoner som ikke omhandler tarmkreft vil gjennomføres i Sandnessjøen. Det legges til rette for samarbeid mellom fagmiljøene slik at det gis mulighet for å benytte og bygge kompetanse på tvers i sykehuset. Flere andre tiltak for å øke og opprettholde kompetanse beskrives også. Blant annet mulighet for hospitering ved Universitetssykehuset Nord-Norge og ved Nordlandssykehuset i Bodø.

Helse Nord RHF er tydelige på at kompetanseutvikling ved rullering mellom lokalisasjoner skal organiseres slik at det ikke medfører en merbelastning for den enkelte

eller svekker beredskapen ved en lokalisasjon på kort eller lengre sikt. Tillitsvalgte og vernetjenesten skal involveres i planleggingen.

SPØRSMÅL NR. 2633

Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 18. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Avinor har startet innledende arbeid for å realisere ny flyplass i Bodø.

Har Samferdselsdepartementet innhentet nødvendige avklaringer fra Forsvaret slik at Avinor kan lyse ut de store kontraktene for utbyggingen og overholde sin ambisiøse fremdriftsplan for prosjektet?

BEGRUNNELSE:

I en pressemelding fra datert 15. juni i år gjør Avinor det kjent at de vil utlyse kontrakter for det forberedende arbeidet knyttet til bygging av ny lufthavn i Bodø. I pressemeldingen understreker Avinor noen forutsetninger som må være på plass for å utlyse større kontrakter. Herunder gjenstår det å få avklart hva Forsvarets behov er for området. Statsråden besvare på om Samferdselsdepartementet har innhentet slike opplysninger fra Forsvaret, slik at planlagt fremdrift kan sikres. Det legges også til grunn at regjeringen evner å koordinere seg mellom departementer og etater slik at det ikke blir ytterligere utsettelse i prosjektet.

Svar:

I statsbudsjettet for 2022 ble det vedtatt en kostnadsramme for den nye lufthavna i Bodø og presentert en finansieringsplan og fordeling av kostnadsrisikoen i prosjektet. Avinor kunngjorde 20. januar 2022 at beslutningen om et utbyggingsvedtak ble utsatt med 12 måneder som følge av selskapets økonomiske situasjon.

Ifb. med RNB 2022 foreslo regjeringen at statens bidrag til ny lufthavn skulle økes med 390 mill. kr og Avinors bidrag reduseres tilsvarende, samt at staten skulle avlaste Avinor for noe av kostnadsrisikoen ved ny lufthavn, jf. Prop. 115 S (2021–2022). I Innst. 450 S (2021–2022) sluttet Stortinget sluttet seg til forslagene.

I pressemelding fra Avinor 15. juni i år opplyste Avinor om at styret var klar til å fatte endelig utbyggingsvedtak når enkelte viktige forutsetninger for prosjektet er avklart. Blant annet viste Avinor til at det trengs bindende kjøpsavtale med Forsvarsbygg knyttet til arealer.

Jeg vil vise til at det er dialog mellom Avinor og Forsvarsbygg om disse avtalene, som blant annet regulerer kjøpesum, Forsvarets ansvar for miljøopprydding og ivaretagelse av Forsvarets fremtidige behov. Det er også løpende dialog mellom Samferdselsdepartementet og Forsvarsdepartementet for å komme fram til gode løsninger.

SPØRSMÅL NR. 2634**Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 19. august 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Fiksering er en svært inngripende handling overfor griser som medfører at de stenges inne i metallrammer uten mulighet til å bevege på seg. Det er en praksis som gjør det umulig å få god dyrevelferd for griser, og som er med på å traumatisere og skade dyr fordi evnen deres til å få tilfredsstilt sine artstypiske behov blir fratatt individene som fikseres.

Vil statsråden sørge for at all åpning for å fikseres tas ut fra den nye forskriften for velferd for storfe, svin, sau og geit som nå ligger til behandling hos LMD?

BEGRUNNELSE:

Det nye forslaget til forskrift fra Mattilsynet åpner for en rekke problematiske praksiser overfor dyr i landbruket, men fiksering av gris er kanskje en av de mest skadelige praksisene som i utkastet til ny forskrift blir videreført fra dagens forskrift om hold av svin. Det nye forslaget til forskrift åpner for en rekke tilfeller hvor fiksering tillates, og det etterlates mye rom for tolkning for når det kan brukes. Dette medføre ikke bare at fiksering av svin videreføres, men at praksisen kan øke når formuleringene i den nye forskriften er såpass åpne.

Fiksering begrunnes ofte med at dyr er urolige og at man derfor ser det nødvendig å stenge inne i trange metallrammer griser som ammer. Likevel vet man at dårlige bomiljøer for dyr avler problematisk atferd, aggresjon og tvangshandlinger fra dyr. Fiksering kan derfor være med på å skape mer problematisk atferd fra dyr, fordi forholdene de lever under ikke ivaretar deres behov. Fokus for å få bedre atferd hos dyr og sørge for at bøndene får håndtert dyra lettere bør heller derfor være på å la dyr i landbruket og i dette tilfellet griser få uttrykke sine egne artstypiske behov i større grad, med tilgang til bl.a. sosialisering, jord å rote i og uteområder. For å få til det må staten være en aktiv medspiller med bøndene i omlegging til drift for gris med økt fokus velferd for dyrene som lever i landbruket.

Her ligger forslag til ny forskrift:

https://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrevelferd/revisjon_av_holdforskriftene_for_storfe_svin_sau_og_geit.4800

Svar:

Mattilsynet har utarbeidet utkast til en ny felles forskrift om velferd for storfe, svin, sau og geit. Forskriftsutkastet er til vurdering i LMD nå. I forslaget angir hovedregelen at alle dyr skal kunne røre seg fritt, ha sosial kontakt, få nødvendig mosjon og utøve naturlig atferd. Forslaget sier altså at det som hovedregel er forbudt å fikserer eller binde dyr slik at de ikke kan røre seg fritt.

Det foreslås at det skal finnes egnede innretninger og utstyr for å kunne fikserer dyrene midlertidig dersom det er nødvendig for å håndtere dyrene eller utføre andre handlinger på en forsvarlig måte. Det kan for eksempel være nødvendig å fikserer eller binde dyr for å få gjennomført veterinærbehandling, inseminering eller klauvskjæring på forsvarlig vis. Andre grunner av praktisk art kan være rengjøring, utskilling av enkelt dyr, kadaverhåndtering m.m.

Når det gjelder gris er fiksering av purker (hold i bås eller med metallramme, der purka ikke kan snu seg) det temaet som skaper størst oppmerksomhet. Også slik fiksering er som hovedregel forbudt. I gjeldende regelverk er det likevel tillatt med fiksering av «spesielt urolige» purker ved brunst og fra grisingstidspunktet og opptil sju dager etter grising. I sitt utkast til ny fellesforskrift om velferd for storfe, svin, sau og geit har Mattilsynet foreslått å endre dette til "frå ungene fødest til dei er 72 timar gamle. Dette gjeld berre purker som er så nervøse eller aggressive i samband med fødselen at dei kan skade personellet eller grisungane. Fikseringa skal ikkje vare lenger enn nødvendig". Det betyr at Mattilsynet gjennom sitt forskriftsutkast foreslår å stramme inn muligheten til å fikserer purker etter fødsel. Forslaget til endringer ligger nå til vurdering i departementet.

Krav om løsdrift for svin bunner i etologisk forskning fra 90-tallet som bl.a. viste at purker som fikseres før grising, uten mulighet for redebygging, blir frustrerte og blir dårligere mødre for sine unger, sammenlignet med griser som får gå løse. Basert på slik kunnskap ble Norge et av de første landene i verden som innførte forbud mot fiksering av purker. I flere av de store svineproduserende landene i EU fikseres purkene i hele føde- og dieperioden.

SPØRSMÅL NR. 2635**Innlevert 14. august 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 23. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for den svært alvorlige hendelsen der en ansatt ved Skien fengsel ble angrepet av en innsatt med kokende olje 31. juli, og kan hun svare på om kriminalomsorgen har gått så langt i å skulle ivareta såkalte rettigheter for farlige kriminelle at det kompromises med sikkerheten?

BEGRUNNELSE:

Søndag 31. juli fikk en fengselsbetjent ved Telemark fengsel, Skien avdeling, helt varm olje over ansiktet og over kroppen av en innsatt. Angrepet skjedde under matlagning og anses som en svært alvorlig hendelse. Den vises til omtale av saken i ulike medier, blant annet i FriFagbevegelse 9. august 2022.

Det fremstår som komplett uforståelig hvordan det kan være fysisk mulig for en innsatt på en spesialavdeling med særlig høy sikkerhet å få tilgang til kokende olje. Det er tross alt kun de aller farligste kriminelle som blir plassert på avdeling for særlig høy sikkerhet. Antakelsen er at man opererer, eller i det minste bør operere, med særlige forhåndsregler ovenfor så farlige kriminelle som det dreier seg om i slike tilfeller.

Det vises videre til omtale av hendelse i Oslo fengsel i Dagbladet 13. august 2022, som sammenstilt med andre hendelser som er omtalt i norske medier, viser at drapstrusler og voldelige angrep mot ansatte i fengsler øker i omfang.

Vi har over tid opplevd et til dels sterkt press fra ulike instanser, herunder blant annet fra Sivilombudsmannen, for å styrke såkalte rettigheter til kriminelle i norske fengsler. Det har kommet sterke advarsler mot bruk av isolasjon og stort sett all bruk av tvang. Det argumenteres også vidløftig som om man bryter menneskerettighetene til innsatte, og det i Norge, som ansees å ha noe av den mest humane kriminalomsorgen i verden.

Det er nå grunn til å stille spørsmål ved om man har gått så langt i å styrke rettighetene til innsatte ved norske fengsler, at Kriminalomsorgsdirektoratet og Justisdepartementet i realiteten har kompromisset på sikkerheten og gjort arbeidssituasjonen for ansatte ved norske fengsler farligere.

Svar:

Som representanten viser til, ble en ansatt ved Telemark fengsel Skien avdeling alvorlig skadet etter å ha fått varm olje over seg under aktivisering av innsatte. Dette ser jeg svært alvorlig på. Straff skal gjennomføres på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte, som ivaretar både ansattes og innsattes sikkerhet. Samtidig er det et mål i norsk straffegjennomføring at domfelte ikke faller tilbake til ny kriminalitet, men kommer i jobb eller utdanning etter gjennomført straff. Hensiktsmessig aktivisering og progresjon i straffegjennomføringen til den enkelte domfelte, er viktig for å redusere tilbakefall til ny kriminalitet. Hensynet til sikkerhet og hensynet til progresjon er en krevende balansegang, noe som blir ekstra synlig i fengselsavdelinger med særlig høyt sikkerhetsnivå.

SPØRSMÅL NR. 2636**Innlevert 14. august 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 22. august 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik****Spørsmål:**

Har statsråden ambisjon at kommunene skal kreve inn mindre fra innbyggerne i egedomsskatt?

GRUNNGJEVING:

Kommunene i Norge tek inn mykjei egedomsskatt til tross for at inntektene til kommunesektoren har vore god dei siste årene. Egedomsskatterekningen frå kommunen rammer urettferdig og hardt og kjem på toppen av høge straumpriser, drivstoffpriser og matpriser som vanlege folk no opplever. Derfor hadde vanlege folk satt pris på reduksjon i den kommunale egedomsskatten.

Svar:

Egedomsskatten er ein kommunal skatt. Det er kommunestyret i den einskilde kommune som avgjer om det skal skrivast ut egedomsskatt i kommunen. Dersom ein kommune vel å skrive ut egedomsskatt, er den bunden av reglane i lov 6. juni 1975 nr. 29 om egedomsskatt til kommunane (egedomsskattelova). Eg har grunnleggjande tru på det kommunale sjølvstyret, og eg trur at lokale folkevalde er dei som er best eigna til å gjere vurderingar og gode prioriteringar for den einskilde kommune – òg når det gjeld kommunal egedomsskatt.

SPØRSMÅL NR. 2637**Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 22. august 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at Norges bokseforbund burde revurdere sitt proff-forbud, og legge bedre til rette for utøvere som vil bli profesjonelle?

BEGRUNNELSE:

Amatørbokseren Mindaugas Gedminas som er bosatt i Agder er for tiden ranket som nummer 5 i Europa, og er på god vei til å kvalifisere seg til OL i 2024. Gedminas er som Statsråden sikkert er kjent med også en av favorittene til å ta OL gull for Norge. Sist vi tok OL gull i boksing var i OL i Paris i 1924 ved Otto Von Porat. Hvis Gedminas sikrer OL gull for Norge så er det 100 år siden sist gang. Det vil være en triumf for Norge og det norske boksemiljøet, og sikre heder og ære de neste 100 årene. Hvordan kan vi som nasjon sikre best mulige rammevilkår for våre gullmedalje kandidater, jo vi kan legge til rette for at utøverne får god oppfølging, har jevnlig kamper og dyktige trenere som kjenner utøverne og som utøveren har tillit til.

De aller fleste land som har medaljekandidater i boksing tillater at utøverne er profesjonelle. Cuba har til og med åpnet opp for at sine utøvere kan være profesjonelle. Norges bokseforbund tillater ikke at Mindaugas Gedminas blir profesjonell samtidig som han skal representere Norge i OL. Flere stiller spørsmål ved om oppskriften fra Norges bokseforbund er den rette. Norge har som kjent heller ikke vunnet gull siden 1924.

Gedminas får ikke økonomisk støtte, og han får ikke lov til å bli proff. Dersom reglene ikke hadde vært så rigide, ville dette gitt helt nye muligheter for å styrke seg som utøver.

Svar:

Til forskjell fra mange andre land vi ikke ønsker å sammenligne oss med, har vi i Norge heldigvis en lang tradisjon med at selvstendige organisasjoner som for eksempel idretten og frivilligheten styrer seg selv, innenfor rammene av norsk lov.

Jeg registrerer at representanten Hjemdal fra Fremskrittspartiet tydeligvis ønsker en sterkere statlig styring av idretten siden hun ber meg om å intervensere i en beslutning som Norges bokseforbund selv har fattet for sin egen virksomhet.

Jeg kan forsikre Hjemdal, bokseforbundet og resten av norsk idrett om at regjeringen mener at idrettens og frivillighetens selvstyre er et viktig prinsipp, og at vi ikke har til hensikt å innføre statlig styring over hvilke krav Norges Bokseforbund stiller til sine OL-utøvere.

SPØRSMÅL NR. 2638

Innlevert 14. august 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 23. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Når har statsråden på plass en ordning for Stine Hoff Glass og andre bedrifter som sliter med rekordhøye strømpriser?

BEGRUNNELSE:

Stine Hoff som er glassblåser i Bergen skriver dette på bedriften sin facebookside:

“Siden mai 2020 har prisen økt med 717 %-syv hundre og sotten % og jeg har kjent på konsekvensene av de stadig økende strømpriser. Slik det er nå er jeg usikker på om jeg kan starte opp i høst, for jeg ser ikke hvordan jeg skal få økonomi i det. Jeg frykter og for at mine 19 glassblåserkollegaer i sør Norge og vil bli tvunget til å legge ned. Vi har gjort endringer for å få det til å gå rundt, som permittering av assistent, og å jobbe 7 dager i uken, for å så holde stengt i perioder. Jeg har økt prisene på glassene, men det er ikke mulig å 7-doble de. Det er begrenset hvor stor betalingsvilligheten er for håndlaget kunstglass. Den økte strømutgiften er dekket med det som skulle vært min lønn.”

Dette er en av mange historier fra næringslivet som stadig opplever de høye strømprisene som en stor utfordring. FrP har lenge påpekt at det er urimelig at staten og kommunesektoren gjennom eierskap skal tjene seg søkkrik, mens folk og bedrifter sliter. Det vil være svært synd om viktige bedrifter og arbeidsplasser går tapt, mens regjeringen utreder og følger situasjonen nøye. Nå trengs det tydelige ordninger og handlekraft.

Svar:

Regjeringen samarbeider nå tett med partene i arbeidslivet for å finne egnede tiltak som kan avhjelpe utfordringer

som deler av næringslivet har i møte med høye strømpriser. Arbeidet er krevende fordi bedriftene er svært forskjellige og har ulike behov.

Det overordnede bildet i norsk økonomi er at det er svært høy aktivitet, med stor etterspørsel etter arbeidskraft i mange bransjer. Vi opplever et økende lønns- og prispress, og Norges Bank har allerede hevet renten og varslet flere rentehevinger. I en slik situasjon er det særlig viktig å unngå at tiltak som er ment å hjelpe utsatte bedrifter ender opp med å forverre situasjonen for norsk næringsliv samlet sett. Dette innebærer at tiltak bør ses i sammenheng med utformingen av forslag til statsbudsjett for 2023, som regjeringen nå arbeider med.

Regjeringen legger opp til en rask, men samtidig tilstrekkelig grundig og forsvarlig prosess som ivaretar disse hensynene. Planen er at tiltak skal komme bedrifter til gode allerede i høst. Arbeidet skjer i nær dialog med partene i arbeidslivet. Vi tar sikte på å presentere tiltak for næringslivet i løpet av september.

SPØRSMÅL NR. 2639**Innlevert 14. august 2022 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg****Besvart 22. august 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre i detalj for hvilke vurderinger som ble gjort fra Fiskeridirektoratet ved avlivning av Freya, hvorfor ikke for eksempel økte sikkerhetstiltak, bedøving og flytting av dyret eller andre alternativer ble gjennomført og om regjeringen mener myndighetene kan ta lærdom av denne hendelsen i forbindelse med håndteringen av fremtidige forekomster hvor ville dyr med bakgrunn i bl.a. naturtap og klimaendringer i større grad enn tidligere beveger seg til befolkede områder?

Svar:

Det er en målsetting for norske myndigheter å bidra til ivaretagelse av artsmangfoldet i norsk natur, også når en hvalross dukker opp på uvante steder. Imidlertid må hensyn til menneskers liv og helse alltid veie tyngst når konflikter mellom ville dyr og mennesker oppstår.

Jeg vil vise til at Fiskeridirektoratets sjøtjeneste har fulgt hvalrossen gjennom sommeren. Av hensyn til dyrevelferd, og for å avverge skade på liv og helse, har det blitt brukt mye ressurser på tilstedeværelse i områder hvor hvalrossen ble observert. Likeså har det underveis vært god kontakt med fagfolk i Havforskningsinstituttet, berørte kommuner og politiet. Det ble benyttet en mobil flytebrygge for å hindre at dyret la seg til på steder hvor det kunne oppstå fare for skade.

For å bidra til å hindre at farlige episoder kunne oppstå, gikk myndighetene aktivt ut til publikum med anmodning om å avstå fra å søke kontakt med hvalrossen, og det ble periodevis holdt vakt for å holde folk unna.

Myndighetenes anmodninger ble ikke fulgt av publikum, og det resulterte i situasjoner der både publikum og hvalrossen stod i fare for å bli skadet eller liv kunne gå tapt. Dyret fremsto etter hvert også som mer stresset.

Dyrevelferdsloven gir generelle regler om når et dyr kan avlives, og hvordan dette skal gjøres. Etter dyrevelferdsloven § 12 skal avlivning i nødstilfelle i størst mulig grad skje på dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Det følger dessuten av naturmangfoldloven at høsting av naturlig viltlevende dyr skal følge av lov, eller av vedtak med hjemmel i lov. En avgjørelse om avlivning må være saklig begrunnet, og ha en forsvarlig avveining mellom de ulike hensyn. En slik avveining ble også foretatt i dette tilfellet.

Før beslutning om avlivning ble tatt, ble flere tiltak vurdert, herunder flytting og bruk av medikamenter. En medikamentell immobilisering av hvalrossen ble vurdert,

det er imidlertid ansett som svært vanskelig å bedøve en hvalross på en forsvarlig måte. Den store kroppen, begrenset tilgang til blodårer og tilbøyelighet for plutselig fysiologiske forandringer under medikamentell immobilisering, gjør at en slik inngripen er forbundet med betydelig risiko for skade eller drukning for hvalrossen

I tillegg måtte utstyr for å fange dyret konstrueres, likeså en egen container for selve flyttingen. På bakgrunn av stor usikkerhet om det faktisk var dyrevelferdsmessig forsvarlig å gjennomføre, samt de betydelige kostnadene knyttet til en slik operasjon, ble det besluttet at flytting ikke var et alternativ.

Avgjørelsen om avlivning har vært gjenstand for en grundig vurdering, hvor ulike hensyn ble veid opp mot hverandre. I en slik sammenheng vil hensynet til menneskers liv og helse alltid veie tungt. Ut fra en totalvurdering fremsto avlivning til slutt som det beste alternativet.

SPØRSMÅL NR. 2640**Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 25. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Mener justisministeren det er avdekket behov for å endre regelverket knyttet til informasjonsdeling mellom etatene i saker som omhandler psykisk syke med voldelig eller truende atferd, og hvilke endringer vurderer justisministeren som nødvendige for å bedre den tverrsektorielle samhandlingen?

BEGRUNNELSE:

I interpellasjonsdebatt om temaet 3. mai 2022 uttalte justisministeren at hovedbudskapet fra Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom) sin rapport etter øksedrapet i Haugesund 2019 «først og fremst [er] at det svikter i samhandlingen og informasjonsutvekslingen mellom helsevesenet og politiet, og det er nettopp en av de tingene som helseministeren og jeg har jobbet sammen om å se på siden høsten i fjor, og som vi ønsker å gjøre forbedringer på». Videre uttalte justisministeren at den tverrsektorielle samhandlingen må vi bedre og at «[vi må] også være åpne for å vurdere regelverket hvis det avdekkes behov for det».

Den 14. juni 2022 la Henriksen-utvalget frem rapport om evaluering av PSTs og politiets håndtering i tilknytning til Kongsberg-hendelsen 13. oktober 2021. Rapporten peker på de samme forholdene som Ukom og evalueringsutvalget etter terrorhendelsen i Al Noor-moskeen peker på: samhandlingen og informasjonsdelingen mellom politiet og helsesektoren er for dårlig, og regelverket hemmer politiet og helsesektorens mulighet til å drive forebyggende arbeid rettet mot psykisk syke som begår kriminalitet.

Svar:

Som representanten Stensland påpeker er evalueringene av Kongsberg-hendelsen, Al-Noor-hendelsen og UKOM-rapporten tydelig på at både informasjonsutvekslingen og samhandlingen mellom helse- og omsorgstjenestene og politiet i oppfølgingen av psykisk syke personer som fryktes å kunne utøve vold eller trusler, må bli bedre. Dette forutsetter at regelverket gir tilstrekkelig handlingsrom for informasjonsutveksling. I tillegg må det være tilstrekkelig kunnskap om og klare rutiner for praktisering av regelverket i etatene.

Innspill mottatt fra politiet og helse- og omsorgstjenestene har tydet på at det ikke er regelverket som er

hovedproblemet, men praktiseringen av det, herunder kunnskapen om hvilket mulighetsrom det er for å kunne utveksle opplysninger mellom etatene. UKOM-rapporten er tydelig på at mye kan forbedres innenfor gjeldende rett, og hovedtyngden av anbefalingene i evalueringsrapportene peker på forbedring av samhandlingen.

Politihøgskolens evaluering av PSTs og politiets håndtering i tilknytning til Kongsberg-hendelsen 13. oktober 2021 beskriver samtidig det som benevnes som et verdimelessig spenningsfelt mellom berørte etaters regelverk for informasjonsutveksling. Beskrivelsen bekrefter politiets vedvarende opplevelse av at etatenes ulike vektlegging av hensynet til samfunnsvernet, er en utfordring for det forebyggende arbeidet. Jeg har notert meg at evalueringsutvalget foreslår unntak for ulike aktørers lovbestemte taushetsplikt i tilfeller hvor det, slik utvalget foreslår, etableres et formalisert tverretatlig samarbeid for å forebygge mulige straffbare forhold fra psykisk syke med tilbøyelighet til voldelig adferd. Disse forslagene vil jeg, i samarbeid med blant annet helse- og omsorgsministeren, se nærmere på. Som jeg tidligere har uttalt i Stortinget, utelukker jeg altså ikke lov eller forskriftsendringer hvis det etter nærmere vurderinger viser seg nødvendig.

For øvrig er revisjonen av rundskrivet om «Helsetjenestens og politiets ansvar for psykisk syke – oppgaver og samarbeid» godt i gang. Det reviderte rundskrivet vil blant annet inneholde veiledning om utveksling av informasjon og taushetsplikt mellom politiet og helse- og omsorgstjenestene i oppfølgingen av psykisk syke med tilbøyelighet til voldelig adferd. Samtidig vurderes det å etablere mer formaliserte samarbeidsrutiner. Også øvrige forslag i evalueringsrapportene vil bli nøye vurdert i det videre arbeidet, i tett samarbeid med helse- og omsorgsministeren.

SPØRSMÅL NR. 2641**Innlevert 12. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 23. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvor mange og hvilke såkalt lange avtaler om salg av kraft til selskaper og aktører i utlandet har Statkraft inngått, og hvilke volum, lengder og til hvilke priser er kontraktene på?

BEGRUNNELSE:

Normalt tenker man i Norge på lange fastprisavtaler for strøm som noe som kommer innlands kraftkrevende industri til gode. Industrien vår sikres stabile forhold, og i bytte får vi glede av skatteinntekter og arbeidsplasser.

Diskusjonen om Statkrafts avtale med Deutsche Bahn aktualiserer at Statkraft også har inngått en slike avtale med i alle fall ett selskap i utlandet, som naturlig nok ikke gir staten og lokalsamfunn tilsvarende gevinst i form av skatteinntekter og arbeidsplasser.

Olje- og energiministeren skriver i sitt svar til meg på spørsmål 2592 at "slike avtaler er finansielle og har ikke noen innvirkning på den fysiske kraftflyten". Men samme kraft kan som kjent hverken selges eller brukes to ganger. Ministeren understreker også at det rent faktisk er en avtale om levering av strøm det er snakk om. Det ligger mellom linjene i svaret at dette heller ikke er den eneste slike avtalen.

Fordi denne og eventuelt andre slike avtaler ikke har samme positive ringvirkning for skatteinntekter og arbeidsplasser som tilsvarende avtaler nasjonalt, er det ønskelig å få frem fakta rundt dem. Det kan for eksempel virke som Deutsche Bahn og også andre utenlandske aktører og selskaper får mulighet til å kjøpe strøm av den statlige aktøren Statkraft til en pris og på vilkår vanlige forbrukere i det norske markedet ikke har tilgang til. Jeg ønsker et svar og en sammenstilling som kan bidra til klarhet.

Svar:

Statkraft opplyser at avtalen med Deutsche Bahn innebærer at Statkraft leverer kraft produsert ved selskapets kraftverk i Tyskland eller kraft som selskapet har kjøpt i Tyskland. Ifølge selskapet gjelder tilsvarende for lignende langsiktige avtaler om salg av kraft utenfor Norge. Slike avtaler vil ifølge Statkraft følgelig ikke redusere Statkrafts mulighet til å inngå langsiktige avtaler med norske industribedrifter.

Statkraft har opplyst til departementet at selskapet har inngått en rekke langsiktige avtaler om salg av kraft til industriselskaper i de fleste landene der selskapet er representert. Ifølge Statkraft gir dette selskapet forutsigbarhet for en del av de framtidige inntektene. Vind-, vann- og solkraft er kapitalintensiv virksomhet der den største delen av kostnadene er knyttet til utbyggingen av kraftverkene, mens inntektene kommer fra salg av kraft gjennom anleggenes levetid. Også for kjøpere av kraft er den forutsigbarheten slike langsiktige avtaler gir, et viktig grunnlag for investeringer og verdiskaping.

Jeg forstår at det kan stilles spørsmål ved lange kraftkjøpsavtaler utenfor Norge slik kraftmarkedet er nå hvor mange opplever ekstreme strømpriser. Den internasjonale energikrisen rammer alle og situasjonen er krevende for mange. Regjeringen har derfor allerede innført en rekke tiltak for å håndtere situasjonen.

Ifølge Statkraft inkluderer avtalen med Deutsche Bahn også leveranse av opprinnelsesgarantier utstedt til et av Statkrafts norske kraftverk. Selskapet opplyser om at slike opprinnelsesgarantier er sertifikater utstedt av Statnett og dokumenterer den mengden energi som faktisk er levert inn i kraftsystemet fra de enkelte kraftverkene. Systemet med opprinnelsesgarantier er regulert på europeisk nivå og kan brukes til å utforme kraftavtaler knyttet til bestemte kraftverk eller teknologier. Bruken av opprinnelsesgrantiene påvirker ikke den fysiske kraftflyten, og slike avtaler omtales derfor som finansielle.

Statkraft opplyser at inngåelse av avtaler av en viss størrelse blir informert om i selskapets ordinære kvartalsvise presentasjoner, og det sendes som regel også ut pressemeldinger. Volum og løpetid for slike avtaler vil som regel bli offentliggjort. Av konkurransehensyn offentliggjør Statkraft som hovedregel ikke pris i langsiktige kraftavtaler, verken i Norge eller i utlandet. Fra selskapets perspektiv utgjør langsiktige kraftavtaler en viktig del av risikostyringen. Selskapet rapporterer hvert kvartal hvor stor andel av selskapets framtidige produksjon som er dekket av langsiktige kontrakter.

SPØRSMÅL NR. 2642**Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad****Besvart 26. august 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hva vil kunnskapsministeren gjøre for å sikre at samisk barn med lulesamisk som sitt 1. språk, får et barnehagetilbud basert på eget språk og kultur, og vil statsråden sette i gang andre tiltak for å stimulere flere barn, også utenfor de samiske kjerneområdene, til å lære samisk?

BEGRUNNELSE:

Lulesamisk er ett av tre offisielle samiske språk i Norge. Hamarøy kommune er den eneste kommunen i forvaltningsområdet for samisk språk, hvor julevsámeigiella (lulesamisk) er det samiske språket. Dersom lulesamisk skal utvikles videre og flere skal benytte lulesamisk som sitt "hverdagsspråk" må det legges til rette for et godt tilbud til de samiske barna allerede fra barnehagen. Da den lulesamiske barnehagen gikk konkurs i juni mistet de samiske barna barnehageplassen sin og de står nå uten et barnehagetilbud basert på lulesamisk språk og kultur. I Meld.St.16 2021-2022 melder regjeringen at de fra neste stortingsmelding om samisk språk, kultur og samfunnsliv vil satse på språk og kompetanse, samtidig som de samisk barna i Hamarøy står uten barnehagetilbud på eget språk fra 01.08.22. Det haster å få på plass et tilbud for disse barna basert på deres eget språk og kultur.

Svar:

Etter barnehageloven § 10 har kommunen ansvar for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygges på samisk språk og kultur. Videre plikter barnehagen å ta hensyn til barnets etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur, jf. barnehageloven § 2 tredje ledd. Kommunens plikt etter barnehageloven innebærer at det skal legges til rette for at samiske barn kan møte samisk språk og kultur i egnet form.

Rammeplanen for barnehagen stiller blant annet krav om at samiske barnehager skal fremme barnas samiskspråklige kompetanse, styrke barnas samiske identitet og videreføre samiske verdier, samisk kultur og tradisjonskunnskap. Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig av hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den sami-

ske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

Mangelen på samiskspråklige ansatte er en sentral utfordringen for å styrke og utvikle samisk språk og identitet i barnehage og skole. Rekrutteringen til samisk høyere utdanning har over tid vært utfordrende. Rekrutteringsgrunnlaget til samisk lærerutdanning og samisk barnehagelærerutdanning er dårlig. Antallet som fullfører videregående opplæring med samisk språk og kulturkompetanse, er for lite til å møte samfunnets behov.

Sametinget og staten har gunstige ordninger for stipend og sletting av studielån for dem som tar samisk i lærerutdanning. Institusjonene jobber med rekruttering og legger til rette for fleksibilitet i utdanningene. Det er stor etterspørsel etter lærere med samiskspråklig utdanning, og det utdannes for få. Lærerutdanningene må konkurrere med andre høyere utdanninger om et lite antall søkere med samiskkompetanse.

Nord universitet opprettet i 2021 en arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning med samisk profil. Det er et tilbud til erfarne assistenter og barne- og ungdomsarbeidere i barnehagene som kombinerer studier og jobb. De første studentene vil etter planen fullføre i 2025. Hele 32 studenter møtte til studiestart høsten 2021, fra et stort antall barnehager i og utenfor forvaltningsområdet for sørsamisk og lulesamisk. Denne utdanningen vil være viktig for kompetanseutviklingen i barnehager med lulesamisk og sørsamisk fremover.

Regjeringen har bestemt at den neste stortingsmeldingen om samisk språk, kultur og samfunnsliv skal handle om rekruttering og kompetanse i barnehage, grunnopplæring og høyere utdanning. Kvalifiserte samisklærere er en forutsetning for å sikre samiske barn et godt pedagogisk tilbud i barnehage og skole. Slik kan vi på sikt også lykkes med å øke rekrutteringsgrunnlaget til andre typer utdanninger og yrker der det er behov for kompetanse i samisk språk og kultur.

SPØRSMÅL NR. 2643**Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 22. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Vil regjeringen gi økonomisk støtte til ICMPs igangsatte arbeid for forsvunne personer i Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen varslet 1. juli i år at den vil bevilge 10 mrd. kr i bistand til Ukraina fordelt på to år. Innretning av midlene ble ikke spesifisert, annet enn at noe vil gå til gjenoppbygging og til militær bistand, i samråd med Norges partnere.

Aftenposten skrev tidligere i år om hvordan massegraver i Ukraina åpnes for å dokumentere krigsforbrytelser etter Russlands invasjon. Det meldes at mange av de drepte på regjeringskontrollert område er fjernet fra massegraver. Det antas imidlertid at over to tusen av disse fortsatt ikke er identifisert. For at dette viktige arbeidet skal kunne utføres, kreves det midler og organisasjon. International Commission on Missing Persons (ICMP) er nå på plass med et team i Kyiv, og blant annet Tyskland har lovet midler til organisasjonens arbeid, nærmere bestemt DNA-laboratoriet i Haag. ICMP har foreløpig ikke tilgang til russisk-okkupert område hvor det også har vært store tap og mange ikke er identifisert. Dette er noe organisasjonen vil følge opp internasjonalt. Under spørretimen 25. mai 2022 svarte regjeringen på spørsmål fra Høyre at:

«Norge har vært en viktig bidragsyter helt siden oppstarten i 1996, og når en eventuell søknad kommer, er jeg helt sikker på at den vil bli godt vurdert av Utenriksdepartementet.»

Svar:

Statsministeren har annonsert at regjeringen vil foreslå at Norge bidrar med 1 mrd. euro (ca. 10 mrd. kroner) i støtte til Ukraina for 2022 og 2023. Midlene vil gå til humanitær bistand, driftsstøtte til myndighetene, militært materiell og gjenoppbygging. Det er ikke endelig besluttet hvordan midlene skal fordeles.

Utenriksdepartementet har mottatt en søknad fra International Commission on Missing Persons (ICMP). Søknaden er til vurdering, og vil ses i sammenheng med annen støtte til Ukraina. Et gjennomgående prinsipp for den videre støtten til Ukraina er at den samordnes med nærstående land og internasjonale organisasjoner og opp mot ukrainske myndigheters behov.

Det er viktig at indikasjoner på mulige krigsforbrytelser og grove brudd på internasjonal humanitærrett og menneskerettighetene blir verifisert og dokumentert, og

at de ansvarlige stilles til ansvar. Norge deltar i internasjonalt samarbeid med sikte på å sikre dette.

Norge har allerede bidratt med betydelig støtte til arbeid for å avdekke og dokumentere brudd på humanitærretten og menneskerettighetsbrudd og -overgrep som følge av Russlands brutale angrepskrig i Ukraina. FNs høykommissær for menneskerettigheter får støtte til overvåking av menneskerettighetssituasjonen og dokumentasjon av brudd på humanitærretten med sikte på å stille de ansvarlige til ansvar. Senter for menneskerettigheter ved Universitetet i Oslo får midler fra utenriksdepartementet til å bistå ukrainske påtalemyndigheter.

I tillegg til de tiltakene som er nevnt over, støtter Norge den Internasjonale Røde Kors komiteens arbeid med å finne savnede og gjenopprette familieforbindelser slik at pårørende skal vite hvor de er og hva som har skjedd med deres kjære. Deres Central Tracing Agency har etablert et eget kontor i Ukraina for å hjelpe pårørende til savnede personer.

Jeg viser forøvrig til svar på spørsmål fra representanten Schou i Stortingets spørretime 25. mai 2022 om mulig støtte til ICMP.

SPØRSMÅL NR. 2644**Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Ine Eriksen Søreide****Besvart 22. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hva foretar regjeringen seg for å avdekke forholdene for ukrainere som er ulovlig tvangsinternert i Russland, og hvordan vil regjeringen jobbe internasjonalt sammen med nærstående land og partnere for å bidra til at de tvangsinternerte kommer tilbake til Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Det amerikanske utenriksdepartementet anslår at opp mot 1,6 millioner ukrainere er deportert som følge av krigen. Det har blitt understøttet fra flere kilder, slik som ukrainsk UD, representanter fra OSSE og amerikansk UD, at det er snakk om internering i såkalte "filtreringsleire". Enkelte medier mener å kunne identifisere flere titalls ulike interneringssentre og leire over hele Russland, og mange av leirene skal ut fra disse rapportene befinne seg nær grensen til Norge. Det er sannsynlig at russiske myndigheter målrettet tvangsinternere ukrainske borgere, politiske aktivister samt religiøse, etniske og seksuelle minoriteter. Forholdene beskrives som svært inhumane av folk som har rømt derfra, og det skal være utstrakt bruk av tortur og forsvinninger gjennomført av russiske styrker.

Svar:

Det er kommet flere urovekkende rapporter om såkalte «filtreringsleire» og deportasjoner av ukrainere til Russ-

land. Jeg er kjent med opplysningene om at flere hundre tusen ukrainere skal ha blitt utsatt for slik umenneskelig behandling. Det er svært vanskelig å få verifisert disse opplysningene, men dessverre all grunn til å anta at de er troverdige.

En felles tilnærming er nødvendig for best å kunne hjelpe de ukrainerne som er blitt tvangsdeportert til Russland, og vi har dermed tett kontakt med nærstående land og internasjonale organisasjoner om dette. Men jeg skal ikke legge skjul på at Russland har vist seg lite samarbeidsvillig i dette spørsmålet. Jeg vil følge opp denne saken med utenlandske kolleger og aktuelle internasjonale organisasjoner.

Det er blitt rapportert om et stort antall antatte krigsforbrytelser og andre overgrep begått av russiske styrker siden Russland angrep Ukraina 24. februar. Opplysningene om filtreringsleire, deportasjoner og tvangsinternering føyer seg inn i en dyster rekke av overgrep fra Russlands side. Vi står overfor en okkupasjonsmakt som går svært brutalt fram overfor sivile ukrainere.

Sammen med EU har vi i OSSE fordømt Russlands bruk av filtreringsleire og deportasjoner, ikke minst av ukrainske barn. Vi har understreket at tortur og umenneskelig behandling er et brudd på internasjonal humanitærrett. Vi har også kommunisert tydelig vår støtte til etterforskning av krigsforbrytelser begått i Ukraina og behovet for å stille de skyldige til ansvar.

SPØRSMÅL NR. 2645**Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 23. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Mener statsråden at framgangsmåten er å vise respekt overfor en ideell organisasjon som Kirkens Bymisjon, og er statsråden enig i at Kirkens Bymisjon Rogaland som eier burde vært tatt med i samtaler/forhandlinger?

BEGRUNNELSE:

Stavanger Universitetssykehus (SUS) lyste ledig 44 stillinger i en ny sengepost med 14 døgnplasser den 9. august d.å. Dette gjelder Akutt TSB (Tverrfaglig Spesialisert rusbehandling). Rogaland A - Senter (RAS) gir i dag et lignende

tilbud. Som nevnt i spørsmål fra undertegnede datert sendt den 9.8. er Rogaland A - senter i ferd med å tape en anskaffelse innen TSB. Etablering av en slik enhet som nå SUS vil opprette er ikke tidligere gjort kjent for Rogaland A – senter som påpekte mangelen på et forsvarlig medisinsk avrusning i anskaffelsen.

Helse Vest/Helse Stavanger svarer med å opprette et tilbud i offentlig regi tilsvarende det RAS har bygget opp med sin avrusingsavdeling inkludert akuttfunksjon. Rogaland A - senter har faglig utviklet seg stein for stein siden 1981.

Svar:

De regionale helseforetakene har et lovpålagt ansvar for å oppfylle befolkningens rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, ved å tilby tjenester enten fra egne helseforetak eller etter avtale med private virksomheter. Slik jeg redegjorde for i mitt svar på spørsmål 2596, forutsetter jeg at det faglige tilbudet til ruspasienter i Rogaland ikke blir svekket som følge av den gjennomførte anskaffelsen. Jeg forventer også at helseforetakene har tett og god dialog med leverandører av helsetjenester, både generelt og i forbindelse med anskaffelser.

Når det gjelder den aktuelle anskaffelsen i Helse Vest RHF, fremgår følgende i styringsdokument 2022 fra Helse Vest RHF til Helse Stavanger HF:

Helse Vest RHF vil i 2022 inngå nye avtaler med private leverandører innanfor områda spesialisert rehabilitering, tverrfagleg spesialisert rusbehandling, kirurgi og radiologi. Helseføretaka må gjere seg kjent med innhaldet i nye avtarar og førebu samarbeid med private leverandørar i samsvar med det avtalane føreset. All ø-hjelp og medisinsk overvaking for pasientar med rusmiddelavhengigheit skal handterast i helseføretaka.

Helse Vest RHF opplyser at Helse Stavanger HF, i tråd med denne føringen, har benyttet våren 2022 til å planlegge etablering av en ny sengepost med 14 senger. Etablering av en slik sengepost krever tilsetting av 44 nye medarbeidere.

Helse Vest RHF opplyser vidare at Helse Stavanger HF ved administrerende direktør valgte å informere daglig leder ved Rogaland A-senter om at en slik utlysning ville komme, gjennom en telefon 3. august, for å unngå misforståelser om bakgrunnen for utlysningen. Informasjonen som ble gitt muntlig 3. august ble også stadfestet på ny gjennom en e-post 10. august, dagen etter at utlysningen av stillingene var offentlig.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på spørsmål 2596.

SPØRSMÅL NR. 2646

Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 25. august 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Er det mulig å identifisere og informere de som kan ha krav på, men ikke har søkt bostøtte, og hvis ikke, hva skal til for å få varslet folk i denne gruppen om at de kan søke?

BEGRUNNELSE:

SSB rapporterte i 2019 at “betydelige grupper” som hadde krav på bostøtte fra Husbanken ikke søkte om det. Dagbladet skrev 15.08.2022 om at “tusener” kan ha krav på bostøtte uten å vite om det.

Svar:

Bustøtta skal sikre personar med låge inntekter og høge buutgifter ein høveleg bustad. Ordninga er ein rett for dei

som fyller vilkåra i lov og forskrift om bustøtte. Vilkåra inneber mellom anna at husstanden har tilstrekkeleg høge buutgifter i høve til inntekta.

Både buutgiftene i seg sjølv, og ein del andre opplysingar som er naudsynte i utrekninga av bustøtte, dokumenterer søkjaren gjennom søknaden. Det er vanskeleg å finne fram til dei som har krav på bustøtte dersom dei ikkje søker. Buutgifter finst ikkje samla i noko register.

Inntektsopplysingar frå arbeidsgjevarar og andre vert samla kvar månad gjennom a-ordninga, men desse opplysingane er ikkje tilgjengelege for Husbanken, anna enn for personar i husstandar som allereie har søkt bustøtte. I staden for å leite opp moglege bustøttesøkjalar og informere dei direkte, informerer både Husbanken og kommunane breitt og gjennom kanalar som kan treffe aktuelle grupper. Mange gjer eit godt informasjonsarbeid i

dag, men nokre har òg rom for å bli betre. Husbanken vil i haust ha en dialog med fleire kommunar om korleis forbetre bustøttarbeidet, og der eitt tema er korleis dei gjer

ordninga kjent for innbyggjarane og kva Husbanken kan bidra med.

SPØRSMÅL NR. 2647

Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 23. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har de høye strømprisene ført til økt betaling til driftsoperatørene av asylmottak, og hvis det gjør det kan jeg få en oversikt over dette?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt skriftlige spørsmål 2583. I svaret viser statsråden til at prisene for drift av asylmottak bl.a. reflekterer utgiftsnivået til driftsoperatørene av asylmottak. Spørsmålet er om det ligger i disse avtalene økt betaling som følge av høye utgifter til strøm.

Svar:

Jeg viser til mitt svar til Stortinget på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2583 om driftsoperatører av asylmottak har blitt kompensert som følge av høye strømpriser.

Utlendingsdirektoratet (UDI) betaler driftsoperatørene en pris basert på pristilbud driftsoperatørene har levert i ordinære anbudsprosesser. UDI har ikke kompensert driftsoperatører av asylmottak som følge av høye strømpriser utover hva som ev. ligger til grunn i pristilbudene.

SPØRSMÅL NR. 2648

Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 23. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Man bør kunne forvente at statsråden begrunner hvorfor Ap i regjering gjør det stikk motsatte av hva Aps nestleder og Aps nåværende fylkesordfører i Rogaland lovet i oppkjøringen til valgkampen 2017.

Kan statsråden vennligst gjøre det?

BEGRUNNELSE:

Det vises til svar på skriftlig spørsmål 2540 om hvordan AP i regjering nå tillater økt bompengbelastning i byene.

Ved en inkurie synes statsråden å ha glemt å berøre det sentrale momentet i det opprinnelige spørsmålet, og jeg tillater meg derfor å presisere spørsmålet. I Stavanger Aftenbladet 24/2-2017 hevdet to sentrale AP politikere at bompengbelastningen i Stavanger var over smertegrensen, og de ga inntrykk av at dersom AP fikk makten ville de statlige bevilgningene til bypakken for Nord Jæren øke slik at bompengenivået kunne gå ned. Nå ser vi tvert imot at når AP har kommet i regjering, tillater AP/SP økte bompenger uten at staten øker sine netto bevilgninger. Dette er stikk i strid med politikken som FrP førte i reg-

jering, hvor man aktivt jobbet for å holde bompengetakstene lavere gjennom økte statlige bevilgninger. Dette er riktignok en politikk som AP gjentatte ganger stemte imot – både i behandlingen av bompengereformen i stortinget i 2015 og i mange årlige statsbudsjett i samme periode. Jeg konstaterer at samferdselsministeren unnlater å forholde seg til substansielle fakta i denne debatten og i stedet tyr til lettvent semantikk.

Svar:

Bompengeopplegget på Nord-Jæren er ikke likt i dag som det var i februar 2017. Staten, Rogaland fylkeskommune og kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg inngikk i september 2017 en byvekstavtale for perioden 2017–2023, og i oktober året etter ble bompengeopplegget på Nord-Jæren lagt om i tråd med Prop. 47 S (2016–2017) Finansiering av Bypakke Nord-Jæren i Randaberg, Sandnes, Sola og Stavanger kommunar i Rogaland og Innst. 214 S (2016–2017).

I 2019 var det lokalpolitisk enighet på Nord-Jæren om et justert bompengeopplegg som blant annet innebar avvikling av rushtidsavgiften (tidsdifferensierte takster) og innføring av betaling for nullutslippskjøretøy. Gjennom lokale vedtak ga lokale parter også tilslutning til ikke å opprettholde gjennomsnittstaksten som var lagt

til grunn i Prop. 47 S (2016–2017), men å redusere den til 12 kr (2020-prisnivå). Dette er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2020–2021).

Ny byvekstavtale for Nord-Jæren for perioden 2019–2029 trådte i kraft i august 2020. Det justerte bompengeopplegget inngår som en del av byvekstavtalen. De første årene av den gjeldende byvekstavtalen for Nord-Jæren er preget av at reiseadferden har vært endret i pandemiperioden. Smittevernstiltak har hatt særlig store konsekvenser for kollektivtransporten, mens biltrafikken har tatt seg opp igjen. Regjeringen gjør derfor grep for å styrke kollektivtransporten sin konkurransekraft. Som omtalt i Prop. 111 S (2021–2022) Nokre saker om veg, særskilte transporttiltak og transport i byområda mv, og som jeg redegjorde for i mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 2540, åpner regjeringen opp for at tilskudd gjennom byvekstavtalene som fram til nå har vært øremerket reduserte bompenger, kan brukes til tiltak for bedre kollektivtransport hvis lokale myndigheter ønsker det. Dette er altså frivillig for byområdene. Jeg er opptatt av at byområdene og lokale myndigheter skal kunne bruke bompenger som et virkemiddel for å kunne dempe trafikkvekst og nå nullvekstmålet, i tillegg til at det er en viktig del av finansieringen av byvekstavtalene.

SPØRSMÅL NR. 2649

Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 19. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden forklare om den siste tids nasjonale og internasjonale utfordringer har redusert det grunnleggende behovet for god infrastruktur i Norge?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har i en rekke utspill og uttalelser skapt inntrykk av at nasjonale og internasjonale utfordringer har skapt endrede rammebetingelser for samferdselspolitikken. Jeg forstår at regjeringen ikke ønsker å prioritere vekst i samferdselsbevilgninger like høyt som foregående regjering, selv om det strider kraftig mot inntrykket som både Ap og Sp skapte da de satt i opposisjon. Jeg konsta-

terer at statsråden ikke helt vil si det høyt, men i stedet har valgt å skylde på eksterne faktorer.

Svar:

Infrastruktur som vei, jernbane, havner, ferger, flyplasser, bredbånd og mobilnett binder Norge sammen og er helt avgjørende for bosetting og arbeidsplasser i hele landet. Økt fremkommelighet og bedre sikkerhet ligger til grunn for vår samferdselspolitikk, slik at folk og varer kommer raskt og trygt frem. Det offentlige må sørge for god infrastruktur som skaper levende lokalmiljøer og legger grunnlaget for lønnsomme arbeidsplasser i hele Norge.

Det grunnleggende behovet for god infrastruktur er ikke redusert, men utfordringer internasjonalt og nasjon-

alt har gitt endrede rammebetingelser for transportpolitikken. Regjeringen redegjorde i Prop. 115 S (2021–2022) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2022 for at det er nødvendig å gjennomgå planene for byggeprosjekter i statlig sivil sektor. Det ble i samme proposisjon varslet at regjeringen også vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering av samferdselsprosjekter i forslag til statsbudsjett for 2023. Målet er å redusere kostnadene til samferdselsprosjekter, få bedre kostnadskontroll og unngå ytterligere press i norsk økonomi.

Samferdselsbudsjettet har de siste stortingsperiodene hatt en stor vekst, men økte priser på innsatsfaktorer, økt

sysselsetting og økte renter gjør det nødvendig å gjøre tøffere prioriteringer på statsbudsjettet fremover. Ny sikkerhetspolitisk situasjon i Europa gjør det nødvendig å prioritere opp forsvar og sivil beredskap. Som følge av utfordringene har regjeringen besluttet at neste nasjonale transportplan skal legges frem ett år tidligere enn ordinær rullering på fire år normalt skulle tilsi. Det innebærer at transportplanen legges frem våren 2024 med virkning for tolvårsperioden fra 2025 til 2036. Den nye transportplanen skal være oppdatert og tilpasset Norges framtidige transportbehov, samtidig som de økonomiske rammene er realistiske.

SPØRSMÅL NR. 2650

Innlevert 15. august 2022 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 25. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Mener statsråden det er klokt å fortsette med elektrifisering av sokkelen slik strømsituasjonen er nå?

BEGRUNNELSE:

Strømprisene er rekordhøye, nivået i vannmagasinene er rekordlave, og flere mener norske innbyggere og norsk industri må forberede seg på strømrasjonering. I tillegg begynner konsekvensene av elektrifisering av sokkelen å vise seg. Bare elektrifiseringen av Sleipner Øst - og Utsira høyden via Johan Sverdrup-feltet vil forbruke mer strøm enn hele Stavanger. Til Stavanger Aftenblad uttalte tidligere sentralbanksjef Øystein Olsen i forrige uke at «Å elektrifisere sokkelen fører til høyere strømpris», og at dette «kan ikke være god miljøpolitikk.» I tillegg ser vi nå at også statsminister Støre åpner for både kutt i krafteksport (Aftenposten 14.august) og at olje- og energiministeren frykter det kan bli nødvendig med strømrasjonering i Norge. (NRK 6. august)

Svar:

Regjeringen vil utvikle norsk petroleumssektor videre. Vi vil legge til rette for et fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel som skaper ringvirkninger i hele landet. Vi skal fortsatt ha høy verdiskaping og statlige inntekter, og vi skal bidra til sikre leveranser av gass og olje til Europa. Derfor vil vi tildele nye letetillatelser slik at det kan gjøres

nye funn. Derfor vil vi gjennom fortsatt forutsigbarhet i rammebetingelsene og politikken overfor næringen legge grunnlaget for at alle lønnsomme ressurser blir bygd ut og utnyttet.

De gjennomsnittlige klimagassutslippene fra produksjonen på norsk sokkel er lave per produsert enhet, og totalutslippene er på vei videre ned. Utslippene var 2 mill. tonn, eller 16 prosent, høyere i 2015 enn i 2021. Utviklingen skyldes en ønsket politikk over tid. Sektoren har i over 30 år betalt en høy pris for sine utslipp gjennom CO₂-avgift, og fra 2007 også kvoteplikt. At utslipp koster, gjør utslippsreducerende tiltak lønnsomme for selskapene. Det tiltaket som virkelig monner er å erstatte kraftproduksjon offshore med kraft fra land. Derfor kommer om lag halvparten av norsk petroleumproduksjon fra felt som helt eller delvis bruker kraft fra land. Selv om også andre løsninger kan bidra til utslippsreduksjoner, er det bare kraft fra land som realistisk sett kan gi store reduksjoner i produksjonsutslippene de nærmeste årene.

Slik jeg oppfatter det, har regjeringen støtte fra et stort flertall på Stortinget om videreføring av petroleumspolitikken, og om samtidig å legge til rette for stadig lavere utslipp fra vår petroleumproduksjon.

En løsning med kraft fra land til et felt krever tillatelse både etter petroleum- og energiregelverkene. Kostnadene ved en kraft fra land-løsning og konsekvensene for kraftsystemet på land, varierer fra sak til sak, herunder kraftbehov, tilkoblingspunkt og tidspunkt for kraftuttak. Effektene på kraftsystemet av den aktuelle utbyggingen

vurderes derfor i forbindelse med den enkelte sak til behandling. For flere prosjekter har det kommet vesentlig justeringer i planene, eller vilkår knyttet til nettilknytning.

En rekke felt på norsk sokkel har altså en godkjent utbyggingsplan og en tillatelse etter energiregelverket for å drive plattformer helt eller delvis med kraft fra land. Staten respekterer tillatelser den selv har gitt. Dette gjelder innretninger på feltene Troll, Oseberg, Gjøa, Valhall, Goliat, Sverdrup, Aasen, Grieg, Krog, Sleipner og Linge. Enkelte av disse er fortsatt under utbygging slik at kraftbruken fra nettet ikke har startet opp. Også gassanleggene på land på Kollsnes og Nyhamna drives i dag med kraft fra nettet.

I forbindelse med utbyggingen av Wisting-funnet og NOAKA-området baserer selskapene planene på drift med kraft fra land. Dette valget har selskapene tatt blant annet som følge av klare signaler fra politiske myndigheter over tid, om at store nye felt må drive med så lave utslipp som mulig. I tillegg har vi varslet ambisjoner om store og raske utslippskutt fra produksjonen, og at det skal være svært høye utslippskostnader framover. Et ev. nei til kraft fra land til disse utbyggingene vil etter mitt syn bryte med vår langsiktige og forutsigbare petroleumpolitikk. Dette ville føre til utsettelse, i verste fall på ubestemt tid, for disse utbyggingene. Det vil videre bety store problemer for norsk leverandørindustri som er godt posisjonert for, og har planlagt sin aktivitet fremover, med oppdrag knyttet til disse enorme industriutbyggingene. For øvrig trenger ikke Wisting og NOAKA kraft på flere år, selskapene planlegger oppstart tidligst i 2027.

I diskusjonen om kraft fra land kan det høres ut som en slik løsning er noe vi nå skal ta stilling til. Faktum er imidlertid at mange beslutninger allerede er tatt og tillatelse er gitt. For eksisterende innretninger der kraft fra land er

mest hensiktsmessig, er en slik løsning allerede besluttet. Etter 2022 forventer ikke departementet innlevert planer om nye store feltutbygginger som utløser et nytt stort kraftbehov. Før det ev. blir aktuelt må nye, store funn gjøres. Det arbeides nå i næringen med kraft fra land til Njord- og Draugen-plattformene, samt til landanlegget på Melkøya. Saksbehandlingen etter energiregelverket er i gang og selskapene planlegger investeringsbeslutning senere i år. Rettighetshaverne på gassanlegget på Kårstø studerer også å bruke mer kraft fra nettet. Beslutter rettighetshaverne disse tre prosjektene, vil de bli gjenstand for vanlig behandling etter energi- og petroleumsregelverket basert på prosjektenes konkrete konsekvenser slik det er gjort med alle andre saker frem til nå.

Stortinget har varslet en opptrapping av utslippskostnadene for olje- og gassproduksjonen på norsk sokkel. Det er satt store ambisjoner om reduksjon i utslippene fra næringen fram mot 2030. For å redusere utslippskostnadene fra et felt betydelig og relativt raskt, har selskapene i dag i praksis to muligheter – kraft fra land, eller å stenge ned. Høye utslippskostnader betyr at selskapene vil fremme omlegging til kraft fra land også for innretninger der løsningen er lite egnet og/eller kostbar. Kraft fra land er nødvendig for å kunne nå målene om utslippskutt fra næringen i 2030.

Sak-til-sak-tilnærmingen i spørsmålet om kraft fra land-prosjekter bidrar til at beslutninger om bruk av kraft fra land på norsk sokkel er basert på konsekvensene av det enkelte prosjekt. Samtidig må vi passe på å ikke gjennomføre våre store ambisjoner om kutt i utslippene fra produksjonen på norsk sokkel på en måte som gir tap av arbeidsplasser, verdiskaping og produksjon her hjemme og samtidig bidrar til økte utslipp av klimagasser globalt.

SPØRSMÅL NR. 2651

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 23. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Synes statsråden denne praksisen er forsvarlig, og vil statsråden instruere Statkraft om å skrote dagens bonussystem, som i praksis belønner salg av dyr strøm?

BEGRUNNELSE:

Dagbladet har rettet oppmerksomhet mot Statkrafts bonuser, basert på Statkrafts årsrapport, der et av kriteriene er «merverdi fra den norske vannkraftporteføljen». I praksis innebærer dette at Statkraft gir bonus til dels basert på hvor mye høyere pris Statkraft greier å selge kraften for i forhold til prisnivået i markedet.

At et offentlig eid kraftselskap belønner lederne sine på denne måten er provoserende for mange, også for spørderen. Poenget med det offentlige eierskapet må være å sikre en nøktern og forsvarlig forvaltning for våre felles ressurser. Da er det meningsløst å drive opp prisene. Å premiere en slik virksomhet oppleves som dypt usolidarisk.

Svar:

Gjennom selskapslovgivningen og bestemmelser i vedtektene er Statkraft, som andre selskaper, pålagt å rapportere om lønn og annen godtgjørelse for ledende ansatte. I foretak og selskaper hvor staten er eier tar staten som eier stilling til styrenes retningslinjer for lederlønn, inklusive bonus, på foretaksmøter og generalforsamlinger. Dette gjelder også for Statkraft. På årets foretaksmøte hadde staten som eier en protokolltilførsel hvor jeg bl.a. gav uttrykk for at staten er opptatt av at styret ivaretar hensynet til moderasjon ved fastsettelse av samlet godtgjørelse, og at det hverken er i selskapets eller eierens interesse om selskapet betaler mer i samlet godtgjørelse, inkludert bonus, enn nødvendig. Som del av arbeidet med ny eierskapsmelding vil jeg vurdere begrensninger for bonusutbetalinger til ledende ansatte i selskaper der staten er eier.

Statkraft opplyser at fastlønnen utgjør den viktigste delen av samlet godtgjørelse for alle ansatte. I tillegg har selskapet et system med variabel lønn, som for konsernledelsen har en ramme på inntil 25 prosent av grunnlønnen. Statkraft opplyser at det er et grunnleggende prinsipp for ordningen at variabel lønn skal knyttes til indikatorer som den ansatte har mulighet til påvirke. Statkraft har i

ulike sammenhenger klargjort at nivået på kraftpriser og forhold direkte påvirket av kraftprisenivået ikke inngår i kriteriene for fastsettelse av variabel lønn.

Selskapet opplyser at de bonusindikatorne som brukes, framgår av lederlønnrapporten som finnes på selskapets nettsider. Ifølge Statkraft er det et grunnleggende prinsipp for ordningen at variabel lønn skal knyttes til indikatorer som den ansatte har mulighet til påvirke. Statkraft gir derfor ikke variabel lønn basert på høyt prisnivå i kraftmarkedet eller til faktorer som påvirkes direkte av dette, som selskapet samlede resultater. En av indikatorene er «realisert prismargin». Denne måler hvor mye høyere priser Statkraft oppnår på sin produksjon sammenlignet med konkurrenter i Norge og er ikke direkte påvirket av det generelle prisnivået i kraftmarkedet.

Den mengden kraft en vannkraftprodusent kan produsere, er i utgangspunktet gitt av nedbørmengdene. Det er en rekke forhold som påvirker vannkraftprodusentenes produksjonsplanlegging og produksjon, og ifølge Statkraft legger kraftprodusentene opp til å produsere så mye som mulig når prisene er høye. Om kraftprodusentene lykkes med å planlegge produksjonen slik at man produserer mest mulig når behovet er størst, vil det dempe prisene i disse periodene.

Også uavhengig av type bonuskriterier forstår jeg at det kan stilles spørsmål ved bonusordninger slik kraftmarkedet er nå hvor mange opplever ekstreme strømpriser. Den internasjonale energikrisen rammer alle og situasjonen er krevende for mange. Regjeringen har allerede innført en rekke tiltak for å håndtere situasjonen og vil som kjent komme med ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 2652

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 23. august 2022 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim

Spørsmål:

Kan regjeringen garantere at norske bistandsmidler til Etiopia ikke benyttes til å finansiere regjeringsstyrkene i Tigray-konflikten?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen i Tigray er fortsatt svært vanskelig, og konflikten pågår. Det er viktig at norske bistandsmidler ikke går

med til å finansiere væpnet maktbruk, slik som blokaden av Tigray. Dette sikres for eksempel ved å gi hjelp gjennom FN-organisasjoner, hvilket også Norge gjør. Men enkelte deler av hjelpen går som støtte til landets administrasjon.

Svar:

Konflikten i Tigray har medført en omlegging av norsk utviklingssamarbeid med mer vekt på humanitær støtte og

gjenoppbygging de to siste årene. Matsikkerhet, konflikt-demping, fred- og forsoning, gjenoppbygging og klimatilpasning er førende norske prioriteringer i Etiopia.

Den bilaterale bistanden til Etiopia var i 2021 på 759 millioner fordelt på følgende samarbeidsområder i tillegg til humanitær støtte: 1) styresett, likestilling og menneskerettigheter, 2) utdanning og 3) landbruk og klima/skog

Den humanitære situasjonen er kritisk som følge av konflikt i nord og tørke sør i landet. Vår humanitære støtte har økt betydelig de to siste årene som følge av de økte behovene og var på 262 millioner kroner i 2021. Humanitære samarbeidspartnere arbeider aktivt for å sikre at innsatsen styres av de humanitære prinsippene om humanitet, upartiskhet, nøytralitet og uavhengighet. Dette bidrar til å redusere faren for misbruk av humanitær støtte. Det er så langt ingen kjente tilfeller av at føderale myndigheter aktivt har misbrukt langsiktig eller humanitær bistand. Å få full og uhindret humanitær tilgang er imidlertid en vedvarende utfordring.

Norge og de fleste vestlige giverland har lagt om utviklingssamarbeidet som følge av konflikten i Tigray, og kanalisere midler gjennom sivilt samfunn og multilaterale organisasjoner. Gjennom arbeid i styrende organer i multilaterale organisasjoner har en fra norsk side vært med å sikre at programmer legges opp på en måte som bidrar til å dempe konflikter og det gjøres grundige risikouverdinger. Deler av klima- og skogsatsingen utbetales direkte til etiopiske myndigheter. Det er god kontroll med

disse midlene, og revisjon har bekreftet at alle midler har gått til avtalte aktiviteter. Det jobbes nå likevel med å endre kanal for framtidige utbetalinger slik at midlene ikke lenger utbetales direkte til myndighetene. Aktivitetene innen klima- og skogsamarbeidet er rettet hovedsakelig mot småskalabønder.

Støtten til utdanning går gjennom Verdensbanken, Redd Barna og Unicef. Støtte til yrkesrettet utdanning har vært gjennom statlige strukturer. Programmet er fulgt nøye, men sammen med andre givere vurderes nå alternative kanaler. Innen matsikkerhet har Verdensbanken vært brukt som hovedkanal. Et samarbeid med den tyske utviklingsbanken er til vurdering. Norge har gjennom Danmark også støttet myndighetenes arbeid med modernisering og klimatilpasning innen landbruket. Her utbetales det etter at det er dokumentert hva midlene har gått til. Givernes konsulenter gjennomgår rapportene og regnskapene for å verifisere hva som har blitt støttet. For øvrig har Etiopias finansdepartement overfor giverlandene skriftlig garantert at prosjektmidler ikke skal berøres av konflikten.

Selv ved en politisk løsning på konflikten i nord vil det være store og langvarige behov for gjenoppbygging og langsiktige fred- og forsoningstiltak i landet. Norge vil fortsette å justere bistanden slik at den er best mulig egnet til å møte disse behovene, på en måte som sikrer at midler brukes til det formålet de er ment for.

SPØRSMÅL NR. 2653

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 22. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Fødeavdelingen i Kristiansund blir nå stengt til tross for at Stortingets vedtak, instruksjon fra regjeringen og en bevilgning på 25 millioner kroner.

Mener statsråden helseforetaket har gjort nok for å sikre rekruttering og hva har hun selv gjort for å sikre at Stortingets vedtak om drift blir opprettholdt?

BEGRUNNELSE:

Fødeavdelingen i Kristiansund skulle åpne 1. desember etter at Stortinget instruerte regjeringen i at fødeavdelingen skulle holdes åpen. Det ble bevilget 25 millioner til

rekruttering. Åpningen ble utsatt da helseforetaket ikke klarte å sikre nok bemanning til denne fristen, den holdt så åpent noe få uker i sommer før de nå stenger ned igjen, med begrunnelse om en sykemelding og et svangerskap hos ansatte.

Det er kommet fram at helseforetaket i rekrutteringsprosessen har valgt å i liten grad annonsere stillingene, de har ikke ønsket å bruke vikarer eller midlertidig ansatte for å sikre driften og de har heller ikke brukt økt lønn som rekrutteringstiltak.

Statsråden har en plikt til å sørge for at Stortingets vedtak blir fulgt opp. Til NRK uttaler statsråden at stortingsvedtaket er å betrakte som en «ambisjon», med stort-

ingsvedtak er ikke uforpliktende ambisjoner som er opp til helseforetakene å realisere. At befolkninga har et helsetilbud som er i tråd med det Stortinget har bedt om, er regjeringens ansvar å se til.

Svar:

Jeg har fulgt opp denne saken både med utgangspunkt i stortingets anmodningsvedtak og på bakgrunn av Hurdalsplattformen, som danner grunnlaget for regjeringens arbeid også i denne saken. Det ble stilt følgende krav i foretaksmøte i Helse Midt-Norge RHF 10. januar 2022:

«Foretaksmøtet viste til Stortingets behandling av tilleggsnummer til Prop. 1 S (2021–2022), der det bevilges 25 mill. kroner til rekrutterings- og kompetansetiltak på Nordmøre og i Romsdal, og til særskilte tiltak for å opprettholde fødeavdeling i Kristiansund.

Hurdalsplattformen slår fast at det skal utarbeides en tiltakspakke for forsvarlig og stabil bemanning i regionen. Det skal gjennomføres en medisinskfaglig vurdering av hvordan et godt fødetilbud i Kristiansund skal videreføres etter 2025. Videreføring skal ikke forringe kvaliteten i helsetilbudet i regionen for øvrig. Sykehuset på Hjelset skal bygges som planlagt.

Foretaksmøtet ba Helse Midt-Norge RHF om å:

- sørge for at Helse Møre og Romsdal HF gjenåpner fødetilbudet i Kristiansund som forutsatt så snart det kan gjøres på en forsvarlig måte
- iverksette tiltak, sammen med Helse Møre og Romsdal HF, for forsvarlig og stabil bemanning på Nordmøre og i Romsdal.»

Helse Møre og Romsdal HF har over tid arbeidet med sikte på å kunne gjenåpne fødetilbudet i Kristiansund. En jordmorstyrt barselavdeling ble åpnet i Kristiansund i januar i år, som et første steg mot en gjenåpning av fødeavdelingen. Avdelingen ble så gjenåpnet 6. juni i år, men helseforetaket så dessverre ikke mulighet for å gjenåpne et faglig forsvarlig fødetilbud i Kristiansund etter ferieavviklingen.

Den senere tids utvikling i saken lokalt illustrerer igjen sårbarheten i fagmiljøet og den begrensede tilgangen man har på kvalifisert personell. Jeg har på bakgrunn av denne utviklingen besluttet å reise til Kristiansund 25. august, for å snakke med fagfolkene og tillitsvalgte i helseforetaket, møte alle ordførere i det kommende opptaksområdet til nytt sykehus for Nordmøre og Romsdal, samt Pasient- og brukerombudet i Møre og Romsdal. Dette vil være viktige møter for meg med tanke på hvordan jeg skal følge opp denne saken videre.

SPØRSMÅL NR. 2654

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 23. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil regjeringen instruere Statnett til å legge bort planene om å bedre overføringskapasiteten i strømmettet nord, midt og sør i Norge, og har regjeringen har regjeringen et faglig grunnlag som tilsier at dette er lurt, når Sverige som vi er så tett koblet til med åtte mellomlandsforbindelser, er i gang med det samme arbeidet med bedret overføringskapasitet internt hos seg?

BEGRUNNELSE:

Statnett samarbeider tett med Svenska kraftnät om løsninger for å utnytte nettkapasiteten best mulig og bygge tilstrekkelig kapasitet for fremtiden.

De planlagte tiltakene i Sverige og i Norge vil øke den samlede overføringskapasiteten nord-sør med 50-60 prosent. I Norge inkluderer dette å oppgradere til 420 kV over Sognefjorden og ned hele Vestlandet, fra sør i Nordland og gjennom Midt-Norge og mellom Sunndalsøra og Oslo (Gudbrandsdalen). I Sverige skal en rekke forsterkninger over tid gi vesentlig større kapasitet blant annet mellom Midt- og Sør-Sverige. Statnett påpeker at de ekstreme prisforskjellene i 2021 og så langt i 2022 hovedsakelig påvirkes av tre faktorer: 1. Mer vindkraft nord og midt i Norge og Sverige. 2. Overføringskapasiteten mellom nord og sør i Sverige og mellom Sverige og Norge i sør er satt ned. 3. Høyre priser på gass, CO₂ og kull har gitt rekordhøye kraftpriser på kontinentet og i UK, og dermed også i Sør-Norge og Sør-Sverige.

Forskjellene i hvor det brukes og produseres kraft har fått Statnett til å ville gire opp tempoet i utbyggingen av de store kraftlinjene mellom sør og nord. Senterpartiet på Stortinget og SV, regjeringens fremste samarbeidspartner er mot bedret overføringskapasitet. Mandag 15. august uttalte regjeringsmedlem og nestleder i Arbeiderpartiet at det var uaktuelt med bedret overføringskapasitet mellom nord og sør.

Svar:

Vi ser i dag at omfattende industriplaner og elektrifisering av eksisterende forbruk gir behov for både ny kraftproduksjon og økt kapasitet i strømmettet. Tilstrekkelig kapasitet i strømmettet legger til rette for forsyningsikkerhet, næringsutvikling og utnyttelse av våre fornybare ressurser. Det er samtidig kostbart å bygge nett og det har konsekvenser for natur, miljø og andre arealinteresser. Statnett har ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift, utnyttelse og utvikling av transmisjonsnettet. Dette innebærer at Statnett må vurdere om den samfunnsøkon-

omiske nytten over tid av å redusere begrensinger i overføringskapasiteten vil være større enn kostnadene for de nødvendige tiltakene. Det er nettkundene som betaler for investeringene.

Tiltak i transmisjonsnettet må konsesjonssøkes hos energimyndighetene. De aktuelle prosjektene i Statnetts portefølje har ulik status og modenhet. Vi tar først stilling til prosjektene når eventuelle konsesjonssøknader foreligger. For tiltak som har fått konsesjon, er det Statnett som fatter investeringsbeslutning.

I Statnetts nettutviklingsplan fra 2021 presenteres flere prosjekter som vil bidra til å redusere flaskehalsene mellom nord og sør, men det vil uansett ta tid før slike tiltak kan være på plass. For utbygginger som ikke er påbegynt, må Statnett ta høyde for at behovene for og omfanget av nettutbygginger kan endre seg i tiden fremover, i lys av etterspørselsvekst, ny produksjon og endringer i landene rundt oss. Ifølge Statnett vil Svenska Kraftnäs planer om økt kapasitet i det svenske nettet også bidra til å redusere prisforskjeller mellom nord og sør.

SPØRSMÅL NR. 2655

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 23. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hva provenyeffekten av å gjeninnføre introduksjonsstønad som en del av underholdskravet for søknader om familieinnvandring vil være?

BEGRUNNELSE:

Etter utlendingsloven og utlendingsforskriften stilles det som hovedregel krav om sikret underhold i søknader om familieinnvandring. Dette kravet går ut på at referansepersonen må kunne sannsynliggjøre sikrede midler på 2,7 ganger grunnbeløpet (G), enten i form av tidligere inntekt eller fremtidig inntekt. De som deltar introduksjonsprogrammet har rett til introduksjonsstønad og stønaden er ment som inntektssikring mens de deltar i programmet, som er et fulltidsprogram som går over flere år. Tidligere kunne introduksjonsstønaden medregnes i underholdskravet for søknader om familieinnvandring. 1. oktober 2021 ble det innført en endring som gjorde at denne stønaden ikke lenger skulle regnes med som fremtidig

inntekt ved søknad om familieinnvandring levert 1. oktober 2021 eller senere.

For mange som deltar i introduksjonsprogrammet er introduksjonsstønaden deres eneste eller desidert viktigste inntektskilde. Med dagens regelverk har det blitt vanskeligere for mange utlendinger å oppfylle underholdskravet og dermed lagd et stort hinder for at de skal kunne søke om familieinnvandring. Dette er et betydelig inngrep i retten til familieliv etter EMK artikkel 8. De som er pliktige til å delta i programmet fratras muligheten til å oppfylle underholdskravet i de årene de går på introduksjonsprogrammet og dermed også muligheten til å søke om familieinnvandring. Dette kan videre gå negativt ut over deres psykiske helse. Videre vil denne endringen fra 1. oktober 2021 være integreringshemmende. Formålet med introduksjonsprogrammet er å sørge for at innvandrere integreres i Norge tidlig og på sikt blir selvstendige, gjennom deltakelse i arbeids- og samfunnsniv. De som har et valg om å delta i introduksjonsprogrammet kan føle seg tvunget til å velge bort programmet til fordel for

en jobb som gir dem tilstrekkelige inntekter til å oppfylle underholdskravet, slik at de kan ha familiene sine hos seg. Dette kan føre flere inn i lavtlønnede yrker, fremfor at de fullfører introduksjonsprogrammet og eventuell senere utdanning eller arbeid. Endringen fra 1. oktober 2021 er problematisk fra et integreringsperspektiv og kan i verste fall føre til ytterligere sosial dumping, eller at innvandrere mister muligheten til utdanning eller fremtidig karriere.

Svar:

Introduksjonsstøtten ble fjernet fra beregningsgrunnlaget for underholdskravet i 2021. Etter endringen er det bare vanlig arbeidsinntekt og visse trygdeytelser som

medregnes ved vurderingen av om underholdskravet er oppfylt. Formålet med endringen var i større grad å sikre at partene i en familieinnvandrings sak kan forsørge seg selv på varig basis.

Dersom introduksjonsstøtten gjeninnføres i beregningsgrunnlaget, vil det være en risiko for at flere innvilges familieinnvandring uten at partene reelt er selvforsørget på varig basis – f.eks. dersom familieforsørgeren ikke får jobb etter endt introduksjonsprogram. Dette vil kunne medføre at flere familier vil måtte forsørges med offentlige ytelser, og dette vil igjen få innvirkning på statsbudsjettet. Det lar seg imidlertid ikke gjøre å beregne den nærmere provenyeffekten av en slik endring.

SPØRSMÅL NR. 2656

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 24. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kommer justisministeren til å redegjøre for Stortinget for sikkerhetsvurderingene som førte til avlysningen av en rekke Pride-arrangementer i juni?

BEGRUNNELSE:

Avlysningen av en rekke Pride-arrangementer i kjølvannet av London-skytingen 25 juni ble fra politiets side begrunnet i et endret og uavklart trusselbilde mot skeive i Norge. Situasjonen førte til frykt og usikkerhet hos mange, og kan i også ses på som en innskrenking av ytrings- og forsamlingsfriheten for en allerede utsatt minoritet. Pride er en politisk markering av kampen for skeives rettigheter, og det er dobbelt uheldig at nettopp denne gruppen må leve med tvil om politiets kapasitet til å beskytte dem ved denne anledningen.

Svar:

Natt til lørdag 25. juni gikk en mann til angrep med skytevåpen mot mennesker i Oslo sentrum. To personer ble drept og mange alvorlig skadet. Samme dag endret PST terrortrusselnivået fra nivå 3 (moderat) til nivå 5 (ekstraordinært) og POD sendte ut ordre om bevæpning av alt innsatspersonell i hele landet.

PST pekte særlig på to aspekter som gjorde at situasjonen ble vurdert som uavklart i dagene etter angrepet. For det første kunne det komme potensielle følgehendlinger direkte knyttet til angrepet 25. juni. Bekymringen var relatert til personer eller nettverk knyttet til gjerningspersonen, og hvorvidt disse hadde planlagt flere terrorangrep. For det andre var det bekymring knyttet til angrepets potensielle inspirasjonseffekt på andre trusselaktører. For ekstreme islamister og høyreekstremister er folkerike mål med få sikringstiltak aktuelle terrormål. Det skeive miljøet inngår i ekstremistenes fiendebilde, som et symbol på liberale verdier.

Den samlede høye graden av usikkerhet i dagene etter angrepet gjorde at politiet tok den vanskelige beslutningen om å anbefale at Pride-arrangementer ikke ble gjennomført. Terskelen for å anbefale tiltak som innskrenker folks rett til å samle seg skal være høy og beslutningen godt begrunnet. Den nasjonale anbefalingen fra politiet om utsettelse av Pride-arrangementer opphørte som følge av at PST endret terrortrusselnivået fra nivå 5 (ekstraordinært) til nivå 4 (høy) 29. juni.

Jeg orienterte Stortinget ved Den utvidete utenriks- og forsvarskomite om angrepet den 30. juni og har ikke på nåværende tidspunkt planlagt ytterligere redegjørelser for Stortinget.

For øvrig har politidirektøren og sjef PST besluttet at politiets og PSTs håndtering av angrepet 25. juni skal eval-

ueres, blant annet for å avdekke læringspunkter og even-

tuelle svakheter og feil, slik at relevante tiltak kan iverksettes.

SPØRSMÅL NR. 2657

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 26. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren legge fram ei oppdatert ÅDT oversikt/ÅDT kart over alle norske veier?

GRUNNGJEVING:

Trafikkmengda på norske veier endrar seg stadig, og grunnlaget for investeringer og andre tiltak på veinettet er ofte tufta på ÅDT (årsdøgntrafikk).

Svar:

Jeg vil vise til at all informasjon om trafikkmengder (ÅDT) som etterspørres i spørsmålet ligger åpent tilgjengelig på Statens vegvesens hjemmesider vegvesen.no, og på vegkart.no (se linker nedenfor)

[Trafikkdata | Statens vegvesen](#)
[Vegtrafikkindeks | Statens vegvesen](#)
[Vegkart \(vegvesen.no\)](#)

Nettstedene inneholder blant annet informasjon om hva trafikkdata er, hvordan dataene samles inn og beregnes.

Vedlagt følger Vegtrafikkindeksen for 2022. Rapporten gir en oversikt over trafikkutviklingen over tid (t.o.m. første halvdel 2022).

I «Vegkart» finner man ÅDT- informasjon som er tilgjengelig for veinettet i Norge ved å klikke seg inn på valgt område eller strekning.

Trafikkmengde (ÅDT) oppdateres en gang i året (februar/mars) og viser ÅDT for det foregående året.

Vedlegg: [Vegtrafikkindeksen for 2022](#)

SPØRSMÅL NR. 2658

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 24. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil justisministeren følge opp at utvalget om rolleforståelse i politiet har utfordringer knyttet til informasjonsinnhenting og innsynsbegjæringer?

BEGRUNNELSE:

Utvalget om rolleforståelse i politiet skal vurdere om ansatte i politiet har utvist god rolleforståelse i sitt forhold til den private organisasjonen Norsk narkotikapolitiforening (NNPF). Utredningen skal leveres innen seks måneder etter oppstart av arbeidet. Nå meldes det om at rolleforståelsesutvalgets arbeid forlenges ut 2022 grunnet

utfordringer knyttet til informasjonsinnhenting og innsynsbegjæringer.

Bakgrunnen for utvalgets arbeid er det samrøre Norsk Narkotikapolitiforening (NNPF) har hatt med politiet. Mellom 2001 og 2018 har NNPF mottatt nesten tre millioner kroner fra politiets eget budsjett. Foreningen har lenge brukt politiets kontaktinformasjon. Politi har opptrådd i uniform på oppdrag for organisasjonen og det er dokumentert hendelser som at en politibetjent underviste en skoleklasse med en PowerPoint-presentasjon med NNPF-logo, uten å være på oppdrag for NNPF. I 2013 ble det inngått en avtale mellom politiet, Arbeidstilsynet, Kristiansand kommune og NNPF. I avtalen lå det innbakt et krav om at skjenkestedene måtte henge opp et skilt fra NNPF. Dersom skjenkestedet gikk med på avtalen, fikk de slippe prikker fra skjenkekontrollen. Politidirektoratet mente avtalen og innholdet var «svært uheldig». deltagelse på Norsk Narkotikapolitiforenings (NNPF) utdanningskonferanse kunne bidra til økning i politilønnen. NRK har tidligere omtalt at NNPF-medlemskapskontingenten ble trukket rett fra lønnen til politimedlemmer i foreningen. VG omtalte i august 2021 en klage om rolleblanding fra 2016, som Politidirektoratet tok opp i et møte med NNPF. På direktoratets side av bordet, satt én som satt i styret og var tidligere leder av foreningen. Dette

er bare noen eksempler som utgjør det alvorlige bakteppet for utvalgets arbeid.

Utvalget har opplyst at de sliter med å få tak i den informasjonen de trenger, etter at NNPF har sagt nei til å utlevere dokumentasjon. At NNPF tidlig i prosessen satt seg på bakbeina er sterkt kritikkverdig og som i seg selv illustrerer hvordan politiets bånd til denne organisasjonen er problematisk.

Manglende innsyn har ført til forsinkelse i arbeidet og er noe som gjør arbeidet krevende. Hvordan ser ministeren på at utvalget sliter med å få tilstrekkelig innsyn og hva vil ministeren gjøre for å sikre at utvalget får den informasjonen de trenger for å levere en mest mulig opplysende rapport.

Svar:

Mitt departement er gjort kjent med at utvalget har hatt utfordringer med å håndtere et stort antall innsynsbegjæringer, samt med informasjonsinnhenting som utvalget vurderer som nødvendig for å få oversikt over sakens faktiske sider.

Utvalget har derfor fått styrket sekretariatet med en stilling, samt fått forlenget fristen for ferdigstilling av sin utredning. Utvalget skal levere sin utredning i januar 2023.

SPØRSMÅL NR. 2659

Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 25. august 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

I mange distriktskommuner sier bankene nei til å låne ut penger til boligbygging fordi byggekostnaden er høyere enn antatt fremtidig markedsverdi for boligen.

Hva vil regjeringa gjøre for at det skal bli lettere å få lån i slike tilfeller?

BEGRUNNELSE:

I flere reportasjer i august har NRK Troms og Finnmark belyst vanskelighetene med å få lån til boligbygging i distriktskommuner. NRK fant eksemplene sine på Senja i Troms, men problemstillinga er den samme i kommuner med lave boligpriser uansett hvor i landet de ligger.

Siden antatt fremtidig markedsverdi for boligen er lavere enn byggekostnaden, er det i strid med den statlige boliglånforskriften å låne ut penger til boligbygging. Det samme kan være tilfellet hvis du kjøper en rimelig brukt bolig og søker om lån til renovering. Det samme er også tilfellet hvis profesjonelle utbyggere ønsker å bygge boliger i disse kommunene. Da risikerer man å ikke få stort nok ordinært boliglån til å kjøpe en nybygget bolig av dem, selv om man er i stand til å betjene lånet.

Husbanken har en støtteordning for slik boligbygging, men den er begrenset i omfang. Man har også innført en ordning med kommunale startlån til privatpersoner i samarbeid med Husbanken mange steder. Da kreves typisk at man allerede er bosatt eller har fått fast jobb i kommunen, før man søker. Man er heller ikke garantert positivt

svar. At man stadig lesar og høyrer om personer som støter på problem med å få lån i distriktskommunar, tyder på at dagens ordningar ikkje er gode nok. Problemene forsterkes av at det flere steder er lite brukte boliger til salgs i markedet. Det skyldes blant annet at brukte boliger ofte kan bli værende i familier og i stedet benyttet som ferieboliger sidan gevinsten ved salg er liten for arvingene. Mange kommuner har heller ikkje et fungerende leiemarked av en viss størrelse, som også kunne bidratt til løsningsar.

Mange steder, spesielt i Troms og Finnmark, er i dag mangel på arbeidskraft det største problemet. Jobbene finnes, men man får ikkje folk til å ta dem blant annet fordi det er vanskelig å skaffe seg bolig. Å løse dette problemet er en nøkkel i å dempe flyttestrømmen inn til byer og ta hele landet i bruk.

Svar:

Regjeringa vil leggje til rette for at folk kan bu i heile landet. Då er tilgang på eigna bustader avgjerande. Mangel på eigna bustader kan vere eit reelt hinder for vekst i distriktskommunar, og ein flaskehals for rekruttering.

Det kan vere fleire årsaker til at det ikkje blir bygd nok eigna bustader i einskilde kommunar i distrikta. Ein mogleg årsak er, som stortingsrepresentant Geir Jørgensen peikar på, at marknadsverdien på bustader mange stader gjer det vanskelegare å få lånefinansiering i distrikta enn i meir sentrale område.

I område med liten likviditet i bustadmarknaden, kan det vere ei utfordring at marknadsverdien på nye bustader er lågare enn byggjekostnadane. Finansdepartementet har sidan 2015 sett rammer for utlånspraksis for bustadlån, som fastset vilkår for kor mykje ein kan låne mellom anna ut frå inntekt og gjeldsgrad. Forskrifta slår også fast at nedbetalingslån med pant i bustad på innvilgingstidspunktet ikkje skal overstige 85 prosent av eit forsvarlig verdigrunnlag for bustaden, som ikkje kan vere høgare enn markedsverdien fastsett ut frå ei forsiktig vurdering. Samstundes kan det enkelte finansforetaka innvilge lån som ikkje oppfyller eit eller fleire av krava i forskrifta for inntil 10 prosent av verdien av innvilga lån med pant i bustad kvart kvartal. Oslo har ei eiga grense.

Fleksibilitetskvotene gir bankane rom til å innvilge lån i distrikta som går utover krava i forskrifta. Bankane utnyttar om lag ⅔ av kvotene utanfor Oslo. Utlånsforskrifta skal bli evaluert i år. Finansdepartementet har bedd Finanstilsynet om å gi råd om behovet for endringar i forskrifta innan 3. oktober 2022. Rådet skal mellom anna innehalde ei vurdering av korleis regulering av utlånspraksisen til bankane påverkar ulike grupper låntakarar i heile landet. Forslaget til Finanstilsynet vil bli sendt på høyring.

Vi har ikkje éin bustadmarknad i Noreg. Det er store geografiske forskjellar, og utfordringsbildet varierer mellom ulike delar av landet. Denne regjeringa er oppteken

av at det er kommunane sjølve som veit kor skoen trykker. Løysingane ligg i å lytte til kommunane og gje dei føresetnader og rammevilkår for sjølve å kunne ta ei aktiv bustadpolitisk rolle. Verkemidla vi har, må bli betre tilpassa forskjellane omkring i landet. Det som verkar ein stad, verkar ikkje nødvendigvis i nabokommunen.

Regjeringa vil gje kommunane ei styrkt rolle i arbeidet med å jamne ut både sosiale og geografiske forskjellar i bustadmarknaden. Samstundes skal Husbanken få ei større rolle og eit breiare samfunnsoppdrag enn i dag. Husbanken har allereie fleire verkemiddel for å auke tilgangen på eigna bustader i distriktskommunar. I tillegg til å bidra med informasjon og kompetanse, gjev Husbanken lån som skal bidra til å nå bustadpolitiske mål som elles ikkje ville blitt nådd. Husbanken kan, etter ei individuell vurdering, gje høgare utmåling av lån i kommunar der private bankar i liten grad gjev lån, fordi marknadsverdien av nybygde bustader er lågare enn byggjekostnadane. I tilleggssproposisjonen til statsbudsjettet for 2022 auka regjeringa låneramma til Husbanken med 2 milliardar kroner.

Lån til utleigebustader og lån til bustadkvalitet er særleg relevante. I tillegg kan kommunane gje startlån til kjøp av bustad dersom bustadsituasjonen er til hinder for mogelegheitene til å arbeide i kommunen, eller hindrar utvikling av det lokale næringslivet. Det er ikkje eit krav etter forskrifta at ein allereie bur eller har fått fast jobb i kommunen, men kommunen kan ha eigne retningslinjer.

Våren 2024 vil regjeringa leggje fram ei melding til Stortinget om ein heilskapleg bustadpolitikk. Eg er oppteken av at vi ser heile det bustadpolitiske verkemiddelapparatet i samanheng. Meldinga vil gje Stortinget høve til å drøfte bustadpolitiske problemstillingar grundig, og sjå dei i samanheng med kvarandre.

SPØRSMÅL NR. 2660**Innlevert 16. august 2022 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 26. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Fører kollapsen på Tretten bru i Gudbrandsdalen til at statsråden vil snu og nå være med på å bidra til umiddelbare bevilgninger og prioriteringer sånn at arbeidet med flere av broene i Østfold, deriblant Sarpsbru, kanalbroen i Moss og Kjøkøysund bru kan forseres?

BEGRUNNELSE:

Statsråden og regjeringen har gjennom diverse spørsmål fra undertegnende nektet å bidra med egne statlige midler til bla. ny Sarpsbru i Sarpsborg, kanalbroen i Moss og Kjøkøysund bro i Fredrikstad på vei til Hvaler. Dette er broer som er i meget dårlig stand og det haster å få bygget nye. Statsråden har hele tiden vist til at dette må Viken fylkeskommune håndtere, men Viken fylkeskommune som også er styrt av statsrådets parti vil ikke prioritere midler og/eller prioritering til at disse broene kan bli bygget raskest mulig, uten bompenger. Gjennom lang tid har det blitt hevdet at Tretten bru i Gudbrandsdalen var i forsvarlig stand, noe som ikke viste seg å være korrekt. Når en vet at de nevnte broene i Østfold er i meget dårlig forfatning lurte jeg derfor på om statsråden nå vil endre sitt tidligere standpunkt om ikke å bidra til disse broene.

Svar:

Bruer på fylkesvei forvaltes og eies av fylkeskommunen. Det er opp til fylkeskommunen selv å prioritere samferdselsprosjekter på sine fylkesveier.

Tretten bru er for øvrig av en helt annen type konstruksjon enn bruene spesifikk nevnt i spørsmålet, og det er ikke funnet annen sammenheng mellom hendelsen på Tretten og behovene Viken fylkeskommune søker å møte ved å planlegge disse nye bruene i Østfold.

Til informasjon har Statens havarikommisjon overtatt ansvaret for granskningen av hva som skjedde når Tretten bru kollapset og det pågår arbeid både med opprydding for å få åpnet E6 og for å få plass midlertidig bru.

Når det gjelder bevilgninger til fylkesvei utover det som fordeles over Kommunal- og distriktsdepartementet budsjett og fylkeskommunenes egne midler, forvalter Statens vegvesen i dag enkelte tilskuddsordninger til fylkesveier. I denne sammenheng kan nevnes en ordning øremerket til oppgradering av fylkesveier for tømmertransport (Kap. 1320, post 64) og en tilskuddsordning

øremerket til vedlikehold, fornying og utbedring av fylkesveiene (Kap 1320, post 65).

Midlene på post 64 til oppgradering av fylkesveier for tømmertransport blir bl.a. benyttet til oppgradering av enkelte bruer på fylkesveinetten innenfor det såkalte «bruprogrammet». Formålet er å oppgradere disse bruene for tømmertransporten. Midlene skal benyttes til forsterking av bruene som ikke tåler 60 tonn totalvekt. Bruene som representanten nevner er ikke en del av dette bruprogrammet. Midlene som bevilges over post 65 prioriteres av fylkeskommunene selv innenfor kriteriene forsterking av bo- og arbeidsmarkedsregioner og/eller viktige næringsveier.

Jeg vil avslutningsvis vise til at regjeringen har styrket fylkeskommunenes økonomi i statsbudsjettet for innværende år med 900 millioner kroner.

SPØRSMÅL NR. 2661**Innlevert 17. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 23. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden gi et anslag på hvor stort samferdselsbudsjettet måtte være for 2022 og 2023 dersom man, innenfor normal byggeprosess, skulle realisert alle prosjekter som AP og/eller SP mente burde ha oppstart i 2021, 2022 og 2023?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har ved en rekke anledningen forsøkt å skape inntrykk av at NTP har vært urealistisk. Likefullt er det et faktum at i Stortingets behandling av NTP valgte både AP og SP å fremme forslag om raskere oppstart av mange prosjekter.

Svar:

I Stortingets behandling av Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033, jf. Innst. 653 S (2020–2021) redegjorde de ulike partiene på Stortinget for sine prioriteringer innenfor samferdselspolitikken. Jeg minner i den forbindelse om at Arbeiderpartiets og Senterpartiets omprioriteringer var vesentlig mer beskjedne enn Framskrittspartiets forslag om å bruke 400 mrd. kroner mer enn de rammene regjeringen Solberg hadde lagt til grunn.

Regjeringens viktigste prioriteringer i samferdselspolitikken fremkommer av Hurdalsplattformen. Infrastruktur som vei, jernbane, havner, ferger, flyplasser, bredbånd og mobilnett binder Norge sammen og er helt avgjørende for bosetting og arbeidsplasser i hele landet. Økt fremkommelighet og bedre sikkerhet ligger til grunn for vår samferdselspolitikk, slik at folk og varer kommer raskt og trygt frem. Ansattes lønns- og arbeidsvilkår må ivaretas. Det offentlige må sørge for god infrastruktur som skaper levende lokalmiljøer og legger grunnlaget for lønnsomme arbeidsplasser i hele Norge. Fremtidens transportsektor må være klimavennlig, og klimagassutslippene skal reduseres.

Utfordringer internasjonalt og nasjonalt har gitt endrede rammebetingelser for transportpolitikken. Regjeringen redegjorde i Prop. 115 S (2021–2022) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2022 for at det er nødvendig å gjennomgå planene for byggeprosjekter i statlig sivil sektor. Det ble i samme proposisjon varslet at regjeringen også vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering av samferdselsprosjekter i forslag til statsbudsjett for 2023. Målet er å redusere kostnadene til

samferdselsprosjekter, få bedre kostnadskontroll og unngå ytterligere press i norsk økonomi.

Samferdselsbudsjettet har de siste stortingsperiodene hatt en stor vekst, men økte priser på innsatsfaktorer, økt sysselsetting og økte renter gjør det nødvendig å gjøre tøffere prioriteringer på statsbudsjettet fremover. Ny sikkerhetspolitisk situasjon i Europa gjør det nødvendig å prioritere opp forsvar og sivil beredskap, og vi har blant annet behov for å sikre nok ressurser innenfor samferdselsbudsjettet til drift og vedlikehold. Som følge av utfordringer nasjonalt og internasjonalt har regjeringen besluttet at neste nasjonale transportplan skal legges frem ett år tidligere enn ordinær rullering på fire år normalt skulle tilsi. Det innebærer at transportplanen legges frem våren 2024 med virkning for tolvårsperioden fra 2025 til 2036. Den nye transportplanen skal være oppdatert og tilpasset Norges framtidige transportbehov, samtidig som de økonomiske rammene er realistiske.

SPØRSMÅL NR. 2662**Innlevert 17. august 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 23. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Myndigheter i Sverige (der Arbeiderpartiets søsterparti, Socialdemokraterna, har statsministeren) har inngått avtale om å kjøpe ledig privat sykehuskapasitet i Norge for å kutte svenske helsekøer.

Mener statsråden det er logisk at svenske myndigheter kjøper norsk sykehuskapasitet, mens nordmenn venter opp mot to år på å få behandling, og over 200 000 står i behandlingsskø?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har ved flere anledninger utfordret regjeringen til å kjøpe ledig kapasitet ved private sykehus for å kutte ned på helsekøene. For Fremskrittspartiet er det viktigste å gi folk hjelp så raskt som mulig, og sørge for at folk får en normal hverdag uten sykdom, plager og skader. Om det skjer gjennom et privat eller offentlig sykehus er ikke det vesentlige. Det vesentlige er at folk får hjelpen de trenger, og at staten sørger for finansieringen av hjelpen.

Som følge av pandemien har Norge et stort etterslep på sykehusbehandlinger, og helsekøene har blitt lange. Det samme gjelder i Sverige. Norske private aktører har sagt seg villig til å hjelpe det offentlige helsevesenet med avlastning både under og etter pandemien, men regjeringen har konsekvent takket nei. For dem er det viktigere hvilken logo helsepersonellet har på skjorten, enn å hjelpe folk som trenger helsehjelp.

Som følge av de lange helsekøene har stadig flere tegnet privat helseforsikring. Dersom trenden fortsetter vil man nå over en million nordmenn med privat helseforsikring innen få år. Dette skaper et A- og B-lag i helsesektoren. Fremskrittspartiet mener folk må få behandlingen de trenger, enten det er av private, ideelle eller i det offentlige, men at staten alltid skal ta regningen.

Svar:

Helseregionenes kjøp av helsetjenester fra private aktører utgjorde over 16 milliarder kroner i 2020. Dette inkluderer både ideelle og kommersielle samarbeidspartnere. Private aktører yter med andre ord et vesentlige bidrag i den offentlige spesialisthelsetjenesten. Regjeringen er positiv til at helseforetakene samarbeider med private aktører, så lenge samarbeidet skjer på vår felles helsetjenestes premisser. Vi ønsker ikke at private aktører skal kunne etablere seg fritt, og tappe lokalsykehus for ressurser – slik vi har

sett eksempler på med fritt behandlingsvalg-ordningen. Samarbeid med private skal reguleres gjennom langsiktige avtaler hvor behandlingskvalitet for pasientene vektlegges. Helseregionene skal til enhver tid sørge for tilstrekkelig kapasitet, enten gjennom etablering av egne tilbud eller gjennom avtaler med private.

Representanten viser til at en kommersiell leverandør av helsetjenester i Norge har inngått en avtale med en svensk region om leveranse av enkelte tjenester. Private aktører står fritt til å selge sine tjenester til den de vil. Det som er viktig for meg er å sikre norske pasienter gode og tilgjengelige tilbud. Særlig de mest sårbare pasientene som har behov for akutt hjelp og gode, tverrfaglige døgn-tilbud. Det er ikke et mål i seg selv at private aktører skal få fylt opp sin kapasitet på det offentliges regning.

Jeg mener dessuten at representanten sprer unødvendig frykt når han viser til at «nordmenn venter opp mot to år på å få behandling, og over 200 000 står i behandlingsskø». Gjennomsnittlig ventetid i 2021 var 61 dager. 90 prosent av pasientene ventet kortere enn 4 måneder. Antallet pasienter som til enhver tid venter på å få startet opp sin behandling i spesialisthelsetjenesten har ligget på om lag 200 000 over lang tid – også før pandemien og mens Fremskrittspartiet satt i regjering. Det har vært noe økning som følge av pandemien, og i første tertial 2022 var antallet ventende 228 500.

SPØRSMÅL NR. 2663**Innlevert 17. august 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 24. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren si noe mer om når lokalsamfunnet vil få en midlertidig bru på plass og vil ministeren iverksette noen krisetiltak for å sørge for at lokalsamfunnet, næringsliv og andre får en trygg ferdsel over Lågen i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Tretten bru ble bygget i 2012. Som vi alle kjenner til kol-lapset denne brua 15. august i år.

Brua som gikk over elva Lågen, binder sammen lokalsamfunnet, det er både husholdninger og næring på begge sider av Lågen. Offentlige tjenester, som skole, legekontor ligger på Sørsida av elva.

Daglige kjøretøypasseringer: 1500, både skolebuss, personbiler og tungtransport.

Lokalt har brukollapsen store konsekvenser:

- lokalsamfunnet er delt i to.
- stengt E6 (deler av brua ligger på E6) Dette fører til økt trafikk gjennom Tretten sentrum. En fylkesveg som ikke er beregnet for så mye trafikk og tungtrafikk.
- inntil 25 minutters ekstrakjøring for skoleelever og bhg. barn, samt folk som skal til arbeid. Det er 61 skoleelever som må påregne denne ekstra kjøring. I tillegg er det barnehagebarn.
- offentlige tjenester som hjemmetjenesten har fått utfordringer med ekstra kjøring.
- næringslivet mer tid til ekstra transport og økte driftskostnader (drivstoff).

Tretten samfunnet er ellers utsatt for flomfare.

Riving av brua starter i dag, 17.8.

Det er ingen som har gitt Øyer kommune en konkret dato for når en midlertidig bru skal legges. Heller ikke når en ny permanent bru kommer.

Fylkeskommunen eier brua. Statens vegvesen har bygget brua. Den er ikke forsikret – fylkeskommunen må lånefinansiere ny bru.

Det er veldig viktig for lokalsamfunnet at en midlertidig bru kommer på plass raskt.

Svar:

Innlandet fylkeskommune har satt ned en tverrfaglig prosjektgruppe for å få plass en midlertidig bru. Arbeidet følges opp videre i samarbeid med blant andre Stats-

forvalteren og Statens vegvesen. Målet er å få på plass en midlertidig bruløsning så snart som mulig.

Det er flere avhengigheter mellom arbeidene med å fjerne eksisterende bru, sette opp midlertidig bru og klargjøre for å etablere en ny permanent bru. Fremdriften i rivnings- og etterforskningsarbeidet påvirker fremdriften i arbeidet med å etablere midlertidig bru.

Dette, samt behov for grundig planlegging og prosjektering, fører til at Innlandet fylkeskommune og Statens Vegvesen pr i dag ikke kan gi et nøyaktig estimat på når midlertidig bru er på plass.

Oppsetting av en midlertidig bru er et krevende arbeid som krever grundige vurderinger av blant annet trafikale løsninger, trafikkikkerhet, vannmiljø, vannlinjer mm. Midlertidig bru skal være trafikkikker og tilpasset trafikken som går over Lågen på Tretten, herunder næringstransport, persontrafikk, kollektivtransport og gående/syklende. En midlertidig bru må dimensjoneres slik at den kan brukes over en lengre periode og tåle varierende vannstand i Lågen, også flom.

Det er vanskelig å sikre at Tretten kan få ei midlertidig bru i hele perioden fram til ei ny, permanent bru er ferdig bygget. Selv om vi finner en god løsning for å sette opp ei midlertidig bru som tåler en større flom, er det ikke sikkert at den kan stå i hele byggeperioden. Dette avhenger blant annet av hvor den nye Tretten bru skal plasseres. Framkommeligheten på E6 forbi Tretten vil bli påvirket av arbeidet med å fjerne dagens bru og etablering av en midlertidig bru.

Når eksisterende bru er fjernet og midlertidig bru er satt opp, vil arbeidet med å planlegge en ny permanent bru på Tretten starte.

SPØRSMÅL NR. 2664**Innlevert 17. august 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 26. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

I Aftenposten 17.08.22 kunne me lesa om den norske ambassaden i Yangon som leigde rom for sine tilsette på Hotel Lotte, og at inntektene på hotellet går til å finansiera militærjuntaen i Myanmar.

Vil utanriksministeren avslutta kontrakten med Hotel Lotte og gå gjennom andre kontraktar ved ambassaden i Yangon med kritisk blikk for å unngå vidare norsk finansiering av militærregimet, og dersom det vert vurdert slik at det ikkje finst gode alternativ til hotellet, vil utanriksministeren gjera aktsemdsvurderingane opne og tilgjengelege?

GRUNNGJEVING:

Militærjuntaen har styrt Myanmar i eit og eit halvt år med hard hand og det vert rapportert om grove overgrep mot sivilbefolkninga. Sporadiske fordømmingar av kuppma-karane er ikkje tilstrekkeleg. Noreg og resten av det inter-nasjonale samfunnet må sanksjonera juntaen politisk og økonomisk og støtte den modige demokratirørsla.

Svar:

Norge har helt siden militærkuppet 1. februar 2021 hatt en tydelig og kritisk stemme til kuppmakerne og militærets brutale maktovertagelse. Norges arbeid for demokrati og menneskerettigheter i Myanmar er også blitt høyere prioritert og forsterket, etter at alt samarbeid med myndighetene i Myanmar ble frosset og avsluttet. Tett kontakt

med demokratibevægelsen og sivilt samfunn i Myanmar er kjernen i det norske engasjementet i landet. Dette er kun mulig fordi vi, til tross for en meget krevende sikkerhetssituasjon, fortsatt har flere norske diplomater til stede ved ambassaden i Yangon. Dersom vi skal kunne fortsette dette viktige arbeidet, noe vi vet demokratibevægelsen og sivilt samfunn ønsker, må vi kunne gi våre medarbeidere en trygg bosituasjon. Som arbeidsgiver må vi sette sikkerheten til våre ansatte først.

Å drive ambassader i konfliktområder utsetter oss for vanskelige dilemmaer. Det er tilfellet i Myanmar og flere andre land. Det aller meste av eiendom, infrastruktur og foretak i Myanmar eies av militæret eller av personer med sterke bånd til militæret. Ambassaden er svært klar over dette, og jobber for å finne alternativer der det er mulig og forsvarlig. Det må likevel erkjennes at det er umulig å være tilstede i Myanmar uten å legge igjen penger som kommer regimet til gode. Dette gjelder for diplomater, FN-ansatte og ansatte i frivillige organisasjoner.

Det gjøres løpende vurderinger rundt den norske tilstedeværelsen i Myanmar, inkludert hvilke konkrete løsninger som velges for å ivareta sikkerheten til våre utsendte. Bruken av det koreansk-eide Hotel Lotte har vært, og er fortsatt, basert på sikkerhetshensyn. Det er utfordringer på eierskapssiden, men hotellet fremstår som det tryggeste alternativet for våre ansatte. Så lenge Yangon forblir en risikoutsatt by, og inntil et like sikkert alternativ dukker opp, foreligger det ikke planer om å avslutte avtalen med hotellet.

SPØRSMÅL NR. 2665**Innlevert 17. august 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen****Besvart 26. august 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

Hvilke vurderinger ligger bak når Landbruksdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet ba Statsforvalteren

i Troms- og Finnmark om å heller gjennomføre en reinvelling, frem for å utbetale driftstilskudd og siidaandelstil-

skudd til reindriftsutøverne i Finnmark, og mener ministeren at det er en riktig prioritering?

BEGRUNNELSE:

Mange reineiere i Finnmark har denne sommeren måtte vente lenge på å få utbetalt driftstilskudd. Denne uken kunne i Finnmark avsløre at grunnen til at reindrifts-samene ikke har fått utbetalt sine driftstilskudd, er fordi Statsforvalterens reindriftsavdeling i Troms- og Finnmark har brukt opp sitt budsjett på å telle antall rein i distrikt 13 Lågesduottar. Tellinga ble gjennomført under vanskelige forhold under vinterens beitekrise. I følge Statsforvalterens reindriftsavdeling ble avgjørelsen tatt i samråd med Landbruksdirektoratet og Landbruks- og matdepartementet.

Kostnadssprekken har gjort at reindriftsutøvere ikke har fått utbetalt driftstilskudd som var forespeilet utbetalt i begynnelsen av juli, da pengene heller var brukt på reintelling. Mange har måtte gå over sommeren uten å få tilskuddet utbetalt. Dette har satt næringsutøvere og deres familier i en uholdbar situasjon, da regninger og inkasso ikke nødvendigvis venter på at driftstilskudd skal utbetales.

I tillegg til manglende utbetaling av driftstilskudd, har budsjettoverskridelsene ført til at saksbehandling hos Statsforvalteren, og andre lovpålagte oppgaver har stoppet opp. Blant annet har planlagte utbedringer av reingjerder ved landegrensene har stoppet opp. Dette har ført til vanskeligheter på grensa mellom Norge og Finland i Indre-Finnmark, og i Pasvikdalen i Øst-Finnmark har reineiere mistet rundt 80 dyr over til russisk side av grensa.

Svar:

For å sikre en bærekraftig utnyttelse av reinbeitene og dyrevelferden er det satt en øvre grense på hvor mange rein man kan ha på beite. Gjennom tellinger kan man kontrollere at antall rein er innenfor det som er fastsatt, og tellingene er derfor en viktig del av ressursforvaltningen.

Jeg vil understreke at det ikke er riktig at tellingen av rein i reinbeitedistrikt 13 i Troms og Finnmark er gjennomført på bekostning av tilskudd til siidaandeler og reinlag. Dette finansieres over ulike budsjettkapittel. Bevilgningen til tilskudd til siidaandeler og reinlag for 2022 ligger fast slik avtalepartene fremforhandlet Reindrifts-avtalen 2021/2022, og i henhold til Stortingets vedtak.

Behandlingen av tilskudd til siidaandeler og reinlag i Troms og Finnmark vil bli ferdigstilt i løpet av september, og innvilgede tilskudd vil bli utbetalt i henhold til den bevilgningen som er vedtatt av Stortinget for 2022.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark gjennomførte vinteren 2022 tvangstelling av rein i reinbeitedistrikt 13.

Tellingene ble gjennomført som tvangstiltak etter at enkelte siidaandeler i distriktet nektet å samarbeide i den planlagte offentlige tellingen. Tvangstelling vil ha høyere kostnader enn en ordinær offentlig telling. Dette fordi Statsforvalteren må gjennomføre oppgaver som reinbeitedistriktet selv normalt utfører, slik som å få samlet og gjetet reinen og drevet den inn i gjerdet for telling.

Den totale kostnaden ved tvangstellingene overstiger den vedtatte bevilgningen til reindriftsforvaltning i 2022. Denne overskridelsen får konsekvenser, og vil blant annet medføre at det planlagte vedlikeholdet av grensegjerder ikke kan gjennomføres i 2022.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark skal oversende endelig rapport fra tvangstellingene 1. september. I etterkant av dette har jeg avtalt et møte med Statsforvalteren i Troms og Finnmark, leder for Reindriftsstyret og Landbruksdirektoratet for å få en redegjørelse for saken.

SPØRSMÅL NR. 2666**Innlevert 14. august 2022 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 25. august 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Når vil regjeringen ta en beslutning og sikre et fullverdig test og øvingscenter for beredskap mot akutt forurensing på Fiskebøl i Vesterålen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen besluttet i tidligere år å bestille en ny vurdering omkring planene for test- og øvingscenteret i Fiskebøl, som etter opprinnelig plan hadde byggestart i 2023. Regjeringen ba om en vurdering av om planene for senteret enten kunne nedskaleres eller flyttes til Horten ved Oslofjorden.

Vurderingen ble avgitt på forsommeren. Til Bladet Vesterålen uttalte jeg meg om at null-alternativet (Solberg-regjeringens plan for Fiskebøl) må være et opplagt valg etter det som fremkommer i den ekstra vurderingen som Støre-regjeringen har bestilt. Det er ingen andre alternativ som gir en forsvarlig og god nok beredskap i arktiske strøk på dette området. På spørsmål fra Bladet Vesterålen til departementet om når de ville ta en beslutning, ble det opplyst at det er ferietid.

I mellomtiden har en rekke aktører fra en samlet region, på tvers av partigrenser, gitt klart uttrykk for at det kun er den opprinnelige planen fra Solberg-regjeringen som er akseptabel, og at alternativene med nedskalering eller flytting til Horten bør forkastes. Et brev i den anledning ble undertegnet av Hadsel kommune, Vågan kommune, Lofotrådet, Vesterålen regionråd, Nord universitet, Universitetet i Tromsø, Nordlaks, MRC, Egga utvikling, LoVe IUA, Polarbase, LoVe miljøbase, LoVe Mar, NorLense og NHO Arktisk.

Regjeringen bør snarest ta en beslutning i saken og skape trygghet om at test og øvingscenteret på Fiskebøl skal realiseres.

Svar:

Jeg understreker at regjeringen er opptatt av å sikre en god oljevernberedskap i hele landet og legge til rette for å etablere fasiliteter for å videreutvikle beredskapsutstyr som er tilpasset arktiske områder. Dette må imidlertid gjøres på en økonomisk forsvarlig måte.

Kostnadsanslagene for dette prosjektet er nå mer enn 30 pst. høyere enn i de første beregningene som Kystverket og daværende Senter for oljevern og marint miljø leverte høsten 2020. I tiden vi nå er inne i er det svært viktig å føre

en ansvarlig økonomisk politikk. Kystverket ble derfor gitt et tilleggsoppdrag for å vurdere muligheter for å holde kostnadene nede i dette prosjektet, slik alle underliggende etater har blitt bedt om å gjøre for kostnadskrevende prosjekter.

Før sommeren leverte Kystverket en vurdering av en trinnvis utbygging og nedskalerte løsninger av en etablering på Fiskebøl, samt oppdaterte kostnadsanslag for utbygging av Kystverkets testfasiliteter i Horten.

Vurderingen gjennomgås nå i departementet. Jeg har stor forståelse for ønsket om å komme i gang med å etablere test- og øvingsfasiliteter på Fiskebøl, og registrerer at det er et stort engasjement i saken fra en rekke aktører i regionen. Jeg ønsker også en rask avklaring i saken, og jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte så snart vurderingen er slutført.

SPØRSMÅL NR. 2667**Innlevert 18. august 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 26. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvilke innkvarteringsmuligheter vurderte Utenriksdepartementet før departementet forlenget leien av to leiligheter i hotell Lotte i Yangon, og hvilke kriterier lå til grunn for å ikke velge et annet alternativ?

BEGRUNNELSE:

Viser til sak i Aftenposten onsdag 17. august, som avslører at den norske ambassaden i Myanmar to uker etter julaf-tenmassakren ved Mo So underskrev to nye kontrakter om videre leie av leiligheter i luksushotellet Lotte i Yangon. UD bekrefter til Aftenposten at siden juntaens militærkupp i landet 1. februar 2021 har Norge avtalt å betale til sammen 3,7 millioner kroner for innkvarteringen.

Hotell Lotte eies av det koreanske konsernet Posco International, som står på den britiske Burma Campaigns svarteliste og ifølge Human Rights Watch bidrar til store inntekter til juntaen. Tomten hotellet står på, eies av Generalkvartermesterens kontor, en avdeling i militæret som står for anskaffelser av våpen og materiell og ifølge britiske myndigheter

«bidrar direkte til alvorlige menneskerettighetsbrudd og undertrykkelse av sivilbefolkningen».

UD begrunner til Aftenposten valget av junta-tilknyttet innkvartering med sikkerheten til de ansatte, da «Lotte vurderes som et av de tryggeste stedene å bo i Yangon». Hensynet til ambassadepersonellets sikkerhet er et ærbart mål. Publikum eller folkevalgte kan imidlertid ikke vurdere gehalten i UD's konklusjon uten å vite forutsetningene for konklusjonen. UD svarer ikke Aftenposten på om andre hoteller ble vurdert, hvilke hoteller det i tilfelle er snakk om, ei heller på om det ble gjort særlige vurderinger av eierskapsforholdene i Lotte.

Til Aftenposten uttrykker både Anna Roberts i Burma Campaign og professor Kristian Stokke med Myanmar som fagfelt at det finnes alternativ innkvartering med færre koblinger til juntaen.

Saken kan definitivt sies å ha følger for Norges renomé, som allerede har blitt hardt prøvet i Myanmar etter Oljefondets investeringer i sin tid i Adani Ports og Telenors salg av sine operasjoner til M1 Group, hvor en lokal eier med angivelig tette bånd til juntaen endte med 80 prosent av aksjene.

Svar:

Norge har helt siden militærkuppet 1. februar 2021 hatt en tydelig og kritisk stemme til kuppemakerne og militærets brutale maktovertagelse. Tett kontakt med demokrati-bevegelsen og sivilt samfunn i Myanmar er kjernen i det norske engasjementet i landet. Dette er kun mulig fordi vi, til tross for en meget krevende sikkerhetssituasjon, fortsatt har flere norske diplomater til stede ved ambassaden i Yangon. Dersom vi skal kunne fortsette dette viktige arbeidet, noe vi vet demokrati-bevegelsen og sivilt samfunn ønsker, må vi kunne gi våre medarbeidere en trygg bosituasjon. Som arbeidsgiver må vi sette sikkerheten til våre ansatte først.

Det gjøres løpende vurderinger rundt den norske tilstedeværelsen i Myanmar, inkl. hvilke konkrete løsninger som velges for å ivareta sikkerheten til våre utsendte. Bruken av det koreansk-eide Hotel Lotte er basert på sikkerhetshensyn. Det er utfordringer på eierskapssiden, men hotellet fremstår som det tryggeste alternativet for våre ansatte.

Det har blitt vurdert andre alternativer enn Lotte, og da hovedsakelig leilighetshoteller i Yangon, som ikke ligger for langt fra ambassaden. Et par eksempler kan nevnes. Det som benyttes mest av utenlandske diplomater i tillegg til Lotte er Shangri-La. Dette ble ikke regnet som et godt alternativ da det har vært utsatt for tilsvarende kritikk som Lotte for tilknytning til militæret. Det ligger dessuten lenger unna ambassaden. Et nærmere beliggende leilighetshotell ved navn Sakura, som ambassaden benyttet tidligere, har også blitt vurdert, men der har det vært både skyteepisoder og bombeeksplosjoner tidligere i vår, så det regnes ikke for sikkert nok.

Å drive ambassader i konfliktområder utsetter oss for vanskelige dilemmaer. Det er tilfellet i Myanmar og flere andre land. Det aller meste av eiendom, infrastruktur og foretak i Myanmar eies av militærregimet eller av personer med sterke bånd til regimet. Ambassaden er svært klar over dette, og jobber for å finne alternativer der det er mulig og forsvarlig. Det må likevel erkjennes at det er umulig å være tilstede i Myanmar uten å legge igjen penger som kommer regimet til gode. Dette gjelder for diplomater, FN-ansatte og ansatte i frivillige organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 2668**Innlevert 18. august 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 26. august 2022 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Mener statsråden med dette at Kystvakten i større grad enn før vil benytte Ramsund orlogsstasjon som base, og vil dette i så fall medføre redusert aktivitet ved kystvaktbasen på Sortland?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til forsvarsministerens besvarelse på mitt spørsmål av 8. august om infrastruktur og kaiplass på kystvaktbasen på Sortland. Statsråden slår i besvarelsen fast at det pr. i dag ikke pågår eller er planlagt investeringsprosjekter i eiendom, bygg og anlegg ved Sjøforsvarets kystvaktstasjon Sortland relatert til innfasingen av de nye kystvaktfartøyene. Videre viser statsråden til at:

«Forsvaret har opplyst at de håndterer innfasingen av Jan-Mayen klassen med tilgjengelig infrastruktur. Dette omfatter Sjøforsvarets kystvaktstasjon Sortland og sivil infrastruktur i tilknytning til basen, samt Ramsund orlogsstasjon.»

Svar:

Det foreligger ingen planer om redusert aktivitet ved Sjøforsvarets kystvaktstasjon Sortland (SKYS) og økt aktivitet ved Ramsund orlogsstasjon som følge av innfasing av Jan-Mayen fartøysklasse. SKYS er planlagt nyttet som i dag, ved mannskapsbytte og etterforsyning for Kystvakten sine fartøy.

Når det skal gjennomføres planlagt opphold ved kai, vedlikehold eller annen aktivitet som vil gå over en lengre periode, vil det ut i fra operative, økonomiske og praktiske vurderinger, bli vurdert hvor dette skal gjennomføres. Dette er den samme vurderingen som gjøres i dag ved valg av kaifasiliteter.

Det vises forøvrig til svar på skriftlig spørsmål nr. 2591 gitt 15. august 2022.

SPØRSMÅL NR. 2669**Innlevert 18. august 2022 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 29. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Mener helseministeren det er i tråd med politiske styringssignaler og sunn fornuft for øvrig at St. Olavs hospital planlegger å opprette egne avrusingsplasser ved etablering av Senter for psykisk helse, når de samme plassene finnes hos Blå Kors (Lade behandlingssenter) noen få kilometer unna, og som har gitt pasienter et kvalitativt godt tilbud i snart fem tiår?

BEGRUNNELSE:

Det er bred politisk enighet om at private, ideelle aktører i helsesektoren både er ønskelig og viktig for sektoren som helhet. Disse aktørene bidrar med innovasjon, nytenking,

lavere helsekøer og ikke minst lavere kostnader for samfunnet totalt sett.

En av disse aktørene er Blå Kors, som driver Lade behandlingssenter, på Lade i Trondheim. Her har de drevet for ulike pasientgrupper i 45 år. Behandlingssenteret har vunnet avtaler med det offentlige, hvor de har konkurrert på både pris og kvalitet.

Nå har St. Olavs hospital i forbindelse med planleggingen av et nytt senter for psykisk helse planlagt å etablere egne plasser for rusbehandling, til tross for at Lade behandlingssenter tilbyr det samme tilbudet, 3-4 kilometer unna lokasjonen for det nye senteret. Skjer dette vil Lade behandlingssenter måtte legge ned. Vi står da i fare

for å miste verdifull kompetanse og erfaring opparbeidet over mange tiår.

Det synes ikke som det er gjort noen vurderinger av om St. Olavs planer for å «ta hjem behandlingstilbudene for ruspasientene» vil gi mer eller mindre rustjenester for hver krone samfunnet bruker på denne pasientgruppen. Vi vet imidlertid at dette vil erstatte et svært velfungerende avrusningstilbud, med et godt medisinskfaglig miljø og moderne lokaler.

Svar:

Departementet har bedt Helse Midt-Norge RHF om opplysninger for å kunne svare ut spørsmålet. Det regionale helseforetaket opplyser de sammen med St. Olavs hospital HF og NTNU har startet tidligfaseplanlegging av Senter for psykisk helse. Konseptfasen skal ferdigstilles i høst, og det arbeides med å samlokalisere tjenestetilbud innen somatikk, psykisk helsevern og rusbehandling i nytt Senter for psykisk helse med særlig vekt på samarbeid mellom barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Helse Midt-Norge RHF er i tillegg i en pågående samarbeidsprosess med Barne-, ungdoms- og familieetaten når det gjelder vurdering av behov og tjenester for rusbehandling til barn og unge i regionen.

Det er funksjoner organisatorisk underlagt tre klinikker ved St. Olavs hospital HF som planlegges inn i Senter for psykisk helse: Klinikkk for psykisk helsevern - akutt, eldre, barn og unge; Klinikkk for psykisk helsevern - allmenn, rehabilitering og sikkerhet; og Klinikkk for rus- og avhengighetsmedisin. Ved full drift i nytt senter planlegges det med 108 senger, ca. 28 000 polikliniske konsultasjoner og 460 årsverk/490 ansatte. Funksjonene som er planlagt er i dag lokalisert på ulike steder. Foreløpig fremdriftsplan tilsier at Senter for psykisk helse vil kunne tas i bruk i 2028.

Planene innebærer at St. Olavs hospital HF vil bli et samlet og integrert universitetssykehus. Når Senter for psykisk helse står ferdig, vil avrusningsplasser i samme bygg være et viktig bidrag for å gi et forbedret tilbud med økt mulighet for helhetlige og sammenhengende behandlingsforløp for ulike pasientgrupper, herunder pasienter med rusrelaterte sykdommer som ønskes fanget opp i en tidlig fase. Tilgjengelige rusakutt- og avrusningsplasser vil også være et viktig tilbud i pasientsikkerhetssammenheng ved forebygging av overdoser, vold og selvmord.

I oppdragsdokumentet for 2022 har de regionale helseforetakene fått i oppdrag at det skal opprettes basistjenester innen TSB i alle helseforetak. Avrusning faller inn under slike tjenester, jf. Nasjonal alkoholstrategi (2021–2025). Videre er de regionale helseforetakene i tillegg til oppdragsdokument for 2022, gitt i oppgave å gjøre en fornyet helhetlig analyse og framskrivning av behov for tjenester, personell og kompetanse innen psykisk helsevern og TSB.

Helse Midt-Norge RHF opplyser videre at de i 2021/22 gjennomførte en ny anskaffelse innen TSB som ble beholdt private ideelle tilbydere. Det ble anskaffet 92 døgnplasser. Lade behandlingssenter ble tildelt 46 av disse døgnplassene, hvorav 18 døgnplasser for avrusning med tilknyttede polikliniske tjenester. Avrusningsplasser ved Lade behandlingssenter tilbys primært pasienter fra Trøndelag og pasienter ved de offentlige klinikkene og avtaleenheter innen TSB, som er på vei inn i behandling eller som er i pågående pasientforløp.

I styringskrav fra Helse Midt-Norge til helseforetakene i 2022, er foretakene bedt om å involvere de private avtalepartene i arbeidet med vurdering av rett til nødvendig helsehjelp, samtidig som St. Olavs hospital inviterer private samarbeidsleverandører til dialog om samarbeid for å dekke det samlede behovet i opptaksområdet. Denne dialogen vil stå i sammenheng med arbeidet med regional utviklingsplan, regional fagplan/handlingsplan innen TSB og pågående oppdatering av nasjonal framskrivning av tjenestebehovet. Det er et tett samarbeid mellom de offentlige og private TSB-klinikkene i Helse Midt-Norge RHF der de private er representert i regionalt fagledernetverk.

Helse Midt-Norge RHF opplyser i tillegg at hovedformålet med Senter for psykisk helse er å tilpasse omfang og organisering av arbeidet med psykisk helsevern og rusbehandling til fremtidens behov, samt å øke kvaliteten på behandlingen. Som et ledd i arbeidet med økt kvalitet har St. Olavs hospital vurdert om sykehuset skal etablere avrusningsplasser sammen med rusakutt. Det er så langt lagt vekt på samling av tilbud og en økning til 18 senger for akutt og elektiv avrusning. Det er her tatt høyde for framskrivning av behov. Et sentralt tema har vært behovet for samhandling mellom rusfeltet, psykisk helsevern og somatikk, da pasientene kan være delvis avklarte eller uavklarte og ofte har behov for sammensatt behandling.

Som nevnt ovenfor, har Lade behandlingssenter inngått ny avtale med Helse Midt-Norge RHF fra 1. juli 2022 med varighet på 4 år og med opsjon for ytterligere 2+2 år. Selv om det ikke kan gis garantier for en uendret ansvarsfordeling fremover, skulle dette tilsi at private tilbud anses å ha en rolle i fremtidens behandlingstilbud.

Innsatser innen TSB for å forebygge, fange opp og behandle rusrelaterte lidelser, samt tiltak for ivaretagelse av pårørende, har betydning for flere deler av spesialisthelsetjenesten. Jeg legger til grunn at befolkningens behov vil ha stor betydning for St. Olavs hospital HF sin videre innsats og styrking innen rusområdet fremover.

SPØRSMÅL NR. 2670**Innlevert 18. august 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 25. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Norge har blitt EUs største leverandør av gass. De enorme prisene fører til store inntekter for Norge men har dramatiske konsekvenser for land som er avhengig av å importere gass.

Mener statsråden at det er en aktuell løsning som kan vise solidaritet med Europa å pålegge petroleumsselskaper å tegne fastpriskontrakter om gassleveranser under dagens markedspris?

BEGRUNNELSE:

Europa har siden før invasjonen av Ukraina merket hvordan Putin og Russland bruker begrensninger i gasstilførselen til Europa som et våpen. Norge har i denne perioden heldigvis kunnet øke gasseksporten så langt det går.

Likevel har prisene steget til et enormt nivå, som fører til store inntekter for Norge og norske petroleumsselskaper. Enkelte anslag peker på flere hundretalls milliarder mer til Norge. Nå er det stemmer, blant annet David Sheppard i Financial Times, som peker på om ikke Norge bør gjøre justeringer i gasseksporten. I en artikkel han skriver trekkes muligheten for å tegne langsiktige fastpriskontrakter, som likevel kan være godt over en historisk snittpris, fram som et alternativ. Dagbladet har gjengitt Sheppard i en artikkel.

Svar:

Vi er inne i en krevende tid. Covid-pandemien ga hele verdensøkonomien et sjokk, først med raskt innføring av smitteverntiltak i 2020, så med en rask økonomisk vekst når verden åpnet opp igjen i løpet av 2021. På toppen av dette kom Russlands uakseptable krigføring i Ukraina.

Energibruk og økonomisk aktivitet henger nært sammen. Den raske økonomiske veksten i 2021 betydde en sterk vekst i etterspørselen etter kull, olje og gass og andre råvarer. Lagrene som var bygd opp som følge av den økonomiske nedgangen under pandemien ble raskt bygd ned. De gradvis strammere markedene medførte prisøkninger. Ved slutten av 2021 så man rekordhøye gasspriser i Europa. Også olje- og kullprisene var svært høye i et historisk perspektiv. De høyere energiprisene gir økt egeninteresse av å øke produksjonen, investere mer i produksjonskapasitet og redusere energibruk. Prisøkningen var ikke forbeholdt energisektoren alene, en opplevde tilsvarende situasjon for andre råvarer, mat og også mange andre varer.

Slik norsk petroleumsvirksomhet er organisert, er det selskapene som på kommersiell basis driver leting, utbygging og drift. En del av dette er å markedsføre og selge den olje og gass de produserer fra sin norske feltportefølle. Equinor avsetter statens olje og gass under SDØE-ordningen sammen med sin egen produksjon. Hvert selskap markedsfører og selger sin produksjon på kommersielle vilkår i henhold til den salgsstrategi de har valgt. Det norske systemet er ikke til hinder for at aktørene kan inngå fastpriskontrakter så lenge de er inngått på kommersielle vilkår.

Langsiktige kontrakter med indeksering mot alternative brensler som olje var en sentral del av oppbyggingen av det norske gasssystemet. Slike kontrakter ga økt trygghet for selskapene som investerte i produksjons- og transportinfrastruktur om at anleggene ville bli lønnsomme. Slike langsiktige kontrakter har ikke vært ønsket av EU de siste drøye 20 årene. I stedet har EU sett seg tjent med å etablere et spotmarked med gass-mot-gass-konkurranse fremfor de historiske langsiktige kontraktene. I perioder har det gitt EU-landene lave gasspriser i et internasjonalt perspektiv og i enkelte perioder som nå har det gitt høyere priser.

I den grad gasskunder i Europa og selskaper som produserer gass på norsk sokkel ønsker å inngå langsiktige gasskontrakter på kommersielle vilkår, så står de fritt til det. Jeg legger imidlertid ikke opp til en politikk der petroleumsselskaper på norsk sokkel pålegges å tegne fastpriskontrakter om gassleveranser.

Det viktigste Norge kan bidra med i dagens situasjon, og som også jeg ønsker å bidra til, er å opprettholde en høy produksjon av gass fra Norge også fremover. Selskapene på norsk sokkel produserer i dag for fullt. Jeg opplever at våre venner i Europa er takknemlige for at vi både produserer så mye gass som mulig på kort sikt, og for at vi utvikler ressursene våre slik at Norge kan forbli en betydelig og pålitelig leverandør av gass også etter 2030.

SPØRSMÅL NR. 2671**Innlevert 18. august 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 26. august 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Er måla for reduksjon av NOx gassar for NOx avtalen sin vurderingsperiode 2020-2021 oppfylt, og kva er statsråden si vurdering av måloppnåinga?

GRUNNGJEVING:

I fylgje NOx-avtalen 2018- 2025 tek næringsaktørane på seg ansvar for å redusere dei norske utslappa av NOx gassar mot å få fritak frå NOx avgifta og få finansiering av utslppsreducerande tiltak gjennom NOx – fondet. Utsleppa skal ikkje overstige definerte verdiar og i samråd med Miljødirektoratet og Statistisk Sentralbyrå skal organisasjonane sørge for å framskaffe representative data for vurdering av utslppsfaktorane som nyttast i den norske utslppsrekneskapen. Punkt 4 i avtalen handlar om fristar og korleis kontroll av måloppnåinga skal føregå. Innan 1. mai kvart andre år skal Miljødirektoratet gi partane, Næringsorganisasjonane, NOx – fondet og Skattedirektoratet ei foreløpig vurdering av måloppnåinga i forutgåande toårsperiode. 15. juni same år skal Miljødirektoratet ta endeleg stilling til om næringsorganisasjonane har overhalde måla i miljøavtalen. For perioden 2020- 2021 skulle ei slik vurdering ligge føre innan 15. juni 2022.

Svar:

Avgiften på utslipp av nitrogenoksider (NOx) og miljøavtalen mellom Klima- og miljø-departementet og 15 næringsorganisasjoner om reduksjon av NOx-utslippene, er viktig for å sikre at Norge overholder sine internasjonale forpliktelser om utslppsreduksjoner.

Virksomheter som slutter seg til miljøavtalen får fritak for betaling av NOx-avgift på sine utslipp, samtidig som de i fellesskap påtar seg å overholde miljøforpliktelsene i avtalen. Miljøforpliktelsene er formulert som utslippstak for toårige perioder. Dersom miljøforpliktelsen for en periode ikke overholdes, må virksomhetene etterbetale avgift iht. bestemmelsene i avtalen. I tråd med avtalens bestemmelser og prosedyrer, bekreftet Miljødirektoratet i brev av 7. juni d.å. til Skatteetaten at næringslivet overholdt miljøforpliktelsen for perioden 2020-2021. Utslippene i perioden er beregnet å være 175.134 tonn, mens utslippstaket er 192.510 tonn. Avgiftsfritaket for denne perioden er dermed endelig.

NOx-avgiften og miljøavtalen omfatter store utslppssektorer som kystfarten og petroleums-virksomhet-

en. Det er avgjørende for Norges mulighet for å overholde de internasjonale forpliktelsene at vi reduserer utslippene i disse sektorene. Jeg er derfor glad for at organisasjonene, gjennom Næringslivets NOx-fond, arbeider systematisk for å gjennomføre utslppsreducerende tiltak som er nødvendige for å overholde utslippstakene i miljøavtalen. Næringslivet skal gjennom store omstillinger fremover, og det er viktig at arbeidet med å redusere NOx-utslippene ses i sammenheng med den grønne omstillingen.

Den gjeldende miljøavtalen om reduksjon av NOx-utslippene ble inngått i 2017 for perioden 2018-2025. Klima- og miljødepartementet forlenget i 2022 avtalen med næringsorganisasjonene med to år, til ut 2027. Det er avtalt et nytt utslippstak for de to ekstra årene. Tilleggsavtalen gir rett til avgiftsfritak for årene 2026-2027 først etter godkjenning fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA), hvor saken nå er til behandling.

Norge har i Göteborgprotokollen forpliktet seg til å redusere de samlede årlige NOx-utslippene med 23 pst. sammenlignet med utslippene i 2005. Forpliktelsen gjelder for 2020 og årene deretter. Utslppsregnskapet for 2020 viser at vi overholdt forpliktelsen. Foreløpige utslippstall for 2021 tyder på at vi også overholdt forpliktelsen i fjor.

SPØRSMÅL NR. 2672**Innlevert 19. august 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 29. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

REC solar i Kristiansand og Grenland varsler nå at de kan komme til å stenge ned produksjonen pga. høye strømpriser. Deres produksjon er svært viktig i forbindelse med produksjonen av solceller og noe Norge bør satse mer på. EN industrikraftavtale på linje med det annen kraftkrevende industri har, kan løse situasjonen.

Vil statsråden be Statkraft inngå en slik langsiktig industrikraftkontrakt med REC Solar så vi unngår at de stenger og i verste fall går over ende?

Svar:

Jeg har forståelse for at det kan stilles spørsmål ved kraftkontrakter slik kraftmarkedet er nå hvor mange opplever ekstreme strømpriser. Den internasjonale energikrisen rammer alle og situasjonen er krevende for mange. Vi jobber sammen med partene om tiltak, og planen er at disse tiltakene skal presenteres i september.

Jeg besøkte REC Solar mandag, og oppfordret da både selskapet og kraftselskapene om å forhandle fastprisavtaler. Jeg har også forsikret meg om at slike forhandlinger finner sted. Regjeringen har også et forslag om endringer i

kraftbeskatningen på høring. Forslaget skal legge til rette for flere fastprisavtaler på strøm.

Ifølge Statkraft har selskapet vært i kontakt med REC Solar og ved flere anledninger tilbudt kontrakter, slik det også har fremkommet i pressen. Dette har imidlertid ifølge selskapet ikke resultert i en avtale om salg av kraft til REC Solar. Det har også gjennom pressen blitt kjent at Agder Energi, som Statkraft er medeier i, har tilbudt fastprisavtale til REC Solar. For Statkraft er norsk kraftkrevende industri en svært viktig kundegruppe, og Statkraft har derfor regelmessig kontakt med en rekke potensielle kunder. Statkraft opplyser at langsiktige avtaler med denne kundegruppen gir viktig forutsigbarhet for fremtidige inntekter, og denne forutsigbarheten er viktig også for kraftkrevende industri. Ifølge Statkraft tilbyr selskapet avtaler på markedsvilkår. Kundene må vurdere tilbudet fra Statkraft i lys av hva andre kraftleverandører kan tilby og på bakgrunn av egne vurderinger av fremtidig prisnivå.

Statkrafts inntekter gir grunnlag for bl.a. både ordinær skatt, grunnrenteskatt og utbytte til eier. Disse utbetalingene til staten bidrar til å finansiere viktige goder for fellesskapet over statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 2673**Innlevert 19. august 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 26. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

På hvilken måte mener statsråden at Israels aksjon mot de seks frivillige organisasjoner på i Ramallah er ubegrunnet?

BEGRUNNELSE:

Israelske styrker aksjonerte for kort tid siden mot kontorene til palestinske sivilsamfunnsorganisasjoner i Ramallah. Begrunnelsen fra Israel er at de aktuelle organ-

isasjonene har bistått Folkefronten for Palestinas frigjøring, som blant annet er anklaget for å stå bak flere terrorangrep mot israelske innbyggere. Til Aftenposten sier utenriksministeren 18. august 2022 at:

«Norge har vært tydelig på at beslutningen om å terrorliste de seks frivillige organisasjonene måtte underbygges med tilstrekkelig dokumentasjon. Det materialet vi har mottatt fra Israel er etter vårt syn ikke tilstrekkelig til å begrunne terrorlistingen av de seks organisasjonene. Dette har vi formidlet til israelske myndigheter».

Svar:

Jeg tar den israelske beslutningen om å terrorliste seks palestinske sivilsamfunnsorganisasjoner på dypeste alvor. Norge har siden oktober i fjor hatt kontakt med israelske styresmakter, sivilsamfunnsaktører, FN og andre givere om saken. Norge har i dialogen med israelske myndigheter vært tydelig på at beslutningen om å terrorliste de seks frivillige organisasjonene måtte underbygges med tilstrekkelig dokumentasjon. Det materialet vi har mottatt fra Israel er etter vårt syn ikke tilstrekkelig til å begrunne terrorlistingen av de seks organisasjonene. Dette synet deles av en rekke andre land. Skulle vi få ny informasjon fra Israel, vil vi gjøre en ny vurdering på det grunnlaget.

Derfor er Norge og flere andre land er opprørt over at israelske sikkerhetsstyrker har gjennomført razziaer mot kontorene til palestinske menneskerettighets- og sivilsamfunnsorganisasjoner i A-området i Ramallah, inklud-

ert Al Haq, som Norge har støttet i mange år. Disse organisasjonene gjør et viktig arbeid for å forsvare palestineres menneskerettigheter overfor israelske og palestinske myndigheter.

Jeg er også dypt bekymret over påfølgende rapporter om at organisasjonenes ansatte og deres familier utsettes for trusler. Dette er uakseptabelt. Arbeidet for å fremme og verne om menneskerettigheter må kunne utføres fritt og trygt, uten hindringer og trusler.

Norge har gjennom flere år lagt ned en betydelig innsats for å bygge opp og styrke det palestinske sivilsamfunnet. Norge vil fortsette vårt samarbeid med og støtte til sivilsamfunnet i de okkuperte palestinske områdene. Et levende sivilsamfunn er viktig for å ivareta og fremme demokratisk utvikling i Palestina og for å støtte opp om en to-statsløsning.

SPØRSMÅL NR. 2674

Innlevert 19. august 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 26. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å sikre økonomien til Sykehusklovnene, og sørge for at de blir en integrert del av omsorg og behandling for barn og unge på sykehus?

BEGRUNNELSE:

Som følge av bortfall av gaveforsterkningsordningen og i dette eksempelet også grasrotandelen, er Sykehusklovnene utsatt for redusert økonomi, og det viktige tilbudet deres står i fare for å måtte reduseres. Sykehusklovnene er med på å unngå bruk av tvang på unge pasienter, og reduserer traumer.

Det er synd at det blir redusert i bidragene til en viktig organisasjon som jobber med et viktig tilbud rettet mot barn med alvorlige sykdommer, og som tilbringer mye tid på sykehus. For mange barn er sykehusklovnene de som gir lys og glede i livene deres, og gjør det lettere å motta behandlinger.

Svar:

Jeg viser til kultur- og likestillingsministerens svar av 15. juni 2022 på spørsmål fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal om Sykehusklovnene og bortfall av gaveforsterkningsordningen og grasrotandelen. Kultur- og likestillingsministeren viste til at Sykehusklovnene er organisert som en juridisk enhet med et organisasjonsnummer, og at staten ikke legger føringer for hvordan frivillige organisasjoner skal organisere seg.

Kultur- og likestillingsministeren viste videre til at det ikke er noe i veien for at en organisasjon kan organisere seg med flere selvstendige lag eller foreninger med egne organisasjonsnumre tilknyttet et sentralløst/sammenlutning.

I brevet heter det også at krav til deltakelse i grasrotandelen er at den enkelte foreningens aktivitet er lokal eller regional. Lokale lag og foreninger som er tilsluttet et sentralløst kan delta i grasrotandelen, det inkluderer blant annet lokale idrettslag og det lokale Røde Kors. Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité og Norges Røde Kors som sentralløst og landsdekkende organisasjoner kan derimot ikke delta i ordningen.

I sitt svar sa kultur- og likestillingsministeren at Sykehusklovnene mottar midler fra merverdiavgiftskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner. Denne bortfaller ikke, og de kan fortsatt søke om midler fra ordningen.

Mange barn har glede av Sykehusklovnenes virksomhet og klovnene bidrar til gode og trygge opplevelser i møter med helsetjenesten. Jeg finner det likevel ikke riktig å ta midler fra sykehusenes pasientbehandling for å kompensere for inntektsbortfallet Sykehusklovnene nå opplever.

SPØRSMÅL NR. 2675

Innlevert 19. august 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 25. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Når ser statsråden for seg å fremme sak for Stortinget om å innføre elektronisk kontroll (såkalt omvendt voldsalarm) ved brudd på besøksforbud?

BEGRUNNELSE:

I vedtak 583 ba Stortinget regjeringen om å fremme forslag om innføring av en ordning med elektronisk kontroll (såkalt omvendt voldsalarm) ved brudd på besøksforbud. Spørsmålsstiller ber om en redegjørelse om fremdriften av lovarbeidet.

Svar:

Tiltak som kan hindre vold mot barn og vold i nære relasjoner er høyt prioritert i regjeringen. Et forslag om å innføre en hjemmel i norsk straffeprosess, som gjør det mulig å ilegge elektronisk kontroll (såkalt omvendt voldsalarm) ved brudd på besøksforbud, har vært på høring. Dette er et viktig forslag som jeg nå arbeider videre med. Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med et lovforslag så fort det lar seg gjøre.

SPØRSMÅL NR. 2676

Innlevert 19. august 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 30. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kommer justis- og beredskapsdepartementet til å be om en evaluering av ordningen med statlig finansiert prøveløslatelse, og når, av hvem og med hvilket mandat skal en slik evaluering eventuelt foretas?

BEGRUNNELSE:

I mai uttalte assisterende direktør i Kriminalomsorgsdirektoratet, Jan-Erik Sandlie, at KDI har anbefalt justis- og beredskapsdepartementet å gjennomføre en bred evaluering av ordningen med statlig finansiert prøveløslatelse. Siden da har det så vidt spørsmålsstiller kan se ikke kommet noe informasjon fra departementet om at en slik evaluering er igangsatt.

Svar:

Både for fengselsstraff og forvaring skal det skje en gradvis overgang til full frihet. Dette skal skje innenfor sikkerhetsmessige forsvarlige rammer som er betryggende for samfunnet og forebygger ny kriminalitet.

Det er dyrt og krevende å ta vare på mennesker som av sikkerhetsmessige grunner ikke kan være ute i samfunnet uten oppfølging, men som samtidig har utfordringer som gjør at de ikke lenger bør være i fengsel. Noen domfelte har av ulike årsaker et stort omsorgsbehov. Tett op-

pfølging av prøveløslatte forvaringsdømte i form av tilrettelegging, behandling og kontroll, er nødvendig og krever ressurser.

Regjeringen er opptatt av å finne funksjonelle løsninger både i justissektoren og i helsesektoren, for å ivareta domfelte, fornærmede og samfunnet på en god måte. Det er derfor ønskelig å evaluere ordningen med statlig finansiert prøveløslatelse av forvaringsdømte. På hvilken måte dette skal gjøres, er til vurdering i departementet.

SPØRSMÅL NR. 2677

Innlevert 19. august 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 25. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre hvor hvordan regjeringen har tenkt å gjennomføre et regelverksarbeid om varsling fra kriminalomsorgen, samt når det er forventet at arbeidet med å gjennomgå regelverket er fullført, og hvordan det skal følges opp?

BEGRUNNELSE:

I vedtak 582 ba Stortinget regjeringen om å «gjennomføre et regelverksarbeid om varsling fra kriminalomsorgen, der hensynet til fornærmede og etterlatte vektlegges sterkere enn det som ligger i dagens regler». Spørsmålsstiller ber om en redegjørelse om fremdriften av gjennomgangen.

Svar:

Jeg viser til anmodningsvedtak nr. 582 av 30. mai 2022, jf. Innst 311 S (2021–2022), jf. Dok. 8 133 S (2021–2022). Vedtaket ble oversendt departementet for oppfølging 9. juni 2022.

Reglene om varsling fra kriminalomsorgen reiser flere prinsipielle problemstillinger og krever en grundig avveining mellom hensynet til vern av fornærmede og etterlatte, og hensynet til domfeltes rehabilitering og personvern. I likhet med Justiskomiteen, Kriminalomsorgsdirektoratet og enkelte interesseorganisasjoner, ser jeg et behov for å gjennomgå reglene om varsel til fornærmede og etterlatte under straffegjennomføring. Jeg kan ikke nå si når departementets utredning av dette vil bli ferdig.

SPØRSMÅL NR. 2678

Innlevert 19. august 2022 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 26. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden legge til rette for at byggestart på hovedentreprisen på Ringeriksporteføljen kan skje i 2024 slik både Nye Veier og statsråden selv har bekreftet er mulig og er statsråden enig i at når så betydelige investeringer gjøres lokalt med basis i et oppdragsbrev fra regjeringen og stortingsbehandling av NTP, så er det minste man bør kunne kreve at det er forutsigbarhet i prosessen fra statens side?

BEGRUNNELSE:

I NTP er det avsatt 6,6 mrd. kr til Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 i første seksårsperiode. Stortinget har også innvilget en driftskreditt på 1 mrd. kr til prosjektet i tillegg til planmidlene i Statsbudsjettet og fylkeskommunens bompengegaranti på 3 mrd. kr.

Det er kjent at Nye Veier gjennom optimalisering av prosjektet har funnet gode innsparingsmuligheter på ca. 3 mrd. kr i forhold til det som lå til grunn ved KS2.

Nye Veier AS har i brev til Samferdselsdepartementet 4. mars i år bekreftet at de er enige med Jernbanedirektoratet om effektmålene for prosjektet som nå kalles Ringeriksporteføljen, og at de er klare til å starte arbeidet med en utbyggingsavtale med mål om ferdigstilling av grunnlaget i løpet av 2022. Dette vil muliggjøre oppstart av hovedanleggsentreprisen i 2024. Imidlertid venter de fortsatt på at SD fastsetter effektmålene i hht. Rammeavtalen mellom NV og SD.

Statsråden har denne våren bekreftet at oppstart for hovedentreprisen er mulig i 2024, jfr. bl.a. svar til Sandra Bruflot 28.04.2022. Imidlertid har signaler fra politisk ledelse i SD denne våren og sommeren sådd tvil om hvorvidt statsråden vil legge til rette for at dette skal skje.

Denne usikkerheten som er skapt av uttalelser fra SD har naturlig nok ført til frustrasjon og bekymring i de berørte lokalsamfunn. Derfor så en rekke Arbeiderparti-ordførere seg nylig tvunget til adressere problemstillingen i et åpent brev til statsråden. Brevet er gjengitt media 30.07.2022.

Jeg er ikke kjent med om statsråden har besvart ordførernes spørsmål.

Jeg forstår godt disse ordførernes frustrasjon over den manglende forutsigbarheten i denne prosessen. Det er nå mer enn 30 år siden Stortinget vedtok at Ringeriksbanen skulle bygges. Det er mer enn 9 år siden et samlet Storting løftet Ringeriksbanen inn i NTP med antatt byggestart i

2018. Nå er prosjektet omsider ferdig planlagt og klart for endelig vedtak i Stortinget.

Avslutningsvis vil jeg minne statsråden på at fremtredende arbeiderpartirepresentanter gikk ut i valgkampen i fjor og garanterte for at en arbeiderpartiledet regjering skulle sørge for byggestart på Ringeriksbanen i 2022.

Svar:

Innenfor de økonomiske planrammene til den nasjonale transportplanen som ble lagt frem i mars i fjor var det tatt høyde for at fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 Skaret-Hønefoss (FRE16) kunne starte opp mot slutten av 2024 eller i begynnelsen av 2025. I transportplanen var det samtidig tatt forbehold om at ressursbruken i det enkelte budsjettår vil bli tilpasset det samlede økonomiske opplegget i statsbudsjettet, innenfor rammene som følger av handlingsregelen og tilstanden i norsk økonomi. Det ble presisert at endringer i det budsjettmessige handlingsrommet fremover vil kunne påvirke innfasing og gjennomføring av planen.

Vi er nå i en situasjon hvor det budsjettmessige handlingsrommet har endret seg betydelig sammenlignet med for bare ett år siden. Regjeringen redegjorde i Prop. 115 S (2021–2022) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2022 for at det er nødvendig å gjennomgå planene for byggeprosjekter i statlig sivil sektor. Det ble i samme proposisjon varslet at regjeringen også vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering av samferdselsprosjekter i forslag til statsbudsjett for 2023. Den nye sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa gjør det nødvendig å prioritere opp forsvar og sivil beredskap. Samtidig er aktiviteten i norsk økonomi høy, med raskt stigende renter og kostnadspress. Dersom regjeringen øker sin pengebruk nå, vil det bidra til å forverre den allerede vanskelige situasjonen for folk. Det krever at regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk, og ikke setter i gang flere prosjekter enn det økonomien kan tåle.

Samferdselsprosjekter er dyre, og det er derfor viktig at vi får mest mulig vei og bane for pengene. Allerede igangsatte prosjekter må naturligvis fullføres. Gitt det trangere handlingsrommet på statsbudsjettene, kommer vi ikke utenom å måtte vurdere om en del prosjekter på planstadiet kan utsettes. Fellesprosjektet på Ringerike vil koste flere titalls milliarder, og er da – sammen med flere andre store prosjekter – naturlig å se nærmere på i denne prosessen. Uansett hvilke utsettelse som eventuelt kom-

mer, må vi fremover i enda større grad se etter løsninger som gir kostnadsreduksjoner, samtidig som fremkomme- lighet og nytte opprettholdes.

I representantens begrunnelse for spørsmålet vises det til et åpent brev fra ordførere langs Bergensbanen. Jeg

besvarte dette brevet gjennom innlegg i Ringerikes Blad 22. august 2022. Avklaringer om fellesprosjektet vil vi komme tilbake til i forslag til statsbudsjettet for 2023, som legges frem i oktober.

SPØRSMÅL NR. 2679

Innlevert 21. august 2022 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 30. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan næringsministeren redegjøre for hvor stor andel av Statkrafts resultat som skyldes inntektssikring og hva som er spekulasjon, og hvordan statsråden fører tilsyn med denne virksomheten?

BEGRUNNELSE:

Til tross for rekordhøye inntekter leverte statseide Statkraft et negativt resultat i andre kvartal 2022. Den viktigste årsaken til dette er urealiserte tap på finansielle kontrakter. Hvor stor andel av Statkrafts tap som skyldes inntektssikring og hva som er spekulasjon fremgår ikke av resultatet. Men selskapet har rene tradingmiljøer som forsøker å tjene penger på å innta spekulative posisjoner i kraftmarkedet.

Til Minerva (18. august) uttalte hedgefondforvalter Peter Chester Warren at Statkraft i praksis driver som et hedgefond, og at "befolkningen blir ufrivillige investorer uten mulighet til å følge med på det som foregår".

Svar:

Statkrafts resultater for andre kvartal i år var preget av høye inntekter fra kraftproduksjonen, særlig på grunn av de høye kraftprisene vi nå ser i Sør-Norge. Selskapet rapporterte også om et tap knyttet til sikringskontrakter for framtidig kraftproduksjon.

Prisene i kraftmarkedet varierer betydelig, og kraftprodusenter søker å redusere risikoen sin gjennom å inngå sikringskontrakter for framtidig produksjon. Statkraft opplyser at risikostyring for selskapets kraftverk i Norden vurderes samlet og er basert på en kombinasjon av langsiktige avtaler med kraftkrevende industri og posisjoner i det finansielle kraftmarkedet. Ifølge Statkraft var det de

finansielle posisjonene knyttet til denne sikringsporteføljen som resulterte i de rapporterte tapene i andre kvartal i 2022. Tapene er i all hovedsak urealiserte.

I andre kvartal i 2022 rapporterte selskapet også om et positivt driftsresultat (EBIT) på 1,4 milliarder kroner for den aktiviteten selskapet kaller Trading og origination. Ifølge Statkraft er dette handel med standardiserte og spesialtilpassede energikontrakter som ikke er tilknyttet risikostyring for egen produksjon. Ingen av de tapene på energirelaterte kontrakter som ble rapportert i andre kvartal er ifølge selskapet knyttet til denne delen av virksomheten.

Det er styret og ledelsen i selskapet som har ansvaret for forvaltningen av selskapet og for selskapets drift og risikostyring. Staten som eier forventer at virksomheten drives på en ansvarlig måte, og at selskapene har en risikostyring som er tilpasset selskapets virksomhet, mål og strategi. Vi forventer videre at valg av risikonivå er en integrert del av selskapets strategi.

SPØRSMÅL NR. 2680**Innlevert 21. august 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 30. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Statsministeren fortalte til VG og på Debatten på NRK denne uken at han ikke ville være statsminister i et land som begrenset krafteksporten.

Da Kansler Scholz var på besøk denne uken, ga statsministeren beskjed til ham og regjeringen om at å stenge de 3 siste kjernekraftverkene, med en energiproduksjon på dobbelt av vår krafteksport, i en energikrise, vil være usolidarisk og uklokt, og noe ikke kansleren bør være bekjent av, eller stå for, eller gjelder solidaritet med Europa kun for Norge og norske strømkunder?

BEGRUNNELSE:

Tyskland har lagt ned 14 av sine 17 kjernekraftverk, de 3 siste som ble lagt ned skjedde under kraftkrisen i vinter som var, og de 3 aller siste kraftverkene planlegges nedlagt til vinteren. Midt i den verste energikrisen i Europa i manns minne!

Disse 6 kraftverkene produserte rundt 50-70 TWH, hvor de 3 siste kraftverkene står for ca. 30-35 TWH, altså det dobbelte av det Norge eksporterte i fjor via utvekslingsskabler.

Tyskland har lagt ned store mengder regulerbar grunnproduksjon og opplever store problemer i nettet, allikevel fortsetter de ufortrødent med den samme energipolitikken som har ført til krisetilstandene, sammen med Russlands struping og stopp av gasseksport.

Via vår gasseksport hjelper Norge Europa enormt, via strømeksporten også, mens andre land legger ned fullt fungerende kjernekraftverk og forverrer krisen. Det er vanskelig å se rasjonale bak disse beslutningene, noe Statsministeren bør ha påpekt i klare ordelag.

Svar:

Regjeringen fører en politikk der vi både sikrer norsk forsyningssikkerhet for strøm, og står ved våre internasjonale forpliktelser. Fra norsk side er vi opptatt av at energisamarbeidet skal være balansert. Selv om vi nå er i en krevende situasjon, mener jeg energisamarbeidet er til fordel for Norge. Regjeringen har en god dialog med våre naboland om disse viktige spørsmålene.

Tyskland er en viktig partner for Norge i Europa. Det gjelder både i håndteringen av krigen i Ukraina, og i videreutvikling av energisamarbeidet innen fornybar energi. Gjennom samarbeid kan vi nå felles mål om grønn

industrialisering og lavere utslipp. Svaret på Europas energiforsyninger på lengre sikt ligger i en kraftig oppskalering av fornybar energi.

Russlands bruk av gass som politisk pressmiddel utfordrer det europeiske energisystemet i en overgangstid fra kullkraft og kjernekraft til fornybare energiløsninger. Også i denne perioden produserer Tyskland nå mer strøm enn det som brukes i landet. I første halvår i år eksporterte Tyskland 15,4 TWh, ifølge EnAppSys. Dette tilsvarer en dobling fra annet halvår i fjor, og er til nytte for Frankrike som opplever problemer ved sine kjernekraftverk, bl.a. som følge av hetebølger og tørke i Europa. Gjennom samarbeid på tvers av landegrenser vil vi over tid være best rustet til å løse utfordringer som oppstår i energisystemet vårt.

SPØRSMÅL NR. 2681**Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 31. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Statnett påstår de 2 siste utenlandskablene North Sea Link og Nordlink kun står for 10 % av de ekstraordinære prisene sørlige deler av landet opplevde i 2021.

Kan statsråden redegjøre for hvor stor del av prisstigningen de to siste kablene står for i år i sørlige deler av landet, oppgi tallene og premissene som brukes i regnestykkene, hvilke forutsetninger for fyllingsgrad benyttes, hvilke kraftpriser, hvordan antas magasinutfyllingsgraden å ha vært uten kablene, og hvor mye påvirker det alternative markedet prisen, etc.?

BEGRUNNELSE:

De to utenlandskablene til Tyskland og England åpnet i fjor, hver med en overføringskapasitet på 13 TWH, som representerte en enorm økning i eksportkapasiteten til utlandet.

Begge er plassert i region NO2 hvor vannmagasin flommet over i starten av 2021, men som nå i august 2022 er bunnskrapt.

Statnetts estimat for 10 % effekt på prisdannelsen i 2021 har flere uklare premisser. Det er ønskelig å få avklart premisser, samt effekt på prisdannelsen i 2022.

Svar:

Statnetts beregninger estimerer at North Sea Link og NordLink forklarer om lag 10 pst av gjennomsnittsprisen i Sør-Norge i 2021, sammenliknet med en situasjon uten de to kablene. Prispåvirkningen vil variere. Statnett skriver også at disse beregningene er usikre.

Statnett har ikke gjennomført nye, liknende beregninger for de to kablens prispåvirkning så langt i 2022. Prisene i 2022 har vært betydelig høyere enn i 2021, noe som kan tilsi at prispåvirkningen i 2022 kan ha vært annerledes. Spørsmål om Statnetts analyser bør likevel rettes til selskapet. I pressen går det frem at analyseselskapet Volue Insights har estimert prispåvirkningen av de to utenlandskablene til 25 pst. i dagens situasjon.

Gjennomgangen av kraftsituasjonen 2021-2022, som regjeringen har igangsatt, vil også omhandle virkningene av kraftutvekslingen med utlandet. Disse vurderingene foreligger ikke ennå.

SPØRSMÅL NR. 2682**Innlevert 21. august 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 29. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil helseministeren foreta seg noe konkret for å gi trygghet til disse familienes og ikke minst pasientenes hverdag, for eksempel gjennom kartlegging og evt. støtteordninger for dem som har høye energiutgifter grunnet livsnødvendige maskiner og medisinsk utstyr?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er blitt kontaktet av foreldre og pårørende som har syke barn hjemme og behov for ulikt elektrisk medisinsk utstyr. Mye av dette utstyret kan ikke erstattes av manuelle hjelpemidler eller benytte seg av batteri. Det betyr at strømutkobling kan få fatale konsekvenser.

En av bekymringene er om det finnes tilstrekkelig kartlegging/oversikt over husstander der man ikke kan kutte strømmen grunnet for eksempel respirator og annet

livsnødvendig medisinteknisk utstyr som oksygenkondensator, pustestøtte som CPAP og BIPAP.

En annen bekymring i disse tider er selvsagt de skyhøye strømrregningen disse familiene får. Drift av utstyret koster selvsagt mye men et hjemmesykehus vil også kreve energi til andre oppgaver som må gjøres, som for eksempel mye klesvask, rengjøring osv. Det er krevende nok når hjemmet blir et sykehus om man ikke skal ha denne bekymringen og byrden i tillegg.

Svar:

Medisinsk teknologisk utvikling har gjort det mulig å yte spesialisthelsetjenester med medisinsk utstyr utenfor sykehus. Hjemmesykehus skal gi trygg behandling og god pleie der pasienten bor. Det er selvfølgelig også viktig at både pasient og pårørende skal føle seg trygge ved bruk av hjemmesykehus. Vi har nå opplevd en periode med høye strømpriser og det har i enkelte fora også vært stilt spørsmål ved om det er nok strøm til alle eller om strøm på noen måte skulle måtte rasjoneres. Olje- og energimin-

isteren redegjorde for strøm-situasjonen for partiene på Stortinget den 8. august. I redegjørelsen ble det klarlagt at «Dersom vi mot formodning skulle havne i en rasjonerings-situasjon vil husholdningene skjermes». Det er altså ingen grunn til å være redd for at en mulig strømrasjonering vil være en risiko for hjemmesykehus eller andre former for behandling i hjemmet som involverer elektromedisinsk utstyr.

Regjeringen har innført en rekke midlertidige støt-teordninger rettet mot husholdningene som hjelp til å håndtere de høye strømprisene. Videre finnes det stønad-sordninger for personer med store sykdomsutgifter. Det er ikke lagt opp til særskilte ordninger rettet mot hjemmesykehus eller andre former for behandling i hjemmet som involverer elektromedisinsk utstyr. Jeg vil også vise til forskrift om håndtering av medisinsk utstyr. Bruk, plassering, tilkobling og vedlikehold av elektromedisinsk utstyr, herunder utstyr til behandling av pasienter hjemme med blant annet opprettholdelse av livsfunksjoner, er regulert i denne forskriften.

SPØRSMÅL NR. 2683

Innlevert 20. august 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 29. august 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Vil kulturministeren ta bekymringene fra idretten på alvor og sørge for en bedre ordning?

BEGRUNNELSE:

Ved en rekke anledninger har undertegnede og Frp presset på for at idretten og frivilligheten skulle få hjelp til de ekstraordinære utgiftene som skyhøye energipriser har påført dem. Etter noe tid kom det på plass en ordning, men den omfattet dessverre ikke høye gasspriser.

Denne uken ser vi at idretten roper varsko fordi idrettsanlegg som varmes opp av gass ikke får noen form for støtte. Dette frykter man kan gå ut over tilbudet til mange barn og unge og i verste tilfelle bety kroken på døren. Dette vil være meget uheldig og spesielt ramme unges hverdag svært hardt.

<https://www.nrk.no/rogaland/idrettslag-frykter-hoye-gasspriser-skal-ramme-barn-og-unge-1.16071063>

Svar:

Regjeringa har vist tydelig at vi prioriterer idretten gjennom en egen strømstøtteordning for idrett og frivillighet. Det er en ordning som siden desember 2021 har gitt frivillige organisasjoner samme kompensasjon som husholdninger. Regjeringa har også vært opptatt av forutsigbarhet for sektoren, og har derfor utvida ordningen til å gjelde gjennom vinteren som kommer, til og med mars 2023.

Strømstøtteordninga er innrettet slik at fellesskapet tar en høyere andel av regninga jo høyere strømprisene blir. På den måten vil idretten og frivilligheten ha en langt mer forutsigbar strømrregning enn de ellers ville hatt.

Når det gjelder gass, så er det ingen i Norge – ikke privatpersoner, næringsliv eller andre – som får dekket utgifter knyttet til gass. Det at staten går inn og dekker en kostnadsøkning er i seg selv uvanlig. Det gjør vi likevel gjennom strømstøtta nettopp fordi situasjonen er helt ekstraordinær og fordi vi er spesielt opptatt av å dempe

effekten prisstigningen har for barn og unge, frivillighet og idrett.

Så har jeg forståelse for at situasjonen likevel er utfordrende for mange lokale lag og klubber. Vi er midt i en internasjonal energikrise og alle deler av samfunnet

kommer dessverre til å merke det. Heldigvis forteller de samme klubbene at de ønsker å skjerme tilbudet til barn og unge så lenge de kan og at de snur hver stein for å finne nye måter for å spare strøm. Det er jeg takknemlig for.

SPØRSMÅL NR. 2684

Innlevert 21. august 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 25. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Når og hvordan følger statsråden opp vedtaket?

BEGRUNNELSE:

FrP fremma representantforslag om å styrke og forbedre vergemålsordningen. Stortinget gjorde i forbindelse med saken slikt vedtak 24.04.21:

Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av vergemålsordningen og legge frem forslag til lovendringer som styrker og forbedrer den.

Svar:

I et anmodningsvedtak 27. april 2021 anmodet Stortinget regjeringen om å foreta en helhetlig gjennomgang av vergemålslovgivningen, se Innst. 285 S (2020-2021), jf. Dokument 8:77 S (2020-2021).

Siden november 2018 har departementet gjennomført tre høringer om mulige endringer i vergemålsloven (høringsbrev 14. november 2018, høringsbrev 12. juni 2020 og høringsbrev 19. januar 2022). Den siste av disse, om tilrettelegging for digitale vergefullmakter, ble avsluttet 21. mars 2022. Departementet arbeider nå med å følge opp forslagene til lovendringer som har vært på høring, og jeg tar sikte på å legge frem en proposisjon for Stortinget så snart som mulig. Dette er første skritt i den helhetlige gjennomgangen av vergemålsloven som det er bedt om i det nevnte anmodningsvedtaket.

Justis- og beredskapsdepartementet vil deretter arbeide videre med en revisjon av vergemålsloven med sikte på å sikre selvbestemmelse, respekt og ikke-diskriminering.

Departementet vil i første omgang utarbeide et høringsnotat med forslag til ytterligere lovendringer, og vil etter høringen komme tilbake til Stortinget om oppfølgingen.

SPØRSMÅL NR. 2685

Innlevert 21. august 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 1. september 2022 av kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik

Spørsmål:

Kan statsråden gjere eit anslag på inntekter til kommunesektoren fra kraftproduksjon i 2022 og også liste

opp inntektene sektoren har hatt tilsvarende dei siste 10 åra?

GRUNNGJEVING:

Norske kommuner og fylkeskommuner eier store deler av kraftproduksjonen i landet og nyter godt av høye strømpriser.

Svar:

Kommunar og fylkeskommunar har fleire slags inntekter frå kraftproduksjon. Nokre av inntektene aukar med straumprisen, medan andre inntekter ikkje er avhengig av straumprisen. Ut frå grunngevinga i spørsmålet, legg eg til grunn at representanten ønskjer informasjon om inntekter som aukar med auka straumpris. Det er avgrensa kva ein finn av statistikk som er avgrensa til kraftproduksjon for kommunesektoren.

Eigedomsskatt på kraftanlegg

Eigedomsskatt til kommunane vert utskriven etter reglane i eigedomsskattelova. Reglane gir kommunestyret høve til å velje å skrive ut eigedomsskatt, til dømes på kraftanlegg og kraftnett. Utskrivinga av eigedomsskatten skjer basert på verde året før, som igjen er basert på tal frå verksemdene året før det igjen. Grunnlaget for utskriving av eigedomsskatt på kraftanlegg er venta å bli lågare i 2022 enn i 2021 som følge av dei låge straumprisane i 2020.

Kommunane rapporterer inntektene frå eigedomsskatt i KOSTRA. Bustader og fritidsbustader er skilt ut på eigen art i KOSTRA, medan dei resterande inntektene er samla under ein anna KOSTRA-art. Tala nedanfor inneheld inntekter knytt til verker og bruk, næringsseigdomar, ikkje-utbygde tomter og anna fast eigedom som ikkje er bustader eller fritidsbustader. Det meste av eigedomsskatten er knytt til kraft, men tala omfattar altså òg andre typar eigedomsskatteinntekter.

Kommunar (mill. kroner)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Eigedomsskatt frå anna eigedom ¹	4 679	5 186	5 459	5 739	5 975	6 544	6 759	7 068	7 594	7 927

¹ Kjelde: SSB, tabell 06980.

Konsesjonskraftinntekter

Plikt til å avstå konsesjonskraft gjeld kraftverk som nyttar vatn regulert etter vassdragsreguleringslova eller industrikonsesjonslova. Utrekninga av konsesjonskraft i det einskilde høvet tar utgangspunkt i eit kraftgrunnlag, dvs. ei utrekning av effekten kraftverket kan gi. Kraftgrunnlaget tek utgangspunkt i regulert vassføring og fallhøgde, ikkje den faktiske produksjonen til kraftverket. Konsesjonskrafta som eigar av kraftverk må avstå, utgjer inntil 10 pst. av kraftgrunnlaget i kraftverket. Dersom kommunen har rett på ei større tildeling av konsesjonskraft enn forbruket til alminneleg forsyning i den aktuelle kommunen, går den overskytande konsesjonskrafta til fylkeskommunen.

Vasskraftsystemet i Noreg hadde ein normalårsproduksjon på om lag 138 TWh per 31.12.2021. Av dette ut-

gjer samla konsesjonskraftmengde til kommunal sektor om lag 8,8 TWh per år. Kommunane og fylkeskommunane kjøper konsesjonskrafta til ein rimeleg pris. I dei fleste høve er denne fastsett av Olje- og energidepartementet, og baserer seg på gjennomsnittleg sjølvkost for eit representativt utval av kraftverk. For 2022 er prisen 11,57 øre/kWh. Kommunane og fylkeskommunane står fritt til å forvalte retten. Dei kan t.d. velje å selje den vidare til marknadspris (til spotpris, inngå fastpriskontrakter, osv.), dei kan òg velje å bruke ein del av straumen i eigen produksjon, eller tilby krafta til eigne innbyggjarar til innkjøpspris. Einskilde kommunar har late vere å ta ut konsesjonskraftmengda si.

I tabellen nedanfor er ei oppstilling av inntekter for kommunesektoren frå konsesjonskraft, kraftrettar og anna kraft for vidaresal for perioden 2015-2021.

Kommunesektoren (mill. kroner)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Brutto inntekt frå konsesjonskraft, kraftrettar og anna kraft for vidaresal ²	1 622	1 677	1 848	2 217	2 642	2 218	3 344

² Kjelde: SSB, tabell 12361 og 12364. Det er ikkje publisert tal lenger tilbake enn til 2015.

Utbytte frå kraftselskap

Eigarstrukturen i kraftsektoren varierer mykje. I nokre høve er det eit reint lokalt eigarskap, medan det ikkje er uvanleg at større kraftkonsern blir eigde av fleire kommunar, som igjen eig fleire andre selskap. Dette fører til at utbytte frå eitt kraftselskap inngår som inntekter i eit anna kraftselskap. I tillegg sit det statleg eigde Statkraft med store eigarpostar.

Høge straumprisar eit år vil kunne slå inn i selskapa sine resultat same året. Årsresultata til selskapa og dispo-

sisjon av eventuelt overskot, vil normalt bli fastsett året etter rekneskapsåret. Det inneber at høge straumprisar i 2022 vil påverke resultatet i 2022, men

Side 3

disponeringa av eventuelle overskot blir først vedteke på generalforsamlingane sommaren 2023. Eventuelt ordinært utbytte vil kome til utbetaling til eigarane etter det.

Det er stor uvisse om kor mykje av overskota som blir delt ut i utbytte til kommunane for 2022 og 2023. Det er

ikkje krav til eigen rapportering frå kommunar og fylkeskommunar for dette.

Kommunar og fylkeskommunar si rapportering i KO-STRÅ er ikkje avgrensa til årlege utbytte frå selskap som driv kraftproduksjon. Tala nedanfor inneheld utbytte og eigaruttak frå alle eigarinteresser, ikkje berre frå kraftsel-

skap. I tabellen nedanfor er ei oppstilling av alle inntekter som kommunesektoren har frå eigaruttak og utbytte for perioden 2012-2021. Det er ikkje urimeleg å leggje til grunn at over halvparten er knytt til utbytte frå verksemdar innan kraftsektoren.

Kommunesektoren (mill. kroner)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Utbytte og eigaruttak ³	4 270	4 137	4 290	3 772	3 672	3 814	4 354	5 364	4 920	4 701

³ Kjelde: SSB, tabell 04938, 07796, 12361 og 12364.

Anslag for inntekter for 2022

Når det gjeld spørsmålet om anslag på kommunesektoren sine inntekter frå kraftproduksjon i 2022, vil ein måtte legge til grunn ei rekke føresetnader som kvar for seg – og saman – vil vere svært usikre. Det er stor uvisse om straumprisen framover. I einsskilde delar av landet er straumprisen låg, medan den andre stader er høg. Det vil kunne slå ulikt ut for selskapa sine resultat. Kongsjonskraftinntektene er mellom anna avhengig av kor mykje kommunar og fylkeskommunar har i fastpris- og

spotavtalar, noko departementet ikkje har oversikt over. Departementet har heller ikkje oversikt over kor mykje dei einsskilde kraftverksemdene har betalt eller vil betale i utbytte til eigarane sine i 2022. Departementet har difor ikkje eit tilstrekkeleg grunnlag for å lage eit godt anslag på kor mykje inntekter kommunesektoren vil få frå kraftproduksjon i 2022. Det er likevel grunn til å tru at inntektene i 2022 vil bli høgare enn i 2021, og at det vil vere store variasjonar mellom kommunar og mellom fylkeskommunar.

SPØRSMÅL NR. 2686

Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 29. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Medfører fiskeriministerens påstand om at ingen land har «bidratt med så mye nødhjelp som Norge har lovet», riktighet?

BEGRUNNELSE:

Norge har vært en stor bidragsyter til Ukraina etter Russlands invasjon, noe Høyre helhjertet støtter. I en sak publisert 12. august i Dagens Næringsliv uttaler fiskeriminister Bjørnar Skjæran om norsk støtte og bistand til Ukraina at:

“Det er ingen land som har bidratt med så mye nødhjelp som Norge har lovet.”

Samtidig viser en pressemelding fra USAID datert 18. juli at amerikansk humanitær støtte til Ukraina i perioden 24. februar til medio juli beløper seg til over 1,45 mrd. USD, inkludert 952 millioner dollar gjennom USAID. Vi-

dere annonserte amerikansk UD 9. august ytterligere 89 millioner USD i humanitær assistanse.

Det polske økonomiske instituttet PIE estimerer at den samlede polske bistanden, inkludert privat assistanse til ukrainske flyktninger i Polen, allerede etter krigens tre første måneder totalt sett kan ha beløpet seg til opp mot 1 prosent av landets bruttonasjonalprodukt.

Svar:

Norge har vært blant de største givere av humanitær bistand til Ukraina i absolutte tall. Oversikten over største givere vil fluktuere noe over tid. FNs oversikter over bidrag til de koordinerte nødhjelpsappellene viser nå at Norge er den tredje største giveren til den regionale flyktingeresponsen som koordineres av FNs høykommissær for flyktinger (UNHCR) og den syvende største giver til den FN-koordinerte innsatsen i Ukraina (EU inkludert). Norge er i tillegg en stor giver til Røde Kors-bevegelsen og gjennom EUs sivile beskyttelsesmekanisme (UCPM). Reg-

jeringen vil fremme forslag om ytterligere 10 mrd. kroner til Ukraina i 2022 og 2023. Nødhjelp vil utgjøre en betydelig andel av denne støtten.

I den nevnte avisartikkelen, som ikke hadde humanitær bistand som hovedtema, ønsket fiskeriministeren å formidle at det er ingen land som har bidratt med så mye nødhjelp som Norge har lovet, etter folketall. Dette gir et riktig inntrykk.

Regjeringen handlet raskt da Russland invaderte Ukraina 24. februar. Vi økte umiddelbart rammen for humanitær bistand til 250 millioner kroner til Ukraina og flyktingerespons i nabolandene. Tre dager senere, annonserte regjeringen at rammen for humanitær og umiddelbar innsats skulle økes til totalt 2 milliarder kroner. 250 millioner kroner av disse ble hentet fra den opprinnelige bevilgningen til humanitær bistand for 2022, kap/post 150.70 Nødhjelp og humanitær bistand. Stortinget sluttet seg senere til at 300 mill. kroner av den totale ram-

men skulle gå som støtte til den ukrainske statens drift, gjennom Verdensbanken.

Hittil i 2022 har Norge dermed bidratt med mer enn 2 mrd. kroner til Ukraina og nabolandene, herunder om lag 1,7 mrd. kroner i humanitær bistand, og 300 mill. kroner i driftsstøtte til Ukraina og 50 mill. kroner til Moldova gjennom Verdensbanken. I tillegg kommer norsk militær støtte.

Ukraina vil trenge humanitær bistand i lang tid. Det vil være naturlig at Norge i tiden som kommer også deltar i utformingen av og bidrar inn til den store, felles innsatsen som blir nødvendig for gjenoppbyggingen av et ødelagt land, sammen med våre nordiske naboer, EU, USA og andre givere, i dialog med Ukraina. Regjeringen vil om kort tid komme tilbake til Stortinget om videre innretning av norsk støtte til Ukraina, inkludert videre humanitær innsats.

SPØRSMÅL NR. 2687

Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 26. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor besluttet Kongen i statsråd 22. juni at bevilgningene til laboratorie- og radiologiske undersøkelser (kap. 732, post 77) kunne overskrides?

Svar:

Covid-19 er per juni 2022 fortsatt definert av Verdens Helseorganisasjon (WHO) som en internasjonal folkehelsekrise og pandemi. Folkehelseinstituttet (FHI) har påpekt risikoen for nye smittebølger og utviklingen videre er usikker. God overvåkning av smittesituasjonen er viktig for at vi raskt skal kunne oppdage signaler om en negativ utvikling.

Sekvensering og variantscreening gjøres av laboratorier for henholdsvis å oppdage nye varianter og overvåke spredningen av nye varianter av SARS-CoV-2 i Norge. Sekvensering har særskilt fokus på å identifisere nye virusvarianter som ikke dekkes av eksisterende vaksiner. Når man oppdager nye varianter vil så utbredelsen overvåkes i noen uker etter introduksjon ved variantscreening. Deler av denne aktiviteten utføres av FHI. Nødvendig volum er

imidlertid avhengig av smittenivået i samfunnet, og deler av aktiviteten må derfor gjøres på sykehusenes mikrobiologiske laboratorier. Av denne grunn ble regelverket som styrer aktivitetsbasert refusjon til sykehuslaboratoriene midlertidig utvidet våren 2021, slik at det bl.a. kunne kreves refusjon for sekvensering og variantscreening. De midlertidige bestemmelsene løp ut juni 2022. Det ble da vurdert som nødvendig å forlenge det midlertidige regelverket ut juni 2023 for å opprettholde god nok beredskap for pandemien, herunder ble det vurdert at det var uomgjengelig nødvendig at de utgiftene kunne pådras og at kapittel 732, post 77 kunne overskrides. De bevilgningmessige konsekvensene vil bli lagt frem for Stortinget i egnet proposisjon i 2022.

SPØRSMÅL NR. 2688**Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 29. august 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Dagens Næringsliv har avdekket at det særnorske unntaket fra det europeiske hamneforbudet for russiske skip, gjør at McDonalds og andre kjøper av fisk kan handle fisk fra russiske oligarkar i norske hamner og ta dette videre ut til hele Europa – samtidig som inntektene går inn i den russiske økonomien og gjør det mulig for Putins regime å holde fram krigføringa i Ukraina.

Vil regjeringa ta initiativ til å sette dette særnorske smuttholet for den russiske krigsøkonomien etter det som nå har blitt offentlig kjent?

Svar:

Norge har slutta opp om dei restriktive tiltaka frå EU mot Russland, med nokre nasjonale tilpassingar. Tiltaka er ein nødvendig reaksjon på den brutale og uprovoserte angrepskrigen Russland fører mot Ukraina. Det er viktig at allierte og nærstående land står saman.

Det norske regelverket er utforma basert på prinsippa om at det skal vere føreseieleg, tilpassa brukarane og vere klart. Vi har også gjort unntak for fiskefartøy, fordi vi vil hegne om ei berekraftig fiskeriforvaltning i Barentshavet.

Russisk fisk er ikkje underlagt eit generelt importforbud verken i EU eller i Norge. Vidare følgjer det både av regelverket i EU og Norge at russiske fartøy under 500 brutotonn i internasjonal kommersiell fart kan gå til hamn og levere fisk. Større fartøy kan søkje om særskild løyve til å gå til hamn dersom det er naudsynt for nærmare positivt angitte formål, bl.a. import av matvarer. Medlemsstatane i EU kan derfor gi dispensasjon frå hamneforbudet for russisk-flagga fartøy som fraktar fisk i EU. Etter det vi er kjende med vert det gitt slike dispensasjonar. Dette inneber at det ikkje er det norske unntaket for fiskefartøy som aleine gjør at sjømat med russisk opphav kjem til den europeiske marknaden.

Unntaket for russiske fiskefartøy frå hamneforbudet inneber ikkje eit unntak frå andre delar av sanksjonsregelverket, medrekna forbudet mot å stille pengar eller formuesgode til rådvelde for listeførte personar og einingar. Når det gjeld sanksjonar mot personar og selskap, har EU utarbeidd ei liste, der over 80 selskap og 1100 juridiske personar er oppførte. Noreg har implementert EU si sanksjonsliste over listeførte selskap og personar.

Frå norsk side har vi stansa det meste av bilateralt samarbeid med russiske styresmakter, med nokre viktige unntak. Det geografiske naboskapet med Russland krev

noko kontakt og dialog, også i denne situasjonen. Som nemnt er blant anna fiskerisamarbeidet med Russland vidareført. Det inkluderer også fiskeriforskingssamarbeidet.

Forvaltningssamarbeidet, medrekna forskning, regulering og kontroll, er berande element for ei forsvarleg og berekraftig forvaltning. Utan samarbeid om forvaltning, forskning og kontroll er det ein risiko for at ein bestand blir fiska ned. Det kan skade den viktige torskbestanden i Barentshavet, og det er ein risiko for at det oppstår uvisse følgjer for økosystema.

Ei berekraftig forvaltning krev derfor samarbeid. Det står vi framleis ved. I europeisk samanheng har Norge ein unik geografi, som føreset felles forvaltning saman med Russland av den viktige torskbestanden i Barentshavet. Vi ønskjer ikkje å treffe avgjerder som set stabiliteten i nord og samarbeidet om den berekraftige forvaltninga i fare.

SPØRSMÅL NR. 2689

Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 31. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan departementet gi en oversikt over gjennomførte områdegjennomganger, med lenker til rapportene og hva hver gjennomgang anslår er mulig å spare inn?

Svar:

Siden 2016 har det blitt benyttet områdegjennomganger i staten for å utrede og foreslå endringer som kan gi bedre måloppnåelse på et område og økt handlingsrom i budsjettene. Gjennomgangene har tatt for seg eksisterende ressursbruk og måloppnåelse i en enkelt sektor, på tvers av sektorer, i enkeltvirksomheter eller på tvers av

virksomheter. Formålet med områdegjennomgangene har variert. Noen har vært innrettet mot å identifisere effektiviseringstiltak som reduserer kostnader, mens andre har vært innrettet mot å øke formålseffektivitet eller dempe forventet fremtidig utgiftsvekst. 13 områdegjennomganger er så langt ferdigstilt. Under følger en oversikt over ferdigstilte områdegjennomganger og mulighet for innsparing eller reduksjon i fremtidige kostnader, slik det er identifisert av utreder. Innsparingene angis normalt som årlige størrelser, men for nærmere beskrivelse av hva som inngår i mulige innsparinger eller reduksjon i fremtidige kostnader henvises det til rapportene.

Tema	Mulighet for innsparing eller reduksjon i fremtidige kostnader, slik det er identifisert av utreder.	Rapport
<p>Boligløsninger og helse- og omsorgstjenester for eldre</p> <p>Formålet med områdegjennomgangen var å legge til rette for effektiv ressursbruk og begrense utgiftsveksten til boløsninger og helse- og omsorgstjenester for eldre, samtidig som et offentlig tjenestetilbud opprettholdes. Områdegjennomgangen skal danne et kunnskaps- grunnlag og vurdere tiltak som kan bidra til at eldre kan bli boende i egen bolig lengst mulig.</p>		Under behandling, ikke offentliggjort pt.
<p>Utenrikstjenesten</p> <p>Formålet med gjennomgangen var å legge grunnlaget for et mer formålseffektivt fremme av norske interesser overfor utlandet og å utrede potensialet for betydelige effektiviseringsgevinster i utenrikstjenesten og internasjonalt arbeid i øvrige departementer og enkelte sentrale underliggende organer.</p>	570–810 mill. kroner.	Rapporter – områdegjennomgang av utenrikstjenesten- regjeringen.no.

<p>Styring av politi- og lensmannsetaten Områdegjennomgangen skulle gi anbefalinger om en hensiktsmessig struktur for styring av politiet, vurdere kvaliteten på dagens styringsinformasjon og hvordan denne kunne forbedres. Videre skulle gjennomgangen vurdere politiets samlede oppgaveportefølje samt ansvarsdeling med andre offentlige myndigheter opp mot hensynet til god styring og effektiv drift i et samfunnsmessig perspektiv.</p>	260–540 mill. kroner.	sluttrapport-og-styring-av-politi-og-lensmannsetaten.pdf (regjeringen.no)
<p>Legemidler under folketrygden Formålet med områdegjennomgangen var å danne et kunnskapsgrunnlag for mulige tiltak som kan bidra til samfunnsøkonomisk effektiv ressursbruk og begrense utgiftsveksten til legemidler fremover.</p>	345-800 mill. kroner (hvorav store deler knyttet til å redusere forventet kostnadsvekst).	VA-rapport2021-01 Riktige legemidler til rett pris (regjeringen.no)
<p>ID-forvaltningen Kartlegge om dagens forvaltning er innrettet og organisert på en hensiktsmessig og kostnadseffektiv måte.</p>	580–670 mill. kroner (i hovedsak for brukere).	Rapporter – områdegjennomgang av ID-forvaltningen - regjeringen.no
<p>Næringsrettede virkemiddelapparatet Formålet med områdegjennomgangen var å etablere et kunnskapsgrunnlag for å vurdere hvordan midlene som kanaliseres gjennom virkemiddelapparatet kan legge til rette for mest mulig verdiskaping og lønnsomme arbeidsplasser innenfor en bærekraftige ramme.</p>	419–619 mill. kroner.	Rapport - Områdegjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet - regjeringen.no
<p>Bygge- og eiendomspolitikken i statlig, sivil sektor Gjennomgang av den statlige bygge- og eiendomsforvaltningen, herunder vurdering av tiltak som vil gi en mest mulig kostnadseffektiv bygge- og eiendomsforvaltning i statlig sivil sektor i et samfunnsmessig perspektiv.</p>	Lokalbruk: 3,6 mrd. kroner innen 2030 10,7 mill. kroner i reduserte leiekostnader. Investeringskostnader: 1,2 mrd. kroner årlig innen 2030.	https://www.regjeringen.no/contentassets/f8b021ac5e0040268dea1de30643ceef/omraad_egjennomgang_rapport_1_styring_og_organisering.pdf https://www.regjeringen.no/contentassets/bd4b5f6095a4d9f9497c317d0ce02b6/omrade_gjennomgang---leveranse-2-effektivisering-og-okonomistyring.pdf
<p>Næringsfremme i utlandet Gjennomgang av virkemidlene og aktørene med formål å fremme norsk</p>	167–287 mill. kroner.	https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/fin/201

næringsliv i utlandet med sikte på et mer effektivt apparat for næringsfremme i utlandet		9/rapport- omradegjen-nomgang. pdf
Statens vegvesen Gjennomgang av Statens vegvesens effektiviseringsprogram, herunder særlig trafikant og kjøretøyområdet, byggherreområdet og støttefunksjoner.	1,7 mrd. kroner.	https://www.regjering.no/aktuelt/omradegjen-nomgang-av-statens-vegvesen/id2622977/
Øremerkede tilskudd til kommunesektoren Gjennomgang av dagens tilskuddsordninger rettet mot kommunesektoren for så å identifisere utfordringer og forbedringsområder.	180 mill. kroner.	https://www.regjering.no/contentassets/4c7c2f30e95141d0b15e276c78a6d365/omradegjen-nomgang-av-oremerkede-tilskudd-til-kommunesektoren.pdf
Støtteordninger i klimapolitikken Gjennomgang av i hvilken grad klimabegrunnede støtteordninger er kostnadseffektive og hensiktsmessig innrettet	Synliggjorde at over 1 mrd. kroner brukes på tiltak uten nevneverdig klimaeffekt.	https://www.regjering.no/contentassets/2506a112b3914eca83c36385a57a28cd/omradegjen-nomgang-av-stotteordninger-i-klimapolitikken.1-mars-2018.pdf
Norges Forskningsråd Gjennomgang av hvordan Forskningsrådet kan bidra til økt kvalitet i norsk forskning samt av hvilke tiltak som kan bidra til reduserte administrasjonskostnader i Forskningsrådet og i forskningsinstitusjonene.	80 mill. kroner.	https://www.regjering.no/contentassets/48ffbd93b74d4ad8b1843c5b8cbbc187/omradegjen-nomgang-av-norges-forskningsrad-2017.pdf
Miljøforvaltningen Gjennomgang av tiltak for bedre måloppnåelse og bedre ressursbruk gjennom bl.a. å se på ansvars- og oppgavedeling innen miljøforvaltningen og mot andre sektormyndigheter, herunder vurdering av muligheter for driftskutt samt vurdering av forvaltningen av tilskuddsmidlene.	121 mill. kroner.	Ikke offentliggjort.

SPØRSMÅL NR. 2690**Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik****Besvart 30. august 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil justisministeren vurdere å sette flere politiresurser til disposisjon for seksjon for internasjonale forbrytelser, som bl.a. etterforsker krigsforbrytelser begått mot ukrainere som nå er flyktninger i Norge, og hvordan vil justisministeren sørge for at ukrainske flyktninger får informasjon om muligheten til å rapportere til seksjonen?

BEGRUNNELSE:

Seksjon for internasjonale forbrytelser (SIF) i Kripos etterforsker krigsforbrytelser, folkemord og forbrytelser mot menneskeheten. De henter inn, arbeider med og bruker informasjon om internasjonale forbrytelser. Seksjonen har nasjonalt ansvar for etterforskning av forbrytelser som rammes av kap. 16 i straffeloven. Seksjonen fikk i mars etterforskningsordre vedrørende etterforskning av mulige kap.16-forbrytelser i forbindelse med Russlands angrepskrig mot Ukraina. Seksjonen er i gang med bevisinnsamling fra mulige parter, herunder vitneavhør av ukrainske flyktninger i Norge.

Svar:

Som kjent innledet Kripos, ved Seksjon for internasjonale forbrytelser, i mars 2022 en etterforskning av mulige krigsforbrytelser begått i Ukraina. Etterforskningsordren fra Det Nasjonale Statsadvokatembetet omfattet kartlegging og innhenting av dokumentasjon av krigsforbrytelser, hvor angrep ble rettet mot beskyttede personer, og hvor angrep på militære mål rammet beskyttede personer og sivil infrastruktur uproporsjonalt.

Det er Politidirektoratet som fordeler midlene til politidistriktene og særorganene. Årets tildelingsbrev viser at Kripos samlet sett er styrket siden regjeringen tiltrådte. Budsjettet er økt med om lag 80 mill. kroner siden 2021. Økningen er korrigert for pris- og lønnsvekst, samt pensjonsutgifter. Tall pr. 31. juli 2022 viser i tillegg at Kripos har 15 flere årsverk sammenlignet med januar i år.

I tillegg til den ordinære økningen, er Kripos styrket med 5,9 mill. kroner i mai 2022 som følge av krigen i Ukraina. Kripos har i tillegg omdisponert ressurser til Ukrainaetterforskningen, og ansatt personell på engasjement for å møte denne utfordringen i et års tid framover. Arbeidet med å avhøre vitner som har informasjon er i gang, og dette arbeidet vil intensiveres i løpet av høsten og vinteren.

Når det videre gjelder spørsmålet om rapportering, har ukrainske asylsøkere, som ledd i det pågående arbeidet, blitt kontaktet med formål å få oversikt over potensielle vitner. Jeg har fått opplyst at Kripos har nedlagt betydelige ressurser for å få en god struktur i dette arbeidet. Det ble i mars gjort et forsøk med tilstedeværelse fra Kripos ved Nasjonalt ankomstsenter på Råde. En heldigital selvrporteringsløsning har også vært forsøkt. Erfaringen tilsier imidlertid at personlig kontakt øker motivasjonen for rapportering.

Ved asylregistrering vil flyktninger over 18 år nå rutinemessig bli informert om politiets ønske om kontakt med vitner til krigsforbrytelser. Informasjonen blir først og fremst gitt gjennom informasjonsfolder med QR-kode. Førstelinetjenesten i samtlige politidistrikt har rutine på utdeling av denne, sammen med utfyllende informasjon. Informasjonsfolderen er også spredt til ulike organisasjoner, statsforvaltere og kommuner som har oppfølging av flyktninger.

Så langt har over 300 flyktninger rapportert å ha vært vitner til, eller ofre for, krigsforbrytelser i Ukraina. Selv om dette er et relativt lavt antall i forhold til det antall flyktninger som er ankommet, er det likevel langt høyere enn i andre sammenlignbare land, som for eksempel Sverige.

SPØRSMÅL NR. 2691**Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 31. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Viser til svar på spørsmål 2614 om forventede utgifter for staten i forbindelse med tiltak mot høye strømpriser.

Kan statsråden redegjøre for forventede totale inntekter fra strøm i 2022 for stat, fylker og kommuner med utgangspunkt i strømpris lagt til grunn i svar på spørsmål 2614 samt statens inntekter ut over hva som er budsjettert for 2022 inkludert merverdiavgift?

Svar:

Kommunesektoren får inntekter fra kraftproduksjon gjennom naturressursskatt, eiendomsskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgifter. I tillegg kan kommuner og fylkeskommuner som eier kraftverk hente ut utbytte. På kort

sikt er det særlig utbytteinntekter og inntekter fra konsesjonskraft som vil øke med høyere strømpriser. Finansdepartementet lager ikke prognoser for disse inntektene, og har ikke anslag for økte inntekter i kommunesektoren i 2022 som følge av økte strømpriser.

Forventede skatte- og utbytteinntekter for staten oppgis normalt i budsjettfremlegg til Stortinget. Siste anslag for statens inntekter fra grunnrenteskatten for vannkraft og utbytte fra Statkraft ble presentert i Revidert Nasjonalbudsjett 2022, og det ble gitt utfyllende informasjon i svar på budsjettspørsmål 58 fra Finanskomiteen/FRPs fraksjon av 18. mai 2022.

Jeg viser til at statsbudsjettet for 2023 legges frem 6. oktober 2022, og at oppdaterte provenyanslag for statens inntekter vil bli presentert der.

SPØRSMÅL NR. 2692**Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 31. august 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

I hvilken grad prioriterer Norge utdanning i bistand til Ukraina for å sørge for tilgang til utdanning til mer enn 6 millioner barn som er rammet av krigen i landet?

BEGRUNNELSE:

I 2015 ledet Norge og Argentina en prosess blant FNs medlemsland for å utvikle en egen erklæring for å beskytte utdanning i væpnet konflikt. Dette resulterte i Erklæringen om trygge skoler (per dagsdato har 114 signert den).

Ved å godkjenne erklæringen forplikter statene seg til å sikre tilgang til trygg utdanning og til å utvikle utdanningssystemer som er konfliktfølsomme og fremmer respekt mellom sosiale eller etniske grupper. De landene som er i stand til det forplikter seg også til å tilrettelegge for internasjonalt samarbeid og bistand til prosjekter som

har som mål å hindre angrep, sikre tilgang til utdanning under og etter væpnet konflikt.

Norge oppfordret Ukraina sterkt til å slutte seg til erklæringen om trygge skoler. Da Ukraina gjorde det i 2019, skjedde det symbolsk nok i Mariupol, en by som i dag knapt eksisterer lenger etter Russlands ødeleggelse.

Svar:

Den russiske krigføringen i Ukraina har enorme konsekvenser og rammer sivilbefolkningen hardt. Regjeringen har fra krigens begynnelse gjort det klart at Norge skal ta ansvar og stille opp. Beskyttelse av sivile er en prioritet for den norske regjeringen og vi har særlig oppmerksomhet på barn, som er blant de som rammes hardest i krig.

Vi besluttet 27. februar at Norge skal bidra med milliarder kroner i humanitær bistand til Ukraina-krisen. Det meste er utbetalt. Støtten går via, FN og Røde

Kors-bevegelsen og norske humanitære organisasjoner med erfaring fra konfliktområder, samt EUs ordning for sivil beredskap (UCPM). Støtten bidrar til å redde liv, lindre nød og gi beskyttelse til mennesker rammet av krigen.

Det blir viktig i tiden som kommer å sikre godt samspill mellom den humanitære nødhjelpsinnnsatsen og innsatsen for gjenoppbygging og utvikling. Derfor har regjeringen besluttet å fremme forslag for Stortinget om at Norge skal bidra med ytterligere 10 mrd. kroner til Ukraina i 2022 og 2023.

For Norge er innsatsen for å beskytte sivile, inkludert utdanning og implementeringen av Safe Schools-erklæringen, en prioritet i den humanitære innsatsen, og i freds- og sikkerhetsarbeidet. Regjeringen vil fortsette å holde dette høyt på agendaen i vår dialog med andre stater og partnere. Dette er også et engasjement vi har med oss inn i Sikkerhetsrådets arbeid med Ukraina. Sikkerhetsrådsresolusjon 2601 om beskyttelse av utdanning – enstemmig vedtatt i 2021, etter initiativ fra Norge og Niger – er også viktig i Ukraina-arbeidet.

Norge jobber systematisk med oppfølgingen av Safe Schools-erklæringen og oppfordrer alle stater å implementere erklæringen. Dette gjelder også Ukraina. Norge har over flere år støttet Redd Barna sitt arbeid for at Safe Schools-erklæringen blir gjennomført i Ukraina.

Meldingene fra krigsområdene i Ukraina og situasjonen for millioner av mennesker på flukt i naboland, er hjerteskjærende, opprørende og uakseptabelt. Ifølge ukrainske utdanningsmyndigheter har 2300 utdanningsinstitusjoner per 13. august 2022 blitt bombet. 286 skoler er totalødelagt. Ifølge Redd Barna har 7,5 millioner barn fått forstyrret skolegangen sin. 75 prosent av berørte elever studerer via internett, mens kun 11 prosent går på vanlige skoler.

Mange skoler benyttes nå til å huse internt fordrevne og til å distribuere nødhjelp. Ukrainske myndigheter har allerede lansert et tv- og nett-opplegg som heter «Grenseløs læring» for barn på flukt, og de fleste barn i Ukraina har tilgang til en eller annen form for utdanning. Når det gjelder naboland finnes det ingen helhetlig oversikt over skoletilbudet til barn på flukt utenfor Ukraina og det varierer også fra land til land.

Gjenoppbygging og rehabilitering av skoler i Kyiv og omegn er påbegynt. Utdanningsarbeidet i Øst-Ukraina er i gang og trappes nå opp. Psykososial hjelp er etablert på flere skoler og søkes inkorporert i den humanitære utdanningsresponsen for ukrainere på flukt i naboland. Det er utarbeidet utdanningspakker som distribueres til barn i barnehager og på grunnskolenivå. Norsk støtte har bidratt til at det er opprettet flere titalls digitale «læringshuber» i Ukraina som sikrer tilgang til undervisningsmaterieell, psykososial støtte og utstyr.

Samtidig er det mangel på materielt utstyr, internettilgang og lærere. Norge har derfor trappet opp innsatsen for beskyttelse av barn og utdanning med økt støtte til

flere partnere. Norge har også gitt 300 mill. kroner i budsjettstøtte til Ukraina gjennom Verdensbankens flergiverfond for Ukraina og bidrar med dette til å lønne lærere.

FNs barnefond (Unicef) arbeider med beskyttelse av barn, inkludert utdanning. Norge har derfor så langt i år gitt 63 mill. kroner i støtte til Unicef i Ukraina og naboland, inkludert Moldova. Støtten bidrar blant annet til å sikre at barn opprettholder utdanning, inkludert læring for barn som er på flukt, og sikrer midlertidig integrering av barn i lokale skoler.

Ukraina er et demokrati med fungerende institusjoner. Det er viktig for regjeringen at ukrainske folkevalgte myndigheter får innflytelse og styring over den internasjonale bistanden til landet.

Russlands angrepskrig har dramatiske konsekvenser for Ukrainas økonomi. Verdensbanken har beregnet at Ukrainas bruttonasjonalprodukt vil falle med 30–50 prosent og skatteinntektene med 50–80 prosent i 2022. FNs kontor for koordinering av humanitær innsats (OCHA) lanserte 8. august en oppdatert nødhjelpsappell for Ukraina, hvor de anslår at det er behov for 4,3 milliarder dollar til humanitær innsats ut året. EU anslår at kostnadene for gjenoppbygging og langvarig bistand vil beløpe seg til flere tusen milliarder kroner. Disse anslagene vil avhenge av krigens brutalitet og varighet. Beløpene er følgelig forbundet med stor usikkerhet.

Ukrainske myndigheter står altså overfor en svært krevende situasjon og må foreta vanskelige prioriteringer. Statens inntekter har falt dramatisk, samtidig som befolkningen har ekstraordinære behov – på toppen av utgiftene forbundet med å fortsette den militære forsvarskampen.

Selv om beskyttelse av sivile og da særlig tilgang til utdanning fortsatt vil være prioritert for regjeringens humanitære innsats, er ensidige norske beslutninger om øremerking av norsk støtte til bestemte sektorer – uten verken konsultasjon med Ukrainas egne myndigheter eller koordinering med andre givere – ikke aktuell politikk for regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 2693**Innlevert 23. august 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 31. august 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I fjor varslet Equinor at de skal rapportere CO₂-utslipp fra enkeltfelt. Men dette gjelder kun felt der Equinor er operatør. Mellom april og juli kom godt over en tredel av Equinors produksjon i utlandet fra såkalt fracking, der olje og gass utvinnes på en svært skitten måte. Ettersom det norske selskapet er partner, men ikke operatør, her, rapporteres ikke utslippet fra fracking.

Vil statsråden ta initiativ til at Equinor trekker seg ut av produksjonen i alle fall rapporterer utslippene fra denne virksomheten?

Svar:

Jeg er opptatt av at Equinor, på lik linje med alle selskapene der staten har eierandeler, rapporterer på en måte som gir allmennheten god innsikt i vesentlige forhold knyttet til selskapets virksomhet og gir mulighet for å vurdere måloppnåelse og risiko. Equinors samlede utslipp er viktig for å vurdere selskapets klimarisikoeksponering. Dette har staten som eier en god dialog med selskapet om.

Equinor følger vanlig industripraksis i måten selskapet rapporterer om klimagassutslipp på. Det fører blant annet til at Equinor som operatør i sin rapportering også inkluderer utslipp som andre partnere er ansvarlig for. Også der hvor Equinor ikke er operatør, arbeider selskapet målbevisst for å redusere utslippene. Jeg viser ellers til at Equinor i sin årlige bærekraftrapport også rapporterer

CO₂-utslipp i henhold til Equinors eierandel, altså inkludert partneropererte felt, men disse tallene inkluderer ikke andre klimagasser.

I arbeidet med ny eierskapsmelding, som legges frem til høsten, vurderer vi nå å tydeliggjøre forventningene til selskapene når det gjelder å sette mål og iverksette tiltak for arbeidet med klima og natur. Selskapenes rapportering om klimagassutslipp er også et tema i arbeidet. Dette handler ikke bare om bærekraftig utvikling og klimaengasjement, men også om at selskaper med statlig eierandel skal forbli konkurransedyktige og sikre verdiskapingen.

Statens eierutøvelse legger til grunn selskapslovgivningens ansvars- og rollefordeling mellom eier, styret og daglig leder, samt allment anerkjent eierstyringsprinsipper. Det innebærer at det er styret og daglig leder som har ansvar for at virksomheten drivers innenfor gjeldende lover og regler, herunder at rapporteringskrav overholdes. Staten som eier er ikke involvert i selskapets operasjonelle beslutninger. Videre er det nasjonale myndigheter som bestemmer rammene for petroleumsvirksomheten i de landene Equinor opererer i. Jeg vil imidlertid understreke at jeg forventer at Equinor overholder høye standarder for utslipp til luft og vann, håndtering av avfall og bruk av kjemikalier, samt at selskapet gjennomfører aktsomhetsvurderinger for å identifisere og håndtere risiko de kan påføre mennesker, samfunn og miljø.

SPØRSMÅL NR. 2694**Innlevert 22. august 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 30. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I 2020 estimerte NVE at strømprisene for en gjennomsnittlig husholdning ville øke opp mot 1200 kr i året grunnet elektrifisering av sokkelen, med datidens prisforventning.

Kan statsråden bes avklare, basert på årets august priser i sørlige Norge, hvor mye mer vil en vanlig norsk husholdning (20 000 kwt/årlig) måtte betale i året i økt strømregning, i alle prisområder, dersom norsk sokkel

elektrifiseres med kraft fra land, gitt dagens priser og at kapasiteten av dagens kraftproduksjon ikke øker?

BEGRUNNELSE:

Kraft fra land krever store investeringer og rapporter viser at en slik elektrifisering av sokkelen også vil påvirke befolkningens strømregninger. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) anslo i 2020 at en gjennomsnittlig husholdning vil få økte strømkostnader på mellom 106 til 1 197 kroner per år i perioden 2025-2040.

Som forrige regjering skrev: Alle store elektrifiseringstiltak, inkludert mer bruk av kraft fra land på norsk sokkel, gir isolert sett høyere kraftpriser i Norge. Spørsmålet er da hvor mye høyere priser, noe som bør ha blitt både

regnet på og vurdert av dagens regjering, med de nye prisbildene.

Svar:

Det er ikke gjort liknende beregninger siden NVE så på dette i 2020. Det er videre usikkert hvordan nye beregninger med forutsetningene som legges til grunn i spørsmålet vil slå ut. Elektrifisering gir økt etterspørsel etter kraft og kan isolert sett føre til høyere priser. Dagens prisbilde er svært variabelt med lave priser i Midt- og Nord-Norge og høye priser i Sør-Norge. En økt elektrifisering vil derfor kunne slå ut ulikt i forskjellige prisområder, og vil også avhenge av hvilke forutsetninger som legges til grunn når det gjelder ny produksjonskapasitet og overføringskapasitet i de ulike områdene.

SPØRSMÅL NR. 2695

Innlevert 23. august 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 26. august 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Viser til at Kunnskapsdepartementet har lyst ut rammeavtale om utredning av regulering og finansiering av private barnehager – juridiske og økonomiske problemstillinger (22/2335).

Hvorfor lyser departementet ut dette arbeidet på anbud i stedet for å sikre at man selv har kompetanse på feltet, og hva er argumentasjonen for at man inngår en toårig rammeavtale, med mulig forlengelse på ett år, da dette er lengre enn det regjeringen har signalisert at de kommer til å bruke på å legge fram varslede endringer?

Svar:

Regjeringen ønsker at offentlige tilskudd og foreldrebetaling i større grad skal gå til barna og ikke til profitt hos barnehageeiere. Derfor vil vi utforme et regelverk som sikrer kommunene bedre demokratisk styring og kontroll med sektoren. Regelverket skal sette en stopper for kommersialiseringen, gi ideelle og små privateide barnehager bedre rammevilkår og regulere kjøp og salg av barnehager strengere.

Dette er store oppgaver som blir viktige å følge opp på en grundig og ryddig måte, samtidig som det er behov for

å gjøre endringer raskt. Regjeringen skal foreta en gjennomgang av regelverket innen utgangen av 2023. For å oppnå dette løftet, vil det være nødvendig å supplere departementets eksisterende kompetanse med ytterligere spisskompetanse. Det er med andre ikke riktig slik representanten hevder at departementet ikke har kompetanse på feltet. Dette handler om å supplere og utvide kompetansen for å sikre at regjeringens forslag vil ha ønsket effekt.

Regelverksarbeidet for private barnehager omfatter en rekke krevende rettsområder. Arbeidet med å vurdere nye reguleringer og finansiering av private barnehager vil blant annet kunne reise en rekke EØS-rettslige spørsmål. Det vil også kunne oppstå spørsmål ved eventuelle folkerettslige og konstitusjonelle forhold som det er behov for å få belyst. Det er viktig å sørge for at slike spørsmål er grundig utredet. For å sikre at vi legger frem et godt og robust forslag til nytt styrings- og finansieringssystem, vil dybdekunnskap om eksempelvis finansiell økonomi og god regnskapsforståelse være viktig. Dersom egne fagmiljøer på disse feltene skal bygges opp i departementet, vil det være utfordrende å oppnå reelle endringer i barnehage-sektoren like fort som regjeringen ønsker.

Samtidig vil jeg vise til at dette er en rammeavtale hvor departementet gjør avrop etter behov. På denne

måten sikrer vi oss tilgang til nødvendig kompetanse og ressurser, dersom hensynet til kompleksiteten eller fremdriften i arbeidet tilsier dette. Bakgrunnen for at den utlyste rammeavtalen er toårig, er at det kan oppstå behov for bistand i ulike deler av lovprosessen og/eller ved implementering av nytt regelverk.

Regjeringen har store ambisjoner om å forbedre styringen og finansieringen i barnehagesektoren, og da er det en forutsetning at forslagene våre er svært grundig og godt utredet fra alle relevante fagfelt.

SPØRSMÅL NR. 2696

Innlevert 23. august 2022 av stortingsrepresentant Lan Marie Nguyen Berg

Besvart 30. august 2022 av olje- og energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Regjeringens strømstøtteordning innebærer at forbruk opp til 5 000 kwh/mnd. dekkes. Regjeringen opplyser i pressmelding 8.1.2022 at 40 761 husholdninger når dette taket.

Kan statsråden legge frem tall for hvor mange husholdninger som ville nådd taket hvis taket lå på henholdsvis 4 000 kwh/mnd., 3 500 kwh/mnd., 3 000 kwh/mnd. og 2 000 kwh/mnd.?

økonomiske konsekvensene av de ekstraordinært høye strømprisene. I SSBs arbeid med å vurdere strømstønsordningen viser foreløpige resultater at det ikke er noen entydig sammenheng mellom inntekt og forbruk. Forbrukstaket på 5000 kWh i strømstønsloven er satt slik at det skal fange opp de fleste husholdninger, også de som bor i store og lite energieffektive boliger.

Svar:

Det faktiske forbruket til den enkelte husholdning varierer fra måned til måned. Det er derfor ikke mulig å gi et eksakt svar på hvor mange husholdninger som vil nå ulike tak for sitt antatte elektrisitetsforbruk fremover i tid.

Jeg har bedt Reguleringsmyndigheten for energi (RME) om en oversikt over antall husholdninger som når ulike tak basert på tidligere forbruk.

Tallene i tabellen under viser antall husholdninger med strømforbruk over en gitt grense for henholdsvis januar og juni 2022. Januar og juni er valgt for å illustrere at det er store ulikheter i forbruk gjennom året.

Tak	Januar 2022	Juni 2022
5000 kWh	41 422	7 427
4000 kWh	102 930	10 829
3500 kWh	174 776	14 202
3000 kWh	300 846	20 859
2500 kWh	507 333	36 617

Jeg er opptatt av at husholdningene skal få en strømstønad som i tilstrekkelig grad bidrar til å avhjelpe de

SPØRSMÅL NR. 2697**Innlevert 23. august 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wethrus Thorsvik****Besvart 30. august 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Er statsråden enig i at det er urimelig forskjellsbehandling av personer med rusbakgrunn å nekte dem å være blodgivere uten helsefaglig begrunnelse, og hva vil statsråden gjøre for å unngå at noe lignende skjer igjen?

BEGRUNNELSE:

Denne uken kom det frem at en person i Rogaland ble nektet å gi blod fordi han hadde brukt rusmidler for 25 år siden, jf. <https://www.nrk.no/nordland/ble-nektet-a-gi-blod-pa-grunn-av-en-fortid-med-narkotika-1.16067932>. Helsemyndighetene har altså valgt å takke nei til en ettertraktet blodtype, fordi en person har brukt narkotiske stoffer for et kvart århundre siden. Det kan neppe sies å være en helsefaglig forsvarlig avgjørelse. Regelverket og Helsedirektoratets veileder er jo ment å ivareta folkehelsen. Det er selvsagt veldig viktig. Men her er det snakk om en urettmessig forskjellsbehandling, som ikke kan forsvares ut fra et helseperspektiv.

EU-domstolen kom i 2015 med en avgjørelse som sa at dersom det er en «risiko» for at mottakerne påføres alvorlige smittsomme sykdommer, så kan man midlertidig nekte noen å gi blod. Og dersom det er en «stor risiko» for at mottakerne påføres alvorlige smittsomme sykdommer, så kan man permanent nekte noen å gi blod. Det vil være opp til det enkelte lands skjønn å vurdere dette ut fra et helsefaglig perspektiv. Flere sykehus har i sommer hatt kritisk mangel på blodgivere, og da kan vi ikke luke bort potensielle blodgivere på sviktende grunnlag.

Svar:

Norge trenger blodgivere, og vi er glade for alle som ønsker å gi blod. Vi har retningslinjer for hvem som kan være blodgivere for å bidra til at det både er trygt å gi og motta blod. Hensynet til den som skal motta blod er avgjørende, og pasientens sikkerhet skal være det viktigste. Reglene for blodgivning skal blant annet hindre overføring av smittsomme sykdommer.

Blodbankene bruker Transfusjonsveilederen når de vurderer hvem som kan gi blod. I henhold til veilederen er hovedregelen at personer som «(...) tilhører en risikogruppe for smitte av infeksjonssykdommer som HIV eller hepatitt», ikke kan gi blod. Veilederen sier videre at «(...) Dette gjelder blant annet personer med injiserende rusmisbruk (bruk av sprøyte)». Personer som har injisert

narkotika (sprøytebruk) er permanent utelukket og kan ikke gi blod. Personer som har hatt sporadisk/engangsbruk av narkotiske midler som ikke injiseres skal ha minimum ett års karantene. Disse kriteriene skal begrense risikoen for overføring av alvorlige smittsomme sykdommer via blodtransfusjon.

Veilederen skal bidra til forsvarlighet og god kvalitet i transfusjonstjenesten. Den skal hjelpe blodbankene med å gjøre helhetlige og konkrete faglige vurderingen av hvorvidt en giver er egnet eller om det kan stilles spørsmål ved kvaliteten på blodet som gis. Tilfellet som er gjengitt i mediesaken skyldes ifølge Stavanger universitetssykehus en kommunikasjonssvikt. Sykehuset har beklaget vurderingen som har vært gjort, og at denne personen ikke har fått gi blod.

Transfusjonsveilederen er for øvrig under revisjon, og Helsedirektoratet vil vurdere den aktuelle problemstillingen i revisjonsarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 2698**Innlevert 23. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 2. september 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren fremskaffe en oversikt over infrastrukturprosjekter hvor kinesiske entreprenører har vært involvert mellom 2005 og i dag, og samtidig gi en vurdering om man anser dette for å være en høy eller lav andel av markedet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til samferdselsministeren svar på skriftlig spørsmål 2532. Jeg finner det interessant at statsråden sier det ikke er kinesiske selskaper i Vegvesenets kundepor-
tefølje. Nåværende finansminister Vedum samt partikol-
legaer av samferdselsministeren forsøkte i opposisjon å
skape et inntrykk av betydelig inntog av kinesiske aktører
i det norske anleggsmarkedet.

Svar:

Jeg legger til grunn at spørsmålet gjelder infrastruk-
turprosjekter som har involvert kinesiske hovedentre-
prenører. Infrastrukturprosjekter der elementer/deler av
en konstruksjon er laget i Kina, eller involverer underen-
treprenører/-leverandører i Kina, er derfor ikke tatt med i
svaret. Det benyttes kinesiske underentreprenører i pros-
jektene, for eksempel i produksjon av stålkasser til bruer
m.m.

I samferdselssektoren er det Nye Veier, Statens Veg-
vesen og Bane NOR som driver infrastrukturprosjekter.
Nye Veier og Bane NOR har redegjort for at det på deres
prosjekter ikke har vært kinesiske hovedentreprenører.
Nye Veier har sett på perioden fra opprettelsen av selska-
pet i 2015 frem til i dag, mens Bane NOR har sett på infra-
strukturprosjekter på jernbane i perioden 2005 frem til i
dag.

Statens vegvesen har sett på perioden fra 2006 frem
til i dag og finner at følgende slutførte prosjekter har in-
volvert kinesiske hovedentreprenører:

- År 2012: Hålogalandsbrua. Hovedentreprenør: Si-
chuan Road and Bridge Group (Kina).
- År 2017: Beitstadsundbrua. Hovedentreprenør: Si-
chuan Road and Bridge Group (Kina).

Statens vegvesen opplyser videre at de i dag har få
utenlandske hovedentreprenører i sin utbyggingspor-
tefølje, og ingen av disse er kinesiske. For prosjektet Rogfast
(entreprise 03) er China Communications Construction
Company (Kina) en av fem prekvalifiserte hovedentre-
prenører.

Det regjeringen er opptatt av hva angår utenlandske
entreprenører, er å balansere hensynet til investering og
annen næringsvirksomhet på den ene siden, opp mot
hensynet til nasjonal sikkerhet på den andre siden. Reg-
jeringen har satt i gang flere tiltak for å bedre ivareta den
nasjonale sikkerheten som stortingsrepresentant Sve kan
lese om i mitt svar på skriftlig spørsmål 2532.

SPØRSMÅL NR. 2699**Innlevert 23. august 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 29. august 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren legge fram ei oversikt over tre-
bruer her til lands, bygd når, kvar og av kven?

GRUNNGJEVING:

Det har vore stor nasjonal merksemd ikring trebrua på
Tretten som braut fullstendig ihop for kort tid sidan.

Ein kan verkeleg lure på kva tankar dei har gjort seg
dei som har funne på å bygge bruer i tre, eit levande ma-

teriale som overhode ikkje verken skal eller må brukast til slike konstruksjonar når der finnast langt betre alternativ.

Det har i mange hundre år vorte bygd bruer her til lands, men ingen av våre forfedrer har vore så lite klokke at dei har bygd bruer i tre. Dette er nok grunnen til at mange bruer i Norge har stått trygt i over 100 år, medan at vi no ser moderne fancy "miljøbruer" av tre bryte ihop før dei har bikkar 10 års alderen.

Svar:

Det er bygt 177 trebruer som blir forvalta av staten eller fylkeskommunane og som nå har trafikk. Se vedlagde liste. Tretten bru er ikkje på lista då ho ikkje lenger er i drift. Vegdirektoratet sitt forvaltningssystem for bruer har ikkje oversikt over trebruer bygde av kommunane, forsvaret eller private aktørar.

Dei aller fleste av desse bruene er bygde med Statens vegvesen som byggherre, dels som byggherre på vegner av staten og dels som byggherre på vegner av ein fylkeskommune (sams vegadministrasjon).

Bruken av tre som byggjemateriale for bruer har lange tradisjonar, men bruken av ny teknologi starta med Evenstad bru i 1996. Teknologien vart utvikla i samband med mellom anna den nye skøytehallen på Hamar (Vikingskipet) og bruk av store tredragarar i takkonstruksjonen på Gardermoen flyplass.

Bruer i Noreg blir prosjekterte etter regelverket gitt i vegnormal N400 Bruprosjektering. Der står det under Grunnlag for prosjektering, punkt 1.1.2.1:

«Sikkerhetsnivået, som ligger til grunn i regelverket (forskrift, vegnormal og Norsk Standard), skal opprettholdes uansett valg av tekniske løsninger og beregningsmetoder.»

[Vedlegg til svar](#)

SPØRSMÅL NR. 2700

Innlevert 23. august 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 30. august 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Er finansministeren enig i at en el-avgift på 15,41 øre kWh er høyere enn en el-avgift på 8,91 øre per kWh, og vil statsråden i så fall beklage at han ikke ga korrekt informasjon om de vedtatte avgiftsnivåene i partilederdebatte?

BEGRUNNELSE:

I partilederdebatte i Arendal 18. august kom finansministeren med en påstand om at regjeringen ikke har økt elavgiften. «Vi har ikke satt den opp igjen», sa Vedum i en ordveksling med Sylvi Listhaug.

I tidsrommet januar – mars 2022 var alminnelig sats på el-avgiften på 8,91 øre pr kWh, mens den alminnelige satsen fra 1. april ble økt til 15,41 øre per kWh frem til desember.

Svar:

Under denne regjeringen er det blitt innført en lavere alminnelig sats i avgiften på elektrisk kraft for månedene

januar til mars, jf. Stortingets vedtak om særavgifter for 2022: «Fra 1. januar t.o.m. 31. mars og fra 1. april t.o.m. 31. desember 2022 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med henholdsvis 8,91 og 15,41 øre per kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.»

Innføring av en særskilt lav sats for januar til mars vil selvsagt føre til at avgiftssatsen øker 1. april, når perioden for den lavere «vintersatsen» er over. Dette ble vedtatt av Stortinget allerede 14. desember 2021 under behandlingen av statsbudsjettet for 2022.

Under denne regjeringen er elavgiften redusert, både sammenliknet med vedtatt budsjett for 2021 (som Fremskrittspartiet var med på å danne flertall for i Stortinget) og sammenliknet med Solberg-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022. Dette er vist i tabell 1.

Tabell 1: Ulike satser i avgiften på elektrisk kraft. Øre/kWh.

	januar-mars	april-deseember
Vedtatt budsjett for 2021	16,69	
Referansesystem for 2022	16,91	
Solberg-regjeringens forslag for 2022	15,41	
Støre-regjeringens forslag for 2022	8,91	15,41
Vedtatt budsjett for 2022	8,91	15,41

